- 474

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี

ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์

เรื่อง

สภาวะการผลิตและกระบวนการจำหน่ายปศุสัตว์

Producing Situation and Marketing Process of Livestocks

โดย

นาย ชาญชัย ชุมเกษียร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา .....

กรรมการ .....

กรรมการ .....

กรรมการ .....

กรรมการ .....

ภาควิชารับรองแล้ว

(นายทรงศักดิ์ ตันพิพัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์

วันที่ 8/ เดือน พ.ค. พ.ศ. 2531

13558
17 ก.ย. 254
ปพ
ช486ส
2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13558

หนังสือสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

สภาวะการผลิตและกระบวนการจำหน่ายปศุสัตว์

Producing Situation and Marketing Process of Livestocks

T100621

โดย

นาย ชาญชัย ชุมเกษียร

ปพ.
ส๘๖๘
2530

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....100621
วัน,เดือน,ปี.....

เสนอ

ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ในการจัดทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ทรงศักดิ์ ศันพิพัฒน์ ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนแนะนำ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตลอดมา

อนึ่ง ข้อมูลการศึกษาซึ่งนำเสนอในโครงการปัญหาพิเศษ ได้รับความอนุเคราะห์และคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆดังต่อไปนี้

หัวหน้า และรองหัวหน้าฝ่าย สัตวแพทย์ สาธารณสุข ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์

ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ประจำกองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกองและเจ้าหน้าที่ประจำกองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากร

เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เจ้าหน้าที่ประจำองเผยแพร่และบริการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ประจำกองสนเทศเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ

เจ้าหน้าที่ประจำกองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

หัวหน้าสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดชุมพร

ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ โอกาสนี้

ชาญชัย ชุมเกษียร

มีนาคม 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญ

	หน้า
สารบาญตาราง	(2)
สารบาญภาพผนวก	(3)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
วิธีการศึกษา	2
ผลการศึกษา	4
สรุป	184
เอกสารอ้างอิง	187
ภาคผนวก	190

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนโค ปริมาณการบริโภค และปริมาณการส่งออก	176
2	แสดงจำนวนกระบือ ปริมาณการบริโภค และปริมาณการส่งออก	177
3	แสดงปริมาณการผลิต และปริมาณการบริโภคสุกร	178
4	แสดงปริมาณการผลิต ปริมาณการบริโภค และการส่งออกไก่เนื้อ	179
5	แสดงปริมาณการส่งออกสุกรมีชีวิต สุกรชำแหละ และมูลค่าการส่งออก	180
6	แสดงปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเนื้อโค	181
7	แสดงปริมาณการนำเข้า ปู่ ย่า และพ่อแม่พันธุ์ไก่เนื้อ	182
8	แสดงการเปรียบเทียบปริมาณโปรตีนและพลังงานในเนื้อสัตว์ชนิดต่างๆ	183

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญภาพผนวก

ภาพผนวกที่		หน้า
1	แสดงวิถีการตลาดไก่เนื้อเพื่อการบริโภคในประเทศ	191
2	แสดงวิถีการตลาดสุกรเพื่อการบริโภคในประเทศ	192
3	แสดงวิถีการตลาดโค กระบือ เพื่อการบริโภคในประเทศ	193
4	แสดงระบบการกำจัดน้ำเสียแบบ Stabilization pond	194
5	แสดงขั้นตอนการผ่านพิธีการส่งออกทางศุลกากร	196
6	แสดงวงจรพิธีการเปิด Letter of credit เพื่อการส่งออกปศุสัตว์	197
7	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ ขนาดเล็ก	198
8	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ ขนาดกลาง	199
9	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ ขนาดใหญ่	200
10	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า โค กระบือ ขนาดใหญ่	201
11	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า แพะ แกะ ขนาดเล็ก	202
12	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกร ขนาดเล็ก	203
13	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกร ขนาดกลาง	204
14	แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกร ขนาดใหญ่	205
15	แสดงการออกแบบอุปกรณ์ติดตั้งประจำโรงฆ่าสัตว์	206
16	แสดงการออกแบบโครงสร้างอาคารโรงฆ่าสัตว์	207
17	แสดงการออกแบบเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในโรงฆ่าสัตว์	208

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาวะการผลิตและกระบวนการจำหน่ายปศุสัตว์

Producing Situation and Marketing Process of Livestocks

คำนำ

ในการศึกษาวิธีการและขั้นตอนการจัดจำหน่ายปศุสัตว์ของประเทศไทยครั้งนี้ มีความต้องการที่จะเชื่อมโยงการค้าปศุสัตว์กับการผลิต ให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะงานวิจัยทางปศุสัตว์ทั่วไป จะมุ่งนำเสนอในรูปแบบของการนำวิชาการสู่การผลิต ภายใต้เงื่อนไขอันเหมาะสม ให้ผลสรุปคือ ความเป็นไปได้ในการผลิต ส่วนงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์การเกษตรจะนำเสนองานวิจัยด้านความเป็นไปได้ทางการตลาด ซึ่งครอบคลุมถึงความต้องการของผู้บริโภคสินค้าเกษตร จากวิชาการทั้งสองแขนง เมื่อผ่านการแปรรูปงานวิจัย เป็นข่าวสารสู่ผู้ผลิต ทำให้ทราบดีว่าสามารถทำการผลิตได้ และตลาดมีความต้องการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้ผลิตไม่ใคร่ได้รับคือข่าวสารที่นำเสนอในแง่ของการจัดการด้านวิธีการทางการค้าสินค้าปศุสัตว์ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดกำไรสุทธิสูงสุดจากการผลิต

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาความเป็นไปได้และแนวโน้มของการขยายตัวทางการผลิตและการตลาดปศุสัตว์ ทั้งในและนอกประเทศ ปัจจุบันและอนาคต

2. ศึกษารูปแบบของการเกษตรที่มีการตลาดนำการผลิตทดแทนทรรศนะเก่า ที่มีการผลิตนำการตลาด

3. ศึกษาวิธีการจัดจำหน่ายปศุสัตว์ในรูปแบบต่างๆ ภายใต้กฎระเบียบและวิธีการที่รัฐกำหนด

4. ศึกษาวิธีการที่จะเพิ่มคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ในส่วนของมาตรฐานต่างๆในกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์ ซึ่งจะนำความปลอดภัยสูงสุดสู่ผู้บริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการศึกษา

ก. <u>วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล</u>

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดในแต่ละหัวเรื่องย่อย ซึ่งกำหนดขึ้นก่อนการศึกษา เอกสารและข้อมูลดังกล่าวได้แก่

1. เอกสารที่เผยแพร่ได้โดยทั่วไปของแต่ละหน่วยงาน
2. เอกสารซึ่งไม่เป็นที่เปิดเผยโดยทั่วไป เช่น รายงานการประชุม สัมมนา หนังสือราชการ เป็นต้น
3. บันทึกการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำหน่วยงานต่างๆ

หน่วยงานที่เป็นแหล่งข้อมูล ได้แก่

1. งานบ่ายสัตวแพทย์สาธารณสุข กองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์
2. กองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
4. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
6. กองเผยแพร่และบริการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
7. กองสนเทศเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ
8. กองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
9. สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดชุมพร

ข. <u>การรายงานผลการศึกษา</u>

นำข้อมูลมาทำการศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อทำความเข้าใจหากเกิดข้อขัดข้อง จะทำการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดต่อขอคำปรึกษากับแต่ละหน่วยงานต่อไป ก่อนนำมาสรุปข้อมูลเพื่อนำเสนอ

ค. ระยะเวลาทำการศึกษา

พฤษภาคม 2530 ถึง กุมภาพันธ์ 2531 รวมเวลาทั้งสิ้น 10 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษา

1. สภาวะการผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทย

1.1 สภาวะการผลิตโค กระบือ

เดิมประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมแบบเก่า ดังนั้นการเลี้ยงโค กระบือ จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการใช้งาน จนกว่าสัตว์จะมีอายุมากขึ้น เกินกว่าที่จะใช้งานได้แล้ว จึงทำการจำหน่ายเพื่อการบริโภค

ต่อมามีนโยบายระดับประเทศ พยายามที่จะพัฒนาประเทศให้เปลี่ยนไปสู่ความเป็นประเทศเกษตร อุตสาหกรรม จึงมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรกรรมมากขึ้น ในด้านการผลิตโค กระบือ เริ่มมีการพัฒนาเข้าสู่การผลิตเพื่อการค้ามากขึ้นเช่นกัน แต่นโยบายของรัฐก็ยังห้ามฆ่าโค กระบือเพศเมีย และโค กระบือพ่อพันธุ์ดี ตามระบุในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. 0309/ว. 279(2514) และที่ 11545/2479 (2479) กำหนดการฆ่าโค กระบือเพศเมียไว้ว่าต้องมีอายุเกิน 15 ปี หรือร่างกายพิการ หรือเป็นหมัน ทั้งนี้เพื่อสงวนไว้สำหรับการขยายพันธุ์ให้พอเพียงกับการบริโภคและการใช้งานภายในประเทศอีกเล็กน้อย จนกระทั่งระหว่างปี 2515 ถึง 2519 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมการเลี้ยงโค กระบือ และแผนการเร่งรัดการผลิตและจำหน่ายโค กระบือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีการจัดตั้งสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ และส่งเสริมเอกชนให้มีการลงทุนเพื่อการค้า ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ (2509) ซึ่งได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เป็นผู้กำหนดเขตบำรุงพันธุ์สัตว์ ชนิดของสัตว์ เพศ อายุ ขนาด ลักษณะ และหลักเกณฑ์การคัดเลือกพันธุ์สัตว์

อนึ่ง ในทางการค้าปศุสัตว์ โดยเฉพาะโค กระบือ ได้มีข้อกำหนดโดยละเอียดเป็นกฎหมายและกฎกระทรวง อันได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2501 บังคับใช้โดยกระทรวงมหาดไทย และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2499 บังคับใช้โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณการผลิตโค กระบือ โดยเหตุที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการผลิตเพื่อการค้าได้อย่างรวดเร็ว เป็นผลให้การเลี้ยงดูขาดการเอาใจใส่เท่าที่ควร จากรายงานขององค์การอาหารระหว่างประเทศ หรือ FAO (1982) พบว่า อัตราการตั้งท้องของโค กระบือ อยู่ในระดับต่ำมาก คือประมาณร้อยละ 50 อัตราการตายของลูกโคก่อนหย่านม สูงถึงร้อยละ 15 อัตราการตายของลูกกระบือเป็น ร้อยละ 25 ถ้าพิจารณาการตายของโค กระบือ ก่อนอายุครบสองปีครึ่ง จะสูงถึงร้อยละ 40 สาเหตุการตายมาจากการขาดอาหารและโรคพยาธิ ส่วนอัตราการตั้งท้องต่ำเกิดจากโรคติดต่อทางการสืบพันธุ์ เช่น Brucellosis Trichomoniasis และ Vibriosis นอกจากนี้การขาดสารอาหารและแร่ธาตุ รวมทั้งการจัดการฟาร์มด้านอื่นๆก็มีผลเป็นอันมาก จากรายงานของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2529) พบว่า จำนวนโคทั้งประเทศเป็น 4,828,983 ตัว และกระบือมีจำนวน 6,249,926 ตัว ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

เป้าหมายการผลิตโค กระบือ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 – 2534) ตั้งเป้าหมายสำหรับการเพิ่มจำนวนโคในอัตราร้อยละ 2.51 ต่อปี หรือ 0.72 ล้านตัวต่อปี และการผลิตกระบือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.23 ต่อปี หรือประมาณ 0.75 ล้านตัวต่อปี

1.2 สภาวะการผลิตสุกร

การเลี้ยงสุกรได้พัฒนาการผลิตเป็นลำดับ เปลี่ยนแปลงจากลักษณะหมูออมสิน เข้าสู่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ จุดเริ่มต้นคือ การนำเข้าสุกรพันธุ์ดีจากต่างประเทศมาทำการปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์ เช่น Large White Duroc Jersey Landrace และ Hamshire เป็นผลให้ปัจจุบัน สุกรพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมของไทยเกือบจะสูญหายไปหมด โดยผู้เลี้ยงหันมาเลี้ยงสุกรพันธุ์ผสมแทน อย่างไรก็ตาม การเลี้ยงสุกรรายย่อยก็ยังคงมีบทบาทต่อการผลิตสุกรของประเทศ ดังนั้นจึงเข้าไปมีผลกับระบบการตลาดเป็นอันมาก เนื่องจากการผลิตสุกรภายในประเทศยังคงมีลักษณะเป็นวัฏจักร โดยผู้เลี้ยงอาศัยราคาเฉพาะหน้าเป็นตัวกำหนดปริมาณการผลิต ปัจจุบัน จาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิกฤติการณ์ราคาสุกรตกต่ำอย่างรุนแรง ตั้งแต่ปี 2527 ถึงกลางปี 2528 จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) ปริมาณการผลิตสุกรในปี 2528 มีประมาณ 5.31 ล้านตัว น้อยกว่าปี 2527 ซึ่งผลิตได้ 5.42 ล้านตัว และในปี 2529 – 2530 การผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2528 เนื่องจากการคาดคะเนว่า ราคาสุกรชุนตั้งแต่ปลายปี 2528 มีแนวโน้มสูงขึ้น สำหรับการขยายตัวของปริมาณการผลิตตั้งแต่ปี 2520 – 2528 ปริมาณการขยายตัวเป็นอัตราร้อยละ 2.56 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 3

ปัจจุบันเกษตรกรจำนวนมากหันมาเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหลัก ในรูปแบบการค้ามากขึ้น การเลี้ยงสุกรเป็นธุรกิจขนาดใหญ่จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ฟาร์มขนาดเล็กเริ่มลดลงตามภาวะการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ การที่ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ฟาร์มขนาดเล็กที่มีทุนหมุนเวียนน้อยกว่า ก็ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ โดยเฉพาะเมื่อประสบวิกฤติการณ์ราคาสุกรตกต่ำ ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่มีข้อได้เปรียบทางด้านเงินทุน สามารถเสริมเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สุกรมีคุณภาพดี แม้ภาวะราคาสุกรตกต่ำ ผู้ค้าก็ไม่สามารถกดราคารับซื้อมากนัก เนื่องจากการสร้างความผูกพันทางการค้าระหว่างกัน ซึ่งส่งผลถึงอำนาจการต่อรองราคาสินค้าด้วย

แหล่งผลิตสุกร

ภาคกลาง เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญที่สุด เพราะอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งมีความต้องการบริโภคสุกรวันละกว่า 6,000 ตัว นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตสุกรที่จำหน่ายต่างประเทศอีกด้วย ปริมาณการเลี้ยงเป็นร้อยละ 26.95 ของสุกรทั้งประเทศ

ภาคเหนือ เป็นแหล่งผลิตเพื่อการบริโภคในพื้นที่ ปริมาณการเลี้ยงเป็นร้อยละ 30.78 ของสุกรทั้งประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแหล่งผลิตสุกรเพื่อนำมาจำหน่ายในกรุงเทพฯ ที่สำคัญมาก ปริมาณการเลี้ยงเป็นร้อยละ 26.41 ของสุกรทั้งประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคใต้ มีปริมาณการเลี้ยงเป็นร้อยละ 15.85 ของสุกรทั้งประเทศ แต่ยังไม่พอเพียงกับการบริโภค จึงต้องนำสุกรจากภาคกลางไปชำแหละขายในบางจังหวัด

ลักษณะการเลี้ยง

การเลี้ยงแบบพื้นบ้าน แม้มีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์สุกรแล้ว แต่ระบบการเลี้ยงยังเป็นแบบง่ายๆ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณร้อยละ 70 ของผู้เลี้ยงสุกรทั่วประเทศ การเลี้ยงแบบนี้ยังคงใช้อาหารแบบเปียก ซึ่งไม่มีการปรับระดับโปรตีนโดยเหมาะสม ทำให้สุกรมีคุณภาพซากต่ำ และใช้เวลาเลี้ยงนาน

การเลี้ยงเพื่อการค้า มีการพัฒนาระบบการผลิตโดยใช้วิชาการ ทำให้ใช้เวลาเลี้ยงน้อย คุณภาพสินค้าอยู่ในเกณฑ์ดี การเลี้ยงเพื่อการค้าแบ่งเป็น 3 ระบบคือ

(1) การเลี้ยงอิสระ เป็นการเลี้ยงในธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการพยายามทุกวิถีทางที่จะลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำสุด แต่ยังคงสินค้าคุณภาพดีไว้ใกล้เคียงกับสุกรซึ่งเลี้ยงในแบบบริษัทขนาดใหญ่

(2) การเลี้ยงโดยมีสัญญาผูกพัน เป็นการเลี้ยงในลักษณะที่เกษตรกรทำสัญญากับบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ขนาดใหญ่ หรือบริษัทฟาร์มขนาดใหญ่ การเลี้ยงระบบนี้บริษัทจะควบคุมระบบการผลิต ระบบการตลาด และมาตรฐานสินค้าโดยสมบูรณ์

(3) การเลี้ยงโดยบริษัทฟาร์มขนาดใหญ่ ทุกขั้นตอนการผลิตและตลาด ถูกควบคุมโดยนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ ทั้งสาขาการผลิตและการตลาด

1.3 สภาวะการผลิตไก่เนื้อ

การเลี้ยงไก่เนื้อ เป็นธุรกิจการผลิตสัตว์ที่ก้าวหน้าเร็วกว่าธุรกิจการผลิตสัตว์อื่นๆ ในประเทศไทย ความเปลี่ยนแปลงเริ่มจากปี 2489 – 2490 หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขณะนั้น เป็นผู้ริเริ่มการเลี้ยงไก่เป็นอุตสาหกรรมเป็นคนแรก อย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ตาม การเลี้ยงยังทำกันในลักษณะปล่อยใต้ถุนบ้าน เพียงแต่เพิ่มปริมาณการเลี้ยงและวิชาการมีบทบาทมากขึ้น จนกระทั่ง พ.ศ. 2506 มีผู้นำเข้าไก่พันธุ์ผสม (Cross breed) ซึ่งมีอัตราการแลกเนื้อต่ำ ใช้เวลาการเลี้ยงสั้น คือ 45 – 50 วัน มีระบบการควบคุมโรคดีขึ้น ทำให้การเลี้ยงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

✓ สำหรับการเพิ่มปริมาณการผลิตไก่เนื้อ จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) จากปี 2520 – 2527 เพิ่มจาก158.52 ล้านตัว เป็น 403.12 ล้านตัว คิดเป็นอัตราการเพิ่มร้อยละ 15.28 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 4 และในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ตั้งเป้าหมายการขยายตัวทางการผลิตร้อยละ 2.70 ต่อปี เมื่อสิ้นสุดปี 2531

✓ ลักษณะการเลี้ยงไก่เนื้อในปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

(1) Non-Integration เป็นการเลี้ยงโดยไม่มีสัญญา หรือเลี้ยงโดยผู้เลี้ยงเป็นอิสระ

(2) Quasi-Integration เป็นการเลี้ยงแบบมีสัญญาตกลงระหว่างผู้เลี้ยงกับธุรกิจอื่นๆ (Contract Farming) แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

Limited Management Contract ผู้เลี้ยงทำสัญญาซื้ออาหารและลูกไก่จากบริษัท แต่ไม่มีการประกันราคารับซื้อ บริษัทจะให้เพียงสินเชื่อ ผู้เลี้ยงต้องรับผิดชอบหนี้สินเอง และผู้เลี้ยงมีสิทธิตัดสินใจเรื่องการขายผลผลิต

Full Management Contract ผู้เลี้ยงทำสัญญาซื้ออาหาร ลูกไก่ และบริษัทรับประกันราคารับซื้อคืน ผู้เลี้ยงต้องเลี้ยงตามกำหนดอย่างเคร่งครัด และยินยอมให้บริษัทควบคุมการผลิตและตรวจตรากิจการ บริษัทเป็นผู้รับความเสี่ยงไว้ทั้งหมด ส่วนใหญ่ผู้เลี้ยงที่มีเงินทุนจำกัด เลือกทำสัญญาวิธีนี้

(3) Ownership Integration through profit-type firm หรือ Company – Owner Farm โดยบริษัทเป็นเจ้าของที่ดิน โรงเรือน และอุปกรณ์ต่างๆ ผู้เลี้ยงเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงลูกจ้าง มีเงินได้ประจำ โบนัส และมีที่พัก ซึ่งขึ้นกับกำไร และประสิทธิภาพการเลี้ยง การเลี้ยงลักษณะนี้จะต้องทำตามคำสั่งและคำแนะนำของบริษัททุกประการ

รูปแบบต่างๆของสัญญาประเภท Contract Farm

(1) Independent growers เป็นการเลี้ยงอิสระ โดยผู้เลี้ยงทำสัญญาซื้ออาหาร ลูกไก่ และวัสดุอื่นๆจากบริษัท เมื่อถึงเวลาขาย ผู้เลี้ยงจะขายได้อย่างอิสระ หากมีการให้สินเชื่อ จะมีระยะเวลาประมาณ 30 – 90 วัน

(2) Open Account Plan การทำสัญญาจะเป็นลายลักษณ์อักษร หรือด้วยวาจาก็ได้ โดยที่ตัวแทนเป็นผู้จัดหาอาหาร ลูกไก่ ยา และวัสดุอื่นๆที่ผู้เลี้ยงต้องการ ส่วนผู้เลี้ยงเป็นผู้จัดหาโรงเรือน อุปกรณ์การเลี้ยง และแรงงาน การขายไก่จะอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือสองฝ่ายร่วมกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลง แต่เมื่อขายไก่เรียบร้อยแล้ว ตัวแทนจะหักหนี้ค่าอาหาร ลูกไก่ ยา รายได้ส่วนเหลือจึงเป็นของผู้เลี้ยง ในกรณีที่ขายได้ไม่คุ้มทุน ตัวแทนยินยอมให้ค้างชำระก่อนบางส่วน

(3) Open Account – No loss Plan เป็นสัญญาต่อเนื่องจาก(2) แต่ถ้าขาดทุนบริษัทจะยกเลิกหนี้สินให้ และผู้เลี้ยงจะได้รับความยินยอมให้เลี้ยงไก่รุ่นต่อไปได้ เพราะผู้เลี้ยงจำนวนมากไม่สามารถทำตามข้อตกลงได้ จึงคิดเลิกเลี้ยงเมื่อขาดทุน ถ้าไม่เลิกหนี้สินเดิมประกอบกับมีการแข่งขันกันมากในระหว่างตัวแทน ฉะนั้นกำไรจากวิธีนี้จึงมีน้อย

(4) Guaranteed Price Plan ลักษณะการทำสัญญาคล้ายกับ (3) แต่บริษัทเพิ่มเงื่อนไขการประกันราคาที่รับซื้อแน่นอน และส่วนใหญ่จะสูงกว่าราคาตลาดเล็กน้อย ผู้เลี้ยงจึงนิยมวิธีนี้ สัญญาแบบนี้บริษัทจะทำสัญญาร่วมกับผู้เลี้ยงแบบ Flat Fee คือถ้าขายไก่ได้ราคาดี ณ ระดับราคาที่กำหนดไว้ระดับหนึ่ง ผู้เลี้ยงจะได้ผลตอบแทนในรูปของโบนัส

(5) Profit Sharing Plan ตัวแทนเป็นผู้จัดหาปัจจัยการเลี้ยงต่างๆ ผู้เลี้ยงเป็นผู้จัดหาโรงเรือน อุปกรณ์และแรงงาน ตัวแทนมีสิทธิในจำนวนไก่ที่เลี้ยง และการขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไก่ทั้งหมด สำหรับรายได้จากการขายไก่จะหักจากต้นทุนที่ตัวแทนจัดหามาก่อน ที่เหลือจะนำมาแบ่งระหว่างผู้เลี้ยงกับตัวแทนในอัตรา 50 : 50 หรือ 90 : 10 ในกรณีที่ไม่มีกำไร ตัวแทนจะได้รับส่วนแบ่งของปัจจัยที่จัดหาให้ก่อน แต่ถ้าขาดทุน ตัวแทนจะเป็นผู้รับส่วนขาดทุนไว้เอง วิธีนี้ไม่ได้รับความนิยม จึงต้องใช้ร่วมกับสัญญาแบบ Flat Fee

(6) Flat Fee Plan เป็นวิธีที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง เงื่อนไขเหมือน(5) โดยที่ตัวแทนมีสิทธิ์ในจำนวนไก่และการขาย ตัวแทนจะจ่ายเงินให้ผู้เลี้ยงตามน้ำหนักไก่ต่อกิโลกรัมหรือต่อตัว ต่อสัปดาห์ที่เลี้ยง แล้วแต่ข้อตกลง วิธีนี้ผู้เลี้ยงรับความเสี่ยงเรื่องผลผลิตและราคาไก่ จึงต้องเลี้ยงให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การจ่ายเงิน ไม่เกี่ยวกับจำนวนอาหารที่ใช้เลี้ยง ดังนั้นจึงมีการพัฒนานำมาใช้ร่วมกับแบบ Feed Conversion Plan

(7) Feed Conversion Plan เป็นสัญญาที่สร้างขึ้นเพื่อจูงใจให้ผู้เลี้ยงปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้อาหาร มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับ (5) แต่ผู้เลี้ยงจะได้รับเงินตามตารางการใช้อาหารที่กำหนดเอาไว้ก่อน คิดรายได้ตาม Feed Conversion Ratio เป็นโบนัสของการเลี้ยง

(8) Point Spread Plan เป็นการขยายสัญญา Feed Conversion Plan ในกรณีที่มีการซื้อขายไก่ ซึ่งมีน้ำหนักมากเกินกว่าปกติ การคิดผลตอบแทน โดยนำค่า FCR หักออกจากน้ำหนักไก่มีชีวิต ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$\text{Point Spread} = (\text{Average live weight} - \text{FCR}) \times 100$$

ดังนั้น ยิ่งค่า Point Spread สูงขึ้นเท่าใด ผู้เลี้ยงก็จะได้ค่าตอบแทนสูงขึ้นตามนั้น

(9) Joint Risk Plan ใช้ในกรณีราคาไก่ต่ำมากๆจนไม่มีกำไร เพราะเป็นการกระจายความเสี่ยงให้ทุกฝ่ายซึ่งร่วมทำสัญญา คือ ตัวแทน ผู้ผลิตลูกไก่ และผู้เลี้ยง เป็นการแบ่งกำไร ขาดทุน ระหว่างผู้ร่วมธุรกิจ เช่น ผู้แปรรูปรับประกันหนี้สินไป ส่วนต้นทุนค่าลูกไก่ เมื่อราคาสูงขึ้น ผู้แปรรูปจะได้รับรายได้ชดเชย วิธีนี้ผู้เลี้ยงไม่ค่อยนิยม เพราะมีผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(10) Combination Plan เป็นการรวบรวมรูปแบบสัญญาหลายๆแบบเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

1.4 สภาวะการผลิตแพะ แกะ

แพะ แกะ นับเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความสำคัญในระบบการเลี้ยงปศุสัตว์ของประเทศต่างๆในเขตร้อน โดยเฉพาะผู้ประกอบอาชีพเกษตรและนักบวชถือว่าสัตว์ดังกล่าวมีความหมายเป็นที่พึ่งทางใจในการดำรงชีวิต แม้จะมีการเลี้ยงมากในแถบเส้นศูนย์สูตรหรือต่ำลงมาก็ตาม แต่ก็ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร และบทบาทที่สำคัญของสัตว์ทั้งสองในภาคเกษตรกรรม ยังไม่สามารถเข้าใจได้ถูกต้องและเหมาะสมมากนัก ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดู การค้นคว้าวิจัย ตลอดจนปัญหาต่างๆอันเกี่ยวแก่การผลิต ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นข้อจำกัดที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้อย่างเต็มที่

จากการสำรวจจำนวนแพะ จากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2521) พบว่าภาคใต้มีการเลี้ยงมากที่สุด ประมาณ 87 % เพราะเป็นแหล่งชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่มาก และในภาคอื่นๆที่เหลือมีปริมาณ 13 % ของแพะทั้งประเทศ วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ ต้องการเลี้ยงเพื่อการบริโภคเนื้อ ส่วนการผลิตน้ำนมเป็นวัตถุประสงค์รอง หนังและขนยังไม่มีผลทางเศรษฐกิจมากนัก แหล่งผลิตที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งคือแถบชานเมืองกรุงเทพฯ การเลี้ยงในเขตนี้มุ่งเน้นเพื่อการบริโภคนม โดยการผสมแพะพันธุ์พื้นเมืองกับพ่อพันธุ์ซาเนนและอัลไพน์จากสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งดำเนินการมาพร้อมๆกับการเลี้ยงโคนม

สำหรับแกะ จากรายงานการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) พบว่าในปี 2527 มีประมาณ 44,877 ตัว ซึ่งน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนแพะทั้งประเทศ วิวัฒนาการเริ่มจากปี 2509 โดยคณะสอนศาสนาจากอเมริกาได้นำแกะคอร์เซท ซึ่งเป็นพ่อพันธุ์ นำมาเลี้ยงไว้ที่จังหวัดเชียงใหม่ และต่อมาในปี 2518 ได้มีการนำพ่อพันธุ์โพลเวส จากออสเตรเลียเข้ามาอีกครั้งหนึ่ง ส่วนแกะพื้นเมืองของไทยมีลักษณะคล้ายกับแกะพันธุ์กาลันตันของมาเลเซีย ต่อมาได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการนำแกะไปส่งเสริมแก่ชาวเขาทางภาคเหนือ ตามโครงการพระราชดำริ เพื่อส่งเสริมให้มีอาหารโปรตีนสำหรับบริโภคเอง และจากสภาพอันหนาวเย็น จึงเหมาะแก่การผลิตขน โดยจะทำการตัดขนได้ถึงปีละ 2 ครั้ง เพื่อทำเครื่องนุ่งห่ม

2. สภาวะการจำหน่ายปศุสัตว์

พิจารณาเป็น 3 ประเด็นคือ สภาวะการจำหน่ายภายในประเทศ การจำหน่ายเพื่อการส่งออกต่างประเทศ และการนำเข้าปศุสัตว์สำหรับประเทศไทย

2.1 สภาวะการจำหน่ายภายในประเทศ

2.1.1 สภาวะการจำหน่ายโค กระบือ

เดิมการค้าโค กระบือ นิยมทำกันภายหลังเสร็จสิ้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว ซึ่งประมาณเดือนพฤศจิกายน ถึงเมษายน เนื่องจากหมดอายุการใช้งาน หรือต้องการใช้เงิน อันมีเหตุส่วนใหญ่มาจากการเร่งรัดดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ เพราะเกษตรกรนิยมกู้เงินมาทำการลงทุนในฤดูการผลิตที่ผ่านมา จึงเป็นการครบวาระการชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นตามสัญญา เกษตรกรจะขายโค กระบือให้กับผู้ค้าท้องถิ่น ส่วนใหญ่การค้าลักษณะนี้จะทำกันในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสัตว์จะถูกนำมาขายยังโรงฆ่าสัตว์ในท้องถิ่น หรือในกรุงเทพฯอีกต่อหนึ่ง ต่อมาเริ่มมีวิวัฒนาการทางการตลาดเพิ่มอีกระดับหนึ่ง โดยการจัดระบบตลาดในส่วนภูมิภาคเป็น 2 ระบบ คือ

ตลาดโคมีชีวิตในท้องถิ่น เป็นการซื้อขายที่ไม่จำเป็นต้องมีสถานที่ที่แน่นอน แต่เป็นการซื้อขายระหว่างคนกลางกับเกษตรกร ราคาซื้อขายจะตกลงไปตามลักษณะ อายุ เพศ โดยอาศัยราคาท้องถิ่นเป็นเกณฑ์

ตลาดนัดโค กระบือ เป็นตลาดที่มีแบบแผนยิ่งขึ้น โดยมีสถานที่ซื้อขายที่แน่นอน ตลาดจะเป็นบริเวณที่มีการคมนาคมสะดวก มีการผลิตสัตว์อย่างหนาแน่น เช่น เชียงใหม่ (อำเภอสันกำแพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หางดง สันป่าตอง) เชียงราย (แม่จัน เมือง พาน) ลำพูน ลำปาง สุโขทัย ฯ ตลาดเหล่านี้มีบทบาทต่อข่าวสารการตลาด และเป็นจุดกำหนดราคาโค กระบือ ในระดับภูมิภาคของประเทศ ตลาดนัดดังกล่าวจะทำการจัดตั้งโดย ผู้ค้ารายใหญ่เป็นผู้ริเริ่ม เพื่อเป็นการให้บริการแก่ผู้ซื้อขาย ผู้เป็นเจ้าของตลาดจะได้ค่าบริการเป็นผลตอบแทน และบางครั้งจะเข้าร่วมในการซื้อขายด้วย การกำหนดวันที่จะทำการซื้อขาย เป็นไปตามจำนวนโค กระบือที่ผ่านเข้ามาใช้บริการในตลาด เช่น เดือนละ 1 ครั้ง หรือบางแห่งสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ลักษณะการซื้อขายแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) ลักษณะการต่อรองราคาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย วิธีนี้ผู้ขายจะกำหนดราคาขายไว้ในใจ (Expected sale price) โดยถือเอาลักษณะ เพศ อายุ และขนาดเป็นเกณฑ์การตัดสินใจ ส่วนผู้ซื้อก็จะตรวจสอบโดยลักษณะเดียวกัน แต่ด้วยประสบการณ์ จึงอาศัยเวลาสั้นๆตัดสินใจ หากการต่อรองเป็นที่พอใจ ทั้งสองฝ่ายก็เกิดการซื้อขาย การชำระเงินจะทำกันต่อหน้าพยาน คือ ผู้จัดการตลาดนัด และเมื่อชำระเงินเสร็จสิ้น ผู้ขายจะเสียค่าบริการตลาดนัดตามอัตราที่กำหนด หลังจากนั้นผู้จัดการตลาดนัดก็จะออกหลักฐานการซื้อขายให้กับทั้งสองฝ่าย

(2) การประมูลราคา วิธีนี้จะทำกันในหมู่ผู้ค้าสัตว์ที่ซื้อสัตว์จำนวนมาก และไม่จำกัดคุณภาพของสัตว์ ทั้งนี้เพื่อนำไปแยกขายต่อไปในตลาดอื่นๆต่อไป

(3) การซื้อขายตามน้ำหนักโค วิธีนี้ให้ความยุติธรรมสำหรับผู้ซื้อ ขาย มากขึ้น มีการกำหนดราคาต่อหน่วยกิโลกรัม ตามเงื่อนไขมาตรฐานของสายพันธุ์โค เครื่องชั่งเป็นเครื่องมาตรฐานที่ติดตั้งอยู่ภายในบริเวณตลาดนัด และการซื้อขายจะเป็นไปโดยรวดเร็ว เพราะไม่เสียเวลาในการต่อรองมากนัก การซื้อขายลักษณะนี้ จะทำกันระหว่างผู้ผลิตลูกโคขุนชั้นดี หรือโคขุนขนาดใหญ่ หรือการซื้อขายพ่อแม่พันธุ์โคชั้นดีเท่านั้น

จากลักษณะการซื้อขายทั้ง 3 ระดับ เกิดจากจุดประสงค์ต่อเนื่องต่อไปนี้

เพื่อการนำโค กระบือไปใช้แรงงาน

เพื่อนำไปทดแทนการคัดทิ้งโค กระบือในฟาร์ม หรือเพื่อเริ่มต้นกิจการฟาร์มใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสาร... ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อการนำเอาลูกโคชั้นดีมาทำเป็นธุรกิจขุนโคในกิจการขนาดกลางและเล็ก

เพื่อการนำโค กระบือมาทำการฆ่าเพื่อบริโภค

สำหรับการนำโค กระบือมาฆ่าเพื่อการบริโภคเนื้อในประเทศ ก็เป็นจุดที่มีความสำคัญยิ่งในโครงการปัญหาพิเศษนี้ ซึ่งเน้นการศึกษาในตลาด 2 ระดับ คือ

(1) ตลาดเนื้อโค กระบือชำแหละสำหรับผู้บริโภคทั่วไป ได้แก่ตลาดสดต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯและส่วนภูมิภาค

(2) ตลาดเนื้อโคชำแหละสำหรับผู้มีรายได้สูงและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งเดิมเคยมีการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เช่น โรงแรม ซุปเปอร์มาเก็ต สถานบริการอาหารขนาดใหญ่ ต่อมาเริ่มมีการผลิตเนื้อโคชั้นดีในประเทศทดแทนการนำเข้า แต่ปัจจุบันกำลังการผลิตยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

ปริมาณการบริโภคเนื้อโคภายในประเทศ จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) พบว่า มีอัตราการเพิ่มจากปี 2521 – 2529 อัตราร้อยละ 2.09 ต่อปี ในปริมาณจากปี 2521 จำนวน 500,000 ตัว ต่อปี กระทั่งปี 2529 มีความต้องการเพิ่มเป็น 690,000 ตัวต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 1

2.1.2 สภาวะการจำหน่ายสุกร

การผลิตสุกรยังคงอาศัยราคาเฉพาะหน้าเป็นสิ่งกำหนดปริมาณการผลิต ปัญหาทางการจำหน่ายจึงเป็นวัฏจักร แต่กระนั้นความต้องการของผู้บริโภคมีระดับสูงขึ้นตลอดเวลา เมื่อเทียบกับความต้องการบริโภคอาหารโปรตีนชนิดอื่น เช่น เนื้อไก่ เนื้อโค กระบือ จากการศึกษาภาวะทางการตลาดสุกร ของกองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร (2524) พบว่า เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้น ก็จะเพิ่มรายจ่ายสำหรับการซื้อเนื้อสุกรบริโภคในอัตราที่สูงขึ้น และสูงกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่น

ปริมาณการบริโภคภายในประเทศ ปริมาณความต้องการบริโภคสุกร จากรายงานของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) พบว่า จากปี 2520 – 2527 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3.31 ต่อปี คือเพิ่มจาก 2.71 ล้านตัวในปี 2520 เป็น 3.47 ล้านตัวในปี 2528 และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 คาดว่า เมื่อสิ้นสุดแผนฯ จะมีอัตราการเพิ่มการบริโภคถึงร้อยละ 4.31 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 3

เป็นที่น่าสังเกตว่า ความต้องการเพื่อการบริโภค เป็นตัวเลขเฉพาะสุกรที่ฆ่าในโรงฆ่าที่ถูกกฎหมาย มีค่าน้อยกว่าความต้องการบริโภคในประเทศ และมีแนวโน้มน้อยลง แสดงว่ามีการฆ่าสุกรเถื่อนเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ปัจจุบันปริมาณสุกรที่บริโภคมีมากกว่า 17,000 ตัวต่อวัน

สภาพการจำหน่ายทั่วไป แยกตลาดเป็น 2 ระดับ ได้แก่

(1) ตลาดท้องถิ่น

(2) ตลาดโรงฆ่าสัตว์ในกรุงเทพฯและชานเมืองใกล้เคียง

ทั้งสองระดับ เป็นตลาดปลายทางของการค้าสุกรภายในประเทศโดยสมบูรณ์

2.1.3 สภาวะการจำหน่ายไก่เนื้อ

ในอดีตความต้องการไก่เนื้อมีไม่มากนัก เนื่องจากมีราคาสูงกว่าเนื้อสุกรและโค กระบือ การบริโภคอยู่ในกลุ่มผู้มีรายได้สูง และต้องนำเข้าจากต่างประเทศ กระทั่งต่อมาการผลิตไก่เนื้อได้พัฒนาอย่างรวดเร็วในประเทศ จึงทำให้ราคาถูกลง ในขณะที่เนื้อประเภทอื่นๆมีราคาสูงขึ้น ทำให้ความต้องการบริโภคสูงขึ้นเป็นลำดับ จากปี 2520 – 2527 อัตราการขยายตัวของการบริโภคมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.26 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 4

วิถีการตลาดของไก่จากผู้เลี้ยงสู่การบริโภค เป็นไปตาม 4 ลักษณะ ดังนี้

(1) ผู้เลี้ยงรายย่อยและขนาดกลางที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มีการคมนาคมที่สะดวก ต้นทุนการตลาดจึงต่ำ ผู้เลี้ยงมีกำไรสูง ในบางครั้งสามารถจะนำไก่มาจำหน่ายกับพ่อค้าโรงฆ่าในกรุงเทพฯได้โดยตรง

(2) ผู้เลี้ยงรายย่อยและขนาดกลางที่อยู่ไกลกรุงเทพฯ จะจำหน่ายไก่ให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับพ่อค้ารวบรวมระดับจังหวัด ซึ่งจะรวบรวมส่งตลาดกรุงเทพฯ หรือตลาดขนาดใหญ่ระดับภูมิภาค อีกต่อหนึ่ง

(3) ผู้เลี้ยงรายย่อยที่มุ่งผลิตเพื่อจำหน่ายในท้องถิ่น

(4) ธุรกิจไก่เนื้อขนาดใหญ่ในรูปแบบบริษัทและเครือ หรือจะทำการผลิตมาก และมีโรงฆ่าที่ทันสมัย สามารถจัดระบบการจำหน่ายได้เต็มรูปแบบ โดยปกติจะมีเป้าหมายเพื่อการส่งออก แต่จากการแยกส่วนของซาก ทำให้ไม่สามารถส่งออกได้ทุกส่วน เพราะซากบางส่วนไม่เป็นที่นิยมของต่างประเทศ จึงเหลือไว้เพื่อการจำหน่ายในประเทศ

ด้านราคาที่เกษตรกรขายไก่เนื้อ นับแต่ปี 2520 – 2527 มีอัตราเพิ่มขึ้น ในอัตราร้อยละ 3.81 ต่อปี สำหรับวิกฤติการณ์ด้านราคา ซึ่งตกต่ำอย่างรุนแรงเมื่อต้นปี 2528 เข้าสู่ภาวะปกติในปลายปีเดียวกัน และค่อยๆมีแนวโน้มสูงขึ้นมาตลอด เพราะปัจจุบันลู่ทางการส่งออกดีมาก ทำให้ผู้ผลิตขนาดใหญ่แทบไม่มีความจำเป็นต้องพึ่งพาตลาดในประเทศ

2.1.4 สภาวะการจำหน่ายแพะ แกะ

การจำหน่ายแพะ แบ่งตลาดผู้บริโภคเป็น 2 กลุ่มดังนี้

(1) ตลาดในกรุงเทพฯ ต้องการเนื้อแพะที่ชำแหละแล้ว ซึ่งเป็นที่นิยมของชาวมุสลิม ชาวจีนในประเทศ และนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม มีแหล่งจำหน่ายในซุปเปอร์มาร์เก็ตและตลาดสดบางรัก เยาวราช แพะที่ชำแหละมีอายุ 2 – 5 เดือน น้ำหนักประมาณ 18 กิโลกรัม จะได้ซากชำแหละประมาณ 40% เนื้อแพะเหล่านี้ได้จากการผลิตแพะแถบภาคกลาง และนำมาชำแหละในกรุงเทพฯ โดยชาวมุสลิมทำการฆ่าเองที่โรงฆ่าสัตว์กลางน้ำใหม และการฆ่าเถื่อนโดยลักลอบทำบริเวณที่อยู่อาศัยของผู้ทำการฆ่าเอง สำหรับคุณสมบัติของเนื้อแพะ สมเกียรติ(2528) รายงานว่า มีโปรตีนย่อยได้ในระดับสูง และมีไขมันในระดับต่ำกว่าเนื้อสัตว์อื่น ดังแสดงในตารางที่ 8 ส่วนเนื้อแพะที่นิยมบริโภคมาจากแพะพันธุ์พื้นเมือง เพราะเนื้อนุ่มและมีรสชาติดีกว่าแพะพันธุ์ต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ตลาดเนื้อแพะในภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นที่นิยมในหมู่ชาวมุสลิม ซึ่งจะบริโภคกันมากในเวลาแห่งพิธีการทางศาสนาเท่านั้น พิธีการดังกล่าวได้แก่

พิธีโกนผมไฟ จะมีการเชือดแพะ ประกอบพิธีการตั้งชื่อเด็กชาวมุสลิม

พิธีกีกะห์ ตามหลักศาสนาถือว่า เป็นพิธีแห่งการเชือดสัตว์ และนำเนื้อสัตว์ที่เชือดบริจาคเป็นทานแก่คนยากจน

พิธีสะกาต หรือพิธีบริจาคทาน

วันอีดิ้ลอัฎฮา จะทำการเชือดสัตว์บริจาคเป็นทานแก่ผู้ยากไร้

การจำหน่ายแกะ

สภาวะการตลาดสำหรับแกะ ปัจจุบันยังไม่มีความเคลื่อนไหวด้านการค้าเลย เพราะสภาพการเลี้ยงมีข้อจำกัดมาก และพบว่าการเลี้ยงเป็นไปตามประเพณีนิยมและลักษณะภูมิประเทศ เช่น ชาวเขา ซึ่งเลี้ยงโดยมีวัตถุประสงค์ของทางราชการเพื่อเปลี่ยนแปลงอาชีพไม่พึงประสงค์ตลอดจนเป็นการเพิ่มอาหารโปรตีนในครัวเรือน และผลพลอยได้จากขนจะนำมาทำเครื่องนุ่งห่มเท่านั้น ดังนั้นการขยายตัวของการเลี้ยงแกะเป็นอุตสาหกรรมจึงยังไม่เกิดขึ้น

2.2 สภาวะการส่งออกปศุสัตว์เพื่อการจำหน่ายต่างประเทศ

2.2.1 สภาวะการส่งออกโค กระบือ

ในอดีต การส่งออกโค กระบือมีชีวิตไปยังตลาดฮ่องกงและมาเลเซีย เป็นส่วนใหญ่ ส่วนตลาดสิงคโปร์ บรูไน และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เป็นตลาดเล็กๆ และมีการนำเข้าไม่แน่นอน จากเดิมปี 2521 มีการส่งออกโค 27,730 ตัว และกระบือ 22,800 ตัว ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มลดลงมาตลอด จนกระทั่งปี 2527 มีการส่งออกเพียง 3,141 ตัวสำหรับโค และกระบือเพียง 800 ตัว หลังจากนั้นเป็นต้นมาถึงปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏว่ามีการส่งออกอีกเลย ทั้งนี้เนื่องจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ตั้งข้อรังเกียจในเรื่องโรคระบาด โดยเฉพาะโรคปาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

190621

และเท้าเปื่อย ส่วนตลาดอื่นๆ เช่น ฮ่องกง บรูไน และประเทศตะวันออกกลาง ไม่มีปัญหาเรื่องโรคระบาด แต่มีปัญหาเรื่องการขนส่ง มีผลถึงการแข่งขันด้านราคากับประเทศจีน และอินโดนีเซีย เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีต้นทุนในการขนส่งน้อยกว่า จึงเสนอราคาขายได้ถูกกว่า ส่วนออสเตรเลียมีคุณภาพเนื้อที่ดีกว่า ประกอบกับโค กระบือ ในประเทศมีราคาสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถส่งออกได้ตามปริมาณที่ควรจะเป็น ปริมาณการส่งออกโค กระบือ แสดงในตารางที่ 1 และ 2

แนวโน้มสถานการณ์ต่อไปสำหรับการส่งออก คาดว่ามีความเป็นไปได้ เพราะครึ่งทศวรรษที่ผ่านมา ฟาร์มขนาดกลางและใหญ่ได้ขยายตัวมากขึ้นในการเพิ่มปริมาณโคขุนคุณภาพปานกลางเอกชนมีความพร้อมสูงขึ้น ประกอบกับได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยราชการระดับหนึ่ง เช่น โครงการแบ่งเขตการส่งออกอันได้แก่ เขตการผลิตปศุสัตว์ภาคใต้ และเขตพัฒนาการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศ ซึ่งทำในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเงินอุดหนุนโครงการที่กำหนดในแผนฯ 6 โครงการละ 40 ล้านบาทต่อปี

2.2.2 สภาวะการส่งออกสุกร

การส่งออกสุกรไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ มีการส่งออกทั้งในรูปสุกรมีชีวิตและสุกรชำแหละ จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) ระบุว่า ในปี 2528 มีการส่งออกสุกรชำแหละ 50 ตัน มูลค่า 2.031 ล้านบาท สุกรมีชีวิต 70,830 ตัว มูลค่า 112.515 ล้านบาท สำหรับปี 2529 มีการส่งออกเนื้อสุกร 2.672 ตัน และสุกรมีชีวิต 43,419 ตัว การส่งออกสุกรนั้น ยังมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนสุกรที่ผลิตได้ในแต่ละปี และเป็นที่น่าสังเกตว่า ปีใดที่เกิดปัญหาราคาสุกรตกต่ำ ปริมาณการส่งออกจะมีมากเป็นพิเศษ และตรงข้าม หากปีใดราคาสุกรในประเทศมีราคาสูง ปริมาณการส่งออกจะมีน้อย ปริมาณการส่งออกแสดงในตารางที่ 5

ความต้องการบริโภคของประเทศคู่ค้าสุกรสำหรับประเทศไทย

ตลาดฮ่องกง มีความต้องการนำเข้าปีละ 3 ล้านตัว โดยนำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ร้อยละ 99 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ส่วนที่เหลือนำเข้าจากประเทศต่างๆ

เอกสารนี้เผยแพร่ออนไลน์เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ และไทย ส่วนสุกรชำแหละ ต้องการปีละ 47,000 – 50,000 ตัน โดยนำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ร้อยละ 90 สำหรับประเทศไทย ได้เพียงส่วนแบ่งตลาดสุกรมีชีวิต ปีละประมาณ 10,000 ตัว มูลค่า 7 – 9 ล้านเหรียญฮ่องกง

ตลาดสิงคโปร์ มีความต้องการบริโภคปีละประมาณ 73,000 ตัน โดยการนำเข้าสุกรมีชีวิตจากมาเลเซีย ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่า 90% เนื่องจากมีต้นทุนการขนส่งต่ำ ส่วนสุกรชำแหละจะนำเข้าจากออสเตรเลียหรือประเทศแถบสแกนดิเนเวีย สำหรับประเทศไทยได้ส่วนแบ่งตลาด 4 – 5 % ของการนำเข้าสุกรมีชีวิตทั้งหมด

ตลาดญี่ปุ่น มีความต้องการปีละประมาณ 200,000 ตัน ไต้หวัน ผู้ส่งออกรายใหญ่ มีส่วนแบ่งตลาดประมาณ 35% ของการนำเข้าทั้งหมด สำหรับประเทศไทย ยังมีการส่งออกน้อยมาก โดยเหตุที่ญี่ปุ่นไม่ยอมรับในคุณภาพของเนื้อสุกรจากไทย

แนวโน้มการส่งออกในอนาคต จากปี 2530 ธุรกิจการส่งออกมีแนวโน้มว่าจะฟื้นตัวดีขึ้น หากผู้ส่งออกยังสามารถรักษาตลาดหลักในต่างประเทศไว้ได้ เพราะปัจจุบันได้มีบริษัทเอกชนจำนวน 4 ราย ที่ขอส่งเสริมการลงทุน และขออนุมัติจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัย โดยทางรัฐบาลอนุญาตให้จัดตั้ง ซึ่งขณะนี้มีเอกชน 1 ราย ที่อยู่ในขั้นดำเนินการอย่างจริงจัง และคาดว่าจะสามารถเปิดใช้โรงฆ่าเร็วๆนี้

โดยเหตุข้างต้น ทำให้รัฐตั้งเป้าการส่งออกสุกรเป็นดังนี้

เพิ่มการส่งออกสุกรมีชีวิต อัตราร้อยละ 4.78 ต่อปี จนกว่าจะสิ้นสุดแผน6

เพิ่มการส่งออกสุกรชำแหละ อัตราร้อยละ 32.95 ต่อปี

2.2.3 สภาวะการส่งออกไก่เนื้อ

หลังจากผ่านวิกฤติการณ์ราคาไก่เนื้อในประเทศตกต่ำอย่างรุนแรงเมื่อปี 2527 – 2528 ปริมาณการส่งออกไก่เนื้อได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2527 มีการส่งออก ปริมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

36,884 ตัน ปี 2528 เพิ่มขึ้นเป็น 46,780 ตัน คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 26.91 และในปี 2529 เพียง 6 เดือนแรก การส่งออกไก่แช่แข็งมีปริมาณถึง 34,423 ตัน สูงกว่าการส่งออกในระยะเดียวกันของปี 2528 ถึง 13,543 ตัน หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 65 ปริมาณการส่งออก ดังแสดงในตารางที่ 4

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ มีการนำเข้าร้อยละ 90 ของปริมาณการส่งออกไก่เนื้อทั้งหมดของไทย ได้ลดหย่อนภาษีขาเข้าไก่แช่แข็ง จากร้อยละ 18 ลดลงเหลือร้อยละ 14 และผลจากการลดค่าเงินบาทของไทย ผนวกกับการที่เงินเยนของญี่ปุ่นแข็งตัวมากขึ้น เมื่อเทียบกับเงินตระกูลอื่นๆ เหตุผลดังกล่าว ล้วนเป็นการส่งเสริมภาวะการส่งออกไก่เนื้อของไทยทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีผู้นำเข้าจากประเทศอื่นๆ เช่น สิงคโปร์ เยอรมันตะวันตก ฮ่องกง คูเวต ศรีลังกา เนเธอร์แลนด์ เวียดนามและการ์ตา

แนวโน้มการส่งออกในอนาคต สภาหอการค้าไทยคาดว่า ภาวะการส่งออกไก่แช่แข็งหลังจากปี 2530 แจ่มใสมากหากราคาและคุณภาพไก่แช่แข็งยังอยู่ในระดับที่ดี โดยคาดว่าเมื่อสิ้นปี 2530 สามารถเพิ่มปริมาณการส่งออกเป็น 75,000 ตัน สำหรับราคาเนื้อไก่แช่แข็ง หลังจากปี 2529 ราคาเนื้อไก่แช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.15 หรือจากเดิมตันละ 38,797 บาท เป็น 48,167 บาท และปัจจัยที่จะทำให้ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ

การขยายตลาด โดยเฉพาะเยอรมันตะวันตก เนเธอร์แลนด์ และการ์ตา ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยนำเข้าไก่สดแช่แข็งจากไทยเลย

การลดปริมาณการส่งออกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและบราซิล เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคเนื้อสัตว์เพิ่มขึ้น และรัฐบาลบราซิลมีนโยบายควบคุมราคาผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ในประเทศ จึงจำกัดโควต้าการส่งออก ด้วยเหตุนี้ ตลาดที่เคยนำเข้าไก่เนื้อจากประเทศทั้งสองจึงหันมานำเข้าจากประเทศไทยมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 สภาวะการส่งออกแพะ แกะ

จากสถิติของ FAO (1985) ประเทศที่นำเข้าแพะมีชีวิตมากที่สุดคือ ซาอุดิการเบีย อิตาลี และคูเวต สำหรับเนื้อแพะ แกะ สดแช่แข็ง ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญคือ อังกฤษ อิหร่าน และญี่ปุ่น ในเอเชีย ประเทศที่มีความต้องการนำเข้าคือ เนปาล สิงคโปร์ ฮ่องกง และมาเลเซีย ส่วนประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญได้แก่ ออสเตรเลีย เดอรกี โซมาเลีย นิวซีแลนด์

เนื่องจากประเทศไทยยังทำการผลิตได้ไม่เพียงพอที่จะทำการส่งออกได้ ดังนั้นจึงยังต้องอาศัยเวลาเพื่อการผลิตอีกระยะหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มีการลักลอบนำเข้าแพะจากประเทศไทยอยู่เสมอๆในปัจจุบัน โดยพ่อค้าชาวมาเลเซีย ซึ่งนำเข้าทางชายแดนด้านจังหวัดนราธิวาส ติดต่อกับมาเลเซีย ทั้งนี้เพื่อนำแพะมีชีวิตไปทำพิธีกรรมทางศาสนา และเพื่อนำแพะพื้นเมืองของไทยไปผสมพันธุ์กับแพะจากนิวซีแลนด์

2.3 สภาวะการนำเข้าปศุสัตว์จากต่างประเทศ

2.3.1 สภาวะการนำเข้าโค กระบือ

การนำเข้าเนื้อชั้นดีจากต่างประเทศ มีการสั่งซื้อเฉพาะเนื้อโคเท่านั้น สำหรับเนื้อกระบือยังไม่ปรากฏว่ามีการนำเข้า เริ่มแต่ปี 2509 เป็นต้นมา การนำเข้าเนื้อโคชั้นดี ประมาณร้อยละ 90 ของปริมาณทั้งหมด เป็นการสั่งซื้อจากสหรัฐอเมริกาและนิวซีแลนด์ เนื่องจากราคาของเนื้อค่อนข้างสูง ผู้บริโภคจึงจำกัดอยู่ในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติและผู้มีรายได้สูงเท่านั้น สถิติการนำเข้า ซึ่งระบุโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2530) คือ จากปี 2520 – 2529 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยปี 2520 มีปริมาณ 49.03 ตัน มูลค่า 4,506,442 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 97.81 ตัน มูลค่า 16,373,628 บาท ในปี 2526 หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มปริมาณร้อยละ 9.58 ต่อปี และในปี 2529 มีการนำเข้าถึง 123.23 ตัน เป็นมูลค่า 31,056,678 บาท คาดว่าเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 6 (2534) จะมีการนำเข้าเป็น 194 ตัน ปริมาณการนำเข้าเนื้อโค ดังแสดงในตารางที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนึ่งการนำเข้าเนื้อโคชั้นดีสำหรับประเทศไทย ชัยณรงค์ (2528) กล่าวว่า คุณภาพของเนื้อจะอยู่ในเกรด Good เป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าการผลิตเนื้อโคในประเทศปัจจุบัน สามารถผลิตเนื้อได้ในเกรด Choice ซึ่งมีคุณภาพดีกว่าเกรด Good แต่ปริมาณการผลิตยังคงมีอยู่น้อยมาก จึงไม่เพียงพอกับความต้องการ

วิธีการที่ใช้แยกความแตกต่างของซากโค จุฑารัตน์ (2528) ได้ระบุไว้ตามที่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกาได้แบ่งไว้ คือ

เกรดคุณภาพ (Quality Grade) เน้นความสำคัญของคุณภาพเนื้อ

เกรดผลผลิต (Yield Grade) เน้นความสำคัญของปริมาณเนื้อแดงในซาก

สำหรับเกรดคุณภาพ ปัจจัยที่ใช้กำหนดในการแบ่งเกรดคือ ไขมันแทรก (Marbling) อายุสัตว์ (maturity) และรูปร่างของซาก (conformation) เกรดคุณภาพมีด้วยกัน 7 ระดับ คือ ดีเยี่ยม (Primo) ดีมาก (Choice) ดี (Good) ปานกลาง (Standard) เกรดตลาด (Commercial) เกรดพื้นบ้าน (Utility) และเกรดต่ำ (Cutter)

2.3.2 สภาวะการนำเข้าสุกร

มีการนำเข้าเพียงเล็กน้อยในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์ในการปรับปรุงพันธุ์เพื่อพัฒนาการผลิตสุกรขุนเท่านั้น

2.3.3 สภาวะการนำเข้าไก่เนื้อ

ตั้งแต่ปี 2520 – 2527 การนำเข้า Grand Parent Stock มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี คือปี 2520 มีปริมาณ 15,000 ตัว ปี 2527 ปริมาณ 119,284 ตัว คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 30.56 ต่อปี และมีการนำเข้า Parent stock ในปี 2520 จำนวน 781,385 ตัว ปี 2529 จำนวน 780,035 ตัวหรือเป็นอัตราลดลงร้อยละ 5.29 ต่อปี แต่หลังจากปี 2527 การนำเข้ามีปริมาณลดลง โดยมีอัตราการลดลงของ Grand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Parent stock และ Parent stock อัตราร้อยละ 3.21 ต่อปี เนื่องจากได้มีการพัฒนาการผลิต Grand Parent Stock และ Parent Stock ขึ้นเองภายในประเทศ ปริมาณการนำเข้าไก่เนื้อ แสดงในตารางที่ 7

2.3.4 สภาวะการนำเข้าแพะ แกะ

ปัจจุบันมีการนำเข้าเพื่อการปรับปรุงพันธุ์เพียงเล็กน้อย

3. นโยบายและบทบาทของรัฐในอันจะพัฒนาการผลิตและการจำหน่ายปศุสัตว์

3.1 นโยบายและบทบาทของรัฐเพื่อการผลิตและการจำหน่ายไก่เนื้อ

ธุรกิจการเลี้ยงไก่เนื้อ รัฐบาลได้เข้ามาแทรกแซงตั้งแต่เริ่มอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ในช่วงปี 2505 – 2516 โดยใช้พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 ในพระราชบัญญัตินี้ มาตราที่ส่งผลมากับธุรกิจการเลี้ยงไก่เนื้อในสมัยนั้น ได้แก่มาตรา 5 ซึ่งอยู่ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 46 ลงวันที่ 26 มกราคม 2503 ความว่า "การตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ การดำเนินการฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติ จะกระทำได้ก็แต่โดยราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือโดยบุคคลอื่นซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีมอบหมายให้ทำได้เท่านั้น"

ผลสำคัญทางเศรษฐกิจของกฎหมายฉบับนี้คือ การมอบอำนาจผูกขาดการฆ่าไก่ในกรุงเทพฯ ให้แก่บริษัท สหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ในสมัยนั้น แต่ภายหลังปรากฏว่า โรงฆ่าของบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ประสบการขาดทุน เพราะการฆ่าไก่เถื่อนยังคงมีอยู่อย่างมาก เนื่องจากการนำไก่ไปฆ่าในโรงฆ่าของบริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมในการฆ่าสูง หรือเพิ่มต้นทุนขึ้นอีกตัวละ 0.50 บาท ซึ่งราคาที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อราคาจำหน่ายไก่สดในตลาด สภาพดังกล่าว กับข้อเท็จจริงที่ว่า การฆ่าไก่สามารถกระทำได้ง่าย โดยไม่จำเป็นต้องมีโรงฆ่าขนาดใหญ่ ทำให้กิจการฆ่าเถื่อนเพิ่มขึ้น จนเป็นผลให้โรงงานฆ่าไก่ของบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ต้องล้มเลิกไป นอกจากนั้น ประกาศกฎกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2505 ข้อ 2 ระบุว่า "การจำหน่ายเนื้อสัตว์สำหรับไก่ เป็ดหรือห่าน ไม่ต้องมีใบอนุญาตให้ฆ่า หรือใบอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์กำกับ แต่ต้องให้เจ้าหน้าที่ประทับตรา ติดเครื่องหมายของโรงฆ่าสัตว์เป็นรายตัว" ฉะนั้น ขณะที่ยังมีโรงฆ่าสัตว์ปีกของบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ ไก่และเป็ดทุกตัวที่ผ่านโรงฆ่าจะมีตราติด แต่เมื่อบริษัทปิดกิจการ เจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถนำตราโลหะไปติดให้กับสัตว์ปีกทุกตัวจากโรงฆ่าของเอกชนที่มีอยู่ทั่วไปได้

แม้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 และกฎกระทรวงฉบับที่ 8 พ.ศ. 2505 จะมีผลกระทบเป็นอันมากกับธุรกิจไก่เนื้อ ในเรื่องของการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ในยุคก่อน แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็พบว่า ข้อความในกฎหมายบางตอนเปิดช่องให้เอกชนจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ปีกได้ ฉะนั้น เมื่อเอกชนสามารถจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ปีกโดยเสรีได้ ในเวลาต่อมาผู้ขายส่งไก่สดและผู้ค้าปลีกที่ทำการฆ่าไก่เองจึงไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆในการฆ่ามากเท่ากับบุคโรงฆ่าของสหสามัคคีค้าสัตว์ คงเสียแต่ค่าธรรมเนียมกิจการค้าที่น่ารังเกียจและเป็นภัยต่อผู้บริโภคให้กับเทศบาลเท่านั้น

ดังนั้น ปัจจุบันกิจการฆ่าไก่จึงเป็นไปอย่างเสรี ปราศจากการแทรกแซงของรัฐอย่างรุนแรงดังเช่น 15 – 20 ปีที่ผ่านมา แต่ยังมีระเบียบที่ผู้ประกอบธุรกิจเองก็ยินยอม เช่น การจัดตั้งโรงฆ่าไก่ ต้องมีใบอนุญาตดังนี้

(1) ใบอนุญาตจัดตั้งโรงงานจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

(2) ใบอนุญาตการค้า จากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

(3) ชำระค่าธรรมเนียมกิจการค้า ซึ่งเป็นที่น่ารังเกียจและเป็นภัยต่อผู้บริโภค แก่เทศบาลที่ตั้งโรงฆ่า

นโยบายสำคัญอื่นๆของรัฐที่ส่งเสริมธุรกิจไก่เนื้อ

(1) นโยบายส่งเสริมการลงทุน เริ่มตั้งแต่ปี 2520 ประกาศให้กิจการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมชำแหละและแปรรูปเนื้อไก่เพื่อการส่งออก เป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เป็นผลให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น การลดหย่อนอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิต ได้รับการยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้า ได้รับอนุญาตให้หักเงินพึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 5 ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนของการส่งออก ฯลฯ

สำหรับบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและดำเนินกิจการในขณะนี้ ได้แก่

บริษัท ไก่สดเซนทาโก้ จำกัด ปทุมธานี

บริษัท กรุงเทพฯค้าสัตว์ จำกัด กรุงเทพฯ

บริษัท ไก่สดศรีไทย จำกัด กรุงเทพฯ

บริษัท อาหารเบทเทอร์ จำกัด สมุทรสาคร

บริษัท เจเนรัลฟูดส์ จำกัด ชลบุรี

บริษัท แหลมทองผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด นครปฐม

(2) นโยบาย การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินของผู้เลี้ยงสัตว์ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในด้านสินเชื่อการลงทุน เนื่องจากข้อกำหนดของการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ได้รับการช่วยเหลือเป็นเกษตรกรที่มีกิจการขนาดใหญ่ ฐานะมั่นคงเท่านั้น

(3) นโยบายด้านการตลาดต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการส่งออก รัฐได้ดำเนินมาตรการในเรื่องต่างๆดังนี้

(3.1) ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออก จากที่เคยเรียกเก็บจากผู้ส่งออก กิโลกรัมละ 0.50 บาท เพื่อลดต้นทุนการส่งออก

(3.2) การขยายตลาดต่างประเทศ โดยกองสนเทศเศรษฐกิจกระทรวงการต่างประเทศ ได้พยายามเจรจาเพื่อขอยกเลิกระเบียบที่ห้ามการนำเข้าไก่สดแช่แข็ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประเทศไทยของบางประเทศ เช่น สวิสเซอร์แลนด์ และเยอรมันตะวันตก ฯลฯ จนปัจจุบัน ประเทศดังกล่าวยอมรับการนำเข้าไก่เนื้อจากไทย

(3.3) อนุมัติในหลักการแก้ปัญหาไก่เนื้อ 6 ประการ ตามที่กระทรวงเกษตราเสนอ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ให้มีการจดทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจไก่เนื้อที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายการเลี้ยงไก่เนื้อแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการฯกำหนดเป้าหมายการนำเข้าไก่พันธุ์เป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี และต้องแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจไก่เนื้อทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี เช่นกัน

ให้ผู้ที่ต้องการนำเข้าแจ้งความประสงค์และจำนวนไก่ที่จะนำเข้าให้คณะกรรมการฯพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนการนำเข้า

ให้กรมปศุสัตว์แจ้งและเผยแพร่จำนวนไก่พันธุ์ที่นำเข้าแก่คณะกรรมการฯและผู้ประกอบธุรกิจไก่เนื้อทราบทุกๆเดือน

ให้กระทรวงพาณิชย์พยายามเจรจาขอลดภาษีการนำเข้ากับประเทศคู่ค้า

(3.4) กำหนดให้ทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักรเป็นเขตเศรษฐกิจสำหรับธุรกิจการเลี้ยงไก่เนื้อ

(3.5) คณะกรรมการนโยบายการเลี้ยงไก่เนื้อเสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนรักษาระดับราคาไก่พันธุ์ โดยเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนจากผู้นำเข้า Granparent stock ในอัตราตัวละ 300 บาท Parent stock ตัวละ 10 บาท

(3.6) ไก่สดแช่แข็งที่จะส่งออก จะต้องผ่านการตรวจสอบตัวอย่างและได้รับใบรับรองจากฝ่ายสัตวแพทย์สาธารณสุข กองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ ว่าเหมาะสมที่จะใช้บริโภค และปราศจากโรคติดต่อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 นโยบายและบทบาทของรัฐเพื่อการพัฒนาการผลิตและจำหน่ายสุกร

ธุรกิจการเลี้ยงสุกรเป็นการค้า รัฐบาลได้เข้ามาแทรกแซง ตั้งแต่ปี 2482 ในเวลา 48 ปีที่ผ่านมา ความพยายามของรัฐโดยแทรกแซงระบบการตลาด ด้วยการออกพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการตลาดสุกร ผลจากการแทรกแซง กระทั่งปัจจุบันยังไม่สามารถแก้ปัญหาสำคัญๆได้อย่างเด็นชัด กฎข้อบังคับบางตอนยังทำให้เกิดการผูกขาดในระบบการค้า ในรูปแบบของสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ แม้ว่าจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ ได้แก่

พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502

พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2439

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

พระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีการค้าจากผู้ค้าสุกร

กฎกระทรวงของกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 46 ตอนที่ 6 ลงวันที่ 26 มกราคม 2503 พระราชบัญญัติฉบับนี้มี 20 มาตรา และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี 2504 เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยอากรการฆ่าสัตว์ที่ใช้อยู่เดิมมุ่งไปในทางเรียกเก็บอากรจากการฆ่าสัตว์เป็นสำคัญ วิธีการปฏิบัติจึงไม่เหมาะสม และเป็นอุปสรรคต่อการควบคุมการฆ่าสัตว์ที่ถูกต้องด้วยสุขศาสตร์ อันเป็นผลเพื่อป้องกันไม่ให้เป็นภัยต่อผู้บริโภค

พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 78 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2499 มีทั้งสิ้น 50 มาตรา ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสุกรเป็นอย่างมาก คือ มาตรา 21 และมาตรา 34

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2489 มี 78 มาตรา เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกรเป็นการค้า ในด้านของการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับ เพื่อกำหนดเขตมิให้ทำการค้าสุกรได้ และมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสุขลักษณะโดยทั่วไปสำหรับการค้าสุกรในเขตควบคุม

พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 35 ตอนที่ 69 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2522 มี 49 มาตรา เป็นพระราชบัญญัติที่ออกแทนพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 และพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517 ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการกลางค้ากำไรเกินควร ประกาศควบคุมราคาของสุกรชำแหละทั้งขายปลีกและขายส่ง แม้ว่าปัจจุบันจะเลิกใช้ไปแล้ว แต่ยังมีบางมาตราของเนื้อหากฎหมายเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เช่น การดำเนินการใดๆโดยจงใจที่จะทำให้ราคาสินค้าตกต่ำและสูงเกินควร หรือมาตราควบคุมการนำสินค้าเข้า ออกจากเขตควบคุม เป็นต้น ดังนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงสุกร คือเป็นการห้ามกระทำการในลักษณะเป็นการบังคับในการจำกัดการจำหน่าย หรือการจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้า

พระราชบัญญัติควบคุมผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เน้นในเรื่องผลิตภัณฑ์ เช่น หมูแฮม เบคอน ซึ่งต้องมีสลากกำกับ และการตรวจสอบคุณภาพอาหารเพื่อความเหมาะสมในการบริโภค เป็นต้น ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่เกี่ยวข้องกับการค้าสุกรโดยตรง

กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 มี 16 ฉบับ ประกาศให้ผู้ค้าสุกรในจังหวัดต้องขอรับอนุญาตขายทะเบียนท้องที่ ส่วนการค้าสุกรทั่วราชอาณาจักรและต่างประเทศ จะยื่นต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 มี 11 ฉบับ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการค้าสุกรมาก ได้แก่ ฉบับที่ 1 2 3 4 5 และ 11

กล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายต่างๆดังกล่าว เป็นการกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยราชการที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี เป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาตให้จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ เพื่อเก็บค่าธรรมเนียมและอากรฆ่าสัตว์ เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการให้อำนาจแก่ส่วนราชการในการควบคุมการขนย้ายสุกรชำแหละข้ามเขตนั้น จึงเป็นโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นมีโอกาสหัดเทียมกันในการหารายได้จากการฆ่าสุกรในท้องถิ่นของตนเอง ส่งผลให้ผู้ปกครองท้องถิ่น เช่น ประธานกรรมการสุขาภิบาลหรือนายอำเภอท้องที่ ได้รับผลตอบแทนจากการเป็นกรรมการสุขาภิบาล

นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการฆ่าสัตว์และการค้าสัตว์ให้เป็นไปโดยถูกต้อง เช่น การตรวจโรคสัตว์ และเพื่อป้องกันการขาดแคลนสุกรบริโภคในบางท้องที่ โดยวิธีการโอนอำนาจทางการเมืองแทน กล่าวคือ กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2503 ข้อ 5 และข้อ 6 ได้โอนอำนาจการจัดสรรจำนวนสุกรในท้องที่ต่างๆให้แก่ข้าราชการฝ่ายปกครอง แทนที่จะใช้ระบบราคาเป็นตัวกำหนด อำนาจดังกล่าวได้นำมาใช้ในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นตลาดรับซื้อสุกรที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ นั่นคือคำสั่งของอธิบดีกรมการปกครองในการอนุญาตให้นำสุกรชำแหละจากต่างจังหวัดเข้ามาจำหน่ายยังกรุงเทพฯได้ เรียกว่าการเปิดเขต หรือการค้าเสรี และการห้ามนำสุกรชำแหละเข้ามาจำหน่าย เรียกว่าการค้าแบบปิดเขต นอกจากพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงที่ออกมามีบทบาททางการค้าสุกรโดยตรงแล้ว ผลของกฎหมายเหล่านี้ยังก่อให้เกิดหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆในวงการค้าสุกร ดังเช่นในปี 2502 รัฐบาลได้อนุมัติให้เทศบาลนครกรุงเทพฯและธนบุรีในสมัยนั้น ควบคุมสหพันธ์สหกรณ์ผู้เลี้ยงและค้าสัตว์จำกัด ร่วมกับบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ซึ่งเป็นของเอกชน จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัย ในวงเงิน 60 ล้านบาท แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน คือให้บริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ รับดำเนินการเรื่องการฆ่าและการชำแหละ ส่วนสหพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือแสวงหาประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหกรณ์ เป็นผู้ดำเนินการค้าสุกรมีชีวิตและสุกรชำแหละ การรวบรวมสุกรมีชีวิตเพื่อป้อนโรงฆ่าสัตว์ สหพันธ์ใช้วิธีการแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นตัวแทน และเป็นผู้รวบรวมสุกรมีชีวิตให้อีกต่อหนึ่ง โดยที่สหพันธ์รับสุกรเฉพาะตัวแทนในจังหวัดดังกล่าวแล้วเท่านั้น และราคารับซื้อสุกรก็สูงกว่าราคาจากพ่อค้าทั่วไป

ผลการดำเนินการโดยองค์กรนี้ ทำให้มีการวิ่งเต้นเข้าเป็นสมาชิก เพื่อจะขายสุกรมีชีวิต เพราะได้รับเงินตอบแทนมากกว่าการขายให้กับพ่อค้า และตลาดสุกรมีชีวิตแคบลง เนื่องจากสหพันธ์ฯเป็นฝ่ายควบคุมโรงฆ่าสุกรในกรุงเทพฯ เมื่อความต้องการเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น สหพันธ์ฯจึงมีอำนาจและอิทธิพลอย่างกว้างขวาง เพราะวิธีการดำเนินงานของสหพันธ์ฯมีระบุไว้ในกฎหมายภายใต้การควบคุมของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมอบหมายให้อธิบดีกรมมหาดไทยในยุคนั้น หรือกรมการปกครองในปัจจุบัน กับกระทรวงสหกรณ์ ซึ่งมอบหมายให้กรมสหกรณ์พาณิชย์เป็นผู้ประสานงานส่วนสหพันธ์ดำเนินงานในนามเทศบาลกรุงเทพฯ เนื่องจากการทำงานของสหพันธ์ฯมีการกำหนดระบบโควต้าจำนวนสุกรที่เข้าฆ่า และปริมาณเนื้อสุกรที่ออกสู่ตลาด ทำให้ราคาส่งสุกรสูงกว่าเมื่อไม่จำกัดจำนวนรับซื้อสุกรมีชีวิต ในการซื้อสุกรมีชีวิตของสหพันธ์ฯจะซื้อจากตัวแทนของคนที่แต่งตั้งขึ้นเพียงไม่กี่ราย และตัวแทนประจำจังหวัดเป็นผู้รวบรวมสุกรมีชีวิตตามโควต้าที่ได้รับ แต่ในทางปฏิบัติมีพ่อค้าขอแบ่งโควต้าจากตัวแทนของสหพันธ์ฯ โดยยอมเสียเงินกินเปล่าให้กับตัวแทนเหล่านั้นด้วย เมื่อสุกรชำแหละแล้ว จะส่งจากโรงฆ่า โดยผ่านสายซึ่งจะเป็นผู้นำไปส่งผู้ค้าปลีกอีกต่อหนึ่ง ซึ่งจะไม่มีการแย่งลูกค้ากันระหว่างสาย ปริมาณสุกรที่เข้าฆ่า ถูกกำหนดให้น้อยกว่าปริมาณความต้องการเนื้อสุกรจริงๆ เพื่อดึงราคาให้อยู่ในระดับสูง เมื่อเป็นการค้าผูกขาด จึงมีกำไรสูง สามารถจ่ายเงินหัวแทนให้กับสายส่งสุกรชำแหละที่ได้ส่วนแบ่งน้อยอีกด้วย ดังนั้นหลังปี 2504 การค้าสุกรเป็นระบบปิด ห้ามนำสุกรชำแหละจากต่างจังหวัดเข้ามาจำหน่ายในกรุงเทพฯ การซื้อสุกรมีชีวิตและการจำหน่ายเนื้อสุกร ตกอยู่กับสหพันธ์สหกรณ์เพียงผู้เดียว จนกระทั่งปี 2505 รัฐบาลสั่งยุบสหพันธ์สหกรณ์ และโอนหุ้นทั้งหมดให้กับเทศบาลนครกรุงเทพฯ กิจการค้าสุกรทั้งหมดจึงตกอยู่กับบริษัท สหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากปี 2512 ระบบการค้าสุกรเปลี่ยนเป็นระบบเปิดเขต จากข้อเสนอของคณะทำงานแก้ไขปัญหาสุกร เฉพาะหน้าคือ ให้แปรสภาพ บริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด เป็นเทศพาณิชย์ดำเนินการเฉพาะการฆ่าสัตว์เท่านั้น และให้เลิกเกี่ยวข้องกับการค้าโดยสิ้นเชิง ทำให้ช่วงปี 2512 ถึง 2521 เป็นช่วงที่ผู้ค้าคนกลางมีบทบาทในการค้าสุกรมากที่สุด และไม่เสียเงินกินเปล่าดังเช่นยุคที่สหพันธ์สหกรณ์มีอิทธิพลเหนือผู้ค้าและผู้บริโภค

อนึ่ง สำหรับมาตรการที่คณะทำงานเสนอ มี 7 ข้อ แต่รัฐบาลมิได้รับหลักการทั้งหมด หรือบางหลักการที่รัฐบาลรับไป ก็ไม่ได้ดำเนินการ เช่น การให้ผู้เลี้ยงรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อการเปิดโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยมากขึ้น หรือการส่งสุกรไปจำหน่ายโดยเสรีสำหรับต่างประเทศ ดังนั้นปัญหาสุกรจึงเป็นวัฏจักร กระทั่งปี 2521 ราคาสุกรมีชีวิตตกต่ำลงมาก คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้เปิดเขตการค้าเนื้อสุกร และให้สิทธิการได้รับอาชญาบัตรแก่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจำกัด เพื่อเป็นการสร้างพลังการต่อรองราคาสุกรมีชีวิตให้แก่สหกรณ์ ผลที่ได้คือ ระบบการค้าและระบบสหกรณ์ถอยหลังเข้าสู่ยุคสหพันธ์สหกรณ์อีกครั้ง

วิธีการแทรกแซงของรัฐในครั้งนั้น โดยผ่านสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร กรุงเทพฯ ซึ่งจัดตั้งเมื่อ 16 ตุลาคม 2518 เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิกในการขายส่งสุกรมีชีวิตให้พ่อค้าชำแหละในกรุงเทพฯ โดยการตกลงราคาและการซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้โดยให้สหกรณ์มีสิทธิพิเศษ เป็นผู้รับอาชญาบัตรฆ่าสุกรในกรุงเทพฯแต่เพียงผู้เดียว (ซึ่งการกระทำเช่นนี้น่าจะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวโดยอาศัยระบบสหกรณ์เป็นเครื่องมือ) ซึ่งตามสิทธิพิเศษดังกล่าว สหกรณ์น่าจะเป็นผู้รับซื้อสุกรมีชีวิต แล้วนำมาชำแหละส่งให้กับผู้ค้าปลีก เพราะอาชญาบัตรคือสิทธิตามกฎหมายในการฆ่าสุกร แต่สหกรณ์อ้างว่า ไม่มีกำลังคนที่มีความชำนาญในการฆ่าสุกรและการค้า จึงใช้วิธีการส่งคนไปประจำตามโรงฆ่าต่างๆในกรุงเทพฯ แล้วคิดค่าบริการจากผู้เลี้ยงสุกร ซึ่งต้องเป็นสมาชิกของสหกรณ์ หรือผู้ค้ารวบรวมสุกร ตัวละ 12 บาท ในช่วงเดือนกันยายน – ธันวาคม 2521 นับว่าการแทรกแซงของรัฐบาลได้ผลบ้างในการช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกร ดังนั้นในเดือนสิงหาคม 2521 กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ให้สนับสนุนผู้เลี้ยงสุกรรวมตัวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดตั้งเป็นสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรขึ้น ตามเจตนาที่ได้ระบุไว้ในหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่ต้องการให้จังหวัดที่มีสาขาของสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรกรุงเทพฯอยู่แล้ว รวมตัวกันเป็นชุมนุมสหกรณ์ แต่ผลปรากฏว่าบางจังหวัดมีสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกรและการค้าถึง 2 แห่ง นอกจากนั้นกระทรวงมหาดไทยยังมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่มอบอาชญาบัตรเพื่อการฆ่าสุกรในต่างจังหวัดให้แก่สหกรณ์ที่ทางมหาดไทยจัดตั้งขึ้นใหม่เพียงผู้เดียว ส่วนการจัดสรรโควต้าสุกรมีชีวิตที่จะส่งเข้ากรุงเทพฯ สำหรับจังหวัดต่างๆตามอำนาจของคณะกรรมการฯ ได้มอบให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการฯ ได้มอบให้เป็นอำนาจของกรรมการระดับจังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอ

ผลจากการแหกแซงครั้งนั้น ทำให้สาขาของผู้เลี้ยงสุกรหมดสิทธิการได้รับโควต้า ถ้าอยู่ในจังหวัดที่มีสหกรณ์ 2 แห่ง ดังนั้นผู้ต้องการส่งสุกรมีชีวิตมายังกรุงเทพฯจึงจำเป็นต้องมาขอโควต้าจากคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสุกร ทำให้มีการซื้อขายโควต้ากันขึ้น และสุดท้าย สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรกรุงเทพฯ ถูกสั่งยุบในเวลาต่อมา เนื่องจากการทุจริตของคณะกรรมการและผู้ค้าในรูปของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์ขาดทุนถึง 10 ล้านบาท สำหรับชุมนุมสหกรณ์ ปัจจุบันยังดำเนินการอยู่ แต่มีบทบาทน้อยลง เนื่องจากในเดือนสิงหาคม 2522 รัฐบาลสั่งให้เปิดเขตการค้าเนื้อสุกรอีกครั้งหนึ่ง และยังคงเป็นนโยบายที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

นโยบายของรัฐที่มุ่งส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงสุกรในปัจจุบัน โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้กำหนดนโยบายส่วนใหญ่ ทั้งนโยบายการผลิตและการตลาด ดังนี้

1. ด้านการผลิตสำหรับเกษตรกรรายย่อย

ส่งเสริมให้เจ้าของฟาร์มสุกรได้เข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรในจังหวัดนั้นๆ

ดำเนินการประชุม อบรมและชี้แจงให้ผู้เลี้ยงสุกรทราบสถานการณ์การผลิตและการตลาด และหลักการสหกรณ์ ตลอดจนผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ดำเนินการปรับปรุงการประกอบธุรกิจและการหารายได้ของสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรรายใหญ่ และบริษัทขนาดใหญ่ รัฐไม่มีนโยบายแทรกแซงการผลิต แต่จะไปแก้ไขในระบบตลาดเท่านั้น

2. การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีเนื้อหาหลายประการที่จำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขในขณะนี้อยู่ในขั้นดำเนินการ สำหรับประเด็นที่มีการพิจารณาเป็นพิเศษมี 4 เรื่อง ดังนี้

"พนักงานตรวจโรคสัตว์" จะต้องเป็นสัตวแพทย์เท่านั้น ซึ่งตาม พรบ.ฉบับปัจจุบัน จะเป็นสัตวแพทย์หรือบุคคลอื่นก็ได้ หากได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมการปกครอง หรือราชการส่วนท้องถิ่น

การเพิ่มเติมพระราชบัญญัติในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงและหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ (อาชญาบัตร) เฉพาะแก่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์

การตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ ให้เอกชนมีสิทธิตามกฎหมายในการขออนุญาตจัดตั้ง และให้สิทธิการเป็นเจ้าของโรงฆ่าสัตว์นั้นโดยไม่ต้องมอบให้กับส่วนราชการ ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีมติในปี 2523 เห็นชอบให้โรงฆ่าสัตว์ที่แปรสภาพเนื้อสัตว์เพื่อการส่งออก ไม่ต้องโอนกรรมสิทธิให้แก่ทางราชการ แต่ปัจจุบันมีนโยบายสำหรับโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กให้เป็นเช่นนั้นด้วย

การเพิ่มโทษสำหรับผู้ฆ่าสัตว์ที่ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีระบุในมาตรา 18 ให้สูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งให้มีการริบของกลางและอุปกรณ์หากมีการจับกุม

3. นโยบายส่งเสริมการลงทุน เดิมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการส่งเสริมกิจการฆ่าและชำแหละสุกรเพื่อการส่งออก โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือ จะต้องมีขนาดการลงทุนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ต่อมาในปี 2530 ได้ลดหย่อนเหลือ 10 ล้านบาท (ไม่รวมที่ดินและทุนหมุนเวียน) และเงื่อนไขการส่งออกเดิม จะต้องส่งออกเนื้อสุกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชำแหละไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าเนื้อชำแหละทั้งหมด หลังจากนั้นอีก 4 ปี ต้องส่งออกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 แต่ได้เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขนี้เมื่อ 21 มีนาคม 2527 ดังนี้คือ ตั้งแต่ปีที่ 4 ของการดำเนินกิจการเป็นต้นไป จะจำหน่ายเนื้อชำแหละภายในประเทศ เป็นมูลค่าแต่ละปีไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าเนื้อชำแหละทั้งหมด หลังการประกาศนโยบายนี้ มีเอกชน 4 รายขอรับการส่งเสริม และได้รับอนุมัติให้รับการส่งเสริมในเวลาต่อมาคือ

บริษัท อาร์ เอฟ เอ็ม คอร์ปอร์เรชั่น จำกัด ปทุมธานี ได้รับอนุมัติ เมื่อ 28 มกราคม 2526 มีขนาดการฆ่าสุกร 400 ตัวต่อวัน

บริษัทนครชัยศรี สลอเตอร์เฮาส์ จำกัด นครปฐม ได้รับอนุมัติ เมื่อ 28 มกราคม 2528 มีขนาดการฆ่าสุกร 750 ตัวต่อวัน

บริษัท ภาคเหนืออุตสาหกรรมเกษตร จำกัด เชียงใหม่ ได้รับอนุมัติเมื่อ 16 พฤษภาคม 2527

บริษัท โคราชฟาร์มตะวันออกเฉียงเหนือ จำกัด นครราชสีมา ได้รับอนุมัติเมื่อ 10 เมษายน 2528 มีขนาดการฆ่าสุกร 280,000 ตัวต่อปี

4. นโยบายการปราบปรามโรคระบาดสัตว์และการควบคุม ระบุตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (2499)

3.3 นโยบายและบทบาทของรัฐเพื่อการพัฒนาการผลิตและจำหน่ายโค กระบือ

นโยบายด้านการผลิต เนื่องจากการเลี้ยงโค กระบือ ในอดีตมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการนำไปใช้งาน การแปรรูปเพื่อการบริโภค เป็นเพียงผลพลอยได้ ดังนั้นการพัฒนาด้านการผลิตและการปรับปรุงพันธุ์จึงทำได้ค่อนข้างช้า ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็น และให้ความสนใจต่อปัญหานี้ จึงได้ทดลองและส่งเสริม โดยจัดทำโครงการต่างๆ ตลอดทั้งการออกพระราชบัญญัติ อันได้แก่ พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509 ซึ่งมีสาระสำคัญ ตามมาตรา 5 และมาตรา 9 พอสรุปได้ดังนี้

มาตรา 5 กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎกระทรวงกำหนดเขตบำรุงพันธุ์สัตว์ กำหนดชนิดของสัตว์ที่จะบำรุงพันธุ์ กำหนดเพศ อายุ ขนาด ลักษณะของสัตว์ เพื่อคัดเลือกให้เป็นสัตว์สงวนพันธุ์ และการเพิกถอนจากการเป็นสัตว์สงวนพันธุ์

มาตรา 9 ห้ามมิให้ผู้ใดฆ่อนสัตว์สงวนพันธุ์ หรือฆ่าสัตว์สงวนพันธุ์ หรือนำสัตว์สงวนพันธุ์ส่งออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการกำหนดเป้าหมายและนโยบายการผลิตโค กระบือ ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม อย่างเด่นชัด ตั้งแต่แผนพัฒนาฉบับที่ 3 เป็นต้นมา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 – 2519) ได้วางโครงการเร่งรัดพัฒนาการผลิตและจำหน่ายปศุสัตว์ โดยมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณการผลิตและจำหน่ายปศุสัตว์ โดยมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณการผลิตขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 4 และ 3 ต่อปีตามลำดับ และมีมาตรการสำคัญที่เกี่ยวข้องคือ

นโยบายเกี่ยวกับที่ดิน การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรเลี้ยงโคเพื่อการค้าในรูปแบบนิคมสร้างตนเอง หรือการสนับสนุนให้เอกชนรายใหญ่ทำการลงทุนเลี้ยงโคเพื่อการค้า การขยายเขตป่าสงวนเพื่อการเลี้ยงสัตว์ การจัดทำและปรับปรุงทุ่งหญ้าสาธารณะ เป็นต้น

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับพันธุ์สัตว์ โดยรัฐบาลมอบหมายให้กรมปศุสัตว์ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมประชาสงเคราะห์ กรมการปกครอง ดำเนินการเผยแพร่สัตว์พันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร พร้อมทั้งการปรับปรุงงานด้านสัตวบาลและสัตวแพทย์

จากผลการดำเนินงานตลอดแผนพัฒนา ฉบับที่ 3 ปรากฏว่าไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คืออัตราการเพิ่มของโคเพียงร้อยละ 1.2 ต่อปี ส่วนกระบือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี เท่านั้น

(2) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) ได้เน้นด้านการขยายพันธุ์ บำรุงพันธุ์ และปรับปรุงทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรการที่จะเป็นสิ่งจูงใจให้มีการเลี้ยงโค กระบือเป็นอุตสาหกรรม เพื่อผลิตโค กระบือเนื้อออกสู่ตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และได้กำหนดเป้าหมายการผลิตโค กระบือ เพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 6.2 ต่อปี ส่วนโครงงานสำคัญในแผนฯ ได้แก่ การขยายพันธุ์และการผสมเทียม ปรับปรุงสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ สถานีพืชอาหารสัตว์ ส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์เฉพาะพื้นที่ เช่น การเริ่มโครงการพัฒนาปศุสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2519 – 2523 เป็นโครงการเงินกู้จากธนาคารโลก โดยกรมปศุสัตว์เป็นผู้ดำเนินงานตามโครงการ

(3) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) ได้มีการตั้งเป้าหมายเพิ่มการผลิตโค กระบือ อัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.2 ต่อปี มีมาตรการป้องกันโรคระบาด โดยการสำรวจและวิเคราะห์เกี่ยวกับโรคสัตว์ ผลิตวัคซีนปากและเท้าเปื่อย เร่งรัดการบริการผสมเทียม ซึ่งมีหน่วยงานที่ทำการด้านนี้คือ กรป. กลาง และกรมปศุสัตว์ นอกจากนี้ยังมุ่งส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้มีวิธีการเลี้ยงดูปศุสัตว์แบบใหม่ เน้นในด้านอาหารสัตว์ควบคู่กับการป้องกันรักษาโรคสัตว์

(4) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 – 2534) เป้าหมายการผลิตได้ตั้งไว้ให้มีการเพิ่มการผลิตโค อัตราร้อยละ 2.51 ต่อปี และกระบือ 2.23 ต่อปี และมีโครงการอื่นๆที่เกี่ยวข้องดังนี้

(4.1) การแบ่งเขตการผลิตโค กระบือ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

โครงการพัฒนาปศุสัตว์ภาคใต้เพื่อการส่งออก มีงบประมาณในโครงการ 39.95 ล้านบาท ดำเนินงานโดยกรมปศุสัตว์ งานในโครงการได้แก่ การให้บริการป้องกันและชจัดโรคระบาดสัตว์ อบรมอาสาพัฒนาปศุสัตว์และเกษตรกร ส่งเสริมการเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ และปรับปรุงพืชอาหารสัตว์และทุ่งหญ้าสาธารณะ ฝึกอบรมและจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้งบประมาณนี้จะใช้ในช่างานที่ระบุเท่านั้น

โครงการพัฒนาปศุสัตว์ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหนือ เพื่อการผลิตและจำหน่ายภายในประเทศ มีงบประมาณในโครงการ 41.88 ล้านบาท ดำเนินงานโดยกรมปศุสัตว์ งานที่ระบุในโครงการได้แก่ ส่งเสริมการเลี้ยงโคขุน พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ในพื้นที่ พัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ป้องกันและกำจัดโรคระบาด ปรับปรุงพันธุ์สัตว์และพืชอาหารสัตว์

(4.2) ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและการจำหน่ายปศุสัตว์ โดยการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงคณะกรรมการเดิมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อการค้าและแบบครอบครัว รวมทั้งเปลี่ยนแปลงกำหนดนโยบายและมาตรการในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้ส่งปศุสัตว์ออกจำหน่ายต่างประเทศ ซึ่งจากการประชุมของคณะกรรมการ (2530) มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงระเบียบด้านการส่งออกโค กระบือ ให้มีความยืดหยุ่น และเป็นการค้าแบบเสรีมากขึ้น เช่น การล้มเลิกระบบโควต้าจำกัดการส่งออก และระเบียบปลีกย่อยเก่า ซึ่งกำหนดโดยกระทรวงพาณิชย์ (2521) ซึ่งได้ระบุในหัวข้อที่ 9.2 เรื่องปศุสัตว์เพื่อการส่งออกจำหน่ายนอกราชอาณาจักร แต่ขณะนี้(มกราคม 2531) ยังมิได้ประกาศใช้ ดังนั้นจึงได้ระบุระเบียบเก่า ดังได้ระบุในหัวข้อดังกล่าว สำหรับคณะกรรมการ ประกอบด้วย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเสนาะ เทียนทอง)	รองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฝ่ายวิชาการ)	"
อธิบดีกรมปศุสัตว์	"
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	"
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	"
ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	"
ผู้แทน กรป.กลาง	"
ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	"
ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	"
ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	"
ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์	"
ผู้แทนกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์	"
ผู้แทนสำนักงบประมาณ	"
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	"
ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	"
ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	"
ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมห้องเย็น	"
นายกสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย	"
นายกสมาคมผู้บำรุงพันธุ์และผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ	"
นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย	"
ชมรมผู้เลี้ยงโคเนื้อแห่งประเทศไทย	"
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (ฝ่ายสัตวบาล)	เลขานุการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4.3) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเลี้ยงปศุสัตว์ภาคใต้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและการจำหน่ายปศุสัตว์ (2530) โดยได้พิจารณาว่าภาคใต้เป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ การส่งสัตว์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศ จำเป็นต้องนำสัตว์ภายในท้องที่เพื่อส่งออก จึงเห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ภาคใต้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ภาคใต้ให้เพียงพอกับความต้องการ และมีเหลือส่งออกต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานอนุกรรมการ
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฝ่ายวิชาการ)	รองประธานอนุกรรมการ
อธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือผู้แทน	"
อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศหรือผู้แทน	"
ผู้แทน กรป.กลาง	"
ผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	"
ผู้แทนสำนักงบประมาณ	"
ผู้แทนกองทัพภาคที่ 4	"
ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	"
ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หรือผู้แทน	"
ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	"
ปศุสัตว์เขต 8 หรือผู้แทน	"
ปศุสัตว์เขต 9 หรือผู้แทน	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นายกสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทยหรือผู้แทน อนุกรรมการ

นายกสมาคมผู้บำรุงพันธุ์และผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติหรือผู้แทน "

ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ "

ผู้อำนวยการกองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ

(4.4) นโยบายส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคเพื่อการค้า มีข้อกำหนดดังนี้

จะต้องมีทุนเป็นของคนไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของทุนจดทะเบียน

จะต้องมีขนาดลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน

ต้องเป็นกิจการที่เลี้ยงโคพันธุ์เนื้อเป็นหลัก

ต้องมีพื้นที่สำหรับดำเนินกิจการเองได้ไม่น้อยกว่า 2,000 ไร่

การเลี้ยง การผสมพันธุ์ การนำสัตว์จากต่างประเทศ จะต้องเป็นไปตามหลักการและวิธีที่กระทรวงเกษตราให้ความเห็นชอบ

ต้องมีพ่อโคเนื้อพันธุ์แท้ไม่น้อยกว่า 30 ตัว และมีแม่โคพันธุ์เนื้อแท้ไม่น้อยกว่า 100 ตัว

ให้ผู้ได้รับการส่งเสริม จัดให้มีบริการพ่อโคพันธุ์เนื้อแท้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคในบริเวณใกล้เคียงผู้ได้รับการส่งเสริมดำเนินการอยู่

(4.5) นโยบายการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมการเลี้ยงกระบือเพื่อการค้า มีข้อกำหนดดังนี้

ต้องมีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องมีทุน เป็นของคนไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของทุนจดทะเบียน

ต้อง เป็นกิจการที่เลี้ยงกระบือ เนื้อ เป็นหลัก

ต้องมีที่ดินสำหรับการดำเนินการไม่น้อยกว่า 3,000 ไร่

การเลี้ยง การผสมพันธุ์ ต้องเป็นไปตามที่กระทรวงเกษตรฯให้ความเห็นชอบ

จะต้องเริ่มต้นกิจการด้า ด้วยการเลี้ยงกระบือแม่พันธุ์อย่างน้อย 200 ตัว

(4.6) นโยบายสินเชื่อ เพื่อการเลี้ยงปศุสัตว์ เป็นนโยบายที่รัฐมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ดำเนินการด้านสินเชื่อในวงเงิน 150 ล้านบาท สำหรับกิจการผลิตปศุสัตว์ และธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ดำเนินมาตรการรับช่วงลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ วิธีการคือ ธนาคารจะกำหนดยอดเงินสูงสุดในการรับซื้อลดตั๋วสัญญา ไม่เกินร้อยละ 90 ของจำนวนเงินที่ธนาคารฯเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องใช้ในกิจการ และธนาคารฯจะแจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ที่ขายช่วงลดตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าว ทราบถึงวงเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จะรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยผู้เลี้ยงสัตว์รายใดรายหนึ่งจากธนาคารนั้น จำนวนเงินตามตั๋วสัญญาที่ธนาคารพาณิชย์นำมาขายช่วงลด เมื่อรวมกับจำนวนเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยผู้เลี้ยงสัตว์รายเดียวกัน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับช่วงซื้อลดไว้จากธนาคารนั้น และยังคงต้องชำระอยู่ จะต้องไม่เกินวงเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งให้ธนาคารนั้นทราบ สำหรับอัตราการรับซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน จะกำหนดโดย ธนาคารแห่งประเทศไทย และมีผลใช้กับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรด้วย

(5) นโยบายการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ โดยกระทรวงมหาดไทย (2502) มีสาระสำคัญการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และรายละเอียดอื่นๆ ซึ่งระบุในหัวข้อที่ 7 ของปัญหาพิเศษฉบับนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6) นโยบายการควบคุมโรคระบาด โดยกรมปศุสัตว์ (2499) ระบุในหัวข้อที่ 4 ของปัญหาพิเศษฉบับนี้

(7) นโยบายการส่งออกโค กระบือ คณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและการจำหน่ายปศุสัตว์ พยายามที่จะผลักดันให้เกิดการส่งออกสำหรับโค กระบือ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้น จากความเห็นชอบของคณะกรรมการชุดนี้ (2530) ให้ล้มเลิกระบบโควต้าส่งออก และลดกฎระเบียบบางข้อลง ซึ่งทำให้ผู้ส่งออกมีความคล่องตัวในการดำเนินกิจการมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. <u>พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499</u>

ความตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับธุรกิจการจำหน่ายและการผลิตปศุสัตว์ อันได้แก่โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และไก่เนื้อ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ของสัตว์เหล่านี้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้ทำการผลิตและจำหน่ายสัตว์ดังกล่าวเป็นธุรกิจ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจดังนี้

4.1 การป้องกันโรคระบาด

มาตรา 8 ในท้องที่ที่ยังไม่ได้ประกาศเป็นเขตปลอดโรคระบาด หรือในท้องที่ที่ยังไม่ประกาศเป็นเขตโรคระบาด เขตสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือเขตโรคระบาดชั่วคราว ถ้ามีสัตว์ป่วยหรือตายโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาด หรือมีสัตว์ป่วยหรือตายโดยปัจจุบัน ไม่อาจคิดเห็นได้ว่าป่วยหรือตายด้วยเหตุใด หรือในหมู่บ้านเดียวกัน หรือบริเวณใกล้เคียงกัน มีสัตว์ตั้งแต่ 2 ตัว ป่วยหรือตายโดยมีอาการคล้ายคลึงกัน ในระยะเวลาห่างกันไม่เกิน 7 วัน ให้เจ้าของสัตว์แจ้งแก่สัตวแพทย์ท้องที่ภายในเวลา 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่สัตว์ป่วยหรือตาย ในกรณีที่สัตว์ป่วย ให้เจ้าของควบคุมไว้ทั้งหมด ภายในบริเวณที่สัตว์อยู่ และห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยไปจากบริเวณนั้น ในกรณีที่สัตว์ตาย ให้เจ้าของควบคุมซากสัตว์นั้นให้คงอยู่ ณ ที่ที่สัตว์ตาย ห้ามมิให้เจ้าของและบุคคลอื่นเคลื่อนย้าย ชำแหละ หรือกระทำอย่างใดแก่ซากสัตว์นั้น ถ้าสัตวแพทย์ไม่อาจมาตรวจซากสัตว์นั้นภายในเวลา 48 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่สัตว์ตาย ให้เจ้าของฝังซากสัตว์นั้นใต้ผิวดิน ไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร สำหรับสัตว์ใหญ่ ต้องพูนดินกลบหลุมเหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตรอีกด้วย

มาตรา 9 เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา 8 หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของจัดการดังนี้

(1) ให้กักขัง แยกหรือย้ายสัตว์ป่วย หรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขต และตามวิธีการที่กำหนดให้

(2) ให้ฝังหรือเผาซากนั้น ณ ที่ที่กำหนดให้ ถ้าการฝังหรือเผาไม่อาจทำได้ให้สั่งทำลายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ให้กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ที่อยู่รวมฝูง หรือเคยอยู่รวมฝูงกับสัตว์ป่วย หรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขต และตามวิธีการที่กำหนดให้

มาตรา 10 เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา 8 หรือตรวจพบ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ป่วย หรือตายด้วยโรคระบาด ให้สัตวแพทย์มีอำนาจเข้าตรวจสัตว์หรือซากสัตว์นั้น และมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของสัตว์จัดการดังต่อไปนี้

(1) ให้กักขัง แยก หรือย้ายสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยไว้ภายในเขต และตามวิธีการที่กำหนดให้ หรือให้ได้รับการรักษาตามที่เห็นสมควร

(2) ให้ฝังหรือเผาซากนั้นทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ณ ที่ที่กำหนดให้ ถ้าการฝังหรือเผาไม่อาจทำได้ ให้ทำลายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

(3) ให้กักขัง แยกหรือย้ายสัตว์ที่อยู่รวมฝูงกับสัตว์ป่วย หรือสงสัยว่าป่วย หรือตายไว้ภายในเขต และตามวิธีการที่กำหนดให้ หรือให้ได้รับการป้องกันโรคระบาด ตามที่เห็นสมควร

(4) ให้ทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือสัตว์ หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาดตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี ในการนี้ให้เจ้าของสัตว์ได้รับค่าชดใช้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของราคาสัตว์ ซึ่งอาจขายได้ในท้องตลาดท้องที่ก่อนเกิดโรคระบาด เว้นแต่เจ้าของได้จงใจกระทำความผิดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(5) ให้กำจัดเชื้อโรคที่อาหารสัตว์ หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด ตามวิธีที่กำหนดให้

(6) ให้ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคระบาดในที่ดิน อาคาร ยานพาหนะ หรือสิ่งของ ตามวิธีการที่กำหนดให้

4.2 เขตปลอดโรคระบาด

มาตรา 11 เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร เพื่อป้องกันมิให้เกิดโรคระบาดสำหรับสัตว์ชนิดใด ในท้องที่ใด ให้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดท้องที่นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเขตปลอดโรคระบาด ประกาศให้ระบุชนิดของสัตว์และโรคระบาดไว้ด้วย

มาตรา 12 เมื่อได้ประกาศเขตโรคระบาดตามมาตรา 11 แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์เข้าใน หรือผ่านเขตนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือสัตวแพทย์ ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

มาตรา 13 ภายในเขตปลอดโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 8 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามมาตรา 9 และให้สัตวแพทย์มีอำนาจตามมาตรา 10 และ 18

มาตรา 14 ภายในเขตปลอดโรคระบาด ถ้าปรากฏว่ามีโรคระบาด หรือเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรคระบาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสัตวแพทย์ ประกาศเขตโรคระบาด เขตสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือเขตโรคระบาดชั่วคราว แล้วแต่กรณี ตาม 4.3 ก็ได้

4.3 เขตโรคระบาด

มาตรา 15 ในเขตท้องที่จังหวัดใดมีหรือสงสัยว่ามีโรคระบาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น มีอำนาจประกาศเขตท้องที่จังหวัดนั้นทั้งหมด หรือบางส่วน เป็นเขตโรคระบาดหรือเขตสงสัยว่ามีโรคระบาด แล้วแต่กรณี ประกาศนี้ให้ระบุชนิดของสัตว์และโรคระบาดไว้ด้วย และให้ปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน บ้านผู้ใหญ่บ้าน และชุมนุมชนภายในเขตนั้น

มาตรา 16 ในกรณีที่สัตวแพทย์เห็นว่าโรคระบาดที่พบในท้องที่ของตนหรือท้องที่อื่นที่ติดต่อกับท้องที่ของตนจะระบาดออกไป ให้สัตวแพทย์มีอำนาจประกาศเป็นหนังสือกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราว มีรัศมีไม่เกิน 5 กิโลเมตรจากที่ที่ตรวจพบโรคระบาดนั้น ประกาศนี้ให้ระบุชนิดของสัตว์และโรคระบาดไว้ด้วย และให้ปิดไว้ ณ ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และที่ชุมชนภายในเขตนั้น และมีผลบังคับใช้ 30 วันนับแต่ปิดประกาศ

มาตรา 17 เมื่อได้กำหนดประกาศเป็นเขตโรคระบาด หรือเขตสงสัยว่ามีโรคระบาดตามมาตรา 15 หรือประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราว ตามมาตรา 16 แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายในเขตนั้น หรือเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในหรือออกนอกเขตนั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์

มาตรา 18 ภายในเขตโรคระบาด หรือเขตสงสัยว่ามีโรคระบาด ตามมาตรา 15 หรือเขตโรคระบาดชั่วคราว ตามมาตรา 16 ให้สัตวแพทย์มีอำนาจตามมาตรา 10 และให้มีอำนาจดังนี้ด้วย

(1) ออกประกาศ หรือสั่งเป็นหนังสือให้บรรดาเจ้าของสัตว์แจ้งจำนวนสัตว์บางชนิด และถ้าเห็นสมควรจะให้นำสัตว์นั้นมารับการตรวจหรือป้องกันโรคระบาดก็ได้

(2) สั่งให้เจ้าของสัตว์ที่ได้ผ่านการตรวจหรือป้องกันโรคระบาดแล้วนำสัตว์นั้นมาประทับเครื่องหมายที่ตัวสัตว์

(3) สั่งกักบางพาหนะที่บรรทุกสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาด และถ้าเห็นสมควร จะสั่งกักสัตว์นั้นเพื่อคุมไว้สังเกตตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา 19 ภายในเขตโรคระบาด ตามมาตรา 15 หรือเขตโรคระบาดชั่วคราวตามมาตรา 16 ถ้ามีสัตว์ป่วยหรือตาย ให้เจ้าของสัตว์แจ้งต่อสัตวแพทย์ภายในเวลา 12 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่สัตว์ตายหรือป่วย และให้นำความในมาตรา 8 วรรคสอง มาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา 20 ในเขตท้องที่จังหวัดใด ซึ่งได้ประกาศเป็นเขตโรคระบาด หรือเขตสงสัยว่ามีโรคระบาด ถ้าปรากฏว่าโรคระบาดนั้นสงบลง หรือปรากฏว่าไม่มีโรคระบาดโดยเด็ดขาดแล้วแต่กรณี ให้ผู้ว่าราชการถอนประกาศนั้นเสีย

4.4 การควบคุมการค้าสัตว์และซากสัตว์

มาตรา 21 ห้ามมิให้บุคคลใดทำการค้า ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร หรือสัตว์ชนิดอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือทำการค้าซากสัตว์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 22 ใบอนุญาตทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ให้ใช้ได้จนถึง 31 ธันวาคมแห่งปีที่ออก

มาตรา 23 ผู้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 24 ในกรณีที่ผู้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ฝ่าฝืนต้วบทบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต ให้สัตวแพทย์มีอำนาจยึดใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ไว้เพื่อเสนอต่อนายทะเบียน ถ้านายทะเบียนเห็นสมควรสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียก็ได้ ผู้ถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย ภายใน 30 วัน นับแต่ถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นที่สุด

4.5 หมวดเบ็ดเตล็ด

มาตรา 25 ถ้ามีสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของ ป่วยหรือตายในที่ของบุคคลใด ให้เจ้าของที่ดินนั้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเช่นเดียวกับเจ้าของสัตว์นั้น และเมื่อปรากฏเจ้าของสัตว์ขึ้นภายหลัง เจ้าของที่ดินมีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงจากเจ้าของสัตว์ได้

มาตรา 26 ถ้ามีสัตว์ไม่ปรากฏเจ้าของ ป่วยหรือตายโดยโรคระบาดในที่สาธารณะหรือที่ดินไม่ปรากฏเจ้าของ ให้สัตวแพทย์มีอำนาจกักสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไว้ ณ ที่ที่เห็นสมควรภายในบริเวณนั้นได้ สำหรับซากสัตว์นั้น เมื่อเห็นสมควร จะฝังเสียก็ได้ หากจำเป็นไม่ให้โรคแพร่ระบาด อาจทำลายสัตว์หรือซากสัตว์นั้นก็ได้ เมื่อปรากฏเจ้าของภายหลัง สัตวแพทย์มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงจากเจ้าของสัตว์ได้

มาตรา 27 สำหรับสัตว์ที่เจ้าของนำไป พา หรือขนส่งโดยยานพาหนะ หากปรากฏว่าเป็นโรคระบาดหรือเป็นพาหะของโรคระบาด ให้สัตวแพทย์มีอำนาจกักสัตว์ไว้ได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ เจ้าของสัตว์เป็นผู้ออก

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดชุดซากสัตว์ที่ฝังไว้ตามบทแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ เว้นแต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์

มาตรา 29 เมื่อปรากฏว่ามีโรคระบาด หรือมีเหตุสงสัย พาหะของโรคระบาดในยานพาหนะ อาคาร หรือสถานที่อื่นใด ให้สัตวแพทย์มีอำนาจตรวจยานพาหนะ หรือเข้าไปในอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

มาตรา 30 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(1) กำหนดท่าเข้าและท่าออก

(2) ห้ามการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ภายนอกราชอาณาจักร หากปรากฏว่าท้องที่นั้นมีหรือสงสัยว่ามีโรคระบาด

(3) วางระเบียบการยึด ทำลาย หรือส่งกลับซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยไม่มีค่าชดใช้ในกรณีต่อไปนี้

นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้

นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสัตว์นั้นเป็นโรคระบาด หรือซากสัตว์และสัตว์นั้นเป็นพาหะของโรคระบาด ในขณะนั้นหรือภายหลังการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร

มาตรา 31 ห้ามมิให้บุคคลใดนำเข้าหรือนำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ทั้งนี้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตก็ได้ การนำเข้า นำออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ตามมาตรานี้ ให้ผ่านทางท่าเข้า หรือท่าออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา 32 ผู้ใดนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 33 ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(1) แต่งตั้งสารวัตร เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(2) กำหนดด่านกักสัตว์และสถานีขนส่งสัตว์

(3) วางระเบียบการทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสัตว์หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

มาตรา 34 ผู้ใดนำสัตว์หรือซากสัตว์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไปยังท้องที่ต่างจังหวัด ต้องได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่ ในใบอนุญาตสัตวแพทย์จะกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นไว้ ซึ่งเกี่ยวกับการใช้เส้นทางและยานพาหนะในการนำสัตว์ไป และสถานีขนส่งสัตว์ และการผ่านด่านกักสัตว์ ความดังกล่าว ไม่มีผลบังคับใช้กับสัตว์ซึ่งนำไปเลี้ยงหรือใช้งานชั่วครั้งคราว

มาตรา 35 ผู้ใดนำสัตว์ผ่านด่านกักสัตว์ ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 36 ผู้ใดส่งสัตว์หรือซากสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 37 ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ เฉพาะค่าที่พักสัตว์หรือซากสัตว์ที่ส่งต่างประเทศ ให้เก็บไว้เป็นทุนเพื่อใช้จ่ายในการควบคุมสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อส่งต่างประเทศ ร้อยละ 50 ของเงินที่เก็บได้ทั้งหมด เหลือเท่าใดส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา 38 ให้สารวัตรมีอำนาจจับกุมผู้กระทำผิดตอบแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจยึดสัตว์และซากสัตว์ไว้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามกฎหมายอาญา

4.6 บทกำหนดโทษ

มาตรา 39 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

มาตรา 40 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 วรรคสอง หรือฝ่าฝืนพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสารวัตรตามมาตรา 9 หรือฝ่าฝืนมาตรา 19 หรือเจ้าของยานพาหนะ อาคาร สถานที่ ผู้ใดขัดขวางหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่อำนวยความสะดวกแก่สัตวแพทย์ตามสมควร ตามมาตรา 29 ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งสัตวแพทย์ ตามมาตรา 10 11 และ 23 ต้องระวางโทษไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 42 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 12 17 21 และ 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 43 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13

ในกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 39

ในกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 วรรคสอง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสารวัตร ตามมาตรา 9 ต้องระวางโทษตามมาตรา 40

ในกรณีฝ่าฝืนคำสั่งสัตวแพทย์ ตามมาตรา 10 หรือ 18 ต้องระวางโทษตามมาตรา 41

มาตรา 44 เจ้าของที่ดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

มาตรา 45 เจ้าของที่ดินผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกตามสมควร ตามมาตรา 27 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

มาตรา 46 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา 30(2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 47 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา 31 วรรคสอง ต้องระวางโทษไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 48 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 มาตรา 35 หรือ 36 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 49 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 34 วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขในใบอนุญาต ตามมาตรา34 วรรคสอง ต้องระวางโทษไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 50 ผู้ใดใช้เครื่องหมายปลอมหรือแปลงประทับที่ตัวสัตว์ เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขที่ประทับตัวสัตว์ เพื่อให้เข้าใจว่าเป็นเครื่องหมายของเจ้าพนักงาน หรือทำลาย แก้ไขเครื่องหมายใดๆที่เจ้าพนักงานทำไว้แก่ซากสัตว์หรือภาชนะ หรือสิ่งห่อหุ้มซากสัตว์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. <u>ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายซากสัตว์ทั้งในและนอกประเทศ ภายใต้พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499</u>

5.1 อ้างถึงกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

5.1.1 กฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2499) ว่าด้วยการขออนุญาตทำการค้าสัตว์ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะทำการค้า ช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร หรือค้าซากช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ไก่ เป็ด ห่าน ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ตามข้อ 2 ถ้าผู้ยื่นคำขอเป็นนิติบุคคล ต้องยื่นเอกสารหลักฐาน หรือสำเนาแสดงการเป็นนิติบุคคลพร้อมกับคำขอด้วย

ซากช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(1) หนังดิบ หนังแห้ง หนังหมักเกลือ หนังอาบยา แต่ไม่รวมตลอดถึงหนังสำหรับบริโภคเป็นอาหาร

(2) กระดูกป่นที่ยังไม่ได้ฆ่าเชื้อโรค กระดูกสด กระดูกแห้ง แต่ไม่รวมถึงกระดูกที่ติดมากับเนื้อสดซึ่งออกจากโรงฆ่าสัตว์โดยมีอาชญาบัตร

(3) งา เขา ขน กีบ ที่ยังมิได้แปรสภาพเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป

(4) เนื้อสด เนื้อแช่เย็น เนื้อเค็ม กุนเชียง แฮม เบคอน เฉพาะที่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ

ซากไก่ เป็ด ห่าน ตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ซากทั้งตัว หรือส่วนของซาก เฉพาะที่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 2 การยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) การค้าส่งต่างประเทศ จะยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ใดๆก็ได้

(2) การค้าทั่วราชอาณาจักร จะยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ใดๆ หรือจะยื่นผ่านนายอำเภอท้องที่ใดๆก็ได้

(3) การค้าภายในจังหวัด จะยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ หรือจะยื่นผ่านนายอำเภอท้องที่ก็ได้

ข้อ 3 ในกรณีที่คำขอรับใบอนุญาตทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ผ่านนายอำเภอ และเมื่อได้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้นายอำเภอนั้นส่งคำขอนั้นไปยังนายทะเบียนประจำจังหวัดที่อำเภอนั้นตั้งอยู่ เพื่อพิจารณาสั่ง ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมที่นายอำเภอออกให้ตามแบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์ ให้ใช้ใบแทนใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ได้ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมนั้น

ข้อ 4 บุคคลใดประสงค์จะรับใบแทนใบอนุญาตทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งสูญหายหรือชำรุด หรือลบเลือนในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ผู้ออกใบอนุญาตนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุด ลบเลือน ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ให้ยื่นหนังสือหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจพร้อมกับคำขอด้วย

ข้อ 5 เมื่อได้รับคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้นายทะเบียนเป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ 6 คำขอรับใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตตามกฎกระทรวงนี้ ให้ทำตามแบบของกรมปศุสัตว์ ส่วนใบอนุญาตและใบแทนใบอนุญาตทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.1.2 กฎกระทรวงฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2522), 17 (พ.ศ. 2524), 18(พ.ศ.2525) 19(พ.ศ.2527) และ 20(พ.ศ.2527) ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม (เฉพาะปศุสัตว์ที่กล่าวถึงในโครงการปัญหาพิเศษนี้เท่านั้น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตนำสัตว์เข้าในราชอาณาจักร

โค กระบือ ตัวละ 25 บาท

สุกร แพะ แกะ ตัวละ 16 บาท

สัตว์ปีก ตัวละ 5 บาท

ใบอนุญาตให้นำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร

โค กระบือ ตัวละ 50 บาท

สุกร แพะ แกะ ตัวละ 25 บาท

ใบอนุญาตให้นำสัตว์ผ่านราชอาณาจักร

โค กระบือ ตัวละ 20 บาท

สุกร แพะ แกะ ตัวละ 10 บาท

ใบอนุญาตนำซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักร

เนื้อโค กระบือ แพะ แกะ สุกร กิโลกรัมละ 5 บาท

เนื้อสัตว์ปีก กิโลกรัมละ 5 บาท ถ้าเป็นเนื้อไก่แช่เย็นจนแข็งที่ผลิตในราชอาณาจักร เมื่อส่งออกไปแล้วไม่สามารถนำเข้าประเทศผู้รับซื้อได้ และมีความจำเป็นที่จะต้องนำกลับเข้าในราชอาณาจักร ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ใบอนุญาตให้นำซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร

เนื้อโค กระบือ แพะ แกะ สุกร กิโลกรัมละ 1 บาท

เนื้อสัตว์ปีก กิโลกรัมละ .50 บาท ถ้าเป็นเนื้อไก่แช่เย็นจนแข็งไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ใบอนุญาตให้นำซากสัตว์ผ่านราชอาณาจักร เนื้อโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์ปีก กิโลกรัมละ 1 บาท

ใบอนุญาตให้ทำการค้าโค กระบือ แพะ แกะ สุกร

ส่งต่างประเทศ ฉบับละ 800 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั่วราชอาณาจักร ฉบับละ 200 บาท

ภายในจังหวัด ฉบับละ 25 บาท

ใบอนุญาตให้ทำการค้าซากสัตว์

ส่งต่างประเทศ ฉบับละ 200 บาท

ทั่วราชอาณาจักร ฉบับละ 50 บาท

ภายในจังหวัด ฉบับละ 10 บาท

ใบแทนใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์หรือใบอนุญาตให้ทำการค้าซากสัตว์ ฉบับละ 10 บาท

ค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ตัวละ 5 บาท

ค่าพักสัตว์ที่ส่งไปต่างประเทศ

โค กระบือ ตัวละ 50 บาท

สุกร ตัวละ 30 บาท

แพะ แกะ ตัวละ 10 บาท

5.2 ระเบียบการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด

5.2.1 อ้างถึงกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2499) ว่าด้วยการขออนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ประสงค์จะนำช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร หรือซากสัตว์ดังกล่าวไปยังท้องที่ต่างจังหวัด ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท้องที่

ซากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(1) หนังดิบ หนังแห้ง หนังหมักเกลือ หนังอาบยา แต่ไม่รวมตลอดถึงหนังสำหรับบริโภคเป็นอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) กระดูกป่นที่ยังมิได้ฆ่าเชื้อโรค กระดูกสด กระดูกแห้ง แต่ไม่รวมถึงกระดูกที่ติดมากับเนื้อสดซึ่งออกจากโรงฆ่าสัตว์โดยมีอาชญาบัตร

(3) งา เขา ขน กีบ ที่ยังมิได้แปรสภาพเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป

ข้อ 2 เมื่อได้รับอนุญาตตามคำขอข้อ 1 และเมื่อมีการตรวจและทำลายเชื้อโรคระบาดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์แล้ว ให้สัตวแพทย์ประจำท้องที่เป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ 3 คำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้ทำตามแบบของกรมปศุสัตว์ ส่วนใบอนุญาตให้นำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.2.2 การอนุญาตให้นำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด

เมื่อสัตวแพทย์ท้องที่ได้รับคำร้อง จะต้อง

ตรวจสอบจำนวนสัตว์

กักดูอาการ 10 วัน พร้อมทำวัคซีน FFF (A,O และ Asia I) ทั้ง 3 ไทป์ หรืออหิวาต์สุกร แล้วประทับตราประจำจังหวัด

เมื่อครบกำหนดกักสัตว์มีอาการปกติ จะต้อง

เก็บเงินค่าธรรมเนียมทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์

โทรเลขแจ้งปลายทางก่อนทำการเคลื่อนย้าย อย่างน้อย 2 วัน

การเคลื่อนย้าย ถ้าส่งโรงฆ่าหรือต่างประเทศ ให้เคลื่อนย้ายโดยรถยนต์ รถไฟ หรือเรือ

ถ้าเคลื่อนย้ายเพื่อการกสิกรรม จะเคลื่อนย้ายโดยวิธีใดก็ได้

ออกใบอนุญาตให้เคลื่อนย้ายได้โดย

กำหนดเงื่อนไขให้ผ่านด่านกักสัตว์

ออกใบตอบรับให้เจ้าของสัตว์นำไปให้ปศุสัตว์ปลายทาง

กำหนดสถานที่ลงสัตว์ให้ชัดเจน

กำหนดวันหมดอายุใบอนุญาตตามความเป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความโดยละเอียดดูจาก

คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 68/2503 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2503

คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 313/2526 ลงวันที่ 1 กันยายน 2526

5.2.3 อ้างถึงกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2499) ว่าด้วยการนำสัตว์ผ่านด่านกักสัตว์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ใดนำโค กระบือ แพะ แกะ สุกร ผ่านด่านกักสัตว์

(1) ในกรณีไล่ต้อน หรือลำเลียงโดยยานพาหนะ เมื่อถึงด่านกักสัตว์ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำด่านกักสัตว์ พร้อมด้วยใบอนุญาตให้นำสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัดของสัตวแพทย์ประจำท้องที่ที่นำสัตว์นั้นมา

(2) ในกรณีลำเลียงโดยยานพาหนะรวดเดียวถึงปลายทาง ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท้องที่ต้นทางที่จะลำเลียงสัตว์นั้น พร้อมด้วยใบอนุญาตนำสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัดของสัตวแพทย์ประจำท้องที่ที่นำสัตว์นั้นมา

ข้อ 2 เมื่อได้รับคำขอนำสัตว์ผ่านด่านกักสัตว์ และเมื่อได้มีการตรวจและทำลายเชื้อโรคระบาดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์แล้ว ให้สัตวแพทย์ที่ได้รับคำขอเป็นผู้พิจารณาสั่ง

ข้อ 3 สัตว์ที่อยู่ในระหว่างการกักตรวจของสัตวแพทย์ ให้เจ้าของเป็นผู้ควบคุมดูแลรับผิดชอบ และออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ข้อ 4 คำขอผ่านด่านกักสัตว์ และใบสำคัญคำทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.2.4 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 68/2503 เรื่องระเบียบการอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด อธิบดีกรมปศุสัตว์ได้วางระเบียบปฏิบัติ และระเบียบกำหนดเงื่อนไขให้สัตวแพทย์ปฏิบัติแทนดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดให้สัตวแพทย์จังหวัดหรือสัตวแพทย์อำเภอท้องที่ เป็นผู้รับคำขอและพิจารณาอนุญาตให้นำสัตว์หรือซากสัตว์ออกจากท้องที่ของตนไปยังต่างจังหวัด ตามแบบ ร.1

เมื่อได้รับคำขออนุญาตแล้ว ให้ทำการตรวจสอบจำนวนและที่มาของสัตว์ แล้วจัดการเกี่ยวกับการทำลายเชื้อโรคเพื่อผ่านด่านกักสัตว์ ฉีดวัคซีนตามความจำเป็น พร้อมทั้งประทับตราเครื่องหมายที่ตัวสัตว์ด้วย ถ้าเป็นสัตว์ในท้องที่ที่มีโรคระบาด หรือท้องที่ที่มีประกาศกำหนดเป็นเขตสงสัยว่ามีโรคระบาดให้กักสัตว์ไว้ดูอาการไม่น้อยกว่าสิบวัน หากเป็นท้องที่ที่ยังไม่มีโรค ให้กักสัตว์เพื่อตรวจดูอาการตามสมควร เมื่อสัตว์ปราศจากโรค ให้พิจารณาออกใบอนุญาตนำไปได้ เว้นแต่อธิบดีจะสั่งให้เป็นอย่างอื่น สำหรับซากสัตว์ซึ่งต้องขออนุญาตให้สัตวแพทย์ทำการตรวจและพิจารณา ถ้าเห็นว่าปลอดภัยจากโรค ก็ให้ออกใบอนุญาตให้นำออกไปได้

ในการอนุญาตให้เคลื่อนย้ายโค กระบือ แพะ แกะ สุกร จากจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ (เว้นจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี) ไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคกลาง หรือจังหวัดนครสวรรค์หรือจังหวัดอุทัยธานี แล้วแต่กรณี ผู้ออกใบอนุญาตต้องกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตดังต่อไปนี้

(1) โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ที่ขออนุญาตนำไปส่งจำหน่ายยังโรงฆ่าสัตว์ หรือเพื่อส่งจำหน่ายต่างประเทศ ให้ลำเลียงโดยทางรถไฟ รถยนต์หรือเรือ แล้วแต่กรณี แต่ต้องทำการบรรทุกและขนขึ้นหรือลงตามสถานีขนส่งสัตว์ที่อธิบดีได้ประกาศกำหนดไว้

(2) โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ที่ขออนุญาตนำไปจำหน่ายเพื่อประโยชน์ในการกสิกรรม หรือนำไปเพื่อประโยชน์ในการอื่น จะนำไปโดยทางไลัอนหรือลำเลียงโดยยานพาหนะใดๆก็ได้

(3) การอนุญาตให้นำสัตว์ไป ตาม (1) และ (2) ต้องกำหนดให้นำผ่านด่านกักสัตว์ที่อธิบดีได้กำหนดไว้ ด่านใดด่านหนึ่งตามที่เห็นสมควร หรือจะเป็นหลายด่านเพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตเลือกผ่านด่านใดด่านหนึ่งตามที่จำเป็นก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกใบอนุญาตนำสัตว์ไปต่างจังหวัด ที่ต้องกำหนดเงื่อนไขให้ผ่านด่านกักสัตว์ ตามข้อ ค. ถ้าเป็นสัตว์ที่ลำเลียงโดยยานพาหนะผ่านด่านกักสัตว์รวดเดียวถึงปลายทางโดยไม่มีการขนสัตว์ขึ้นหรือลงระหว่างทาง ให้สัตวแพทย์จังหวัดหรือสัตวแพทย์ที่สัตวแพทย์จังหวัดมอบหมายเป็นผู้เก็บเงินค่าธรรมเนียมทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ แล้วออกใบอนุญาตให้นำสัตว์ตรงไปปลายทางที่เดียว ส่วนสัตว์ที่สัตวแพทย์ประจำท้องที่อนุญาตให้นำไปโดยทางไม่ค้อน หรือสัตว์ที่สัตวแพทย์ประจำท้องที่ส่วนอำเภออนุญาตให้ลำเลียงโดยยานพาหนะอื่นใด ที่จะต้องนำผ่านด่านกักสัตว์ ให้ออกใบอนุญาตให้ไปได้แค่ด่านกักสัตว์เพื่อขอเปลี่ยนใบอนุญาต โดยยังไม่ต้องเก็บเงินค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์

เมื่อนายด่านกักสัตว์ได้รับคำขออนุญาตผ่านด่านกักสัตว์ ให้เรียกใบอนุญาตนำสัตว์ของสัตวแพทย์ท้องที่ต้นทาง พร้อมหลักฐานต่างๆเพื่อตรวจสอบ ถ้าสัตว์นั้นมีจำนวนครบตามใบอนุญาตและสัตว์นั้นสมบูรณ์ดี ก็ให้เก็บเงินค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ พร้อมเปลี่ยนใบอนุญาตให้ผ่านไปได้ หากมีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์เหล่านั้นอาจติดโรคมาระหว่างการเดินทาง จะกักสัตว์ไว้ตรวจอาการตามสมควรก็ได้ แต่ไม่เกินสิบวัน ก่อนเปลี่ยนใบอนุญาต ให้ประทับตราหรือทำเครื่องหมายไว้ที่ตัวสัตว์ตามที่อธิบดีกำหนดไว้อีกด้วย

คำขอ ให้ใช้แบบของกรมปศุสัตว์ ใบอนุญาตและใบสำคัญแสดงการเสียค่าธรรมเนียมทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.2.5 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 313/2526 เรื่อง ให้กวดขันการเคลื่อนย้ายสัตว์

ตามที่กรมปศุสัตว์มีเป้าหมายที่จะดำเนินการกำจัดโรคปากและเท้าเปื่อยให้สงบลงทั่วประเทศโดยเด็ดขาดแล้วนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกวดขันในการเคลื่อนย้ายสัตว์จากท้องที่หนึ่งไปยังอีกท้องที่หนึ่ง (คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 68/2503) และได้มีหนังสือที่ ก.ย. 0605/ว.13727 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2526 กำชับให้เจ้าหน้าที่ให้เข้มงวดกวดขันการเคลื่อนย้ายสัตว์ยิ่งขึ้น แต่เพื่อความเหมาะสมบางประการ เนื่องจากปัญหาในทางปฏิบัติ จึงให้ยกเลิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสือดังกล่าว และให้ใช้คำสั่งนี้ถือปฏิบัติแทน โดยให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ท้องที่ต้นทางผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ไทป์ โอ ส่วนไทป์อื่นๆฉีดตามที่เห็นสมควร แล้วกักตรวจดูอาการไว้ไม่น้อยกว่าสิบวัน ยกเว้นลูกสุกรน้ำหนักไม่เกิน 15 ก.ก.

ให้โทรเลขแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ท้องที่ปลายทาง ก่อนจะอนุญาตทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 2 วันทำการ

ให้ออกใบตอบรับสัตว์กำกับทุกครั้ง และแจ้งให้เจ้าของสัตว์รีบแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ปลายทาง เมื่อเดินทางไปถึง และเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ปลายทาง จะต้องรีบดำเนินการตอบรับทันที ส่วนในการออกใบอนุญาตครั้งต่อไปให้ออกใบอนุญาตเฉพาะรายที่มีหลักฐานการตอบรับจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ปลายทางเท่านั้น

5.3 ระเบียบการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์เข้าหรือผ่านเขตปลอดโรคระบาด

5.3.1 ขั้นตอนการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการเคลื่อนย้ายสัตว์ระหว่างจังหวัด ที่แตกต่างมีดังนี้

จะต้องกักตรวจที่ต้นทาง 15 วัน และกักที่ด่านชะอำอีก 15 วัน หรือกักที่ต้นทาง 30 วัน แต่ไม่ต้องกักที่ด่านชะอำอีก ทั้งนี้แล้วแต่กรมปศุสัตว์จะสั่งการ

ถ้าเป็นสุกร จะต้องเป็นสุกรที่มาจากฟาร์มที่ขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มสุกรเพื่อส่งภาคใต้เท่านั้น

การเคลื่อนย้ายกระทำได้โดยรถยนต์จนถึงปลายทาง แต่ถ้าทางรถไฟอนุญาตให้ไปได้เพียงสถานีหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

อนุญาตให้นำเข้าเขตปลอดโรคได้ เฉพาะนำไปเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์เท่านั้น

การอนุญาตเป็นอำนาจของอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความโดยละเอียดดูจาก

คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 181/2523 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2523

หนังสือที่ กส.0605/ว.9092 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2525

5.3.2 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 181/2523 เรื่อง ระเบียบการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาด พ.ศ. 2523 เพื่อป้องกันมิให้โรคบรูเซลโลซิสและโรคปากและเท้าเปื่อยเกิดระบาดในเขตดังกล่าว กรมปศุสัตว์จึงได้ตั้งด่านกักสัตว์ชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีขึ้น และอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้ออกระเบียบปฏิบัติไว้ดังนี้

ข้อ 1 ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทาง (ยกเว้นหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ) มีหน้าที่ดังนี้

(1) รับคำขอจากผู้จะนำโค กระบือ แพะ แกะ สุกร เข้าเขตปลอดโรคระบาด และตรวจดูคำขอว่ามีความจำเป็นเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายอย่างใด หากปรากฏว่าการเคลื่อนย้ายเข้าเขตปลอดโรคระบาด เนื่องจากสาเหตุอื่นซึ่งมิใช่การเคลื่อนย้ายสัตว์เพื่อปรับปรุงขยายพันธุ์แล้ว ไม่ให้รับคำขอนั้น

(2) ตรวจสอบที่มาของสัตว์ หลักฐานกรรมสิทธิ์ เช่น ตัวพิมพ์รูปพรรณ หรือหลักฐานอื่นๆ ความเหมาะสมที่จะนำไปเพื่อปรับปรุงขยายพันธุ์โดยละเอียด

(3) เมื่อหลักฐานถูกต้อง สำหรับโค กระบือ แพะ แกะ ให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยทั้ง 3 ไทป์ ทุกชนาดอายุ ประทับตราจังหวัดที่สะโพกซ้าย สำหรับสุกรให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย สำหรับสุกร ไทป์ โอ และวัคซีนอหิวาต์สุกร และทำเครื่องหมายที่ตัวสัตว์ กักไว้ตรวจดูอาการเป็นเอกเทศ ไม่น้อยกว่า 15 วัน

(4) หากสัตว์ปราศจากโรค ให้พิจารณาออกใบอนุญาต พร้อมใบตอบรับสัตว์ โดยให้นำสัตว์เข้าไปที่ด่านชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น

(5) ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทางกำหนดระยะเวลาให้เจ้าของสัตว์ทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ให้หมดตามจำนวน ภายใน 10 วัน นับแต่วันที่รับหรือ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอนุญาตหากเกินกำหนดนี้ เจ้าของสัตว์ยังทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ไม่หมด และจะมีการเคลื่อนย้ายสัตว์รายนี้ต่อไป แล้วให้กักตรวจดูอาการใหม่อีกครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่า 15 วัน

(6) ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรอนุญาต ตาม(1) ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทางชี้แจงความสำคัญที่ทางราชการจำเป็นต้องเข้มงวดกวดขันต่อการนำสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาดให้ผู้มาติดต่อทราบด้วย

(7) ในเขต 1 ถึง เขต 7 ยกเว้นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์เป็นผู้ออกใบอนุญาต กำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาต ว่าให้ลำเลียงสัตว์โดยทางรถไฟ และ/หรือรถยนต์เท่านั้น ถ้าลำเลียงโดยรถไฟ ให้ระบุด้วยว่าให้ขนลงที่สถานีหนองจอก อำเภอหนองจอก จังหวัดเพชรบุรี เพียงสถานีเดียว ถ้าลำเลียงโดยรถยนต์ ให้ระบุด้วยว่าให้ผ่านด่านกักสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนดไว้ ด่านใดด่านหนึ่งตามที่เห็นสมควร หรือหลายด่านเพื่อให้ผู้เคลื่อนย้ายสัตว์เลือกตามความเหมาะสมด่านใดด่านหนึ่งก็ได้ และจัดให้ชำระค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

(8) ให้รีบส่งสำเนาหนังสือชี้แจงความจำเป็นและหลักฐานอื่นถ้ามีของเจ้าของสัตว์ เสนอไปยังกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ เพื่อประกอบการพิจารณาทุกครั้ง

(9) ก่อนอนุญาตให้เคลื่อนย้ายสัตว์ ให้โทรเลขแจ้งหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วัน

(10) ก่อนอนุญาตให้ลำเลียงสัตว์ขึ้นยานพาหนะให้ตรวจปากและกีบ รวมทั้งอาการอื่นๆโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าปราศจากโรค และมีตราประทับติดชัดเจน พร้อมกับให้ทำลายเชื้อโรคที่ยานพาหนะ ควบคุมการลำเลียงขึ้นยานพาหนะ เพื่อป้องกันการสับเปลี่ยนตัวสัตว์ และให้บันทึกสลักหลังใบอนุญาต ระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ พร้อมทั้งเลขที่หลักฐานตัวพิมพ์รูปพรรณสัตว์ (ถ้ามี) ในกรณียานพาหนะที่ใช้ขนย้ายสัตว์มีเหตุเดินทางต่อไปไม่ได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือผู้รับมอบอำนาจแจ้งการเปลี่ยนยานพาหนะต่อเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ท้องที่ที่เกิดเหตุ หรือใกล้เคียง ให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ผู้นั้นควบคุมการขนถ่าย หลังจากที่ได้มีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำลายเชื้อโรคยานพาหนะที่เปลี่ยนใหม่ แล้วให้บันทึกใบสลักหลังใบขออนุญาตเคลื่อนย้าย ระบุหมายเลขทะเบียนรถ และเหตุผลที่เปลี่ยนยานพาหนะ พร้อมลงนามและตำแหน่งกำกับไว้ด้วย

ข้อ 2 หัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ มีหน้าที่ดังนี้

(1) การจัดสัตว์เข้าคอกกักสัตว์เป็นหน้าที่ของหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ โดยตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องจำนวนสัตว์ เครื่องหมายที่ตัวสัตว์ และหลักฐานอื่นให้ตรงกับที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ (แบบ ร.4) จากต้นทาง แล้วตรวจสอบอาการสัตว์โดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเห็นว่าปราศจากโรคระบาด จึงรับสัตว์เข้าคอกพักสัตว์

(2) สัตว์ที่ได้รับเข้าคอกกัก จะต้องอยู่ในของกักมีกำหนดไม่น้อยกว่างวดละ 15 วัน และให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ตามที่กรมปศุสัตว์จะสั่งการไว้ ในระหว่างกักสัตว์ ให้หัวหน้าด่านกักสัตว์และ/หรือสัตวแพทย์ประจำด่านทำการตรวจสุขภาพสัตว์โดยเช้มงวดกวดขันทุกวัน

(3) เมื่อกักตรวจครบ 15 วัน ถ้าสัตว์ปราศจากโรค ให้หัวหน้าด่านโทรเลขรายงานกรมปศุสัตว์ ผ่านกองควบคุมโรคระบาด เพื่อขออนุมัติออกใบอนุญาตนำสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาด เมื่ออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือสัตวแพทย์ที่อธิบดีมอบหมาย ได้โทรเลขตอบอนุมัติแล้ว จึงจะออกใบอนุญาตให้นำสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาดได้

(4) ในระหว่างกักตรวจ หากพบว่ามีสัตว์ป่วยด้วยโรคระบาดชนิดใด ให้ระงับการนำสัตว์ชุดนั้นทั้งหมดเข้าเขตปลอดโรคระบาด และรีบรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ โดยผ่านกองควบคุมโรคระบาดเพื่อสั่งการทันที และให้เจ้าของนำสัตว์ออกไปควบคุมไว้ในสถานที่ ตามวิธีการและกำหนดเวลาที่กำหนดให้ หากเจ้าของสัตว์ไม่ปฏิบัติตาม กรมปศุสัตว์จะจัดการทำลายสัตว์ป่วยโดยไม่มีค่าชดใช้ ให้ทำความสะอาดคอกด้วยยาฆ่าเชื้อโรคอย่างแรงและงดใช้คอกกักสัตว์ชั่วคราว มีกำหนด 10 วัน

(5) เมื่ออธิบดีกรมปศุสัตว์อนุมัติให้หัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำเป็นผู้ออกใบอนุญาตได้ ก่อนออกใบอนุญาต ให้ตรวจสุขภาพสัตว์โดยละเอียด ทำความสะอาดยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พาหนะด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ก่อนบรรทุกสัตว์ โทรเลขแจ้งปศุสัตว์ปลายทางทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน ในการออกใบอนุญาต ต้องมีใบตอบรับสัตว์กำกับด้วย และการกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาต ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้รับมอบอำนาจไปให้สัตวแพทย์ด่านตรวจสัตว์ที่จะผ่านไปได้ตรวจ และสลักหลังใบอนุญาตไว้ทุกครั้ง

(6) ให้ทำบัญชีแสดงรายการใบรับรองผลการตรวจสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาด (แบบ ภ.ค.ร.1) และบัญชีการตรวจรับสัตว์เข้าออกสัตว์ (แบบ ภ.ค.ร.2) กับบัญชีแสดงจำนวนสัตว์ผ่านด่านกักสัตว์ เสนอกองควบคุมโรคระบาดเป็นประจำทุกเดือน และให้ส่งออกจากที่ทำการภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

ข้อ 3 ปศุสัตว์จังหวัดปลายทาง มีหน้าที่ดังนี้

(1) เมื่อได้รับโทรเลขการย้ายสัตว์ของหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำแล้ว ให้จัดสัตวแพทย์คอยรับการตรวจสัตว์เมื่อถึงปลายทาง หากสัตว์เป็นปกติจึงอนุญาตให้นำสัตว์ไปยังท้องที่ที่เจ้าของสัตว์ขอนำไปได้ และให้ติดตามอาการของสัตว์จำนวนนี้ต่อไปในระยะเวลา 15 วัน หลังการตรวจรับ หากสัตว์เป็นโรคระบาดขึ้น ให้สัตวแพทย์ควบคุมและกักสัตว์ไว้ในที่อันสมควรทั้งหมด และโทรเลขแจ้งให้หัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ และกรมปศุสัตว์ทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ไม่ว่าสัตว์เป็นปกติหรือเกิดโรค ส่วนใบตอบรับสัตว์ ให้ส่งตามภายหลัง

(2) ในกรณีที่เจ้าของสัตว์ไม่นำสัตว์มาให้ปศุสัตว์จังหวัดปลายทางตรวจภายในเวลาอันสมควร นับแต่ที่ได้ทราบถึงการส่งสัตว์ ให้ปศุสัตว์ปลายทางดำเนินการติดตามสัตว์รายนี้ในระยะเวลา 15 วัน หากไม่พบ ให้รายงานหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ และกรมปศุสัตว์ทราบโดยเร็ว

ข้อ 4 ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทาง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่จัดให้เจ้าของสัตว์ทราบ พึงปฏิบัติดังนี้

(1) ยื่นคำขอตามแบบของกรมปศุสัตว์ และแสดงหลักฐานต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปศุสัตว์จังหวัด หรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ที่สัตว์นั้นอยู่

(2) สัตว์ที่อยู่ระหว่างการตรวจกักของสัตวแพทย์ ให้เจ้าของเป็นผู้ควบคุมเลี้ยงดู รับผิดชอบ และออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

(3) สัตว์ที่เจ้าของได้รับอนุญาตให้นำเข้าเขตปลอดโรคระบาด หากมีโรคระบาดเกิดในด่าน หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น และหัวหน้าด่านกักสัตว์ชะอำ สั่งระงับการนำเข้าเขตปลอดโรคระบาดทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งย้ายออกจากด่าน เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตาม

(4) เจ้าของสัตว์ต้องจ่ายค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ที่จังหวัดต้นทาง ตัวละ 5 บาท

(5) ให้ผู้ขอเคลื่อนย้ายสัตว์ ควบคุมสัตว์ไปด้วยตนเอง หากนำไปเองไม่ได้ ต้องมีหนังสือมอบอำนาจให้ผู้ใดผู้หนึ่งทำการแทนอย่างถูกต้อง

(6) เมื่อนำสัตว์ไปถึงปลายทางแล้ว ต้องไปแจ้งต่อปศุสัตว์จังหวัดปลายทางทราบภายใน 24 ชั่วโมง

ข้อ 5 ในการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ คำขออนุญาต ให้ใช้ตามแบบของกรมปศุสัตว์ ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ (แบบ ร.5) และใบสำคัญค่าทำลายเชื้อโรคผ่านด่านกักสัตว์ (แบบ ร.11) ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.3.3 หนังสือที่ กส.0605/ว.9092 เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าเขตปลอดโรคระบาด เนื่องจากกรมปศุสัตว์ได้รับการร้องเรียนจากเจ้าของสัตว์ที่ทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ว่า การกักตรวจไม่ได้เป็นไปตามที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดบางจังหวัดจะส่งรายงานการฉีดวัคซีน พร้อมใบคำร้องแบบ ร.1 ไปยังกรมปศุสัตว์ ต่อเมื่อทำการกักตรวจได้ครบ 15 วันแล้ว ให้ทำการพิจารณาอนุญาตให้นำสัตว์เข้าเขตปลอดโรคจากกรมปศุสัตว์ไปยังด่านชะอำล่าช้า ประชาชนจึงนิยมที่จะนำสัตว์ลักลอบเข้าเขตปลอดโรคระบาด มากกว่าที่จะขออนุญาตโดยถูกต้อง ซึ่งอาจจะทำให้โรคปากและเท้าเปื่อยเข้าไประบาดในเขตปลอดโรคระบาดได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมปศุสัตว์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อที่จะป้องกันผลเวียหายที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการบริการประชาชน จึงให้ปศุสัตว์จังหวัด และหัวหน้าด่านกักสัตว์ในเขตปลอดโรคระบาด ปฏิบัติดังนี้

ข้อ 1 เมื่อได้รับคำร้องแบบ ร.1 และพิจารณาว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์คำสั่งที่ 181/2523 พร้อมทั้งได้ทำการฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยครบ 3 ไทป์ สำหรับโค กระบือ แพะ แกะ และฉีดวัคซีนปากและเท้าเปื่อย ไทป์ โอ สุกรและอหิวาต์สุกร ในกรณีสุกรแล้ว ให้รายงานผลพร้อมทั้งส่งคำร้องแบบ ร.1 ไปให้กรมปศุสัตว์พิจารณาได้ก่อนทันที โดยยังไม่ต้องรอผลกักตรวจอาการครบ 15 วัน ในรายงานนั้น ขอให้แจ้งด้วยว่า สัตว์จะครบกำหนดการกักเมื่อใด และ

(1) ในระยะ 4 เดือนที่แล้วมา ที่ฟาร์มหรือบริเวณที่เลี้ยงสัตว์นั้น เคยมีโรคปากและเท้าเปื่อยระบาดหรือไม่

(2) ในรัศมี 5 กิโลเมตรจากฟาร์ม หรือบริเวณใกล้เคียงที่เลี้ยงสัตว์นั้น เคยมีโรคปากและเท้าเปื่อยระบาดในระยะ 3 เดือนที่แล้วมาหรือไม่

(3) ในรัศมี 10 กิโลเมตรจากฟาร์ม หรือบริเวณที่เลี้ยงสัตว์นั้น เคยมีโรคปากและเท้าเปื่อยในระยะ 3 เดือนที่แล้วมาหรือไม่ ตามที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไว้

ข้อ 2 ถ้าหากสัตว์ดังกล่าวในข้อ 1 ในระหว่างกักตรวจอาการ เกิดเป็นโรคระบาดหรือไม่สามารถนำเข้าเขตปลอดโรคระบาดด้วยสาเหตุใดๆก็ตาม ให้ระงับการอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ไว้ก่อน แม้กรมปศุสัตว์จะอนุมัติไปแล้ว และให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านฯดังกล่าวโทรเลขให้กรมปศุสัตว์ทราบทันที เพื่อทางกรมปศุสัตว์จะได้พิจารณาสั่งการต่อไป

5.3.4 การพิจารณาอนุญาตสัตว์ลงไปทางใต้โดยทางรถไฟ กำหนดสถานีนำสัตว์ลงได้เฉพาะสถานีดังต่อไปนี้

จังหวัดสงขลา นำสัตว์ลงได้สถานีเดียว คือ สถานีหาดใหญ่

จังหวัดปัตตานี นำสัตว์ลงได้สถานีเดียว คือ สถานีโคกโพธิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดยะลา นำลงได้สถานีเดียว คือ สถานียะลา

จังหวัดนราธิวาส นำลงได้สองสถานี คือ สถานีตันหยงมัส และสุไหงโกลก

ห้ามลงสถานีอื่น และให้นำใบอนุญาตไปแจ้งแก่สัตวแพทย์ในท้องที่นั้นขณะที่นำสัตว์ไปถึง และถ้าผู้ขอย้ายจะนำไปปล่อยทางตำบลใด ให้ขอใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่นั้นๆต่อไป ดังนั้นสัตวแพทย์ต้นทางจะไม่ออกใบอนุญาตถึงตำบลปลายทางที่ผู้ขอย้ายจะนำไปเสมอ

5.3.5 การขอจัดตั้งฟาร์มสุกรพันธุ์เพื่อส่งภาคใต้

เนื่องจากมีผู้ประสงค์จะส่งสุกรพันธุ์ไปจำหน่ายในภาคใต้ ซึ่งเป็นเขตปลอดโรคปากและเท้าเปื่อย และกรมปศุสัตว์มีภาระที่จะต้องรักษาภาคใต้ให้เป็นเขตปลอดโรคปากและเท้าเปื่อยตลอดไป แต่ขณะเดียวกันก็มีฟาร์มสุกรพันธุ์บางฟาร์มขอส่งสุกรพันธุ์ลงไปภาคใต้ และบางครั้งก็เป็นฟาร์มในเขตที่มีรายงานการเกิดโรคระบาด จึงทำให้กรมปศุสัตว์ไม่สามารถจะพิจารณาให้นำสุกรพันธุ์ลงไปภาคใต้ได้ทันที ต้องใช้เวลาสอบสวนก่อนจะอนุญาต

ดังนั้นฟาร์มสุกรใดที่ประสงค์จะส่งสุกรพันธุ์ลงไป จะต้องแจ้งกับปศุสัตว์จังหวัดในท้องที่เพื่อขอทำการขึ้นทะเบียนการขออนุญาตจัดตั้งฟาร์ม เพื่อส่งสุกรพันธุ์ลงภาคใต้ เพื่อกรมปศุสัตว์จะได้ให้สัตวแพทย์ออกไปทำการตรวจและขึ้นทะเบียนไว้ หากจะทำการขอส่งสุกรพันธุ์ลงไปเมื่อใดก็ให้ขออนุญาตทำการเคลื่อนย้ายได้ตามต้องการ ซึ่งจะช่วยให้กรมปศุสัตว์ได้พิจารณาอนุญาตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

5.4 การนำสัตว์เข้าไปในท้องที่จังหวัดเขต 7

เนื่องจากกรมปศุสัตว์มีเป้าหมายที่จะปราบปรามโรคปากและเท้าเปื่อยในท้องที่จังหวัดต่างๆในเขต 7 เพื่อจะให้การปราบปรามโรคเป็นไปด้วยดี กรมปศุสัตว์เห็นสมควรควบคุมการอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดเขต 7 ทุกจังหวัดโดยกวดขัน คือ

เมื่อมีผู้ใดขออนุญาตนำสัตว์จำพวกโค กระบือ แพะ แกะ สุกร จากจังหวัดใดเข้าไปยังจังหวัดในเขต 7 สัตวแพทย์ต้นทางจะกักสัตว์ไว้ดูอาการโรคปากและเท้าเปื่อยโดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกเทศ เป็นเวลา 10 วัน เมื่อได้ตรวจกักสัตว์ครบจำนวนแล้ว สัตว์ปกติ ให้สัตวแพทย์จังหวัดเป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตย้ายสัตว์ได้

สัตว์ที่จะเคลื่อนย้ายตามข้อ ก. ห้ามมิให้นำไปโดยทางไล่ต้อน ให้นำไปโดยการบรรทุกรถไฟหรือรถยนต์เท่านั้น หากการบรรทุกรถไฟสิ้นสุดลงแค่สถานีกรุงเทพฯ ก็ให้บรรทุกลำเลียงต่อไปโดยสัตวแพทย์จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ควบคุมการบรรทุก

สัตว์ที่อนุญาตให้เคลื่อนย้าย จะต้องระบุในใบอนุญาต ให้ไปแจ้งต่อสัตวแพทย์จังหวัดปลายทางทันทีเมื่อไปถึง สำหรับการบรรทุกรถยนต์ ให้กรอกชื่อผู้ขับรถยนต์และหมายเลขทะเบียนรถยนต์ไว้ด้วย

ก่อนออกใบอนุญาตย้ายสัตว์ ให้สัตวแพทย์ปลายทางทราบวันเดินทางล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 2 วัน

สัตวแพทย์ปลายทาง เมื่อได้รับโทรเลขแจ้งการเดินทางของสัตว์แล้ว จะให้สัตวแพทย์คอยตรวจสัตว์เมื่อถึงปลายทางอีกครั้งหนึ่ง เมื่อสัตว์เป็นปกติจึงอนุญาตให้นำไปยังท้องที่ที่เจ้าของสัตว์ขอนำไปได้ หากสัตว์เป็นโรคปากและเท้าเปื่อย ให้สัตวแพทย์ควบคุมกักไว้ในที่สมควรทั้งหมดและแจ้งให้กรมปศุสัตว์ทราบโดยด่วน

การอนุญาตให้เคลื่อนย้ายดังกล่าวข้างต้น ให้สัตวแพทย์จังหวัดต้นทางออกใบอนุญาตให้นำไปได้เพียงจังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น หากจะมีผู้ขอนำไปถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้แจ้งกรมปศุสัตว์ทราบก่อน พร้อมด้วยรายละเอียดความประสงค์ที่จะนำสัตว์เข้าไป

5.5 ระเบียบการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกประเทศเพื่อการจำหน่าย

5.5.1 อ้างถึงกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2512) หมวด 2 ว่าด้วยการนำสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร กับคำขอและใบอนุญาต อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2499) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499

ข้อ 2 การนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

หมวด 2 การนำสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร

ข้อ 9 ผู้ใดประสงค์จะนำสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ถ้าจะนำออกทางท่าออก ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท่าออก และถ้าจะนำออกโดยทางอื่นซึ่งมิใช่ท่าออก ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท้องที่ที่จะนำออก

(2) ถ้าเป็นสัตว์ที่ต้องมีตัวรูปพรรณตามกฎหมาย ต้องมีตัวรูปพรรณแสดงกรรมสิทธิ์ แนบคำขอสำหรับสัตว์ที่ขอนำออกนั้นทุกตัว

(3) ให้นำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังที่พักสัตว์ของท่าออก หรือที่พักสัตว์ที่สัตวแพทย์กำหนด เพื่อให้สัตวแพทย์จัดการทำลายเชื้อโรค หรือจัดการอย่างอื่นใดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์ เว้นแต่ในกรณีที่ซากสัตว์นั้นมีหลักฐานแสดงว่าได้จัดการทำลายเชื้อโรคแล้ว

(4) สัตว์หรือซากสัตว์ที่อยู่ในระหว่างการจัดการตาม (3) ให้เจ้าของเป็นผู้ควบคุม ดูแลรับผิดชอบและออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ข้อ 10 เมื่อได้ดำเนินการตามความในข้อ 9 แล้ว ให้สัตวแพทย์ที่ได้รับคำขอนำสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร เสนอต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ 11 สัตว์หรือซากสัตว์ที่เจ้าของได้รับอนุญาตให้นำออกนอกราชอาณาจักรได้แล้ว ในกรณีที่สัตวแพทย์สั่งระงับการนำออก หรือไม่อาจนำออกได้ด้วยเหตุใดๆก็ดี ให้เจ้าของรับคืนเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด 4 คำขอและใบอนุญาต

ข้อ 13 คำขอรับใบอนุญาตตามกฎกระทรวงนี้ ให้ทำตามแบบของกรมปศุสัตว์ ส่วนใบอนุญาตนำหลก ให้ใช้แบบพิมพ์ของกรมปศุสัตว์

5.5.2 ขั้นตอนการส่งสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (โค กระบือ แพะ แกะ และสุกร)

ผู้ส่งออกจะต้องมีฟาร์มเป็นของตนเอง โดยขอจดทะเบียนฟาร์มเป็นฟาร์มส่งออกต่างประเทศ กับปศุสัตว์ท้องที่

ผู้ส่งออกจะต้องได้รับการจัดสรรโควต้าตามปริมาณสัตว์ในฟาร์ม(ยกเว้นแพะ แกะ, สุกร)

ผู้ส่งออกจะต้องมีใบอนุญาตทำการค้าส่งสัตว์ต่างประเทศ

เมื่อจะส่งออก ให้ยื่นคำขอต่อปศุสัตว์ท้องที่ พร้อมทั้งเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศผู้รับซื้อ (Import permit) และใบอนุญาตนำสัตว์เข้าประเทศของประเทศผู้รับซื้อ และสัตว์ที่จะส่งออกต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังนี้

เป็นโค กระบือ ตัวผู้ อายุไม่ต่ำกว่า 2 ปี ซึ่งกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อส่งออก และมีตัวพิมพ์รูปพรรณเป็นสัตว์ของจังหวัดนั้นด้วย

เป็นสัตว์ที่มิได้นำมาจากท้องที่ที่มีโรคปากและเท้าเปื่อยหรือบริเวณใกล้เคียง ในรัศมีไม่น้อยกว่า 10 กิโลเมตร และสัตว์นั้นต้องมาจากฟาร์มที่ไม่มีโรคระบาดอย่างน้อย 6 เดือน

ผู้ส่งออกต้องยื่นความจำนงขอฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย โดยผู้ส่งออกเป็นผู้จ่ายค่าวัคซีน แล้วกักตรวจดูอาการไม่น้อยกว่า 10 วัน สำหรับสุกรไม่น้อยกว่า 15 วัน

เมื่อกักตรวจครบกำหนด สัตว์มีอาการปกติ จะต้องนำสัตว์ไปกักต่อ ณ ที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ หรือที่ที่สัตวแพทย์กำหนดอีกไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง เมื่อครบกำหนดสัตว์มีอาการปกติ จึงอนุญาตให้ส่งออกได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมปศุสัตว์จะเป็นผู้อนุญาตการส่งออกและใบรับรองสุขภาพ

ผู้ส่งออกจะต้องไปทำพิธีการส่งออกที่ด่านศุลกากรต่อไป

รายละเอียดการส่งออก ระบุในคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 100/2523

5.5.3 การส่งออกลูกไก่ (Day old chicken) และไข่ฟัก (Hatching egg)

ลูกไก่จะต้องมาจากฟาร์มซึ่งกรมปศุสัตว์ตรวจรับรองเรียบร้อยแล้วว่าไม่มีโรคระบาดที่ประเทศผู้สั่งซื้อได้กำหนดไว้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน และในบริเวณรอบฟาร์มในรัศมี 10 กิโลเมตร ไม่มีโรคระบาดดังกล่าวระบาดอยู่

ผู้ส่งออกจะต้องยื่นคำร้อง (แบบ ร.1) ที่ด่านท่าออกหรือสัตวแพทย์ท้องที่ พร้อมทั้งเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศผู้ซื้อ (Import permit) ก่อนส่งออกล่วงหน้า 15 วัน

กรมปศุสัตว์เป็นผู้อนุญาตการส่งออกและออกใบรับรองสุขภาพ

ผู้ส่งออกจะต้องไปทำพิธีการส่งออกที่ด่านศุลกากร

5.5.4 ขั้นตอนการส่งออกซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร (เนื้อโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และเนื้อสัตว์ปีก)

เนื้อสัตว์แช่เย็น เนื้อสัตว์แช่แข็ง จะต้องผลิตจากโรงฆ่าสัตว์ที่ได้ตรวจรับรองจากกรมปศุสัตว์

เนื้อสัตว์แช่เย็น เนื้อสัตว์แช่แข็ง ที่จะส่งออกต้องได้รับการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า การตรวจซากสัตว์หลังฆ่า การตัดแต่ง การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษาคุณภาพในห้องเย็น และการขนส่งจากสัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่ของกรมปศุสัตว์

ผู้ส่งออกจะต้องมีใบอนุญาตทำการค้าซากสัตว์ส่งต่างประเทศ

ผู้ส่งออกต้องขอใบรับรองการตรวจเนื้อจากสัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่ของกรมปศุสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ส่งออกต้องยื่นคำขอ (แบบ ร.1) พร้อมทั้งเอกสารตามข้อ ง. ต่อสัตวแพทย์ด่านท่าออกหรือสัตวแพทย์ท้องที่ก่อนส่งออก

กรมปศุสัตว์จะเป็นผู้อนุญาตการส่งออกและออกใบรับรองสุขภาพ

ผู้ส่งออกจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประเทศผู้รับซื้อ

ผู้ส่งออกจะต้องไปทำพิธีการส่งออกที่ด่านศุลกากร

5.5.5 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 100/2522 เรื่อง ระเบียบการควบคุมสัตว์และซากสัตว์เข้า – ออก – ผ่าน ราชอาณาจักรทางด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำ

การปฏิบัติของผู้ส่งสัตว์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

(1) เจ้าของสัตว์ผู้ใดมีความประสงค์จะทำการค้าสัตว์ โค กระบือ ส่งต่างประเทศทางด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำ จะต้องได้รับจัดสรรโควต้าจากคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อส่งออกและจะต้องจัดการหาคอกกักสัตว์ (โค กระบือ) ในท้องที่ต่างจังหวัดเสียก่อน เมื่อจัดหาที่ตั้งคอกกักสัตว์ได้แล้ว ให้แจ้งปศุสัตว์จังหวัดที่ตั้งคอกกักสัตว์ทราบ หากคอกกักสัตว์อยู่ในบริเวณของด่านกักสัตว์ ให้แจ้งหัวหน้าด่านกักสัตว์ทราบ

(2) หลักเกณฑ์การตั้งคอกกักสัตว์ (โค กระบือ) ส่งต่างประเทศมีดังนี้

ทำเลเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ปะปนกับที่เลี้ยงสัตว์ของราษฎร

ห่างจากเส้นทางเดินของสัตว์ผ่าน ไม่น้อยกว่า 500 เมตร

มีหญ้า น้ำบริบูรณ์ และให้มีเนื้อที่พอจะเลี้ยงสัตว์ได้อย่างน้อย 100 ตัว

คอกกักสัตว์แต่ละคอก ต้องมีจำนวนสัตว์ไม่เกิน 100 ตัว

คอกกักสัตว์แต่ละคอกต้องอยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร

ไม่ให้ตั้งคอกกักสัตว์ในท้องที่อำเภอที่มีโรคปากและเท้าเปื่อยในจังหวัดนั้น

(3) เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศที่ส่งสัตว์ไปจำหน่ายด้วย

(4) ในการขออนุญาตสถานเลี้ยงสัตว์ (โค กระบือ) จากคอกกักสัตว์จังหวัดต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางเข้ามาพักที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เจ้าของจะต้องแจ้งความจำนงล่วงหน้าต่อหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำ พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการเปิดเครดิตจากธนาคาร (L/C หรือ EC 61) และหนังสือการจดระวางเรือ (Shipping order) ในเที่ยวที่จะส่ง ให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน และหากรายใดเมื่อยื่นความจำนงดังกล่าวแล้ว แต่ไม่สามารถลำเลียงสัตว์เข้าที่พักส่งต่างประเทศได้ ด้วยเหตุใดๆก็ตาม ต้องแจ้งให้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำทราบโดยด่วน

(5) การนำสัตว์เข้าคอกพักสำโรงใต้ ถ้าปรากฏว่าพบสัตว์แสดงอาการป่วยเป็นโรคระบาด ให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์ทั้งฝูง เฉพาะฝูงที่แสดงอาการป่วยเป็นโรคระบาดนั้นออกจากคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศทันที และแจ้งสถานที่ที่จะนำสัตว์ไปกักไว้นั้นให้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำทราบ แต่ถ้าเจ้าของสัตว์เพิกเฉย ไม่ปฏิบัติตาม ให้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำจัดการนำสัตว์ดังกล่าวออกไปจากคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศได้ทันที โดยทางด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของสัตว์ได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายจริง ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของสัตว์บริษัทอื่น ซึ่งนำมาพักไว้ในคอกร่วมกัน

(6) การขออนุญาตนำสัตว์ชนิดอื่น(นอกจาก โค กระบือ) หรือซากสัตว์เข้าออก – ผ่านราชอาณาจักรทางด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำ ให้เจ้าของแจ้งความจำนงล่วงหน้าต่อหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพทางน้ำ อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 3 วัน

การปฏิบัติงานของปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์

(1) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องขออนุญาตจัดตั้งคอกกักสัตว์เพื่อส่งต่างประเทศ ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ไปตรวจดูสถานที่ที่ผู้ได้รับโควต้าขอตั้งคอกสัตว์ ว่าสมควรเป็นที่กักสัตว์ส่งต่างประเทศได้หรือไม่ เพียงใด แล้วรายงานเสนอจังหวัดเพื่อขอรับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆด้วย แล้วรายงานให้กรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณาอนุมัติ พร้อมกับให้ทำแผนที่สังเขปแสดงบริเวณติดต่อใกล้เคียงคอกสัตว์แนบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปด้วย สำหรับคอกที่จะตั้งบริเวณด่านกักสัตว์ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าด่านกักสัตว์ดำเนินการย่านปศุสัตว์จังหวัดขึ้นไป

(2) เมื่อกรมปศุสัตว์ได้อนุมัติให้พ่อค้าคนใดจัดตั้งคอกกักสัตว์ส่งต่างประเทศขึ้นในจังหวัดใด จะได้แจ้งให้ปศุสัตว์จังหวัดนั้นๆทราบ โดยผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด

(3) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องจากผู้ได้รับโควต้าว่าได้รวบรวมสัตว์เพื่อส่งต่างประเทศไว้แล้ว ให้ตรวจสัตว์ของผู้ได้รับโควต้าตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

เป็นโค กระบือ ตัวผู้ที่ขึ้นทะเบียนรูปพรรณไว้แล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และขึ้นทะเบียนเป็นสัตว์ของจังหวัดนั้นด้วย

เป็นสัตว์ที่มิได้นำมาจากท้องที่อำเภอที่เกิดโรคปากและเท้าเปื่อย และสัตว์นั้นปราศจากโรคระบาด

(4) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ได้ตรวจถูกต้องตามหลักเกณฑ์ใน (3) แล้วให้จัดการประทับตราเครื่องหมายประจำจังหวัดที่สะโพกซ้าย แล้วรายงานให้กรมปศุสัตว์ และปศุสัตว์เขตทราบทางโทรเลข สัตว์ที่กักตรวจไว้ในคอกแล้ว เจ้าของจะนำสัตว์จากที่อื่นเข้ามาไว้ในคอก หรือเลี้ยงบริเวณคอกกักสัตว์ไม่ได้ จนกว่าจะได้ลำเลียงสัตว์จำนวนที่กักไว้หมดแล้ว หากเจ้าของฝ่าฝืนโดยนำสัตว์อื่นเข้ามา ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์มีอำนาจสั่งให้นำสัตว์จำนวนนั้นออกไปพ้นบริเวณคอกกักสัตว์ทันที สัตว์ที่กักไว้แล้วจะต้องเริ่มนับวันกักใหม่ตั้งแต่วันที่ปฏิบัติตามคำสั่งของปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี และเมื่อปรากฏว่ามีพฤติการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์โทรเลขให้กรมปศุสัตว์ทราบโดยด่วน

(5) สัตว์ที่ได้ทำเครื่องหมายไว้ ซึ่งปศุสัตว์จังหวัดได้รับรองจำนวนมายังกรมปศุสัตว์แล้ว จะต้องอยู่ในเขตบริเวณคอกกักสัตว์หรือที่เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับอนุญาตจากกรมปศุสัตว์แล้ว เว้นแต่กรณีจำเป็นเกิดขึ้น ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี พิจารณาเปลี่ยน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปลงไปก่อน แล้วรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ และสำเนาเรื่องให้ปศุสัตว์เขตทราบทันที

(6) ในระหว่างกักสัตว์นี้ หากปรากฏว่ามีโรคระบาด ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี ให้โทรเลขแจ้งกรมปศุสัตว์ทราบทันที ห้ามทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ทั้งหมดออกจากบริเวณกักสัตว์ จนกว่าจะได้รับคำสั่งจากกรมปศุสัตว์ให้ปฏิบัติอย่างไรต่อไป

(7) สำหรับสัตว์ใดที่กักไว้ หากไม่ปรากฏว่าเกิดโรคระบาดชนิดใด ให้เจ้าของยื่นความจำนงต่อกรมปศุสัตว์ โดยผ่านปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ ขอฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยทั้ง 3 ชนิด ซึ่งปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์จะต้องตรวจจำนวนสัตว์ให้ครบตามจำนวนวัคซีนที่จะขอฉีดป้องกันด้วย ทางกรมปศุสัตว์จะได้จัดสัตวแพทย์ไปช่วยปศุสัตว์จังหวัด หรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ตามความจำเป็น ความรับผิดชอบในการตรวจสัตว์และการปฏิบัติการอื่นใดในหน้าที่ เป็นของปศุสัตว์จังหวัดนั้นๆ เฉพาะในบริเวณด่านกักสัตว์ ให้เป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าด่านกักสัตว์นั้น

(8) สัตว์ที่ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย จะต้องประทับเครื่องหมาย "EX" ด้วยตราเหล็กเผาที่คอเบื้องซ้ายทุกตัว ตราที่สัตวแพทย์ส่วนกลางนำไป และให้จัดการติดเครื่องหมายที่หูเบื้องซ้าย และเมื่อฉีดวัคซีนแล้ววันใด จะต้องกักสัตว์นั้นต่อไปอีก มีกำหนด 10 วัน นับแต่วันถัดจากฉีดวัคซีนตัวสุดท้ายเสร็จแล้ว สัตว์ตัวใดถูกคัดออกด้วยเหตุอันใด ให้เอาเครื่องหมายที่หูออกเสีย แล้วสั่งให้เจ้าของนำสัตว์ตัวนั้นออกไปจากบริเวณที่ตั้งต่อก หลังจากนั้นให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี รายงานสาเหตุที่ต้องคัดสัตว์นั้นออกให้กรมปศุสัตว์ทราบทันที

(9) หลังจากได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยแล้ว ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ ตรวจอาการสัตว์ที่ฉีดวัคซีนทุกระยะ 2 วัน ให้ตรวจดูปากและกีบโดยละเอียด เมื่อครบกำหนด 10 วันแล้ว สัตว์ปกติ ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์แล้วแต่กรณี โทรเลขแจ้งกรมปศุสัตว์ เพื่ออนุญาตให้ลำเลียงเข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ตำบลลำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อไป หากปรากฏว่าสัตว์ที่ฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยเกิดโรคระบาด ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี โทรเลขแจ้งกรมปศุสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และปศุสัตว์เขตทราบทันที และรอปฏิบัติตามคำสั่งต่อไป

(10) เมื่อกรมปศุสัตว์พิจารณาอนุญาตให้เคลื่อนย้ายสัตว์เข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ตำบลลำโรงใต้ จังหวัดสมุทรปราการ ในวันอนุญาตทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี ตรวจสัตว์ทั้งฝูงโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่งก่อนนำขึ้นรถบรรทุกยานพาหนะ โดยถือหลักดังนี้

ตรวจเครื่องหมาย "EX" ที่ประทับไว้ที่คอสัตว์ หากไม่ชัด หรือลบเลือนไป ให้ใช้ตราเครื่องหมายประจำจังหวัดประทับที่สะโพกขวาเสียใหม่ และหมายเหตุไว้ในใบอนุญาตเคลื่อนย้ายด้วย

ตรวจเครื่องหมายหนีบหู สำหรับสัตว์ที่ต้องมีเครื่องหมายหนีบหู ถ้าสัตว์ตัวใดไม่มีเครื่องหมายที่ใบหู และตราประทับดัง (8) ห้ามอนุญาตให้ลำเลียงสัตว์นั้น แล้วรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบโดยด่วน

หากตรวจพบว่าสัตว์แสดงอาการป่วยเป็นโรคระบาด ให้ระงับการลำเลียงสัตว์นั้นไว้ทั้งฝูง แล้วโทรเลขให้กรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขตทราบด่วน เพื่อรอรับคำสั่ง

ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี บันทึกการตรวจปล่อย เลขทะเบียนยานพาหนะที่ใช้บรรทุก หมายเลขตัวพิมพ์รูปพรรณ ไว้ที่ด้านหลังใบอนุญาตย้ายสัตว์

(11) ยานพาหนะที่จะใช้บรรทุกสัตว์ไปยังที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ตำบลลำโรงใต้ จังหวัดสมุทรปราการ ให้เจ้าของสัตว์ทำการชำระล้าง ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเสียก่อนบรรทุกสัตว์ทุกคราว ในความควบคุมของปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทาง

(12) ในการออกใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ไปยังที่พักส่งต่างประเทศ จังหวัดสมุทรปราการ ให้สัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตปฏิบัติตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 68/2503 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2503 เรื่อง ระเบียบการอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด และหนังสือที่ กษ. 0603/ว.1209 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2507 เรื่อง การออกใบอนุญาตเคลื่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย้ายสัตว์ และหนังสือ ที่ กษ. 0603/ว.2026 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2507 เรื่อง การขออนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าที่พักสัตว์สำโรง

(13) เมื่อปศุสัตว์จังหวัด หรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ แล้วแต่กรณี อนุญาตให้เจ้าของนำสัตว์ตามจำนวนที่ได้รับอนุญาตเข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศสำโรงใต้ แล้วให้โทรเลขแจ้งการอนุญาต พร้อมทั้งจำนวนสัตว์ และวันเดือนปีที่สัตว์จะออกเดินทาง ให้ที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศสำโรงใต้ทราบ เพื่อจัดเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ทำการตรวจรับ

(14) สัตว์ที่จะนำเข้าคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศสำโรงใต้ หากตรวจพบว่าไม่เหมาะสมกับการส่งออก หรือเกิดป่วยเป็นโรคระบาด ให้ระงับการส่งสัตว์เฉพาะที่ไม่เหมาะสม หรือทั้งฝูง แล้วแต่กรณี ห้ามเข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ แล้วรีบรายงานให้กรมปศุสัตว์ ผ่านกองควบคุมโรคระบาดทราบทันที เพื่อรับคำสั่งปฏิบัติต่อไป

(15) สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยไว้แล้วเกินกำหนดกว่า 3 เดือน ถ้ายังไม่ส่งออก ต้องฉีดวัคซีนซ้ำอีก

การปฏิบัติงานของหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ ทางน้ำ

อาศัยอำนาจตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2499) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 อธิบดีกรมปศุสัตว์ มอบหมายให้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ ทางน้ำ มีอำนาจพิจารณาสั่งการแทนอธิบดี เมื่อได้รับคำขอส่งสัตว์หรือซากสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศทางด่านท่าออกกรุงเทพฯทางน้ำ ทั้งนี้โดยมีการตรวจและทำลายเชื้อโรคระบาด ตามระเบียบของกรมปศุสัตว์แล้ว กับให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติดังนี้

(1) การจัดสัตว์เข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ตำบลสำโรงใต้ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ ทางน้ำ สั่งกักไว้ ณ ที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีหลักเกณฑ์ในการตรวจกักดังนี้

สัตว์ที่รับเข้าคอกกัก จะต้องอยู่ในคอกงวดละไม่ต่ำกว่า 72 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ที่จะรับเข้าคอกกัก ต้องมีเครื่องหมายและจำนวนถูกต้องตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ของปศุสัตว์จังหวัดหรือหัวหน้าด่านกักสัตว์ต้นทาง ตลอดจนมีตัวรูปพรรณโดยถูกต้องครบถ้วน

หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ ทางน้ำ ตรวจถูกต้องแล้ว และเห็นว่าปราศจากโรคระบาด จึงให้พิจารณาอนุญาตนำส่งออกนอกราชอาณาจักรต่อไป เมื่อเจ้าของได้ปฏิบัติถูกต้องตามหมวด ก. ข้อ (4)

(2) การดูแลรักษาสัตว์ ตลอดจนการให้อาหาร การทำความสะอาด ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ โดยต้องปฏิบัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในความรับผิดชอบของหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ ทางน้ำ

(3) การพิจารณาอนุญาตนำสัตว์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ให้เจ้าของนำหลักฐานดังต่อไปนี้มาแสดงต่อหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯทางน้ำ พร้อมคำขอ คือ

ตัวรูปพรรณสัตว์ตามจำนวนที่จะขอส่งออก ซึ่งโอนกรรมสิทธิ์เป็นของผู้ส่งออกโดยถูกต้อง (สำหรับตัวรูปพรรณ จะส่งให้เมื่อนำสัตว์เข้าคอกกักสัตว์ก็ได้)

ใบอนุญาตส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งอนุญาตโดยกองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากร ทำการตรวจปล่อยให้ส่งออกโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตของกระทรวงพาณิชย์ ค่าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2499

(4) ในการบรรทุกสัตว์ลงเรือออกนอกราชอาณาจักร หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯ เป็นผู้ควบคุมสัตว์ให้ถูกต้องตามจำนวนและเครื่องหมายที่ตัวสัตว์ จะต้องไม่มีการสับเปลี่ยน และดูแลการจัดระวางบรรทุกสัตว์ บนเรือจะต้องมีหญ้า น้ำพอกินได้ตลอดทาง หากเห็นว่าไม่เหมาะสมประการใด ให้แนะนำเจ้าของจัดการแก้ไขให้เรียบร้อย ก่อนเสนอให้ออกใบรับรองสุขภาพ (Health certificate) แล้วเสนอผลให้กรมปศุสัตว์ทราบ ทั้งนี้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติในการส่งสัตว์ให้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่จะส่งสัตว์ไป อนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รถที่ใช้บรรทุกสัตว์ออกจากคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศ จะต้องใช้รถของกรมปศุสัตว์ เว้นแต่รถของทางราชการไม่พอเพียง ให้เจ้าของสัตว์ใช้รถของเอกชนบรรทุกได้ โดยได้รับอนุมัติจากหัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯก่อน

(5) ในระหว่างที่สัตว์ถูกควบคุมอยู่ในคอกที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ หรือระหว่างที่สัตว์อยู่บริเวณท่าเรือเพื่อเตรียมลำเลียง หากตรวจพบว่ามีสัตว์ป่วย หรือสงสัยว่าป่วยเป็นโรคระบาดชนิดใด ให้ระงับการส่งออกสัตว์นั้นทั้งฝูง แล้วรีบรายงานให้กรมปศุสัตว์ผ่านกองควบคุมโรคระบาดทันที เพื่อรับคำสั่งต่อไป สัตว์ที่ถูกระงับการส่งออก ให้เจ้าของนำสัตว์ออกจากที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศไปควบคุมไว้ต่างหาก ณ ที่ที่กรมปศุสัตว์เห็นสมควร จนกว่าสัตว์ป่วยตัวสุดท้ายจะตายหรือหายป่วยแล้ว เป็นเวลา 14 วัน จึงจะขออนุญาตส่งสัตว์ฝูงนี้ออกไปต่างประเทศใหม่ ในกรณีสัตว์ป่วยเป็นโรคระบาดขึ้นในคอกที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ทางการจะงดใช้เฉพาะคอกที่มีสัตว์ป่วยนั้นชั่วคราว มีกำหนด 10 วัน ส่วนคอกที่ยังไม่ป่วย กรมปศุสัตว์จะสั่งการตามที่เห็นสมควร

(6) สัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในงวดหนึ่งๆ หากเจ้าของผู้ยื่นคำขอไม่อาจส่งออกได้ครบจำนวน เนื่องจากระวางบรรทุกไม่พอ หรือถูกสั่งระงับการส่งออก หรือเนื่องด้วยเหตุอื่นใดก็ตาม ให้หัวหน้าด่านกรุงเทพฯร่วมกับนายตรวจศุลกากร ลงชื่อรับรองจำนวนสัตว์ที่ยังตกค้างในเที่ยวเรือนั้น เพื่อปล่อยสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร

(7) จำนวนสัตว์ที่ตกค้างใน (5) และ (6) ถ้าเจ้าของประสงค์จะนำออกนอกราชอาณาจักรอีก จะต้องลำเลียงกลับที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศตำบลสำโรงใต้ในวันเดียวกันนั้น แล้วจึงดำเนินการตามพิธีการส่งออกต่อไป ถ้าสัตว์ปราศจากโรคระบาดและสมบูรณ์เป็นปกติ ก็อนุญาตให้ส่งออกได้ โดยใช้คูฉีกท่อนล่างของใบอนุญาต แบบ ร.9 ตามที่หัวหน้าด่านท่าออกและนายตรวจศุลกากรรับรองไว้ เป็นใบแทนใบอนุญาตได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆอีก

(8) การขออนุญาตนำสัตว์ที่เข้าพักในคอกพักสัตว์สำโรงใต้เพื่อส่งออกนั้น หากมีไข่ตกค้าง เพราะสัตว์ป่วยเป็นโรคระบาดแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องรีบขออนุญาตส่งออกต่อหัวหน้าด่านท่าออก อย่างช้าต้องไม่เกิน 10 วัน หากพ้นกำหนด ต้องเสียค่าที่พักสัตว์ใหม่อีก สำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ที่ตกค้างอันเนื่องจากป่วยเป็นโรคระบาด เมื่อสัตวแพทย์ที่กรมปศุสัตว์มอบหมายให้เป็นผู้ดูแลรักษา ได้รับรองว่าสัตว์นั้นหายป่วยครบตามกำหนดดังกล่าวใน (5) แล้ว ต้องขออนุญาตส่งออกภายใน 10 วัน หากไม่ขอภายในกำหนด จะต้องเสียค่าธรรมเนียมนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรและค่าที่พักสัตว์ใหม่อีก สำหรับสัตว์ที่หายป่วยจากโรคปากและเท้าเปื่อย ให้หัวหน้าด่านท่าออกกรุงเทพฯประทับตราเครื่องหมายพิเศษที่คอเบื้องขวาทุกตัว แล้วเสนอผู้ออกหนังสือรับรองสุขภาพบันทึกยืนยันในหนังสือรับรองสุขภาพให้สัตวแพทย์ต่างประเทศทราบด้วย หากเจ้าของไม่ประสงค์ส่งสัตว์ออก จะขอคืนเงินค่าธรรมเนียมได้เฉพาะค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร เท่านั้น

5.5.6 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 150/2525 เรื่อง ระเบียบการส่งสัตว์ออกประเทศมาเลเซีย

การปฏิบัติของผู้ส่งสัตว์ออกไปจำหน่ายยังประเทศมาเลเซีย

(1) ผู้ที่จะทำการส่งโค กระบือ ออกไปจำหน่าย ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ส่งออกจากคณะกรรมการดำเนินการโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อส่งออก ตามที่ได้จดทะเบียนไว้กับกรมปศุสัตว์เท่านั้น

(2) ต้องมีคอกกักสัตว์ (โค กระบือ) ส่งต่างประเทศ และแจ้งให้ปศุสัตว์จังหวัดท้องที่ที่ตั้งคอกกักสัตว์ทราบ การตั้งคอกกักสัตว์ ต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ดังนี้

ทำเลที่ตั้งต้องไม่ปะปนกับที่เลี้ยงของราษฎร

ห่างจากเส้นทางเดินของสัตว์ผ่านไม่น้อยกว่า 500 เมตร

มีหญ้า น้ำบริบูรณ์ และมีเนื้อที่พอเลี้ยงสัตว์ได้อย่างน้อย 100 ตัว

คอกสัตว์แต่ละคอกต้องมีจำนวนสัตว์ไม่เกิน 100 ตัว

คอกกักสัตว์แต่ละคอกต้องอยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร

คอกกักสัตว์ต้องไม่ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอที่มีโรคปากและเท้าเปื่อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) สัตว์ที่ส่งออกไปจำหน่าย จะต้องมาจากเขตปลอดโรค ตั้งแต่เส้นรุ้งที่ 7.5 องศาเหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ 10 องศาเหนือ

(4) เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศที่ส่งสัตว์ไปจำหน่าย

(5) การขออนุญาตลำเลียงสัตว์จากคอกกักสัตว์จังหวัดต้นทางไปยังด่านท่าออกภาคใต้ จะต้องเดินทางโดยรถไฟหรือรถยนต์ เจ้าของจะต้องแจ้งความจำนงล่วงหน้าต่อหัวหน้าด่านท่าออกภาคใต้ ไม่น้อยกว่า 3 วัน และหากครั้งใดเมื่อยื่นความจำนงแล้วไม่สามารถลำเลียงสัตว์เข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศทางด่านท่าออกภาคใต้ด้วยเหตุใดๆก็ตาม ต้องแจ้งให้หัวหน้าด่านท่าออกปาดังเบซาร์ และหัวหน้าด่านท่าออกกันตังทราบด่วน

(6) การนำสัตว์เข้าคอกพักสัตว์ภาคใต้ ถ้าปรากฏว่าสัตว์แสดงอาการป่วยเป็นโรคระบาด ให้เจ้าของนำสัตว์ทั้งฝูงที่แสดงอาการป่วยนั้นออกจากคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศทันที และแจ้งสถานที่ที่นำสัตว์ไปกักไว้นั้นให้หัวหน้าด่านท่าออกภาคใต้ให้ทราบ แต่ถ้าเจ้าของสัตว์เพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม หัวหน้าด่านท่าออกจะจัดการนำสัตว์ป่วยดังกล่าวออกจากที่พักสัตว์ทันที โดยหัวหน้าด่านท่าออก จะเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของสัตว์ได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายจริง

การปฏิบัติของปศุสัตว์จังหวัด

(1) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดได้รับคำร้องขออนุญาตตั้งคอกกักสัตว์ส่งต่างประเทศ ปศุสัตว์จังหวัดจะเป็นผู้ไปตรวจสถานที่ที่ตั้งคอกกักสัตว์ ว่าเหมาะสมเพียงใด แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อขอความเห็นชอบ แล้วรายงานกรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณาอนุมัติ พร้อมกับทำแผนที่สังเขปแสดงบริเวณเขตติดต่อคอกกักสัตว์แนบไปด้วย

(2) เมื่อกรมปศุสัตว์ได้อนุมัติให้ผู้ใดจัดตั้งคอกกักสัตว์ส่งต่างประเทศขึ้นในจังหวัดใด จะแจ้งให้ปศุสัตว์จังหวัดนั้นๆทราบ โดยผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด

(3) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดได้รับเรื่องจากผู้ส่งออกว่าได้รวบรวมสัตว์เพื่อส่งออกไว้แล้ว จะทำการตรวจสัตว์นั้นตามหลักเกณฑ์ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสัตว์ที่มาจากฟาร์มเลี้ยงโคหรือกระบือเพื่อส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ

เป็นสัตว์ที่มาจากเขตปลอดโรค คือสัตว์ที่อยู่เหนือจังหวัดสงขลาไปจนถึงจังหวัดระนอง

(4) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดได้ตรวจสัตว์ถูกต้องตาม (3) แล้ว จะจัดการประทับตราเครื่องหมายประจำจังหวัดที่สะโพกด้านซ้าย แล้วรายงานกรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขต 9 ทราบ สัตว์ที่กักตรวจไว้ในคอกแล้ว เจ้าของจะนำสัตว์อื่นเข้ามาไว้ในคอก หรือเลี้ยงบริเวณคอกกักสัตว์นั้นไม่ได้ จนกว่าจะได้ชำเลียงสัตว์ที่กักไว้ออกไปหมดแล้ว หากเจ้าของสัตว์ฝ่าฝืน ปศุสัตว์จังหวัดมีอำนาจสั่งให้นำสัตว์นั้นออกไปทันที ส่วนสัตว์ที่กักไว้จะต้องเริ่มต้นนับวันกักใหม่ถัดจากวันที่ปฏิบัติตามคำสั่งของปศุสัตว์จังหวัด

(5) สัตว์ที่ได้ทำเครื่องหมายไว้ ซึ่งปศุสัตว์จังหวัดได้รับรองจำนวนมายังกรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขต 9 แล้ว จะต้องอยู่ในบริเวณคอกกักสัตว์หรือที่เลี้ยงสัตว์ ซึ่งได้รับอนุมัติจากกรมปศุสัตว์แล้ว เว้นแต่กรณีจำเป็นเกิดขึ้น ให้ปศุสัตว์จังหวัดพิจารณาเปลี่ยนแปลง แล้วจึงรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบ พร้อมทั้งปศุสัตว์เขต 9

(6) ให้เจ้าของยื่นความจำนงต่อปศุสัตว์เขต 9 ผ่านทางปศุสัตว์จังหวัด ขอฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย ไทป์ โอ ซึ่งปศุสัตว์จังหวัดจะต้องตรวจจำนวนสัตว์ให้ครบตามจำนวนวัคซีนที่ขอด้วย ทางปศุสัตว์เขต 9 จะจัดสัตวแพทย์ไปช่วยสัตวแพทย์จังหวัดตามความจำเป็น

(7) สัตว์ที่ฉีดวัคซีนแล้ว จะประทับเครื่องหมาย "EX" ด้วยตราเหล็กเผาไฟที่คอเบื้องซ้ายทุกตัว และติดเครื่องหมายที่หูด้านซ้าย ในกรณียังไม่มีเครื่องหมาย และต้องหมายเหตุไว้ในใบอนุญาตเคลื่อนย้ายด้วย การกักสัตว์จะใช้เวลา 15 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ฉีดวัคซีนตัวสุดท้ายเสร็จ สัตว์ตัวใดถูกคัดออกด้วยเหตุอันใด ให้เอาเครื่องหมายที่หูออกเสีย แล้วเจ้าของสัตว์ต้องนำสัตว์ตัวนั้นออกไปให้พ้นบริเวณที่ตั้งคอกสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(8) หลังจากได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยแล้ว ปศุสัตว์จังหวัดจะตรวจอาการสัตว์ทุกระยะ 2 วัน เมื่อครบกำหนดกัก 15 วันแล้ว สัตว์เป็นปกติ ปศุสัตว์จังหวัดจะโทรเลขแจ้งปศุสัตว์เขต 9 เพื่อสั่งอนุญาตให้ลำเลียงสัตว์เข้าที่พักส่งต่างประเทศ ทางด่านท่าออกภาคใต้ต่อไป หากปรากฏว่าสัตว์เกิดโรคระบาด ให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการแยกสัตว์ป่วยออกต่างหาก แล้วแจ้งให้กรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขต 9 ทราบทันที แล้วรอปฏิบัติตามคำสั่งต่อไป

(9) เมื่อปศุสัตว์เขต 9 อนุญาตให้เคลื่อนย้ายสัตว์เข้าที่พักส่งต่างประเทศ ในวันอนุญาตทำการเคลื่อนย้ายสัตว์ ปศุสัตว์จังหวัดจะตรวจสัตว์โดยละเอียดอีกครั้งหนึ่งก่อนนำสัตว์ขึ้นบรรทุกยานพาหนะ โดยถือหลักดังนี้

ตรวจเครื่องหมาย EX ที่ประทับไว้ที่คอสัตว์ หากไม่ชัดเจนให้ใช้ตราเครื่องหมายประจำจังหวัดประทับที่สะโพกขวาเสียใหม่ แล้วหมายเหตุไว้ในใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ด้วย

ตรวจเครื่องหมายหนีบหู ถ้าสัตว์ไม่มีเครื่องหมายหนีบหูและตราประทับดัง (7) ห้ามอนุญาตให้ลำเลียงสัตว์นั้น

หากตรวจพบว่าสัตว์แสดงอาการป่วยเป็นโรคระบาด ให้ระงับการลำเลียงสัตว์นั้นไว้ทั้งฝูง

ปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้บันทึกการตรวจปล่อย เลขทะเบียนยานพาหนะที่บรรทุก และหมายเลขตัวพิมพ์รูปพรรณไว้ที่ด้านหลังใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์

(10) ยานพาหนะที่จะใช้บรรทุกสัตว์ ให้เจ้าของทำการล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคก่อนการบรรทุกสัตว์ทุกครั้ง ในความควบคุมของปศุสัตว์จังหวัดต้นทางและก่อนเข้าด่านท่าออก นายด่านท่าออกจะทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอีกครั้งหนึ่ง

(11) ในการออกใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ไปยังที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ ให้สัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตปฏิบัติตามคำสั่งของกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสัตว์ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคใต้อย่างเคร่งครัด และให้ส่งใบตอบรับสัตว์ไปพร้อมกับใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ด้วย

(12) เมื่อปศุสัตว์จังหวัดอนุญาตให้เจ้าของนำสัตว์ตามจำนวนที่ได้รับอนุญาตเข้าพักที่ด่านท่าออกแล้ว ให้โทรเลขแจ้งการอนุญาตพร้อมทั้งจำนวนสัตว์ และวันเดือนปีที่สัตว์จะออกเดินทาง ให้ด่านท่าออกภาคใต้ทราบเพื่อจัดเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ทำการตรวจรับ

(13) สัตว์ที่จะนำเข้าคอกพักที่ด่านท่าออก หากตรวจพบว่าไม่เหมาะสมกับการส่งออก หรือป่วยเป็นโรคระบาด ให้ระงับการส่งออกสัตว์เฉพาะที่ไม่เหมาะสมหรือทั้งฝูงแล้วแต่กรณี ห้ามเข้าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ แต่ยังต้องรอรับคำสั่งจากกรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขต 9 ว่าจะสั่งการอย่างไรต่อไป

(14) สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยไว้แล้วเกินกว่ากำหนด 3 เดือน ถ้ายังไม่ส่งออกต้องฉีดวัคซีนซ้ำอีก

การปฏิบัติงานของหัวหน้าด่านท่าออกภาคใต้

อาศัยอำนาจตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ.2499) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ อธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายให้ปศุสัตว์เขต 9 เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติให้ส่งสัตว์ (โค กระบือ) ออกทางภาคใต้แทนอธิบดี และมีอำนาจในการออกใบอนุญาต และออกหนังสือรับรองสุขภาพของสัตว์ที่จะส่งออก เมื่อได้รับคำขออนุญาตส่งสัตว์หรือซากสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศทางด่านท่าออกภาคใต้

หัวหน้าด่านท่าออกมีหน้าที่ในการตรวจและทำลายเชื้อโรคระบาดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์ และให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติดังนี้

(1) จัดการสัตว์เข้าที่พักส่งต่างประเทศทางด่านท่าออกภาคใต้ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าด่านท่าออกปาดังเบซาร์ และหัวหน้าด่านท่าออกกันตัง สัตว์ที่กักไว้ ณ ที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติดังนี้

ฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย ไทป์ โอ แก่สัตว์ทุกตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ที่รับเข้าคอกกัก จะต้องอยู่ในคอกกักมีกำหนดงวดละไม่ต่ำกว่า 72 ชั่วโมง

สัตว์ที่จะรับเข้าคอกกัก ต้องมีเครื่องหมายและจำนวนถูกต้องตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายของปศุสัตว์จังหวัดต้นทาง และมีตัวรูปพรรณโดยถูกต้องครบถ้วน

หัวหน้าด่านท่าออกปากคัง เบซาร์และหัวหน้าด่านท่าออกกันตัง ตรวจถูกต้องแล้ว และเห็นว่าปราศจากโรคระบาด จึงให้พิจารณาอนุญาตส่งออกนอกราชอาณาจักรต่อไป เมื่อเจ้าของได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบการปฏิบัติของผู้ส่งสัตว์ออกไปจำหน่ายยังประเทศมาเลเซียตาม (5)

(2) การดูแลรักษาสัตว์ ตลอดจนการให้อาหาร การทำความสะอาดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ ในความควบคุมของหัวหน้าด่านท่าออกปากคัง เบซาร์และหัวหน้าด่านท่าออกกันตัง

(3) การพิจารณาอนุญาตนำสัตว์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ให้เจ้าของนำหลักฐานต่อไปนี้มาแสดงต่อหัวหน้าด่านท่าออกปากคัง เบซาร์ และหัวหน้าด่านท่าออกกันตัง พร้อมคำขอ คือ

ตัวรูปพรรณตามจำนวนที่จะขอส่งออกที่ได้โอนกรรมสิทธิ์เป็นของผู้ส่งออกโดยถูกต้องแล้ว (สำหรับตัวรูปพรรณจะส่งพร้อมเมื่อนำสัตว์เข้าคอกกักสัตว์ก็ได้) ให้ประทับข้อความ "ส่งจำหน่ายต่างประเทศ" ที่มุมบนด้านขวาของตัวรูปพรรณสัตว์ และลงชื่อ วัน เดือน ปี กำกับทุกฉบับ

ใบอนุญาตส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรของกองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากร โดยเก็บสำเนาไว้ฉบับหนึ่ง และเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรและค่าที่พักสัตว์ส่งต่างประเทศ

(4) ในการบรรทุกสัตว์ลงเรือหรือขึ้นตู้รถไฟหรือรถยนต์ออกนอกราชอาณาจักร หัวหน้าด่านท่าออกปากคัง เบซาร์และหัวหน้าด่านท่าออกกันตัง เป็นผู้ควบคุมดูแลสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ถูกต้องตามจำนวนและเครื่องหมายที่ตัวสัตว์ ป้องกันการสับเปลี่ยน และดูแลการจัดการบรรทุกสัตว์ บนเรือจะต้องมีหญ้า น้ำ พอกินได้ตลอดทาง หากเห็นว่าไม่เหมาะสมอย่างไร ก็แนะนำให้เจ้าของจัดการแก้ไขให้เรียบร้อยก่อน จึงออกหนังสือรับรองสุขภาพ (Health certificate)

(5) ในระหว่างที่สัตว์ถูกควบคุมอยู่ในคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศทางด่านท่าออกภาคใต้ หรือระหว่างที่สัตว์อยู่ที่บริเวณท่าเรือหรือสถานีรถไฟเพื่อเตรียมลำเลียงก็ดี หากตรวจพบว่ามีสัตว์เกิดป่วยหรือสงสัยว่าเป็นโรคระบาดชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้น ให้ระงับการส่งออกนั้นทั้งฝูง แล้วรีบรายงานให้กรมปศุสัตว์และปศุสัตว์เขต 9 ทราบทันที เพื่อรับคำสั่งปฏิบัติต่อไป ในกรณีสัตว์ป่วยเป็นโรคระบาดขึ้นในคอกพักสัตว์ส่งต่างประเทศ ทางการจะงดใช้เฉพาะคอกที่มีสัตว์ป่วยนั้นชั่วคราว มีกำหนด 15 วัน ส่วนคอกที่ยังไม่ป่วย กรมปศุสัตว์จะพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

5.6 ระเบียบการนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักร

5.6.1 อ้างถึงกฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2512) หมวด 1

(1) ผู้ใดประสงค์จะนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักร ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ถ้าจะนำเข้าทางท่าเข้า ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท่าเข้านั้น และถ้าจะนำเข้าโดยทางอื่นซึ่งมิใช่ท่าเข้า ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท้องที่ที่จะนำเข้า

ผู้นำเข้าจะต้องยื่นคำขอ (แบบ ร.1) ต่อสัตวแพทย์ท่าเข้าหรือสัตวแพทย์ท้องที่ก่อนนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักร ไม่น้อยกว่า 15 วัน เว้นแต่สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำติดตัวเข้ามา จะยื่นคำขอขณะนำสัตว์หรือซากสัตว์นั้นเข้ามาก็ได้

(2) ในกรณีนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าราชอาณาจักรโดยยานพาหนะใดๆ จะนำสัตว์หรือซากสัตว์นั้นลงจากยานพาหนะได้ต่อเมื่อสัตวแพทย์ประจำด่านท่าเข้าหรือสัตวแพทย์ประจำท้องที่นั้นได้ตรวจและอนุญาตแล้ว เมื่อนำสัตว์หรือซากสัตว์ลงจากยานพาหนะแล้ว ต้องนำไปยังที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์หรือซากสัตว์ หรือที่ที่สัตวแพทย์กำหนดให้

(3) ในกรณีสัตวแพทย์ประจำท่าเข้าหรือสัตวแพทย์ประจำท้องที่ มีความสงสัยโดยมีเหตุอันสมควรว่าสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้า รายใดมีเชื้อโรคระบาด หรือมาจากฝูงที่เป็นโรคระบาดให้สัตวแพทย์กักสัตว์รายนั้น หรือซากสัตว์ไว้เพื่อพิสูจน์ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 10 วัน

(4) ให้ผู้นำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักรแสดงหลักฐานต่อสัตวแพทย์ประจำท่าเข้าหรือสัตวแพทย์ประจำท้องที่ดังนี้

(4.1) ในกรณีสัตว์ ต้องมีหนังสือรับรองสุขภาพ (Health certificate) พร้อมทั้งหลักฐานที่กำหนดเงื่อนไขการนำเข้า (Import permit) ในกรณีของสัตว์ที่จะนำมาทำพันธุ์ ต้องมีใบรับรองพันธุ์ประวัติ (Pedigree) กำกับมากับตัวสัตว์ สำหรับการรับรองสุขภาพสัตว์จากสัตวแพทย์ผู้มีอำนาจหน้าที่ของประเทศที่นำเข้าต้องระบุว่า สัตว์ที่นำเข้านั้นมิได้มาจากฝูงที่เป็นโรคหรือทดสอบแล้ว ไม่เป็นโรค หรือฉีดวัคซีนป้องกันโรคแล้ว ตามที่จำแนกไว้ดังนี้

โค กระบือ แพะ ต้องรับรองว่ามาจากฝูงที่ไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis และรับรองว่าได้ทดสอบแล้ว ไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis และ Leptospirosis

แกะ ต้องรับรองว่ามาจากฝูงที่ไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis และรับรองว่าได้ทดสอบแล้ว ไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis และโรค Blue tongue

สุกร ต้องรับรองว่ามาจากฝูงที่ไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis Leptospirosis Artrophic rhinitis และรับรองว่าได้ทดสอบแล้วไม่เป็นโรค Tuberculosis Brucellosis Leptospirosis และต้องรับรองด้วยว่าได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรค Swine fever มาแล้วไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนการเดินทาง

ไก่หรือไข่ไก่ที่ใช้ทำพันธุ์ ต้องรับรองว่ามาจากฝูงสัตว์ที่ไม่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรค Salmonellosis Fowl pox Infectious laryngotracheitis และรับรองว่าทดสอบแล้ว ไม่เป็นโรค Salmonellosis และต้องรับรองด้วยว่าได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรค Newcastle และ Fowl plaque มาแล้วไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนการเดินทาง

(4.2) ในกรณีซากสัตว์ ต้องมีหนังสือรับรองว่าปราศจากโรคระบาดของสัตวแพทย์ผู้มีอำนาจหน้าที่ของประเทศที่นำซากสัตว์นั้นเข้ามา

(5) เมื่อได้รับคำขอนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักรแล้ว ให้สัตวแพทย์ตรวจทำลายเชื้อโรคระบาดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์ และเสนอต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อพิจารณาสั่ง สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้า โดยปฏิบัติการไม่ครบถ้วนตามความในหมวดนี้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอนุญาตให้นำเข้าตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ก็ได้

(6) สัตว์หรือซากสัตว์ที่อยู่ระหว่างการกักตรวจของสัตวแพทย์ ให้เจ้าของเป็นผู้ควบคุม ดูแลรับผิดชอบและออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

(7) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าโดยปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนดข้างต้น ให้ส่งกลับหรือทำลาย แล้วแต่กรณี

5.6.2 เงื่อนไขการนำโค กระบือ เข้ามาในราชอาณาจักร

(1) โค กระบือ ต้องมาจากประเทศที่ปลอดโรค Foot and Mouth disease, Rinderpest และ Contagious bovine pleuroneumonia อย่างน้อย 3 ปี และไม่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคเหล่านี้ด้วย

(2) โค กระบือ ต้องไม่แสดงอาการใดๆของโรคระบาดหรือโรคติดต่อขณะที่ส่งออกจากประเทศต้นทาง

(3) โค กระบือ ต้องมาจากท้องที่ที่มีการควบคุมโรคระบาดต่างๆ

(4) โค กระบือ ต้องได้รับการตรวจโรค Tuberculosis มาแล้วไม่เกิน 1 เดือน ก่อนส่งออก โดยใช้วิธี Single Intradermal Caudal fold test และใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Bovine purified protein derivative (DPD) Tuberculin ฉีด หลังจากนั้น 72 ชั่วโมง พบว่าตำแหน่งที่ฉีดไม่แสดงปฏิกริยาใดๆ (Negative result)

(5) โค กระบือ ต้องไม่เป็นโรคหรือเคยเป็นโรค Johne's disease และไม่เคยคลุกคลีสัมผัสกับสัตว์ที่เป็นโรคดังกล่าว สำหรับฟาร์มที่นำสัตว์เหล่านั้นมาต้องปลอดจากโรคนี้มาแล้ว 3 ปี และก่อนส่งออกจากประเทศต้นทาง สัตว์ทุกตัวต้องได้รับการตรวจเลือดก่อน ไม่เกิน 1 เดือน โดยใช้วิธี Complement fixation test (CF test) ผลที่ได้ต้อง Negative

(6) โค กระบือ ต้องมาจากฟาร์มที่ปลอดโรค Brucellosis และก่อนทำการส่งออกไม่เกิน 1 เดือน สัตว์ทุกตัวต้องได้รับการตรวจเลือดโดยวิธี CF testแล้วว่าไม่เป็นโรคนี้ แต่ถ้าโค กระบือเหล่านั้นมีอายุมากกว่า 12 เดือน เลือดของสัตว์ทุกตัวต้องตรวจสอบถึง 2 ครั้ง โดยทิ้งระยะห่างกันไม่น้อยกว่า 4 เดือน ของการตรวจ ผลที่ได้รับจะต้องไม่เป็นโรค และการตรวจครั้งที่ 2 ต้องทำไม่เกิน 1 เดือนก่อนส่งออก

(7) โค กระบือ ต้องปลอดโรค Leptospirosis ต้องได้รับการตรวจเลือดโดยวิธี Microscopic agglutination test (MAT) มาแล้วไม่เกิน 1 เดือนก่อนส่งออก โดยมี Titre ต่ำกว่า 1 : 100 แต่ถ้าโค กระบือมาจากฟาร์มที่ไม่ได้รับการรับรองว่าปลอดจากโรค Leptospirosis ต้องทำการตรวจเลือดถึง 2 ครั้งนั้น Titre ของการตรวจครั้งที่ 2 ต้องไม่มากกว่า 4 เท่าของ Titre ของการตรวจครั้งที่ 1 การตรวจครั้งที่ 2 จะทำทันทีก่อนส่งออก ถ้าสัตว์เหล่านั้นมีอายุต่ำกว่า 12 เดือน และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าวแล้ว ไม่ต้องตรวจเลือดสัตว์เหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ก่อนการส่งออกสัตว์เหล่านั้นต้องได้รับการปฏิบัติและรักษาโดยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป

(8) โค กระบือ ที่มาจากท้องที่ที่เกิดโรค Blue tongue ก่อนส่งออกภายใน 1 เดือน ต้องได้รับการตรวจเลือดโดยวิธี CF test ว่าไม่เป็นโรคดังกล่าว ก่อนส่งออกสัตว์นั้นต้องได้รับการปฏิบัติเกี่ยวกับยาฆ่าแมลงที่ยอมรับทั่วไป ซึ่งยาฆ่าแมลงนั้นจะตกค้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในตัวสัตว์ อย่างน้อย 1 สัปดาห์

5.6.3 เงื่อนไขการนำสุกรเข้าในราชอาณาจักร

(1) สุกรต้องมาจากประเทศที่ปลอดโรค African swine fever

(2) สุกรต้องมาจากประเทศที่ปลอดโรค Foot and Mouth disease และ Rinderpest มาแล้วอย่างน้อย 3 ปี ติดต่อกัน และไม่มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าวด้วย

(3) สุกรต้องไม่แสดงอาการใดๆของโรคติดเชื้อหรือโรคระบาดในขณะส่งจากประเทศนั้นๆ

(4) สุกรควรมาจากท้องที่ที่ปลอดโรค Swine fever มาแล้ว 12 เดือน

(5) สุกรควรมาจากฟาร์มที่ปลอดโรคต่อไปนี้ Transwissible gastroenteritis Atrophic rhinitis Teschen disease Swine vesicular disease Brucellosis และก่อนส่งออกสุกรทุกตัวจากประเทศต้นทาง ต้องได้รับการตรวจทาง Serum neutralization test ว่าไม่เป็นโรค Transmissible gastroenteritis และโรค Aujesky's disease พร้อมกันนี้ต้องตรวจโรค Brucellosis โดยวิธี Tube agglutination test ว่าไม่เป็นโรคนี้

(6) การขนส่งจะต้องปฏิบัติดังนี้

(6.1) หลังจากเรือหรือเครื่องบินที่บรรทุกสัตว์ได้ออกจากประเทศต้นทางแล้ว อาจแวะตามเมืองท่าบางเมืองก็ได้

(6.2) หลังจากเรือหรือเครื่องบินออกจากประเทศต้นทางแล้ว ไม่อนุญาตให้นำสัตว์เคี้ยวเอื้องทุกชนิดหรือสุกรขึ้นมาบนยานพาหนะที่บรรทุกสัตว์นั้นอีก

(6.3) หลังจากพาหนะบรรทุกสัตว์ออกจากประเทศต้นทางแล้ว ห้ามนำอาหารสัตว์ทุกชนิด เช่น ฟาง หญ้าแห้งขึ้นมาบนยานพาหนะบรรทุกสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6.4) หากเกิดการระบาดของโรคที่สำคัญๆขึ้นบนพาหนะบรรทุกสัตว์ สัตว์เหล่านั้นจะถูกส่งกลับประเทศต้นทาง หรือถูกทำลาย ตามที่เห็นสมควร

5.6.4 เงื่อนไขการนำไก่พันธุ์และไข่เชื้อเพื่อทำพันธุ์เข้าราชอาณาจักร

(1) ต้องเป็นประเทศที่ปลอดจากโรค Fowl plaque

(2) ลูกไก่หรือไข่เชื้อ ต้องได้มาจากฟาร์มที่มีการควบคุมโรคระบาดหรือโรคติดต่อของสัตว์ปีก และฟาร์มเหล่านั้นจะต้องไม่เกิดโรคต่างๆต่อไปนี้มาแล้ว 6 เดือน คือ โรค Avain encephalomyelitis Infectious bronchitis Infectious bursal disease Egg drop syndrome 76 Duck viral enteritis Duck viral hepatitis

(3) ลูกไก่ต้องฟักจากไข่ของฝูงไก่ที่ทางราชการรับรองว่าปลอดจากโรค Pullorum ถ้าไก่เหล่านั้นอายุเกินกว่า 4 เดือน ต้องได้รับการตรวจเลือดโดยวิธี Agglutination test 2 ครั้ง ห่างกัน 21 วัน ผลที่ได้ต้องปราศจากโรคดังกล่าว

(4) แม้ว่าไข่ที่นำมาฟักจะมาจากฝูงที่ปลอดโรค Pullorum แล้วก็ตาม การทำความสะอาด การรมควัน การพ่นยาฆ่าเชื้อโรค ก็ต้องทำทุกครั้งก่อนการฟักไข่ครั้งต่อไป

(5) ลูกไก่ที่ออกจากตู้ฟัก ต้องบรรจุกล่องใหม่โดยเร็ว เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากสัตว์ปีกชนิดอื่น

5.6.5 เงื่อนไขการนำเชื้อสดแช่เย็นของโค สุกร แพะ เข้าในราชอาณาจักร

(1) ประเทศนั้นต้องปลอดโรค African swine fever

(2) ประเทศผู้ส่งออกต้องปลอดโรค Foot and Mouth disease ในระหว่าง 12 เดือนก่อนทำการเก็บน้ำเชื้อ

(3) น้ำเชื้อต้องมาจากศูนย์ผสมเทียมที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของประเทศผู้ส่งออก และสัตว์ที่นำมาเก็บน้ำเชื้อต้องเลี้ยงไว้ที่ศูนย์ผสมเทียมดังกล่าวไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการเก็บน้ำเชื้อนั้น

(4) โคที่นำมาเก็บน้ำเชื้อต้องมาจากศูนย์ผสมเทียมที่สัตว์ทุกตัวภายในศูนย์ต้องได้รับการตรวจสอบแล้วว่าปลอดโรคดังนี้ Tuberculosis โดยฉีดสาร Tuberculi ตามวิธี Single intra-dermal caudal fold test Brucellosis โดยวิธี Complement fixation test Leptospirosis โดยวิธี Microscopic agglutination test Blue tongue โดยวิธี CF test Bovine leukosis โดยวิธี Agar gel immunodiffusion test Compylobacter fetus และ Trichomoniasis โดยวิธีเพาะเชื้อ

(5) สุกรที่นำมาเก็บน้ำเชื้อ ต้องมาจากศูนย์ผสมเทียม ที่สัตว์ทุกตัวภายในศูนย์ต้องได้รับการตรวจสอบแล้วว่าปลอดโรคดังนี้ Transmissible gastroenteritis Augasky's disease Swine vesicular disease โรคดังกล่าว ทำการตรวจโดยวิธี Serum neutralization test และโรค Brucellosis โดยวิธี Semen agglutination test

(6) แพะที่นำมาเก็บน้ำเชื้อต้องได้รับการตรวจโรคดังนี้ Blue tongue Brucellosis ทั้ง 3 เชื้อ คือ B. abortus B. ovis B. melitensis ทั้ง 2 โรค โดยวิธี CF testและ Leptospirosis โดยวิธี MAT โรคทั้งหมดต้องให้ผลเป็นลบในการตรวจสอบ

5.7 ประกาศกระทรวงเกษตร

5.7.1 กำหนดท่าเข้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกำหนดที่ต่อไปนี้เป็นท่าเข้า

ท่าเข้ากรุงเทพฯ ทางอากาศ คือท่าอากาศยานดอนเมือง

ท่าเข้ากรุงเทพฯทางน้ำ คือท่าเรือกรุงเทพฯ ตามเขตด่านศุลกากร ท่าเรือกรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่าเข้าอรัญประเทศ	อำเภออรัญประเทศ	ปราจีนบุรี
ท่าเข้าหนองคาย	อำเภอเมือง	หนองคาย
ท่าเข้าท่าบ่อ	อำเภอท่าบ่อ	หนองคาย
ท่าเข้านครพนม	อำเภอเมือง	นครพนม
ท่าเข้ามุกดาหาร	อำเภอเมือง	มุกดาหาร
ท่าเข้าแม่สอด	อำเภอแม่สอด	ตาก
ท่าเข้าแม่สาย	อำเภอแม่สาย	เชียงราย
ท่าเข้าเชียงใหม่ทางอากาศ	คือท่าอากาศยานเชียงใหม่	

5.7.1 กำหนดท่าออก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกำหนดที่ต่อไปนี้ เป็นท่าออก

ท่าออกกรุงเทพฯทางอากาศ คือท่าอากาศยานดอนเมือง

ท่าออกกรุงเทพฯทางน้ำ คือท่าเรือกรุงเทพฯ ตามเขตด่านศุลกากร ท่าเรือกรุงเทพฯ

ท่าออกอรัญประเทศ	อำเภออรัญประเทศ	ปราจีนบุรี
ท่าออกหนองคาย	อำเภอเมือง	หนองคาย
ท่าออกท่าบ่อ	อำเภอท่าบ่อ	หนองคาย
ท่าออกนครพนม	อำเภอเมือง	นครพนม
ท่าออกมุกดาหาร	อำเภอเมือง	มุกดาหาร
ท่าออกแม่สอด	อำเภอแม่สอด	ตาก
ท่าออกแม่สาย	อำเภอแม่สาย	เชียงราย
ท่าออกปาดังเบซาร์	อำเภอเมืองและอำเภอสะเดา	สงขลา
ท่าออกปัตตานี	อำเภอเมือง	ปัตตานี
ท่าออกสตูล	อำเภอเมือง	สตูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่าออกกันตัง อำเภอกันตัง ตรัง

ท่าออกเชียงใหม่ทางอากาศ คือ ท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่

ท่าออกสุไหงโกลก อำเภอสุไหงโกลก นราธิวาส

5.8 ประกาศกรมปศุสัตว์

5.8.1 กำหนดด่านกักสัตว์ โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์

ด่านกักสัตว์สลกบาตร	อำเภอขาณุวรลักษบุรี	จังหวัดกำแพงเพชร
ด่านกักสัตว์บางมูลนาก	อำเภอบางมูลนาก	พิจิตร
ด่านกักสัตว์เพชรบูรณ์	อำเภอเมือง	เพชรบูรณ์
ด่านกักสัตว์ปะคำ	อำเภอละหานทราย	บุรีรัมย์
ด่านกักสัตว์บันไดม้า	อำเภอปากช่อง	นครราชสีมา
ด่านกักสัตว์โคกคลี	อำเภอชับบาคาล	ลพบุรี
ด่านกักสัตว์อุ้มผาง	อำเภออุ้มผาง	ตาก
ด่านกักสัตว์สะแกราช	อำเภอปักธงชัย	นครราชสีมา
ด่านกักสัตว์ชะอำ	อำเภอชะอำ	เพชรบุรี

5.8.2 กำหนดสถานีขนส่งสัตว์โดยทางรถไฟ โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์

สถานีสำหรับบรรทุกโค กระบือ

สายเหนือ ได้แก่ สถานีเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เด่นชัย อุตรดิตถ์ ชุมทางบ้านดารา สวรรคโลก พรหมพิราม พิษณุโลก พิจิตร วังกรด ตะพานหิน บางมูลนาก

สายตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ สถานีหนองคาย อุดรธานี หนองกุ้ง ขอนแก่น บ้านไผ่ เมืองพล บัวใหญ่ เมืองคง โนนสูง อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ กระสัง ห้วยราช บุรีรัมย์ ลำปลายมาศ นครราชสีมา สีคิ้ว

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานีสำหรับบรรทุก สุกร แพะ และแกะ

สายเหนือ ทุกสถานี ตั้งแต่สถานีวังกร่างขึ้นไปถึงสถานีเชียงใหม่

สายตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกสถานี ตั้งแต่สถานีกลางคงไปจนถึงสถานีหนองคายและอุบลราชธานี

สถานีสำหรับนำสัตว์ลง ได้แก่ สถานีบ้านหมี่ ลพบุรี ท่าเรือ แก่งคอย สระบุรี ชุมทางบ้านภาชี อยุธยา รังสิต หลักสี่ บ้านพหลโยธิน บางเขน กรุงเทพฯ แม่น้ำ

ทั้งนี้สัตว์ดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาตเคลื่อนย้ายเพื่อส่งจำหน่ายโรงฆ่าสัตว์จังหวัดต่างๆในภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. <u>พิธีการทางการค้าปศุสัตว์ภายในประเทศ</u>

6.1 วิถีการตลาดไก่เนื้อ ตลาดกลางขายส่งไก่ แบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆคือ ตลาดกลางขายส่งไก่ส่วนภูมิภาค และตลาดกลางขายส่งกรุงเทพฯ โดยที่ผู้ค้าส่งรับซื้อไก่จากเกษตรกรหรือผู้รวบรวมท้องถิ่น เพื่อชำแหละจำหน่ายกับผู้ค้าปลีกหรือผู้บริโภคในท้องถิ่นโดยตรง และไก่อีกส่วนหนึ่งจะส่งมาจำหน่ายในตลาดกลางกรุงเทพฯ ในรูปแบบไก่เป็น ซึ่งปกติตลาดกลางขายส่งไก่กรุงเทพฯ จะรับไก่จากแหล่งต่างๆ 4 แหล่งคือ

(1) จากเกษตรกรอิสระโดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายใหญ่ และมีฟาร์มอยู่ชานเมืองกรุงเทพฯและจังหวัดใกล้เคียง

(2) จากพ่อค้ารวบรวมท้องถิ่น ซึ่งนำไก่มาจากภูมิภาคห่างไกลจากกรุงเทพฯ

(3) จากเกษตรกรที่มีข้อผูกพันกับบริษัทต่างๆ โดยการซื้อผ่านตู้สัญญาของเกษตรกรนั้นๆ

(4) จากผู้ค้าส่งจากตลาดกลางท้องถิ่น

สำหรับผู้เลี้ยงรายใหญ่ จะติดต่อโดยตรงกับผู้ค้าในตลาดกลางกรุงเทพฯ ซึ่งจะไปรับซื้อไก่ถึงฟาร์ม ทำให้ขั้นตอนทางการตลาดน้อยลง ราคาที่เกษตรกรขายได้จึงสูง หลังการชำแหละไก่จะถูกจำหน่ายให้ผู้ค้าปลีกในตลาดสด หรือผู้บริโภครายใหญ่ (สถานบริการอาหารขนาดใหญ่) นอกจากนี้ไก่ชำแหละบางส่วนอาจมาจากโรงฆ่าไก่ของบริษัทต่างๆ

6.1.1 วิธีการซื้อขายและสถานที่ การซื้อขายไก่เป็นในปัจจุบันทำได้ 2 ลักษณะตามสถานที่ซื้อขายคือ การซื้อขาย ณ ฟาร์มผู้เลี้ยง และการซื้อขาย ณ ตลาดกลางขายส่งไก่

การซื้อขาย ณ ฟาร์มของผู้เลี้ยง เป็นวิธีที่นิยมมาก เพราะผู้เลี้ยงไก่ต้องรับผิดชอบกับน้ำหนักหรือความสูญเสียในการขนส่งไก่ถึงผู้ซื้อ วิธีนี้ผู้ขายจะสืบราคาไก่ก่อนมีการตกลงราคาซื้อขายกับผู้ค้า หลังจากเป็นที่พอใจทั้งสองฝ่าย ผู้ซื้อจะไปทำการนำไก่สู่โรงฆ่าด้วยตัวเอง การซื้อขายลักษณะนี้ทำกันในหมู่ผู้ค้าขายส่งตลาดกลางคลองเตยและคลองเตย กับเกษตรกรชานเมืองกรุงเทพฯและจังหวัดใกล้เคียง การซื้อขายอีกลักษณะหนึ่งคือ การซื้อไก่จากฟาร์มของบริษัทหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟาร์มที่มีสัญญายูกพันกับบริษัทฯ การซื้อขายลักษณะนี้ จะมีการทำสัญญาซื้อขายทุกครั้ง โดยมีข้อตกลงด้านจำนวนไก่และราคาเป็นสำคัญ บริษัทจะออกใบรับสินค้าให้พ่อค้า เพื่อนำไปรับไก่จากฟาร์มที่ระบุ ในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (ผู้ซื้อและผู้ขาย) กระทำผิดสัญญาการรับมอบหรือการส่งมอบตามข้อตกลงในเงื่อนไขดังกล่าว จะถูกปรับเป็นเงินตามระบุในสัญญา

การซื้อขาย ณ ตลาดกลางขายส่งไก่ วิธีนี้ทำในผู้เลี้ยงรายใหญ่ ซึ่งมีความสามารถขนส่งไก่มายังตลาดกลางได้ และมีคู่ค้าประจำ ก่อนการขายมีการตกลงราคาก่อน ซึ่งเป็นราคา ณ ตลาดกลางในขณะนั้น แล้วจึงนำไก่มาส่งให้ผู้ค้า

จากวิธีการซื้อขายทั้ง 2 ลักษณะ ซึ่งผู้ขายส่วนใหญ่ต้องการขายไก่หน้าฟาร์ม และผู้ซื้อต้องการรับซื้อไก่ ณ ตลาดกลาง เพราะไม่ต้องการรับภาระความเสียหายระหว่างการขนส่ง จึงเกิดผู้ค้าเพื่อสนองความต้องการของทั้งสองฝ่าย เรียกว่า พ่อค้าวิ่งน้ำหนัก ซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบความเสี่ยงภัยในการขนส่ง ผลต่างของราคาสองระดับ จะเป็นค่าบริการของพ่อค้าวิ่งน้ำหนัก หากพ่อค้าขายส่งในตลาดกลางเห็นว่าการขนส่งจากฟาร์มสู่ตลาดกลางไม่ไกลนัก ความสูญเสียน้อย ก็จะว่าจ้างผู้ขนส่งบรรทุกไก่จากฟาร์มแทนการว่าจ้างพ่อค้าวิ่งน้ำหนัก เพราะมีค่าขนส่งที่ถูกกว่า

การขนส่งไก่ของพ่อค้าในตลาดกลาง ผู้ซื้อได้แก่พ่อค้าปลีกในตลาดสด และผู้บริโภครายใหญ่ เช่น ภัตตาคาร โรงแรม จะซื้อไก่จากตลาดกลางขายส่งโดยตรง แต่ถ้าพ่อค้าขายปลีกมีจำนวนการขายน้อยกว่าพ่อค้าขายส่ง หรือผู้ทำหน้าที่ค้าส่งรายย่อย จะจัดส่งให้ถึงสถานที่จำหน่าย การซื้อขายไก่ระหว่างพ่อค้าปลีกกับพ่อค้าส่ง จะตกลงราคากันในลักษณะของไก่เป็นต่อหน่วยน้ำหนัก หลังจากนั้น พ่อค้าขายส่งจะบริการฆ่าและชำแหละให้ พ่อค้าขายปลีกจะนำมาขายทั้งที่เป็นไก่สดทั้งตัวและไก่ชำแหละแยกส่วน ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ผู้ค้าปลีกร้อยละ 98 นิยมจำหน่ายในรูปไก่แยกส่วน วิถีการตลาดไก่เนื้อแสดงในภาพผนวกที่ 1

6.1.2 มาตรฐานสินค้า ปัจจุบันยังไม่กำหนดมาตรฐานที่แน่นอน ข้อกำหนดที่ใช้ซื้อขายจึงเป็นไปโดยสภาพที่แท้จริงของตลาด สิ่งสำคัญอยู่ที่คุณภาพของไก่เป็น เกณฑ์ โดยทั่วไปการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดมาตรฐานไก่เป็น อาศัยปัจจัยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบ

(1) ประเภทของไก่ เช่น ไก่แก่ ไก่กระทง ไก่ตอน หรือไก่รุ่นพื้นเมือง

(2) ความสมบูรณ์ของไก่ เช่น ต้องไม่แคระแกรน เปียกน้ำ หรือมีอาหารในกระเพาะ

(3) น้ำหนักไก่แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ไก่เล็ก(ไก่บ้าง) น้ำหนัก 1 – 1.4 กิโลกรัม ไก่กลางน้ำหนักประมาณ 1.4 – 1.6 กิโลกรัม และไก่ใหญ่ น้ำหนักประมาณ 1.7 กิโลกรัมขึ้นไป

(4) อายุของไก่ ดูประกอบกับน้ำหนัก ได้แก่ ไก่เล็กอายุประมาณ 33 – 36 วัน ไก่กลางอายุประมาณ 40 – 45 วัน และไก่ใหญ่ อายุประมาณ 50 – 55 วัน

มาตรฐานเหล่านี้ เป็นเพียงข้อตกลงที่เป็นที่ยอมรับทั้งผู้ขายและผู้ซื้อเพื่อประกอบการตกลงราคา หากการส่งมอบสินค้าไม่ตรงตามมาตรฐาน ผู้ซื้อจะตัดราคาจากที่ได้ตกลงกับผู้ขาย

6.2 วิถีการตลาดสุกร มีบุคคลและบทบาทต่างๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการค้าดังนี้

6.2.1 ผู้ค้ารวบรวมท้องถิ่น เป็นผู้ค้ารายเล็กที่ทำการรวบรวมสุกรจากผู้เลี้ยง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบพื้นบ้าน ผู้ค้าจะทำการรับซื้อสุกรทุกสภาพ เช่น สุกรอายุน้อย สุกรแก่ สุกรคุณภาพต่ำจะถูกนำไปจำหน่ายต่อแก่ผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปประเภทผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กุนเชียง แหนม ฯลฯ สุกรที่มีคุณภาพพอใช้ได้ จะนำมาฆ่าชำแหละจำหน่ายในท้องถิ่น การค้าในระดับนี้มีการแข่งขันสูง เพราะในช่วงที่สุกรมีราคาสูงจะมีผู้ค้าประเภทนี้เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้เลี้ยงมีโอกาสที่จะเลือกขายสุกรกับผู้ค้าได้มาก และหากไม่พอใจจะขายก็จะเลี้ยงต่อไป การค้าจึงค่อนข้างเสรี สุกรที่รวบรวมในท้องถิ่นนี้จะถูกจำหน่ายไปยังผู้ค้าขายส่งสุกรมีชีวิต หรือผู้ค้าชำแหละสุกรในเมืองหรือนายหน้าค้าสุกรมีชีวิต อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังคงเสียเปรียบผู้ค้า เพราะการซื้อขายไม่มีการชั่งน้ำหนัก

6.2.2 ผู้ค้ารวบรวมในเมืองและผู้ค้ารวบรวมส่วนภูมิภาค จะทำการรวบรวมสุกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เองหรือซื้อผ่านตัวแทน ปริมาณการซื้อประมาณ 100 ตัวต่อวัน แล้วนำสุกรนั้นสู่โรงฆ่าเทศบาลหรือสุขาภิบาลต่างจังหวัด อีกส่วนหนึ่งส่งมาจำหน่ายยังกรุงเทพฯ ซึ่งรับซื้อโดยผู้ค้าส่งสุกรหน้าโรงฆ่าสุกรกรุงเทพฯ หรือผู้ค้าในตลาดประมูลสุกรมีชีวิต กรุงเทพฯ ปัจจุบันผู้ค้ารวบรวมส่วนภูมิภาคมีบทบาทสำคัญคือ เป็นผู้ค้าตัวแทนจำหน่ายอาหารสัตว์ระดับจังหวัด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเกษตรกรในด้านสินเชื่อและปัจจัยการผลิตอื่นๆ ทำให้ได้เปรียบผู้ค้าอื่นๆ เนื่องจากทราบแหล่งผลิตและจำนวนสุกร เพื่อรวบรวมให้พอกับการชำแหละจำหน่ายในจังหวัด และการจัดส่งให้ผู้ค้าส่งสุกรหน้าโรงฆ่าสุกร กรุงเทพฯ ซึ่งจะมีการสั่งซื้อล่วงหน้าอย่างน้อย 7 – 10 วัน ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ค้าทั้งสองฝ่ายคือ การผิดสัญญาชำระเงินของผู้ค้าส่งสุกรหน้าโรงฆ่าเสมอ

6.2.3 นายหน้าหรือตัวแทนรับซื้อสุกร จะทำการหาแหล่งผลิตสุกรในท้องถิ่น แล้วแจ้งจำนวนแก่ผู้รวบรวมในเมืองหรือผู้ค้าในตลาดประมูลสุกรมีชีวิต กรุงเทพฯ แล้วจึงทำการรวบรวมส่งสุกรให้ได้ตามจำนวนนั้น ในการนี้ตัวแทนผู้รับซื้อจะได้ค่าตอบแทนประมาณร้อยละ 3 – 4 ของมูลค่าสุกรมีชีวิต ตัวแทนดังกล่าวต้องมีความชำนาญในการประเมินคุณภาพสุกร หากทำการประเมินราคาซื้อสูง แต่สุกรมีคุณภาพต่ำ ตัวแทนรับซื้อต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

6.2.4 ผู้ค้าในตลาดประมูลกรุงเทพฯ อาจเป็นบุคคลเดียวกับผู้ค้าส่งสุกรมีชีวิตหน้าโรงฆ่าสัตว์ หรืออาจเป็นผู้ค้าส่งเนื้อสุกรชำแหละในกรุงเทพฯด้วย ตลาดประมูลจะจัดเป็นโรงเรือนที่มีสถานที่แน่นอน กิจการตลาดประมูลจะเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ โดยที่ผู้ขายต้องเสียค่าบริการสถานที่ ค่าบริการตรวจสุขภาพสัตว์ ค่าตอบแทนต่อเจ้าหน้าที่ในตลาดประมูล การซื้อขายวิธีนี้ ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องเกี่ยวข้องกันโดยตรง การเสนอราคาจะทำโดยเจ้าหน้าที่ทำการเปิดประมูล ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะเป็นคนที่ทำงานให้แก่เจ้าของตลาดประมูลแห่งนั้น

6.2.5 ผู้ค้าส่งเนื้อสุกรชำแหละ อาจเป็นผู้รับซื้อสุกรมีชีวิตเพื่อฆ่าและชำแหละให้แก่ผู้ค้าปลีกในตลาด หรือบางครั้งเป็นผู้รับจ้างฆ่าและชำแหละให้กับผู้ค้าปลีกรายใหญ่และรายย่อย แต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดิมผู้ค้าส่งเนื้อสุกรรับซื้อสุกรมีชีวิตจากผู้ค้าส่งสุกรหน้าโรงฆ่าสัตว์ แต่ปัจจุบันนิยมรับซื้อจากผู้รวบรวมท้องถิ่นรายใหญ่ หรือผู้รวบรวมส่วนภูมิภาค และจากเกษตรกรรายใหญ่ หรือจากฟาร์มบริษัทต่างๆ ตลอดจนตลาดประมูลสุกร จำนวนสุกรมีชีวิตที่รับซื้อจะมีจำนวนคงที่ และสม่ำเสมอทุกวัน

6.2.6 ผู้ค้าปลีกเนื้อสุกรชำแหละ เป็นผู้จำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดสดต่างๆ การรับซื้อเนื้อสุกร อาจรับซื้อจากผู้ค้าส่งสุกรชำแหละในท้องที่นั้นๆ หรือจากผู้ค้ารายอื่นๆซึ่งนำเนื้อสุกรมาจำหน่ายข้ามเขต ผู้ค้าปลีกเนื้อสุกร แยกตามขนาดธุรกิจได้เป็น 2 ประเภทคือ

ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ คือผู้ที่ซื้อสุกรชำแหละจากผู้ค้าส่ง แล้วนำมาจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งส่งไปจำหน่ายให้กับผู้ค้าปลีกรายย่อย หรือผู้ค้าซึ่งประกอบธุรกิจที่มีปริมาณการจำหน่ายเนื้อสุกรในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก เช่น ซุปเปอร์มาร์เก็ต ผู้ค้าลักษณะนี้จะมีมากเฉพาะในกรุงเทพฯและจังหวัดอื่นๆซึ่งมีขนาดใหญ่

ผู้ค้าปลีกรายย่อย เป็นผู้จำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดสดทั่วไป ดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก

รายงานการสัมมนาระบบตลาดกลางขายส่งปศุสัตว์ กรุงเทพฯ (2527) พบว่า ร้อยละ 90 ของจำนวนผู้ค้าปลีกสุกร มีผู้ค้าส่งเนื้อสุกรชำแหละจากโรงฆ่า เจ้าประจำจัดส่งเนื้อสุกรชำแหละมาถึงที่จำหน่าย คือตลาดสด โดยไม่ต้องไปซื้อสุกรชำแหละเองที่โรงฆ่า สำหรับผู้ค้ารายย่อยในกรุงเทพฯ มีประมาณ 1400 ราย ปริมาณการขายมีตั้งแต่วันละ 1 ถึง 40 ตัว ในแต่ละรายของผู้ค้าปลีก

วิถีการตลาดสุกรเพื่อการบริโภคในประเทศ ดังแสดงในภาพผนวกที่ 2

6.2.7 ปริมาณการซื้อขายสำหรับการบริโภคในประเทศ มีความต้องการสุกรมากกว่าวันละ 17,000 ตัว เป็นความต้องการในตลาดกรุงเทพฯกว่า 6,000 ตัวต่อวัน ที่เหลือเป็นความต้องการในจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ สำหรับสุกรที่นำชำแหละในกรุงเทพฯนั้น มีการซื้อขายกัน ณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงฆ่าสัตว์ประมาณวันละ 3,900 ตัว ที่เหลือเป็นสุกรนอกเขต ซึ่งมาจากจังหวัดนครปฐม ฉะเชิงเทรา ราชบุรี เป็นต้น และสุกรฆ่าเถื่อนตามโรงฆ่าต่างๆอีกจำนวนหนึ่ง ปริมาณการฆ่าสุกรสำหรับกำลังการฆ่าของโรงฆ่าสุกรเพื่อจำหน่ายในกรุงเทพฯทั้งสิ้น 10 โรง มีกำลังการผลิตดังนี้

โรงฆ่าฯ กล้วยน้ำไท	วันละ	2,200	ตัว
โรงฆ่าฯ รังสิต	วันละ	350	ตัว
โรงฆ่าฯนนทบุรี	วันละ	100	ตัว
โรงฆ่าฯราษฎร์บูรณะ	วันละ	100	ตัว
โรงฆ่าฯ บางแค	วันละ	500	ตัว
โรงฆ่าฯ คลิ่งชัน	วันละ	200	ตัว
โรงฆ่าฯ บางพลี	วันละ	100	ตัว
โรงฆ่าฯ ปากเกร็ด	วันละ	100	ตัว
โรงฆ่าฯ พระประแดง	วันละ	150	ตัว
โรงฆ่าฯ ปากน้ำ	วันละ	100	ตัว
รวม	วันละ	3,900	ตัว

6.2.8 ช่วงเวลาการซื้อขาย การซื้อขายสุกรมีชีวิตในท้องถิ่น โดยทั่วไปจะไม่มีช่วงเวลาการซื้อขายที่แน่นอน ผู้ค้ารวบรวมจะตระเวณรับซื้อสุกรจากผู้เลี้ยงตามแหล่งต่างๆ ซึ่งหากมีการนัดหมายกันล่วงหน้า การซื้อขายในตลาดประมูลจะทำกันในช่วงเวลา 15.00 – 16.00 น. ทุกวัน เว้นวันโกน ส่วนการซื้อขายสุกรหน้าโรงฆ่าสัตว์กรุงเทพนั้น ผู้ค้ารวบรวมจะนำสุกรเข้ามาขายในช่วงเวลาค่ำ เพื่อให้ผู้ค้าสุกรชำแหละส่งตลาดในตอนเช้ามืด สำหรับการซื้อขาย ณ โรงฆ่าสัตว์กล้วยน้ำไท จะเริ่มซื้อขายในช่วง 20.00 น. ทุกวัน เว้นวันโกน

6.2.9 การชำระเงินในการซื้อขายสุกร มีรูปแบบต่างๆ ขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย แต่โดยทั่วไปแล้ว การชำระเงินมี 2 ลักษณะคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การชำระเป็นเงินสด จะกระทำกันในกรณีการซื้อขาย ณ ตลาดประมูลสุกร หรือผู้ค้ารวบรวมท้องถิ่นกับผู้ผลิตรายย่อย

การชำระเป็นเงินเชื่อ เป็นที่นิยมระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับผู้ค้ารวบรวม และผู้ค้าส่งสุกรชำแหละ เนื่องจากมีความคุ้นเคยกัน ผู้ค้าส่งสุกรชำแหละอาจจ่ายเป็นเงินสดให้ครึ่งหนึ่ง ที่เหลือจะจ่ายเป็นเช็คล่วงหน้า 7 – 15 วัน ส่วนกรณีการซื้อสุกรจากฟาร์มบริษัท อาจได้เครดิตนานถึง 30 วัน สำหรับผู้ค้าปลีกเนื้อสุกรชำแหละ จะมีหนี้สินต่อผู้ค้าส่งสุกรชำแหละอย่างต่อเนื่อง แม้จะทยอยชำระทุกวัน ก็มิได้ชำระครบตามจำนวนที่ค้างชำระ ทั้งนี้มิใช่การค้าขาดทุน แต่เป็นเพราะค่าใช้จ่ายประจำวันของผู้ค้าปลีกสุกรชำแหละทั้งหมดอยู่ที่การขายเนื้อสุกรทั้งสิ้น ลักษณะการค้าเช่นนี้ทำให้ผู้ค้าส่งจำเป็นต้องค้าขายกับผู้ค้าปลีกตลอดไป เพื่อมิให้สูญหนี้เก่า จนบางครั้งส่งผลกระทบถึงการชลอการจ่ายเงินของผู้ค้าส่งสุกรชำแหละต่อผู้ค้าสุกรมีชีวิตเช่นกัน

6.2.10 การกำหนดราคาและมาตรฐานสินค้า ระบบการตลาดสุกรในปัจจุบัน ผู้ซื้อทุกระดับการตลาดเป็นผู้กำหนดราคารับซื้อ ซึ่งราคารับซื้อทุกระดับจะเชื่อมโยงจากระดับราคารับซื้อสุกรมีชีวิตของผู้ค้าสุกรมีชีวิตหน้าโรงฆ่าสัตว์กรุงเทพฯ ผู้ค้าหน้าโรงฆ่าสัตว์จะกำหนดราคารับซื้อสุกรมีชีวิตโดยอาศัยราคาการรับซื้อสุกรมีชีวิตของบริษัทฟาร์มขนาดใหญ่ ภายใต้ข้อตกลง ประกอบกับปริมาณอุปทานและอุปสงค์ของสุกรในตลาดเป็นเกณฑ์พิจารณา ดังนั้นการซื้อขายในลักษณะนี้ผู้ค้าจะไม่คำนึงถึงต้นทุนการผลิต แต่จะดูเฉพาะภาวะราคาของตลาดเท่านั้น ส่วนมาตรฐานของสุกรซึ่งผู้ค้าคาดหวังว่าจะให้ซากชำแหละที่มีคุณภาพเพียงใด ก็เป็นส่วนสำคัญในการกำหนดราคารับซื้อเป็นอย่างมาก ลักษณะดังกล่าวจะประเมินด้วยสายตา ที่ดูได้จากลักษณะภายนอกของสุกร ซึ่งไม่มีเครื่องมือมาตรฐานชนิดอื่นในการตรวจสอบ จากนั้นจะใช้น้ำหนักสุกรเป็นเกณฑ์การซื้อขาย ซึ่งโดยทั่วไปมีการแบ่งมาตรฐานสุกรมีชีวิตเป็น 3 ระดับ คือ

หมูน้ำหรือหมูสวน สุกรประเภทนี้เป็นสุกรพันธุ์ผสม แต่มีวิธีการเลี้ยงแบบชาวบ้าน ทำให้คุณภาพซากต่ำ มีเนื้อแดงน้อย มันมาก ดังนั้นราคาจึงต่ำกว่าสุกรชนิดอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมูเกรด เป็นสุกรพันธุ์ผสม เลี้ยงโดยใช้อาหารผสมเอง หรือมีการใช้หัวอาหารบ้าง โดยมากเป็นสุกรที่เลี้ยงในฟาร์มขนาดกลาง คุณภาพซากดีกว่าหมูน้ำ

หมูบริษัท ได้แก่สุกรซึ่งเลี้ยงตามหลักวิชาการ มีอาหารให้ครบตามความต้องการของสัตว์ ควบคุมโรคอย่างดี คุณภาพซากจึงดีมาก ราคาจะแพงกว่าสุกร 2 ชนิดแรก

6.2.11 ความเคลื่อนไหวของราคาตามฤดูกาลของราคาสุกรและเนื้อสุกร

ความเคลื่อนไหวของราคาสุกรมีชีวิตระดับฟาร์ม จากข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2526) โดยทั่วไปราคาสุกรเคลื่อนไหวขึ้นลงไม่แน่นอน ในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ เมษายน กรกฎาคม สิงหาคม ตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม เป็นเดือนที่ราคาสุกรสูงกว่าราคาเฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 4.5 และเดือนกันยายนเป็นเดือนที่ราคาสุกรต่ำสุด ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยตลอดปี ถึงร้อยละ 13.5

ความเคลื่อนไหวของราคาขายส่งเนื้อสุกรชำแหละ กองรักษาระดับราคากรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2521 – 2526) ราคาขายส่งมีการเคลื่อนไหว 2 ลักษณะคือ ในระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกรกฎาคม เป็นช่วงที่ราคาขายส่งสุกรชำแหละต่ำกว่าระดับราคาเฉลี่ยร้อยละ 6.5 ส่วนช่วงเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม ราคาจะสูงกว่าราคาเฉลี่ยตลอดปี เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนที่ราคาขายส่งสูงกว่าเฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 7.7

ความเคลื่อนไหวของราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละ กองรักษาระดับราคากรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2526) เดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม จะต่ำกว่าเฉลี่ยตลอดปี กระทั่งเดือนกันยายนจะสูงขึ้นเล็กน้อย และลดลงต่ำสุดในเดือนมีนาคม ซึ่งต่ำกว่าเฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 4.5 และเดือนพฤศจิกายน ราคาขายปลีกเนื้อสุกรจะสูงสุด โดยสูงกว่าเฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 7.03

6.3.3 วิถีการตลาดโค กระบือ มีบุคคลและบทบาทต่างๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการค้าดังนี้

ผู้ค้ารวบรวมท้องถิ่น จะเป็นผู้ซื้อโค กระบือ จากผู้ผลิตระดับท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่วไปหลังการรวบรวมสัตว์แล้ว จะจำหน่ายให้กับผู้รวบรวมในเมืองส่วนหนึ่ง และสัตว์ที่เหลือจะทำการชำแหละขายในท้องถิ่นนั้นๆ ผู้ค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีการจดทะเบียนการค้าสัตว์

ผู้ค้ารวบรวมระดับจังหวัด หรือผู้ค้าจดทะเบียนทั่วราชอาณาจักร จะทำการรับซื้อสัตว์จากผู้รวบรวมท้องถิ่นหรือจากฟาร์มโดยตรง การจำหน่ายต่อไปจะถูกส่งต่อไปยังโรงฆ่าสุขาภิบาลหรือเทศบาลในจังหวัดนั้นๆ ส่วนที่เหลือจะส่งมาจำหน่ายยังกรุงเทพหรือจังหวัดอื่น

ตัวแทนหรือนายหน้า จะสำรวจและจัดหาสัตว์ตามหมู่บ้านต่างๆ แล้วส่งข่าวสารให้กับผู้ค้าระดับจังหวัด และทำการจัดส่งสัตว์ไปให้ โดยคิดค่านายหน้าร้อยละ 3 – 5 ของราคาสัตว์ที่ขายได้

ผู้ค้าส่งเนื้อโค กระบือ จะมีเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ หรือเฉพาะในกรุงเทพเท่านั้น ส่วนมากจะเป็นผู้ค้าที่นำสัตว์เข้าฆ่าในโรงฆ่าขนาดใหญ่ของรัฐในจำนวนสัตว์มากๆ ผู้ค้าเหล่านี้มีอำนาจการต่อรองสูง สามารถกำหนดราคารับซื้อได้เต็มที่ และเป็นเรื่องที่ผู้ขายหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการรับซื้อส่วนใหญ่ทำที่โรงฆ่าสัตว์ การขนส่งสัตว์มาขายจะมีการสูญเสียและสิ้นเปลือง หากไม่ทำการขายจะประสบการขาดทุน ดังนั้นเกษตรกรจึงรวมตัวกันจัดตั้งตลาดนัดโคกระบือขึ้นในท้องที่ต่างๆ เพื่อให้ผู้ค้าเหล่านี้ออกไปทำการรับซื้อสัตว์โดยตรง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรองให้กับผู้ขายได้เล็กน้อย

ผู้ค้าปลีกเนื้อโค กระบือชำแหละ แยกเป็น 2 ประเภทคือ

ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ ได้แก่ผู้ค้าในธุรกิจซุปเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งมีการซื้อเนื้อโคที่ผ่านการฆ่าในโรงฆ่าที่เป็นที่ยอมรับด้านสุขศาสตร์ และคุณภาพของเนื้อดีพอที่จะใช้ทดแทนการซื้อเนื้อโคจากต่างประเทศได้ ดังนั้นผู้จำหน่ายประเภทนี้จึงซื้อเนื้อในราคาที่สูงกว่าผู้ค้าเนื้อธรรมดา $1\frac{1}{2} - 2$ เท่า และการซื้อขายจะต้องมีสัญญากำหนดจำนวนต่อหน่วยเวลาการซื้อขายและราคาที่แน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ค้าปลีกรายย่อย จะทำการซื้อกระบือและโคชำแหละจากผู้ค้าส่งเนื้อประจำโรงฆ่าสัตว์แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นประจำ และนำเนื้อนั้นมาจำหน่ายในตลาดอีกทอดหนึ่ง

วิถีการตลาดโคและกระบือ แสดงในภาพผนวกที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. <u>พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502</u>

ความตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผลบังคับใช้โดยตรงกับธุรกิจการฆ่าและการจำหน่ายเนื้อสัตว์ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้ทำการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายต้องศึกษาและทำความเข้าใจดังนี้

7.1 การควบคุมการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์

มาตรา 5 การตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์และดำเนินการฆ่าสัตว์ จะกระทำได้โดยราชการส่วนท้องถิ่น (เทศบาลและสุขาภิบาล) หรือหน่วยราชการอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือหากจัดตั้งโดยเอกชน จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี ซึ่งการจัดตั้งจะต้องได้รับมอบหมายและยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่น และหากเอกชนผู้ประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ไม่ปฏิบัติการฆ่าสัตว์ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ ราชการผู้มอบหมายมีสิทธิโอนการมอบหมายนั้นได้ และการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ในประเทศ ผู้ขอจัดตั้งมีสิทธิที่จะโอนหรือไม่โอนกรรมสิทธิ์และทรัพย์สินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นหรือไม่ก็ได้

ขั้นตอนและแนวทางในการขออนุญาตจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์

1. การยื่นคำขออนุญาต ให้ผู้ประสงค์ขอจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ยื่นคำขออนุญาตต่อนายอำเภอหรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณี โดยมีหลักฐานประกอบการพิจารณาดังนี้

(1) แบบแปลนโรงฆ่าสัตว์ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(2) แผนที่แสดงสถานที่จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์

(3) บันทึกแสดงเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ที่ขอจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์

2. การสอบปากคำผู้ขออนุญาตเพื่อประกอบการพิจารณาโดยนายอำเภอ ในกรณีขอจัดตั้งในเขตสุขาภิบาล หรือนายกเทศมนตรีในกรณีขอจัดตั้งในเขตเทศบาล ซึ่งจะดำเนินการดังนี้

(1) ตรวจสอบเอกสารตามข้อ 1 ให้ถูกต้องครบถ้วน

(2) แต่งตั้งคณะกรรมการไปทำการตรวจสอบสถานที่จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์หรือโรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พักสัตว์ ว่าอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมหรือไม่ และเมื่อได้รับการอนุญาตให้จัดตั้งแล้ว จะทำความรำคาญ เดือดร้อนให้กับผู้อยู่ใกล้เคียงหรือไม่ โดยทำการบันทึกปากคำ (ป.ค.14) จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรผู้อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์นั้นๆ

(3) ให้บันทึกปากคำ (ป.ค.14) ผู้ขอจัดตั้งโรงฆ่าฯ ในเรื่องต่อไปนี้

ในกรณีผู้ขอได้รับการอนุญาตให้จัดตั้งโรงฆ่าฯ และโรงพักสัตว์ ผู้ขออนุญาตจะต้องไม่ทำการผูกขาดการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์แต่ผู้เดียว การดำเนินการฆ่าสัตว์ต้องเป็นไปโดยเสรี เอกชนทุกคนมีสิทธินำสัตว์เข้าไปฆ่าได้ โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่ทางราชการกำหนด

ผู้ขออนุญาตต้องไม่กระทำการใดๆให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียงโรงฆ่าฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับระบบการกำจัดน้ำเสีย และการกำจัดวัสดุเหลือทิ้งจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะ กฎและระเบียบของทางราชการ

ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบทางราชการ ตลอดจนฝ่าฝืนข้อตกลงหรือเงื่อนไขใดๆ ผู้ขออนุญาตจะยินยอมให้ถอนการอนุญาตจัดตั้งโรงฆ่านั้น

3. หากปรากฏว่าในท้องที่ซึ่งเอกชนได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงฆ่าฯและโรงพักสัตว์ขึ้นใหม่ โดยมีโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว ให้อำเภอหรือเทศบาลรายงาน ชี้แจงด้วยว่าการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ขึ้นใหม่นั้น จะกระทบกระเทือนต่อกิจการของโรงฆ่าสัตว์เดิมหรือไม่ และราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆสามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึงหรือไม่

4. การเสนอเรื่องพิจารณา ให้อำเภอหรือเทศบาลรวบรวมหลักฐานเอกสารต่างๆทั้งหมดให้จังหวัด และให้พิจารณาพร้อมทั้งเสนอความเห็น ส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไป

7.2 การควบคุมการฆ่าสัตว์

มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดทำการฆ่าสัตว์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ และเสียอากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ตามอัตราที่กำหนด เว้นแต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ลดหรืองดเว้นอากร หรือค่าธรรมเนียมตามเงื่อนไขใดๆ ซึ่งตามปกติจะเรียกเก็บตามอัตราดังนี้

(1) อากรการฆ่าสัตว์

โค	ตัวละ	12	บาท
กระบือ	ตัวละ	15	บาท
สุกร	ตัวละ	10	บาท
สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.3 กก.	ตัวละ	5	บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ	4	บาท

(2) ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์

โค	ตัวละ	12	บาท
กระบือ	ตัวละ	15	บาท
สุกร	ตัวละ	15	บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ	4	บาท

(3) ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตัวละ 3 บาท
(สำหรับสัตว์ทุกชนิด)

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ตายเองหรือมิได้ถูกฆ่าโดยได้รับอนุญาตตามอัตราดังต่อไปนี้

(1) ค่าพาหนะของพนักงานตรวจโรคสัตว์ ไม่เกินที่จ่ายจริง

(2) ค่าเบี้ยเลี้ยงของพนักงานตรวจโรคสัตว์ที่ไปตรวจเนื้อสัตว์ ไม่เกินอัตราการไปตรวจราชการตามระเบียบของทางราชการ

(3) ค่าใบอนุญาต

โค	ตัวละ	12	บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบือ	ตัวละ	15	บาท
สุกร	ตัวละ	10	บาท
สุกรน้ำหนักต่ำกว่า 22.3 ก.ก.	ตัวละ	5	บาท
แพะหรือแกะ	ตัวละ	4	บาท

การยกเว้นอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการฆ่าสัตว์ในวันตรุษอิสลามฮัฏฮา และวันเมาลิดนาบี ณ มัสยิด ในปีหนึ่งไม่เกินมัสยิดละ 2 ครั้ง และแต่ละครั้งให้ยกเว้นสำหรับโค กระบือ รวมกันไม่เกิน 2 ตัว แพะแกะ รวมกันไม่เกิน 4 ตัว

การยกเว้นอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ สำหรับการฆ่าสัตว์เพื่อการตรวจพิสูจน์ หรือทดลองทางวิชาการ โดยเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

มาตรา 7 ในกรณีที่บุคคลใดได้รับมอบหมายให้ตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ เงินที่เป็นค่าธรรมเนียมตามมาตรา 6 ให้ตกเป็นของเจ้าของโรงฆ่านั้น

สำหรับการฆ่าไก่ เป็ดหรือห่าน จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาต แต่ต้องให้พนักงานประทับเครื่องหมายของโรงฆ่านั้นเป็นรายตัว และการเรียกเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่า และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์สำหรับเป็ด ไก่ หรือห่าน ในอัตราดังนี้

(1) อากรการฆ่าสัตว์ เป็ด ไก่หรือห่าน ตัวละ 0.10 บาท

(2) ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์

ไก่	ตัวละ	0.30	บาท
เป็ด	ตัวละ	0.50	บาท
ห่าน	ตัวละ	1.00	บาท

(3) ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ไก่ เป็ดหรือห่าน ตัวละ 0.10 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่ทำการฆ่าในโรงฆ่าสัตว์ ให้ยกเว้นเฉพาะอากรการฆ่าสัตว์

มาตรา 8 ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการฆ่าสัตว์ จะต้องนำสัตว์ไปยังโรงพักสัตว์ และต้องฆ่าสัตว์นั้นภายในโรงฆ่าสัตว์ ตามวันและเวลาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 9 ห้ามมิให้ผู้ใดนำสัตว์ออกจากโรงฆ่าสัตว์หรือโรงพักสัตว์ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 10 การฆ่าสัตว์ในกรณีต่อไปนี้ จะฆ่านอกโรงฆ่าสัตว์ก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังนี้

ผู้ใดมีความประสงค์จะทำการฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ ต้องยื่นคำร้องขออนุญาตตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และชี้แจงเหตุผลต่อเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตแห่งท้องที่นั้น และเจ้าหน้าที่จะทำการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต และจะให้อนุญาตตามกรณีต่อไปนี้

(1) การฆ่าสัตว์ซึ่งต้องฆ่า ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ ตามพิธีการในศาสนา

(2) การฆ่าสัตว์ในท้องที่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่นั้นประกาศเป็นครั้งคราวว่าเป็นท้องที่กันดาร ซึ่งการประกาศจะมีลายลักษณ์อักษรติดไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และที่ทำการของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น

(3) การฆ่าสัตว์ในกรณีพิเศษ เป็นต้นว่าสัตว์นั้นเปรียวและดุร้าย ไม่อาจใช้วิธีการฆ่าภายในโรงฆ่าสัตว์ได้ หรือการฆ่าสัตว์เพื่อพิสูจน์ทดลองทางวิชาการ

7.3 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่าย

พนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์และอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ ได้แก่

(1) นายกเทศมนตรี หรือผู้ซึ่งนายกเทศมนตรีแต่งตั้งสำหรับในเขตเทศบาล

(2) ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือผู้ซึ่งประธานสุขาภิบาลแต่งตั้ง สำหรับท้องที่ในเขตสุขาภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) นายอำเภอท้องที่ หรือหัวหน้ากิ่งอำเภอท้องที่ หรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสำหรับท้องที่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

ถ้าสัตว์ที่ผู้ขออนุญาตฆ่าเป็นสัตว์ที่มีตัวรูปพรรณตามกฎหมาย ผู้ขออนุญาตต้องยื่นตัวรูปพรรณสัตว์เพื่อประกอบการพิจารณาร่วมกับตัวสัตว์นั้นด้วย หากพนักงานเห็นว่าไม่ถูกต้องกับตัวสัตว์ จะงดการอนุญาตนั้นไว้ และผู้ขออนุญาตจะต้องทำการแก้ไขให้ถูกต้อง จึงทำการขออนุญาตใหม่

4. พนักงานโรงฆ่าสัตว์และพนักงานตรวจเนื้อสัตว์ อธิบดีหรือราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้แต่งตั้ง ในกรณีจำเป็น อาจแต่งตั้งบุคคลคนเดียวกับตำแหน่งทั้งสองได้

7.4 การควบคุมการจำหน่ายเนื้อสัตว์

มาตรา 11 ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้ฆ่านั้นเป็นโรคระบาด หรือเป็นโรคที่ไม่เหมาะสมแก่การบริโภค พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งงดใช้ใบอนุญาตฆ่าสัตว์ และแยกสัตว์นั้นไว้เพื่อตรวจพิสูจน์ได้ ภายหลังจากการตรวจพิสูจน์แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้กลับใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น ตามแต่กรณี หากทำการเพิกถอนใบอนุญาต ให้คืนเงินอากรและค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์แก่ผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา 12 เมื่อได้ฆ่าสัตว์แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายเนื้อสัตว์ออกจากโรงฆ่าสัตว์ก่อนที่พนักงานประทับตราอนุญาตที่เนื้อสัตว์นั้นแล้ว ในกรณีพนักงานตรวจพบว่าเนื้อสัตว์นั้นเป็นโรคหรือมีลักษณะไม่เหมาะแก่การบริโภค จะมีอำนาจทำลายสัตว์นั้นทั้งตัวหรือบางส่วน หรือจัดให้ทำเป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารเสียก่อนก็ได้

สัตว์ที่เป็นโรค และมีลักษณะดังนี้ ถือว่าไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาหาร

(1) Tuberculosis

(2) Rabies

(3) Brucellosis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) Atrophic rhinitis

(5) Tetanus

(6) Blackleg

(7) Swine erysipelas

(8) สัตว์ที่มีอาการไข้สูง สำหรับสุกรปรอทสูงกว่า 106°ฟ.ขึ้นไป โค กระบือ แพะ แกะ ปรอทตั้งแต่ 105°ฟ.ขึ้นไป

(9) สัตว์ที่มีอาการบวมทั้งตัว (Generalized edema)

(10) สัตว์ที่ผอมมาก (Emaciation)

(11) สัตว์ที่ตั้งท้องหรือสัตว์ที่เพิ่งคลอดลูกใหม่ๆ

(12) สัตว์ที่เป็นแผล ฝีทั่วไป

(13) สัตว์ที่ปรากฏชัดว่าได้ฉีดวัคซีนไว้แล้วยังไม่ครบ 21 วัน

เนื้อสัตว์ที่มีลักษณะดังนี้ ถือว่าไม่เหมาะสำหรับการบริโภค

(1) โรคระบาด

(2) โรคที่กล่าวข้างต้น (1) ถึง (7)

(3) เนื้อสัตว์ที่เป็นโรคโลหิตเป็นพิษ (Septicemia)

(4) เนื้อสัตว์ที่มีพยาธิ

(5) เนื้อสัตว์ที่ช้ำหรือมีโลหิตคั่งในกล้ามเนื้อนั้น

(6) เนื้อสัตว์ที่เป็นแผล ฝี หนอง เน่า หรือเนื้อตาย (Necrosis)

(7) เนื้อสัตว์ที่อักเสบ บวม หรือแข็งเป็นไต

(8) เนื้อสัตว์ที่มีกลิ่นยาหรือกลิ่นปัสสาวะ

(9) เนื้อสัตว์ที่ไม่สะอาด ไม่สด ตำคล้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 13 ผู้ประสงค์จะจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ตายเอง หรือมิได้ถูกฆ่าโดยได้รับอนุญาตให้ฆ่าเนื้อของสัตว์นั้น ซึ่งอยู่ในสภาพยังไม่ชำแหละให้พนักงานตรวจโรคตรวจ ทั้งนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนด หากพนักงานเห็นว่าเหมาะสมแก่การบริโภค จะออกใบอนุญาตให้จำหน่าย และประทับตราที่เนื้อสัตว์ จึงจะทำการจำหน่ายได้

มาตรา 14 การจำหน่ายเนื้อสัตว์ จะจำหน่ายได้เฉพาะในเขตจำหน่ายเนื้อสัตว์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้จำหน่ายนอกเขตได้ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์นอกเขตจำหน่ายภายในเขตจังหวัดนั้นๆ

(2) อธิบดีกรมการปกครอง มีอำนาจอนุญาตให้จำหน่ายเนื้อสัตว์นอกเขตจำหน่ายได้ทั่วราชอาณาจักร

สำหรับโรงฆ่าสัตว์เทศบาล สุขาภิบาล หรือตำบลที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 หรือโรงฆ่าสัตว์ของเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้มีเขตการจำหน่ายภายในเขตเทศบาล สุขาภิบาล หรือตำบลที่โรงฆ่าสัตว์นั้นตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี

โรงฆ่าสัตว์ของจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 หรือโรงฆ่าสัตว์ของเอกชนที่ได้รับการมอบหมายจากจังหวัดให้จัดตั้งขึ้นและอยู่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล ให้มีเขตจำหน่ายในตำบลนั้น

ผู้ที่ได้รับการอนุญาตให้ฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ ให้มีเขตจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในตำบลที่ฆ่าสัตว์นั้น

มาตรา 15 และมาตรา 16 ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ไม่ได้อนุญาตให้ฆ่าและให้จำหน่ายตามพระราชบัญญัตินี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.5 บทลงโทษ

(1) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 มาตรา 8 มาตรา 10 มาตรา 13 และมาตรา 14 ต้องระวางโทษดังนี้

ถ้าเป็นโค กระบือ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตัวละไม่เกิน 1,000 บาทหรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าเป็นสัตว์นอกจากโค กระบือ จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

(2) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 มาตรา 12 มาตรา 15 และมาตรา 16 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. แนวทางการปรับปรุงคุณภาพเนื้อสัตว์เพื่อการบริโภค

การปรับปรุงคุณภาพเนื้อสัตว์เพื่อการบริโภคสำหรับประเทศไทย สิ่งที่มีความสำคัญมาก คือการปรับปรุงด้านสุขาภิบาลเนื้อสัตว์ ดังนั้นสิ่งสำคัญคือ โรงฆ่าสัตว์และกระบวนการขนส่งและจำหน่ายจนกว่าจะถึงผู้บริโภค ประเทศไทยมีโรงฆ่าสัตว์กระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นโรงฆ่าสัตว์ที่ล้าสมัย ไม่ได้มาตรฐานสากล ทำให้เนื้อสัตว์มีคุณภาพต่ำ เก็บไว้ได้ไม่นาน หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หากมีการปรับปรุงคุณภาพเนื้อสัตว์แล้ว จะเป็นการลดปัญหาทางด้านสาธารณสุข และทำให้มีโอกาสที่จะส่งออกเนื้อสัตว์ได้มากยิ่งขึ้น กองปกครองท้องที่ (2530) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อการพิจารณาดังนี้

8.1 หลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์

8.1.1 ต้องอยู่ห่างจากชุมชน โรงเรือน หรือวัดพอสมควร

8.1.2 เป็นที่น้ำไม่ท่วม สะดวกต่อการระบายน้ำ

8.1.3 การคมนาคมสะดวก

8.1.4 มีพื้นที่กว้างพอสำหรับการขยายกิจการได้

8.1.5 มีไฟฟ้า น้ำสะอาดใช้อย่างเพียงพอ

8.1.6 มีสภาพแวดล้อมดี ปราศจากกลิ่นเหม็น ควัน ฝุ่นหรือสิ่งปนเปื้อนอื่นๆ

8.2 ลักษณะและขนาดของโรงฆ่าสัตว์ ขึ้นกับความจำเป็นในการผลิตเนื้อสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการบริโภค ทั้งภายในและต่างประเทศ จึงจำแนกโรงฆ่าสัตว์เป็น 3 ประเภท เพื่อความเข้าใจในการขออนุญาตจัดตั้ง ดังนี้

8.2.1 โรงฆ่าสัตว์แบบ ก. เป็นโรงฆ่าสัตว์ มีกำลังผลิตต่ำ สำหรับเพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ในประเทศเท่านั้น โรงฆ่าสัตว์แบบนี้กำหนดให้มีกำลังผลิตดังนี้

ฆ่าสุกรได้วันละไม่เกิน	100	ตัว
ฆ่าโค กระบือ วันละไม่เกิน	20	ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของโรงฆ่าสัตว์แบบ ก.

อาคารต้องมั่นคงแข็งแรง ทำความสะอาดง่าย มีระบบการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างจากธรรมชาติและแสงไฟฟ้าอย่างเพียงพอ

กว้างขวางพอสำหรับปฏิบัติงานได้สะดวกทุกห้อง

มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ โดยเฉพาะห้องสุขาต้องแยกออกเป็นสัดส่วนต่างหาก

พื้นห้องต้องเป็นพื้นคอนกรีตหรือวัสดุไม่ดูดซึมน้ำ ไม่ดูดกลิ่น ไม่เป็นพิษ ไม่มีรอยแยก ไม่ลื่น แต่ต้องลาดเอียง มุมห้องเป็นมุมโค้งสะดวกต่อการทำความสะอาด

ฝาผนังห้องก่ออิฐปูนฉาบเรียบ สูงไม่น้อยกว่า 2 เมตร

ต้องมีบ่อเกรอะและบ่อพักน้ำเสียให้สมดุลกับจำนวนสัตว์ที่ทำการฆ่า

พื้นที่และอุปกรณ์ที่กำหนดสำหรับโรงฆ่า เพื่อความเหมาะสม หากโรงฆ่านั้นใช้อาคารสำหรับโค กระบือและสุกร จะต้องแยกห้องฆ่าออกจากกันโดยเด็ดขาด รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

โรงพักสัตว์ก่อนทำการฆ่าต้องกว้างขวางพอกับจำนวนสัตว์ที่ทำการฆ่าในแต่ละวัน

คอกพักสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยแยกต่างหาก

พื้นที่สำหรับทำให้สัตว์สลบ

โต๊ะสำหรับวางพาดสุกรหรือรอกแขวนสำหรับโค กระบือที่สลบแล้ว เพื่อสะดวกต่อการแทงเอาเลือดออก

อ่างรองเลือด

เตาสำหรับต้มน้ำร้อนในการลวกสุกร เพื่อชูดขน จะต้องมีปล่องไฟและแคร่สำหรับชูดขน หรือเพื่อผ่าเอาเครื่องในออก

ที่วางเครื่องในสำหรับการตรวจของสัตวแพทย์ และมีพื้นที่สำหรับล้างเครื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในแยกต่างหาก

แคร่วางซากสำหรับสุกร และตะขอแขวนชิ้นส่วนของซากสำหรับโค กระบือ

เครื่องชั่งน้ำหนัก

8.2.2 โรงฆ่าสัตว์แบบ ข. เป็นโรงฆ่าสัตว์กึ่งทันสมัย เหมาะสำหรับชุมชนขนาดใหญ่ กำหนดกำลังผลิตดังนี้

ฆ่าสุกรได้มากกว่าวันละ 100 ตัว

ฆ่าโค กระบือได้มากกว่าวันละ 20 ตัว

ลักษณะของโรงฆ่าสัตว์ เช่นเดียวกับแบบ ก. แต่มีข้อกำหนดเพิ่มเติมคือ

ต้องมีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกสำหรับสัตวแพทย์ในการปฏิบัติงานควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์

ถ้ามีเพดาน ให้ใช้วัสดุผิวเรียบ ฝุ่นผงเกาะยาก ทำความสะอาดง่าย

พื้นห้องและฝาผนังนอกเหนือจากที่ระบุในโรงฆ่าสัตว์แบบ ก. แล้ว จะต้องทนทานต่อยาฆ่าเชื้อโรค

พื้นที่และอุปกรณ์ในโรงฆ่า ซึ่งอาจใช้อาคารเดียวสำหรับการฆ่าสุกร โค กระบือได้ แต่ต้องแยกห้องฆ่า พื้นที่และอุปกรณ์แยกจากกันโดยเด็ดขาด

โรงพักสัตว์ก่อนฆ่า กว้างขวางและสะดวกในการปฏิบัติงาน

คอกพักสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วย แยกต่างหาก

ปฏักไฟฟ้า หรือแส้หุ้มนวมสำหรับการไล่ต้อนสัตว์

ของสำหรับทำให้สัตว์สลบ และการทำให้สลบจะต้องใช้เครื่องยิงอัดไฟฟ้าสำหรับสุกร หรือปืนยิง (Coptivo Blot Piston)สำหรับโค กระบือ

ระบบรางเหล็กเหนือศีรษะพร้อมโซ่ผูกขาสำหรับแขวนในสุกร สำหรับโค กระบือ จะติดตั้งรอกเพื่อการยกซากด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถังน้ำร้อนลวกสุกร และบันไดต่างระดับเพื่อถลกหนังโค กระบือ

บริเวณเอาเลือดออก และอ่างรับเลือด กำหนดบริเวณที่แน่นอนสำหรับโค กระบือ

โต๊ะสำหรับวางส่วนที่ต้องให้สัตวแพทย์ตรวจ เช่นเครื่องใน และหัวโค กระบือ

ห้องทำความสะอาดเครื่องในสำหรับโค กระบือ และพื้นที่เก็บหนังโค กระบือ

เครื่องฉีดน้ำความดันสูงสำหรับล้างซาก

มีด เลื่อยไฟฟ้าสำหรับผ่าซาก และบันไดต่างระดับสำหรับผ่าซาก

แคร่วางซาก หรือราวแขวนซากรอการขนย้ายเพื่อการจำหน่าย

เครื่องชั่งน้ำหนัก

8.2.3 โรงฆ่าสัตว์แบบ ค. หรือโรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก (สำหรับสุกรและโค กระบือ)

ลักษณะของโรงฆ่าเช่นเดียวกับโรงฆ่าสัตว์แบบ ข. แต่ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและขนาดต่างกัน ตลอดจนมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ซึ่งจะระบุในหัวข้อการอนุมัติระบบการฆ่าของโรงฆ่าเพื่อการส่งออกต่อไป

8.3 ขั้นตอนการฆ่าสัตว์พอสังเขป (สำหรับโรงฆ่าที่ทันสมัย)

8.3.1 ขั้นตอนการฆ่าสุกร

ไล่ต้อนสุกรจากคอกพักมายังโรงฆ่า

ทำให้สุกรสลบด้วยไฟฟ้าหรือแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์

ผูกขาหลังสุกรด้วยโซ่เหล็ก ซึ่งปลายด้านหนึ่งเป็นตะขอ (Sliding hock) แล้วทำการยกตัวสุกรด้วยรอกไฟฟ้า โดยให้สุกรห้อยหัวลง

เลื่อนสุกรไปยังรางพานเหล็ก เพื่อนำสุกรไปยังบริเวณอ่างรองรับเลือดเพื่อแทงคอเอาเลือดออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แห่งคอสุกร และปล่อยให้เลือดออกจนหมด ซึ่งจะทิ้งไว้ให้เลือดออกประมาณ 6 นาที

นำซากสุกรลงอ่างน้ำร้อน อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เอาโซ่ยูกขาออก สุกรแช่อยู่ในน้ำร้อนประมาณ 6 นาที

ซากสุกรจากอ่างน้ำร้อนเข้าสู่เครื่องขูดขน เลื่อนมาอยู่บนโต๊ะหรือแคร่ที่ทำด้วยท่อเหล็กกลม (Gambrel Table) และลอกเอากีบออกด้วยมือ

เจาะขาหลังส่วนปลาย และใช้ส่วนปลายทั้งสองข้างของเหล็กถ่าง (Gambrel) สอดเข้าตรงรอยเจาะ และถ่างขาออก ตรงกลางของเหล็กถ่างจะเป็นลูกรอก (Roller Hook)

เกี่ยวลูกรอกไว้บนรางเหล็ก (Inclining Rail Conveyor) เพื่อยกซากสุกรไปแขวนบนรางเหนือศีรษะ

เลื่อนซากสุกรเข้าเตาเผา (Singer) ที่อุณหภูมิ 1,000 องศาเซลเซียส นาน 10 วินาที เปลวไฟจะทำลายขนออนที่เหลือ และเป็นการฆ่าเชื้อโรคอีกทางด้วย หลังจากครบกำหนดจึงนำซากออก ส่วนของผิวหนังจะมีสีน้ำตาลไหม้

ฉีดน้ำพรมซากสุกรบ่อยครั้ง เพื่อให้ผิวหนังอ่อนนุ่ม

เลื่อนซากเข้าเครื่องขูดผิว (Black Scraper) เพื่อขูดผิวที่ไหม้ออก ซากจะมีสีขาวสะอาด และทำการฉีดน้ำล้างตลอดเวลา

ซากจะถูกเลื่อนไปทำการผ่าเอาเครื่องในออก และนำเอาตับ ปอด และหัวใจให้สัตวแพทย์ตรวจในถาดเลื่อน (Moving Inspector Table) ส่วนของเครื่องในที่ผ่านการตรวจ จะนำไปล้างทำความสะอาดในห้องซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะ เพื่อรอการจำหน่าย

สัตวแพทย์ทำการตรวจซาก สำหรับซากที่ผ่านการตรวจ จะทำการประทับตราก่อนนำเข้าห้องเย็นเพื่อรอการจำหน่าย หากตรวจพบว่าซากนั้นไม่เหมาะสมต่อการบริโภค จะทำการทำลายซากทั้งหมด หรือบางส่วน หรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.3.2 ขั้นตอนการฆ่าโค กระบือ

ต้อนสัตว์จากคอกพักก่อนฆ่า เข้าสู่ช่องยิงให้สลบ (Stunning Pen)

ยิงสัตว์ด้วยปืนเพื่อทำให้สลบ (Captive Bolt Pistol) ตรงช่องว่างระหว่างกระดูกท้ายทอยกับกระดูกคอท่อนแรก (Occipito-attantal space) หรือบริเวณหน้าผาก บริเวณเส้นทะแยงมุมระหว่างตาและเขาตัดกัน เพื่อทำลายสมองส่วน Medulla oblongata หากเป็นการฆ่าแบบยิว และเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม จะฆ่าสัตว์โดยไม่ทำให้สลบก่อน

เปิดฝาด้านข้างของยิง สัตว์จะกลิ้งลงสู่พื้นห้องฆ่า จากนั้นผูกขาข้างเดียวด้วยโซ่ (Shackle chain) ซึ่งปลายอีกด้านหนึ่งติดกับรอกยกซาก(Electric Beef Hoist) เพื่อยกซากและแขวนบนรางเหล็กเหนือศีรษะ

เคลื่อนซากสู่อ่างรองเลือด แล้วแหงนคอเอาเลือดออก และใช้เวลาประมาณ 6 นาทีกับการปล่อยให้เลือดออกจนหมด

ตัดหัวและชำแหละส่วนหัว แล้วแขวนบนตะขอตรงมุมปาก เพื่อรอการตรวจจากสัตวแพทย์ ส่วนที่เป็นโรคจะถูกยึดทำลาย หากผ่านการตรวจจะทำการจำหน่าย

ซากสัตว์ที่ตัดหัวแล้ว จะทำการลอกหนัง โดยการหย่อนซากให้ลงมานอนหงายบนเตียงชำแหละหนัง (Dressing Bed) โดยรอก (Gravity Beef Dropper)

ตัดขาบริเวณข้อเท้าทั้ง 4 เลื่อยกระดูกหน้าอกและกระดูกเชิงกรานด้วยเลื่อยไฟฟ้า (Electric Chest Bone Saw)

ใช้ตะขอ (Troller Hook) เกี่ยวเอ็นร้อยหวายขาหลังข้างละอัน ปลายด้านหนึ่งของตะขอเป็นลูกรอก และมีตะขอ (Spreader Hook) ซึ่งแต่ละข้างจะเกี่ยวกับตะขอของปลายคาน (Trolley Flam) ซากจะถูกยกขึ้นอีกครั้งด้วยรอกไฟฟ้า เพื่อชำแหละหนังด้านหลังของลำตัว พร้อมกับการตัดหางออก หลังจากนั้นจะลอกหนังส่วนหน้าและคอออก ตามลำดับ หนังที่ได้จากการชำแหละจะเก็บไว้ต่างหาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำการผ่าซาก เอาปอด ตับ และหัวใจ พร้อมกับการเจาะเอาต่อมน้ำเหลือง ให้สัตวแพทย์ตรวจ สำหรับเครื่องในที่ผ่านการตรวจจะนำเข้าทำความสะอาดในห้องซึ่งจัดไว้เฉพาะ

การแบ่งซากเป็นสองซีกด้วยเลื่อยไฟฟ้า (Electric carcess splitting) ซึ่งผู้เลื่อยจะยืนอยู่บนแท่นปรับระดับ (Hydraulic Standing platform)

ซากสัตว์ที่เป็นโรคหรือสงสัยว่าเป็นโรค จะถูกแยกไว้ต่างหากบนรางเหล็ก เพื่อรอการตรวจอย่างละเอียดอีกครั้ง

ตัดหลอดเลือดบริเวณคอออก และทำการตกแต่งซาก รวมทั้งทำความสะอาด โดยการใช้เครื่องฉีดน้ำที่มีความดันสูง

สัตวแพทย์ทำการตรวจซากส่วนหลัง หากผ่านการตรวจจะทำการประทับตรา นำเข้าห้องเย็นเพื่อรอการจำหน่ายต่อไป การยึดซากหรือการทำลาย ขึ้นกับคำสั่งของสัตวแพทย์

8.4 พื้นที่การผลิตเนื้อสัตว์ ควรคำนึงถึงสุขาสตร์ดังต่อไปนี้

ต้องมีมาตรการอันจะป้องกันไม่ให้เนื้อสัตว์หรือซากสัตว์ปนเปื้อนกับสิ่งสกปรก

ไม่นำเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในโรงงานฆ่าสัตว์มาใช้ในห้องตัดแต่งเนื้อสัตว์

การออกแบบแปลนอาคาร ต้องติดตั้งเครื่องมือเครื่องใช้ให้เหมาะสม โดยต้องป้องกันไม่ให้เนื้อสัตว์หรือซากสัตว์สัมผัสพื้น ฝาผนังหรือสิ่งอื่นใด

น้ำใช้จะต้องเป็นน้ำที่มีคุณภาพ มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุขกำหนด และน้ำที่นำมาทำเป็นไอร้อน ใช้ดับเพลิง และใช้ในห้องเย็น ควรเป็นท่อเฉพาะต่างหาก แยกจากท่อน้ำสะอาด ระหว่างปฏิบัติงานมีน้ำร้อน 82 องศาเซลเซียสใช้ตลอดเวลา

แสงสว่างจากธรรมชาติและไฟฟ้า ควรมีความเข้มของแสงในบริเวณที่ทำงานจุดต่างๆ คือ บริเวณสำหรับตรวจเนื้อ ความเข้มของแสงไม่น้อยกว่า 300 ลักซ์ บริเวณห้องทำงานต่างๆไม่น้อยกว่า 200 ลักซ์ บริเวณอื่นๆไม่น้อยกว่า 20 ลักซ์ หลอดไฟทุกดวงติดตั้งในที่ปลอดภัย

การออกแบบประตู หน้าต่าง ต้องเหมาะสมกับการใช้งาน ทำความสะอาดง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีระบบการถ่าย เทอากาศดี

ทางลาดที่ใช้เพื่อการขนส่งเนื้อและซากสัตว์ จะต้องทำความสะอาดง่าย เป็นวัสดุคงทน ไม่เป็นสนิม ไม่ดูดซึมน้ำ ไม่ทำให้ปนเปื้อนขณะทำการขนส่ง ด้านข้างมีขอบสูงอย่างน้อย 10 เซนติเมตร

8.4 เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับโรงฆ่าสัตว์ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

เครื่องมือ โดยเฉพาะส่วนที่สัมผัสกับเนื้อ ต้องมีผิวเรียบ ไม่ยุกร่อนหรือเป็นสนิม ไม่เป็นพิษ ไม่ดูดกลิ่น ไม่มีรอยแตก ทำความสะอาดง่าย ทนความร้อนและเย็น ทนสาร เคมีและยาฆ่าเชื้อโรคต่างๆ

เครื่องมือประจำที่ต้องติดตั้งให้ห่างจากฝาผนังหรือเพดาน อย่างน้อย 1 ฟุต เพื่อสะดวกในการตรวจสอบและทำความสะอาด

มีเครื่องมือเฉพาะสำหรับซากสัตว์หรือเนื้อสัตว์ที่ไม่ใช้สำหรับการบริโภค หรือส่วนที่ถูกยึดทำลาย

ห้ามนำภาชนะบรรจุ เช่น เข่ง ลังไม้หรือกล่องกระดาษเก็บไว้ในห้องฆ่าสัตว์ ห้องตัดแต่งเนื้อสัตว์ หรือห้องเย็นโดยเด็ดขาด

8.5 การป้องกันโรคระบาด

มีมาตรการป้องกันและกำจัดแมลง นก สัตว์พันแทะ ไม่ให้เข้ามาสู่บริเวณโรงฆ่าสัตว์

เมื่อเกิดโรคระบาดขึ้นภายในโรงฆ่าสัตว์หรือบริเวณใกล้เคียง จะต้องทำลายสัตว์ และควบคุมโรคทันที ภายใต้การควบคุมของสัตวแพทย์

ยาฆ่าแมลงหรือสาร เคมีอื่นๆ ต้อง เป็นชนิดที่กระทรวงสาธารณสุขอนุญาตให้ใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์อาหาร การใช้ต้องระวังมิให้ปน เปื้อนกับเนื้อสัตว์โดย เด็ดขาด และปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้อย่าง เคร่งครัด และต้องมีที่ เก็บซึ่งจัดไว้เฉพาะอย่าง เหมาะสม

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้ามนำเนื้อสัตว์หรือสัตว์อื่นเข้าในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ นอกจากสัตว์ที่นำมาทำการฆ่าเท่านั้น

ต้องล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค รถบรรทุกสัตว์ทุกครั้ง หลังจากนำสัตว์ลงจากรถ ซึ่งต้องกระทำในบริเวณที่กำหนดให้เท่านั้น

8.6 สุขภาพอนามัยของบุคคลากร

ต้องกวดขันเรื่องสุขภาพอนามัยและความสะอาดของคนงาน สัตวแพทย์ตรวจเนื้อสัตว์ หรือผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเนื้อสัตว์ ซึ่งต้องผ่านการตรวจโรคจากแพทย์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ห้ามผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อ โรคสังคมรังเกียจ เข้าปฏิบัติงานจนกว่าจะรักษาให้หาย สำหรับผู้มีบาดแผลที่มือหรือแขนเล็กน้อย ให้สวมถุงมือยาง และทางโรงฆ่าสัตว์ต้องยินยอมให้สัตวแพทย์ดูรายงานการตรวจสุขภาพ บันทึกประวัติการเจ็บป่วยของบุคคลากรได้ตลอดเวลา

ผู้เยี่ยมชมโรงฆ่าสัตว์ ต้องสวมเสื้อคลุม หมวก รองเท้ายาง ผ่านการทำความสะอาดเช่นเดียวกับพนักงานทุกคนของโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ห้ามนำสมบัติส่วนตัวและอาหารมาเก็บไว้ในห้องฆ่าสัตว์ ห้องแต่งซาก ห้องบรรจุหีบห่อ หรือห้องเย็นเก็บเนื้อ โดยเด็ดขาด รวมทั้งห้ามบริโภคอาหาร สูบบุหรี่

เสื้อคลุม ผ้ากันเปื้อน และอุปกรณ์อื่นๆของผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีที่เก็บโดยเฉพาะหลังจากทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคแล้ว

ผู้ปฏิบัติงานต้องตัดเล็บให้สั้นเสมอ ไม่สวมสิ่งของใดๆบนข้อมือหรือนิ้วมือ เว้นแต่ถุงมือที่สะอาดเท่านั้น

8.7 หลักการปฏิบัติอื่นๆ

8.7.1 การเตรียมสัตว์ก่อนฆ่า

สัตว์ที่มีตัวรูปพรรณ จะต้องทำการโอนแสดงการเป็นเจ้าของเสียก่อน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ทุกตัวที่จะฆ่า ต้องมีใบอนุญาตให้ทำการฆ่าสัตว์กำกับ สำหรับการพักสัตว์ในโรงพักของสถานฆ่าสัตว์ ต้องกระทำอย่างน้อย 24 ชั่วโมง มีน้ำสะอาดให้กินอย่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก อาบน้ำ ทำความสะอาดตัวสัตว์ก่อนทำการฆ่า

งดทำการฆ่าสัตว์ที่มีประวัติการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะสิ้นสุดลงยังไม่ครบ 7 วัน และถ้าเป็นฮอร์โมนหรือสารเคมี ต้องไม่น้อยกว่า 21 วัน

8.7.2 การตรวจสัตว์ก่อนฆ่า

ต้องได้รับการตรวจจากสัตวแพทย์ ภายใน 24 ชั่วโมงก่อนการฆ่า หากจำเป็นต้องกักสัตว์ไว้เกิน 24 ชั่วโมง ต้องทำการตรวจซ้ำอีกครั้งก่อนทำการฆ่า การตรวจต้องทำเป็นรายตัว ห้ามทำเป็นฝูง สัตว์ที่ไม่สมบูรณ์ เป็นโรคหรือต้องสงสัยว่าเป็นโรค ต้องทำการแยกไปกักไว้ที่คอกพักทันที สำหรับสัตว์ที่ผ่านการตรวจ ต้องติดเครื่องหมายไว้ให้ชัดเจน

8.7.3 การตรวจซากสัตว์หลังฆ่า

เป็นงานต่อเนื่องจากการตรวจสัตว์มีชีวิต เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าเนื้อสัตว์นั้นๆ เหมาะสมสำหรับการบริโภคหรือไม่ อวัยวะทุกส่วนของซาก เช่น หัว ลำตัว ม้าม ไต ปอด กระเพาะอาหาร ลำไส้ ตับ หัวใจ ต่อมน้ำเหลือง ฯ จะได้รับการตรวจตามวิธีการของสัตวแพทย์อย่างละเอียด เนื้อสัตว์ที่ไม่เหมาะสำหรับการบริโภค เจ้าของจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์อย่างเคร่งครัด หากสัตวแพทย์ไม่สามารถทำการตัดสินได้ว่าเนื้อสัตว์นั้นเหมาะสมสำหรับการบริโภคหรือไม่ ซึ่งหากอนุญาตให้ทำการจำหน่าย ก็ไม่แน่ใจว่าจะปลอดภัยต่อผู้บริโภค หรือถ้าจะทำการยึดทำลาย อาจจะเป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุ ทำให้สูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมาก กรณีเช่นนี้ ต้องเก็บรักษาเนื้อซึ่งต้องสงสัยไว้ระยะหนึ่ง เพื่อรอผลการตรวจในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ มาใช้ประกอบการตัดสิน

8.7.4 การบรรจุหีบห่อและการขนส่งเนื้อสัตว์

วัสดุที่ใช้ทำหีบห่อต้องสะอาด สามารถป้องกันสิ่งปนเปื้อนต่างๆได้ ไม่ว่าจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ระหว่างการเก็บไว้ในห้องเย็นหรือการขนส่ง ต้องไม่เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ต้องทนความร้อนหรือเย็นได้พอสมควร และหีบหรือกล่องควรมีสิ่งรองอยู่ภายใน แต่ถ้าเนื้อสัตว์มีสิ่งห่อหุ้มแล้วอาจไม่จำเป็น

การขนส่งเนื้อสัตว์ จะไม่ใช้พาหนะขนส่งสัตว์มีชีวิตมาใช้ร่วมกันโดยเด็ดขาด รวมทั้งห้ามขนส่งเนื้อสัตว์ปะปนกับสินค้าอื่นๆในยานพาหนะเดียวกัน ยานพาหนะต้องล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนการขนส่งทุกครั้ง ซากหรือเนื้อสัตว์จะต้องไม่สัมผัสกับพื้นโดยตรงของพาหนะขนส่ง ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

(1) สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ตลอดเวลาการขนส่ง เพื่อป้องกันอุณหภูมิของเนื้อสัตว์เปลี่ยนแปลง

(2) วัสดุภายในต้องไม่เป็นสนิม พื้นผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย ไม่ดูดซึมน้ำ ข้อต่อหรือประตู ต้องปิดสนิทเพื่อป้องกันแมลง สิ่งปนเปื้อน และการสูญเสียความเย็นขณะขนส่ง

(3) ภาชนะบรรจุเนื้อต้องปิดมิดชิดทุกอัน โดยเฉพาะการขนส่งเนื้อชิ้นแช่แข็งแล้ว

8.7.5 การจำหน่ายเนื้อสัตว์

ตลาดหรือร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ ต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ โต๊ะวางเนื้อสัตว์จำหน่าย ต้องทำด้วยวัสดุไม่ดูดซึมน้ำ ผิวเรียบ ไม่เป็นพิษ ทนทานต่อยาฆ่าเชื้อโรค มีดชำแหละเนื้อต้องเป็นมีดที่ใช้ในการนี้โดยเฉพาะ คมและไม่เป็นสนิม ผู้จำหน่ายเนื้อสัตว์ควรแต่งกายให้เรียบร้อย สะอาด มีสุขภาพดี ควรได้รับการตรวจจากแพทย์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง การปฏิบัติอื่นๆให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 1484

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. <u>ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกจำหน่ายนอกราชอาณาจักร</u>

การส่งออกปศุสัตว์ นับเป็นการค้าที่มีรูปแบบซับซ้อนมากกว่าการค้าปศุสัตว์ในประเทศอีกระดับ และเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาในระยะเวลาอันใกล้

สินค้าปศุสัตว์ นอกจากจะเป็นสินค้าที่ประเทศต่างๆส่วนมากมีการควบคุมการนำเข้าแล้ว ยังเป็นสินค้าที่มีการแข่งขันด้านคุณภาพเป็นอย่างมากตลอดมา จึงเป็นข้อกำหนดซึ่งผู้ส่งออกจะต้องศึกษาเงื่อนไขการควบคุมทางการค้าของประเทศผู้ซื้อแต่ละประเทศอย่างละเอียด และผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละประเทศเช่นกัน นอกจากนี้ จะต้องศึกษาและปฏิบัติตามพิธีการและระเบียบข้อบังคับในการส่งออก ซึ่งเป็นข้อกำหนดของประเทศไทย เพื่อให้การส่งออกเป็นไปโดยสะดวกและถูกต้อง พิธีการส่งออก จะระบุถัดไป

9.1 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งโค กระบือมีชีวิตออกจำหน่ายนอกราชอาณาจักร กระทรวงพาณิชย์ (2521) ซึ่งเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้มีการกำหนดโควต้าส่งออก โดยมีข้อเสนอของคณะกรรมการดำเนินการโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อส่งออก ระบุรายละเอียดแห่งหลักเกณฑ์ดังนี้

ผู้ประสงค์จะส่งโค กระบือ ออกจำหน่ายต่างประเทศ ต้องปฏิบัติดังนี้

มีชื่อฟาร์มเลี้ยงโค กระบือของตนเอง และต้องแจ้งชื่อฟาร์ม ชื่อเจ้าของ สถานที่ตั้งฟาร์ม ไว้ที่กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ หรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ณ จังหวัดที่ตั้งฟาร์ม

จัดการฟาร์มตามประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับที่ 1 (2521) ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มโค กระบือ เพื่อส่งออกต่างประเทศ ซึ่งระบุดังนี้

(1) การจัดตั้งฟาร์ม

หากต้องการส่งออกทางด่านท่าออกกรุงเทพฯ จะตั้ง ณ จังหวัดใดก็ได้ แต่ถ้าจะส่งออกทางด่านท่าออกภาคใต้ จะต้องตั้งฟาร์มตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอกและโรงเรือน ต้องถูกสุขลักษณะและพอเพียงกับจำนวนสัตว์ มีทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ที่ปรับปรุงแล้ว 2 ไร่ต่อ 1 ตัว หรือ 5 ไร่ต่อ 1 ตัว สำหรับทุ่งหญ้าธรรมชาติ ที่ดินที่ตั้งฟาร์มและปลูกสร้างโรงเรือนต้องมีสิทธิครอบครองการใช้ประโยชน์ตามกฎหมาย

ต้องมีสัตว์พันธุ์ตั้งแต่ 100 ตัวขึ้นไป และต้องมีพ่อพันธุ์เพียงพอ ในสัดส่วนพ่อพันธุ์ต่อแม่พันธุ์ เป็น 1 ต่อ 20 ตัว กรณีผสมเทียมต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมปศุสัตว์

(2) เจ้าของฟาร์มต้องจัดทำรายงานจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง รวมทั้งลูกโค กระบือที่เกิดขึ้นในฟาร์ม ส่งต่อปศุสัตว์จังหวัดเป็นประจำทุกเดือน

(3) เจ้าของฟาร์มต้องพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ตรวจสอบฟาร์ม อย่างน้อยทุกๆ 2 เดือน โดยกรมปศุสัตว์แจ้งให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน

(4) ผู้ประสงค์จะตั้งฟาร์มโค กระบือส่งต่างประเทศ ต้องยื่นความจำนงต่อปศุสัตว์จังหวัดนั้นๆภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี

จัดการตามประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับที่ 2 (2521) ว่าด้วยหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งออกโค กระบือ

(1) โค กระบือ ที่ส่งออกต้องเป็นเพศผู้เท่านั้น

(2) การนับจำนวนโค กระบือ เพื่อนำมาคำนวณจำนวนที่จะให้ส่งออก ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

ต้องเป็นสัตว์ที่สมบูรณ์ อายุไม่ต่ำกว่า 2 ปี แต่ถ้าเป็นโค กระบือที่เกิดในฟาร์ม และมีอายุน้อยกว่า 2 ปี จะได้รับการตรวจนับด้วย เพื่อใช้พิจารณาการส่งออกในปีถัดไป

ต้องมีตัวรูปพรรณ แสดงความเป็นเจ้าของ และมีตราฟาร์มประทับที่ตัวสัตว์ทุกตัว

การตรวจนับโค จะแยกโคพื้นเมือง โคลูกผสม และโคพันธุ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างประเทศแท้ ออกจากกันโดยเด็ดขาด

(3) การคำนวณจำนวนโคเพื่อส่งออก ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

แม่โคพันธุ์พื้นเมือง 1 ตัว เท่ากับ 1 หน่วยปศุสัตว์ แม่โคพันธุ์ผสมมีเลือดโคต่างประเทศตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เท่ากับ 2 หน่วยปศุสัตว์ และแม่โคพันธุ์ต่างประเทศแท้ มีพันธุ์ประวัติ 1 ตัวเท่ากับ 5 หน่วยปศุสัตว์

จำนวนโคที่อนุญาตให้ส่งออกไม่เกินกว่า 1 ตัวต่อ 1 หน่วยปศุสัตว์ ต่อปี

ฟาร์มที่ดำเนินการครบ 1 ปี ถ้ามีลูกโคเกิดมากกว่าร้อยละ 50 ของแม่โคที่ตรวจนับจำนวนครั้งแรก ส่วนเกินนี้จะอนุญาตให้ส่งออกเป็นพิเศษอีกจำนวนหนึ่ง

(4) การคำนวณจำนวนกระบือเพื่อส่งออก

จำนวนกระบือส่งออก ให้นับเทียบกับแม่กระบือนาง 1 ตัว เท่ากับ 1 หน่วยปศุสัตว์ รวมจำนวนปศุสัตว์ทั้งหมดของฟาร์ม นำไปเทียบค่า 1 หน่วยปศุสัตว์กับจำนวนกระบือที่อนุญาตให้ส่งออกตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ผลลัพธ์เท่าไร ให้นำไปคูณกับจำนวนหน่วยปศุสัตว์ของแต่ละฟาร์ม ก็จะได้จำนวนกระบือที่อนุญาตให้ส่งออกแต่ละฟาร์ม

ฟาร์มที่ดำเนินการครบ 1 ปี หากมีลูกกระบือเกิดมากกว่าร้อยละ 35 ของแม่กระบือที่ตรวจนับครั้งแรก ส่วนเกินนี้จะอนุญาตให้ส่งออกเป็นพิเศษอีกจำนวนหนึ่งต่างหาก

(5) ฟาร์มใดที่ตรวจสอบจำนวนปศุสัตว์แล้ว และได้รับอนุญาตให้ส่งออกแล้ว หากปรากฏว่ามีจำนวนสัตว์น้อยลงโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อการส่งออก จะพิจารณาตัดจำนวนปศุสัตว์ที่อนุญาตให้ส่งออกที่เหลือในปีนั้น หรือปีถัดไป ลดลงตามส่วน

(6) การตรวจนับ จะทำให้เสร็จสิ้นในเดือนพฤศจิกายน และจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณจำนวนโค กระบือที่แต่ละฟาร์มได้รับอนุญาตให้ส่งออก อย่างช้าไม่เกินเดือนธันวาคมของทุกปี

กฎเกณฑ์ดังกล่าวทั้งหมดขณะนี้ (กุมภาพันธ์ 2531) มีแนวโน้มว่าจะทำการยกเลิก ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและการจำหน่ายปศุสัตว์ ซึ่งเปลี่ยนแปลงมาจากคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อการส่งออก ระเบียบการส่งออกใหม่ ซึ่งมีหลักการว่าจะเป็นนโยบายที่ทำให้ผู้ค้าและผู้ส่งออกปศุสัตว์มีความคล่องตัวมากขึ้นในทางการค้า นั่นคือการยกเลิกเงื่อนไขบางประการ แต่ขณะนี้ยังมิได้ประกาศใช้ระเบียบใหม่ ดังนั้น การบังคับใช้ของระเบียบเก่าข้างต้นจึงยังคงมีผลอยู่ในปัจจุบัน

9.2 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งสุกรออกจำหน่ายต่างประเทศ หากเป็นสุกรมีชีวิต รัฐมิได้แทรกแซงในด้านการจัดสรรโควต้าแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเป็นการค้าแบบเสรี แต่ผู้ค้าต้องกระทำการภายใต้พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2499) และกฎกระทรวงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สำหรับการส่งออกเนื้อสุกร นอกจากปฏิบัติตามกฎหมายข้างต้น จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกฎกระทรวง กระทรวงมหาดไทย (2502) ทั้งนี้รวมถึงเนื้อโค กระบือด้วย นอกจากนี้จะต้องปฏิบัติตามความประสงค์ของประเทศผู้รับซื้อ ซึ่งกำหนดมาตรฐานที่แน่นอนไว้ก่อนการทำสัญญาสั่งซื้อ เนื้อสัตว์ที่ส่งออกจะต้องได้ใบรับรองการตรวจเนื้อสัตว์ส่งต่างประเทศ (Health certificate) จากงานสัตวแพทย์สาธารณสุข กรมปศุสัตว์ ส่วนกรณีที่การฆ่าสัตว์ต้องผ่านพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม จะต้องได้รับหนังสือรับรองจากสำนักจุฬาราชมนตรีก่อน นอกจากจะต้องปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบการควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์ส่งต่างประเทศ กรมปศุสัตว์ (2519) รวมถึงเนื้อโค กระบือ ซึ่งถือหลักเกณฑ์ดังนี้

9.2.1 สถานที่ทำการฆ่าสัตว์เพื่อส่งออก (Abattior for Export) ต้องมีรั้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มิดชิด ป้องกันสุนัขหรือสัตว์อื่นเข้าออก มีสถานที่กักสัตว์และฆ่าสัตว์เพื่อใช้เนื้อส่งต่างประเทศต่างหาก แยกจากที่ฆ่าใช้เนื้อบริโภคในท้องถิ่น บริเวณและสถานที่ดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบในด้านการสุขาภิบาล จากกรมปศุสัตว์ และต้องประกอบด้วย

คอกกักสัตว์ก่อนฆ่า (Ante - mortem premises) ลักษณะโปร่ง มีหลังคาแยกเป็นสัดส่วน น้ำใช้บริบูรณ์ มีท่อระบายน้ำและที่เก็บกักน้ำเสีย (Septic tank)

การลำเลียงสัตว์จากคอกพักเข้าฆ่า (Movement of animals to be Slaughtered) ต้องทำความสะอาดตัวสัตว์ก่อน แล้วไล่ตามทางพื้นคอนกรีต ห้ามใช้ของแข็งทุบตีเพื่อป้องกันมิให้ส่วนของซากเกิดเสียหาย

บริเวณห้องฆ่าและห้องชำแหละ ต้องมีแสงสว่างพอ พื้นและฝาผนังต้องเรียบไม่ดูดซึมของเหลว ภายในห้องจะต้องมีอุปกรณ์สำหรับใช้ในการฆ่าทำลายเชื้อโรค (Sterilising Unit)

ระบบการฆ่าและการควบคุมทางสุขาภิบาล (Method of Slaughtering and Sanitation Control) ต้องถูกต้องตามหลักสากล โดยใช้เครื่องจักรผ่อนแรงควบคุมด้วยระบบไฟฟ้าในการดึงซากสัตว์ขึ้นลง และการผลักดันส่วนต่างๆของซากให้เคลื่อนไปตามราง (Overhead Rail System) และระดับของรางต้องสูงพอกับขนาดและชนิดของซาก ซึ่งจะป้องกันมิให้แคะต้องพื้นโดยเด็ดขาด

ห้องสำหรับเก็บซากสัตว์ (Storage Room) จะต้องประกอบด้วย Pre - Chilling Room ซึ่งเป็นห้องสำหรับผึ่งซากสัตว์ที่ตัดแต่งแล้ว เพื่อให้ความร้อนจากซาก (Body Heat) ระบายออก และให้สะเด็ดน้ำ ห้องเย็นภายนอก (Chilling Room) ซึ่งมีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 0 - 5° C และมีความชื้น 50 - 85 เปอร์เซนต์ การเก็บซากสัตว์ในห้องเย็นนี้ ถ้าเป็นเนื้อสุกร เก็บ 3 - 5 วัน ส่วนโค กระบือ เก็บ 1 - 6 สัปดาห์ ห้องเย็นแข็ง (Freezing Room) จะต้องมีอุณหภูมิระหว่าง - 18° C - 20° C ความชื้น 55 - 90 เปอร์เซนต์ การเก็บเนื้อโค กระบือในห้องนี้ ทำได้ 9 - 12 เดือน เนื้อสุกร 5 - 6 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่บรรจุหีบห่อและการบรรจุ (Packing Unit) ต้องจัดไว้โดยเฉพาะ และมีห้องปิดมิดชิดสำหรับการเก็บรักษาวัสดุที่ใช้ในการบรรจุให้สะอาดอยู่เสมอ ตลอดจนการบุมุ้งลวดกันแมลงโดยรอบ การบรรจุซากโค กระบือ ให้ตัดเป็นซีกหรือเสี้ยว Halving or Quartering จะไม่บรรจุถุงก็ได้ แต่สำหรับซากสุกรทั้งตัวที่เอาเครื่องในออก เมื่อตัดหัวและปลายขาออกแล้ว ต้องบรรจุในถุงผ้าปิดที่สะอาด ถ้าต้องการตัดเนื้อหรือซากออกเป็นชิ้นใหญ่ๆ (Wholesale cuts) ต้องห่อด้วยกระดาษไข (Wax paper) เซลโลเฟน (Cellophane) แผ่นโลหะบาง (Foile) หรือฟิล์ม Polyethylene อย่างใดอย่างหนึ่ง การห่อต้องกระชับให้แน่นติดกับเนื้อ

ยานพาหนะบรรทุกเนื้อส่งต่างประเทศ ต้องมีห้องทำความเย็น สะอาดถูกสุขลักษณะ และรักษาความเย็นไว้ได้ โดยมีอุณหภูมิไม่สูงกว่า 10°C ตลอดเวลา ลำเลียงขนส่งจนถึงปลายทาง และใช้สำหรับกิจการนี้โดยเฉพาะ

9.2.2 ผู้ประสงค์จะส่งเนื้อสัตว์ออก จะต้องปฏิบัติดังนี้

ต้องจัดหาซื้อสุกร โค กระบือ จากท้องที่ที่ไม่มีโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 สัตว์เหล่านี้ต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามที่กรมปศุสัตว์เห็นสมควร และกักตรวจอาการ ณ จังหวัดต้นทาง ไม่ต่ำกว่า 15 วัน ก่อนลำเลียงสู่โรงฆ่าสัตว์ ซึ่งต้องมีใบอนุญาตเคลื่อนย้ายจากสัตวแพทย์จังหวัดต้นทางกำกับมาด้วย

สัตว์ซึ่งนำมาจากแหล่งข้างต้น จะต้องนำมาโดยการบรรทุกพาหนะ ห้ามนำมาโดยการไล่ต้อน และต้องกักไว้ในคอกพักสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง งดการให้อาหาร แต่ให้น้ำกินอย่างเดียว

สัตว์ดังกล่าวจะต้องไม่ได้รับการฉีดยาหรือกินยา รวมทั้งสารเคมีต่างๆ อย่างใดอย่างหนึ่งมาก่อนในระยะ 15 วันก่อนการฆ่า ยกเว้นยา Tranquillisers

สัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ ต้องเป็นผู้ทำการตรวจสัตว์และซากสัตว์ที่ส่งออก โดยโรงงานฆ่าสัตว์จะต้องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และอนุญาตให้สัตวแพทย์ กรม

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปศุสัตว์เข้าตรวจสอบสถานที่และการปฏิบัติงานได้ทุกโอกาส

การขออนุญาตนำเนื้อสัตว์ส่งออก ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 12 และ 13 (2512) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 (ซึ่งระบุไว้ในตอนต้น) การยื่นคำขอ กระทำที่กองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์

ผู้ส่งออกจะต้องนำหลักฐานทางราชการของประเทศผู้รับซื้อ แจ้งความประสงค์ที่จะให้ตรวจและควบคุมความปลอดภัยจากโรคชนิดต่างๆตามกฎข้อบังคับของประเทศนั้นมาให้กรมปศุสัตว์ทราบล่วงหน้า เพื่อจะได้ทำการตรวจรับรองให้

9.3 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งเนื้อสัตว์ปีก (ไก่ เป็ด ห่าน) ออกจำหน่ายต่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ประสงค์ทำการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่เย็นเป็นจำนวนมาก เนื้อสัตว์ดังกล่าวจะต้องได้รับการตรวจรับรองว่าเหมาะสมสำหรับการบริโภค จากกรมปศุสัตว์ ซึ่งมีผลต่อความเชื่อถือของต่างประเทศ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้มีตลาดรับซื้อในต่างประเทศมากขึ้น กรมปศุสัตว์(2522) จึงได้กำหนดระเบียบการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่เย็นไว้ดังนี้

9.3.1 โรงงานฆ่าสัตว์ปีก ต้องมีสถานที่ แบบแผนการทำงาน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมปศุสัตว์ก่อน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สถานที่เก็บสัตว์ปีก จัดเป็นห้องโถง ลักษณะโปร่ง มีหลังคา แยกเป็นสัดส่วนกับห้องฆ่า และมีขนาดสำหรับให้รถบนต์บรรทุกสัตว์มีชีวิตเทียบได้สะดวก

บริเวณห้องฆ่าและห้องเปิดซาก ต้องมีแสงสว่างพอ พื้นและผนังเรียบ ภาชนะที่ใช้วางส่วนของซากต้องไม่ดูดซึมของเหลว สะดวกต่อการทำความสะอาด

ระบบการฆ่าและการควบคุมทางสุขาภิบาล จะต้องเป็นไปตามหลักสากล และควบคุมด้วยกระแสไฟฟ้า มีระบบการพาสัตว์ปีกที่แขวนเคลื่อนไปตามกรรมวิธี Chain System การฆ่าจะต้องทำให้สัตว์สลบด้วยกระแสไฟฟ้า แล้วเชือดคอ ปล่อยให้เลือดออกจนหมด ใช้เวลา 2 นาที หลังจากนั้นจะทำการลวกน้ำร้อนใน Automatic Scalding หรือผ่านน้ำร้อน ซึ่งมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อนสม่ำเสมอ ประมาณ 50° นาน 2 นาที แล้วนำเข้าเครื่องถอนขน (Automatic Picking Machines) ความร้อนของน้ำ และกำหนดเวลาดังกล่าวใช้เฉพาะไก่เท่านั้น ส่วนการลวกเป็ดหรือห่าน ให้ใช้ความร้อนสูงกว่าเล็กน้อย

ห้องสำหรับเก็บรักษาซากสัตว์ปีก (Storage room) จะต้องประกอบด้วย Cleam chillers ซึ่งเป็นอ่างสำหรับล้างซากสัตว์ปีกที่แต่งแล้ว เพื่อลดความร้อนของซากให้ต่ำลง หลังจากผ่าน Clean chillers ต้องผึ่งซากไว้เล็กน้อย แล้วรีบนำเข้าห้องเย็นแช่ง Freezing room ซึ่งมีอุณหภูมิระหว่าง – 18° C ถึง – 23° C การเก็บสามารถกระทำได้นาน 9 – 18 เดือน

สถานที่สำหรับบรรจุหีบห่อ (Packing Unit) ต้องจัดไว้เฉพาะ สามารถป้องกันสิ่งต่างๆได้อย่างดี การบรรจุ ให้บรรจุด้วยกระดาษไข (Waxed paper) Cellophane แผ่นโลหะบาง (Foils) หรือ Polyethylene อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือวัตถุอื่นใดที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน (Moisture Vaporproof materials) การห่อต้องกระชับให้สนิทแนบติดกับเนื้อสัตว์ปีก โดยมิให้มีอากาศภายใน

ยานพาหนะลำเลียงเนื้อสัตว์ปีกสู่ต่างประเทศ ต้องมีห้องเก็บความเย็นถูกสุขลักษณะ และรักษาอุณหภูมิไม่ให้สูงกว่า 10° C ตลอดเวลาการขนส่งจนถึงปลายทาง และให้ใช้สำหรับกิจการนี้โดยเฉพาะ

9.3.2 ผู้ส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่เย็น ต้องปฏิบัติดังนี้

สัตว์ปีกต้องนำมาจากฟาร์มที่ปราศจากโรค โดยเฉพาะโรคขี้ขาว และโรคนิวคาสเซิล และมีการทำวัคซีนตามที่กรมปศุสัตว์เห็นสมควรไว้แล้วไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนนำส่งโรงฆ่า

สัตว์ปีกที่นำมาจากแหล่งดังกล่าว ต้องนำมาโดยยานพาหนะ และมีการควบคุมไว้ ณ บริเวณที่กำหนด เพื่อตรวจสอบอาการก่อนฆ่า งดให้อาหารระหว่างควบคุม คงให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่น้ำกินอย่างเดียว

ต้องเป็นสัตว์ปีกที่ไม่ได้รับการฝังยา กินยา หรือฉีดยา รวมทั้งให้สารเคมีอย่างใดมาก่อนการฆ่า ในเวลา 15 วัน

สัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์เป็นผู้ตรวจสัตว์และซากสัตว์ปีกที่ส่งออก

การขออนุญาตนำเนื้อสัตว์ปีกส่งออก ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 12 และ 13 (2512) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 โดยยื่นคำร้องต่อกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์

ผู้ขอส่งออกต้องนำหลักฐานทางราชการของประเทศที่รับซื้อเนื้อสัตว์ปีก แจ้งความประสงค์ที่จะให้กรมปศุสัตว์ตรวจและควบคุมความปลอดภัยจากโรคชนิดต่างๆ ตามข้อบังคับของประเทศนั้นๆ มาให้กรมปศุสัตว์ทราบล่วงหน้า เพื่อพิจารณาตรวจและออกใบรับรอง (Health certificate) ให้

9.4 ใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ส่งต่างประเทศ

9.4.1 ผู้ส่งออกต้องยื่นคำขอต่อปศุสัตว์จังหวัดหรือนายทะเบียนท้องที่ใดๆ

9.4.2 สามารถส่งตัวแทนเพื่อทำการขออนุญาตได้ แต่ต้องระบุชื่อและสถานที่ตั้งบริษัทหรือผู้ส่งออกในใบอนุญาตโดยชัดเจน

9.4.3 ต้องระบุชนิดของสัตว์หรือซากสัตว์ที่ขอทำการค้า

9.4.4 ใบอนุญาตแม้มีกำหนดให้ใช้ในวันใดๆของปีนั้นๆ แต่มีกำหนดหมดอายุในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

9.4.5 ใบอนุญาต จะให้ใช้เฉพาะตัว หากจะมอบหมายให้ผู้อื่นไปดำเนินการ ต้องมีใบมอบอำนาจถูกต้องตามกฎหมาย

9.4.6 เมื่อเจ้าพนักงานขอตรวจใบอนุญาต ต้องนำแสดงต่อเจ้าพนักงานทุกครั้ง

9.4.7 การทำการค้าสัตว์หรือซากสัตว์ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และกฎหมาย

9.4.8 อื่นๆ ระบุในกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. <u>มาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออก</u>

มาตรฐานสินค้า เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการค้าปศุสัตว์ระหว่างประเทศ การกำหนดเงื่อนไขทำโดยประเทศผู้รับซื้อ ดังนั้นจึงมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละประเทศผู้นำเข้า ทั้งนี้ต่างมีจุดประสงค์ที่สำคัญ เช่น เพื่อควบคุมคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพเหมาะสำหรับการบริโภค การควบคุมโรคระบาด และการควบคุมปริมาณสินค้านำเข้า

เมื่อมีการตกลงทำการค้าระหว่างผู้นำเข้าและผู้ส่งออก ผู้ส่งออกจะต้องนำหลักฐานซึ่งกำหนดเงื่อนไขแห่งมาตรฐานสินค้า โดยทางราชการของประเทศผู้นำเข้าไปแจ้งความประสงค์ให้กรมปศุสัตว์ตรวจและควบคุมมาตรฐานให้เป็นไปตามเงื่อนไขซึ่งจะระบุไว้ เพื่อออกใบรับรองสินค้าที่ส่งออก

10.1 มาตรฐานของสัตว์มีชีวิต การควบคุมการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์มีชีวิตของประเทศต่างๆ จะมีเงื่อนไขแตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับระเบียบต่างๆที่กำหนดตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2499 ของประเทศไทย ดังนั้นการควบคุมการส่งออกของไทย โดยกรมปศุสัตว์และการผ่านพิธีการส่งออกทางศุลกากร จึงเสมือนการควบคุมโดยปริยาย

10.2 มาตรฐานของเนื้อสัตว์สำหรับส่งออก การควบคุมการส่งออก เพื่อให้ได้สินค้าที่เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า กระทำโดยละเอียดยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะสินค้าผ่านขั้นตอนการแปรรูป ซึ่งมีผลให้เงื่อนไขมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยต้องทำการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า (Ante - mortem Inspection) การตรวจซากภายหลังฆ่า (Post-mortem Inspection) การควบคุมการตัดแต่ง (Cutting) การเก็บรักษาคุณภาพเนื้อสัตว์ในห้องเย็น (Cold Storage Room) การบรรจุหีบห่อ (Packing) และการตรวจเนื้อในห้องปฏิบัติการ ซึ่งกระทำโดยกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ หากปรากฏว่าอยู่ในสภาพพร้อมที่จะส่งออกได้ จึงจะทำการรับรอง Health certificate ให้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10.2.1 การตรวจสัตว์ก่อนฆ่า (Ante-mortem Inspection) จุฑารัตน์ (2528) เรียบเรียงว่า การตรวจสัตว์ก่อนฆ่ามีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อแยกสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วยออกจากสัตว์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้เนื้อสัตว์ซึ่งให้ความปลอดภัยสูงสุดแก่ผู้บริโภค การตรวจจะกระทำก่อนการฆ่า 1 – 2 วัน ภายในบริเวณคอกพักสัตว์นั่นเอง เมื่อตรวจพบว่าสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วย จะทำการแยกออกเพื่อรอการตรวจอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีของสัตว์ปีกซึ่งจำนวนของไก่ที่ส่งโรงฆ่ามีจำนวนมาก ดังนั้นการตรวจจะกระทำที่ฟาร์ม ซึ่งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจะทำการตรวจสอบโปรแกรมวัคซีนของฟาร์มดังกล่าว วันสุดท้ายของการให้ยาทุกประเภท รวมทั้งลักษณะผิดปกติของไก่ ฝูงไก่ที่ผ่านการตรวจจะมีใบรับรองจากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

สุขภาพหรือความสมบูรณ์ของสัตว์ สามารถสังเกตได้จากสิ่งเหล่านี้

ลักษณะการทรงตัวของสัตว์ สัตว์ที่มีสุขภาพดีลำตัวจะยืดตรง มีอาการสงบ แจ่มใส ตาวาวไว และตื่นตัวเมื่อคนเข้าใกล้

สภาพของผิวหนังปกติ

ลักษณะการหายใจมีความเร็วปกติ ปราศจากเสียงผิดปกติ

เยื่อชุ่มบริเวณปาก หู ตา จมูก ต้องมีสีปกติ ไม่แห้งกร้าน

การขับถ่ายมูล สีและลักษณะของมูลต้องไม่ผิดปกติ

อุณหภูมิร่างกาย จะทำการวัดเมื่อตรวจดูทุกอย่างแล้วยังสงสัย

10.2.2 การตรวจสัตว์ภายหลังการฆ่า (Post-mortem Inspection) เจ้าหน้าที่ตรวจเนื้อสัตว์จะต้องถือปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้งหลังการฆ่าไม่เกิน 1 ชั่วโมง รวมทั้งการชำแหละชากภายในโรงฆ่าสัตว์ ในการดำเนินการตรวจ จะแบ่งจุดตรวจเพื่อดูความผิดปกติของอวัยวะและต่อมน้ำเหลืองที่บริเวณต่อไปนี้

บริเวณรอยต่อของหัวและคอ (Cervical Inspection) เพื่อดูต่อมน้ำเหลืองบริเวณดังกล่าว และตรวจดูพยาธิตัวตืดของโคบริเวณกล้ามเนื้อแก้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณเครื่องใน (Viscera Inspection) เพื่อตรวจความผิดปกติของเครื่องใน เช่น ตับ ปอด ม้าม และต่อมน้ำเหลืองในจุดต่างๆของเครื่องใน

การตรวจที่ซาก (Carcass Inspection) กระทำกับซากที่ผ่าชีกแล้ว และแขวนอยู่บนราวเหนือศีรษะ จึงเรียกการตรวจนี้ว่า Rail Inspection การตรวจนี้นอกจากจะดูความผิดปกติของต่อมน้ำเหลืองตามจุดต่างๆแล้ว ยังเป็นการดูสภาพทั่วไปของซาก เช่น แผลฟกช้ำ การบวมน้ำ ประสิทธิภาพการเอาเลือดออกจากซาก และตรวจความสะอาดเรียบร้อยของการชำแหละซาก

10.2.3 การตรวจเนื้อสัตว์ในห้องปฏิบัติการ นำโดยฝ่ายสัตวแพทย์สาธารณสุข กองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ เป็นบริการสำหรับผู้ส่งออก ทั้งนี้ผู้ขอส่งออกจะต้องจัดตัวอย่างเนื้อซึ่งแช่แข็ง แช่เย็น และบรรจุเรียบร้อยอยู่ในสภาพพร้อมสำหรับการส่งออก โดยที่มีการสุ่มตัวอย่างจากหลายๆส่วนของซาก และตัวอย่างเนื้อนั้นต้องเพียงพอสำหรับการตรวจ ปัจจุบันผู้นำเข้ากำหนดเงื่อนไขการตรวจดังนี้

(1) การตรวจและควบคุมทางห้องปฏิบัติการด้านจุลชีววิทยา เพื่อตรวจหาจุลชีพที่ปนเปื้อนมากับเนื้อสัตว์และนำใช้ภายในโรงงาน หากตรวจพบว่ามีจำนวนเชื้อมากกว่ามาตรฐาน จะงดส่งเนื้อจำนวนที่คาดว่ามีการปนเปื้อนเช่นเดียวกับตัวอย่างออกจำหน่ายต่างประเทศ และกรมปศุสัตว์จะมีหนังสือถึงโรงงานชำสัตว์เพื่อสั่งการแก้ไขปรับปรุงในกระบวนการใดๆที่น่าสงสัยว่าอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนดังกล่าวนั้นได้

มาตรฐานชนิดและจำนวนเชื้อที่กำหนดและทำการตรวจเพื่อการส่งออก

Total Plate Count	ตรวจพบไม่เกิน 3×10^6
MPN Coliform Bacteria	ตรวจพบไม่เกิน 5,000
MPN Faecal Coli	ต้องไม่พบในการตรวจ
Staphylococcus aureus	ตรวจพบไม่เกิน 300
Faecal Streptococcus	ตรวจพบไม่เกิน 1,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Salmonella spp.	ต้องไม่พบในการตรวจ
Fungi	ต้องไม่พบในการตรวจ

(2) การตรวจและควบคุมทางห้องปฏิบัติการด้านแร่ธาตุตกค้าง เพื่อตรวจหาแร่ธาตุในเนื้อสัตว์อันจะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค การปนเปื้อนของแร่ธาตุในเนื้อสัตว์ส่วนใหญ่มีผลจากการที่อาหารสัตว์มีสารดังกล่าวเป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่ถึงกับมีอันตรายต่อตัวสัตว์ในระยะสั้น ดังนั้น การส่งผลไปสู่ผู้บริโภคในระยะยาว หรืออีกส่วนน้อยเป็นผลจากกระบวนการฆ่า ซึ่งมีผลน้อยมาก หากตรวจพบว่ามีแร่ธาตุปะปนในเนื้อสัตว์ในอัตราเกินปกติ กรมปศุสัตว์ก็จะแจ้งให้โรงงานทราบ และรับไปดำเนินการแก้ไข

มาตรฐานกำหนดชนิดของแร่ธาตุที่ต้องทำการตรวจและควบคุมในการส่งออกเนื้อสัตว์ กำหนดโดย FAO และ WHO (1982) ซึ่งถือเป็นมาตรฐานเพื่อการส่งออก

Phosphate	ให้ตรวจพบไม่เกิน 0.5 %
Arsenic	ให้ตรวจพบไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ของเนื้อสัตว์ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีผลจากอาหารสัตว์ที่มีแร่ธาตุชนิดนี้ปะปนมาก
Copper	ให้ตรวจพบไม่เกิน 0.4 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของเนื้อสัตว์
Iron	ให้ตรวจพบไม่เกิน 1.5 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของเนื้อสัตว์
Lead	ให้ตรวจพบไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของเนื้อสัตว์ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มาจากอาหารสัตว์
Selenium	
Mercury	

FAO/WHO (1982) ได้กำหนดจำนวนการให้แร่ธาตุบางชนิดแก่สัตว์ เพื่อให้ได้เนื้อสัตว์ที่มีแร่ธาตุไม่เกินมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งผู้ผลิตเพื่อการส่งออกตระหนักดีว่าไม่มีทางใดที่จะควบคุมแร่ธาตุบางอย่างได้ นอกจากการควบคุมอาหารสัตว์ ดังกำหนดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Arsenic ให้สัตว์ได้ไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของน้ำหนักตัวสัตว์มีชีวิต ต่อวัน

Cadmium ให้ได้ไม่เกิน 0.0067 – 0.0083 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของน้ำหนักสัตว์มีชีวิต ต่อสัปดาห์

Copper ให้ได้ไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของน้ำหนักสัตว์มีชีวิต ต่อวัน

Lead ให้ได้ไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ของน้ำหนักสัตว์มีชีวิต ต่อสัปดาห์

Mercury ให้ได้ไม่เกิน 0.005 มิลลิกรัม/กิโลกรัมของน้ำหนักสัตว์มีชีวิต ต่อสัปดาห์

Methyl Mercury ไม่เกิน 0.0033 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ของน้ำหนักสัตว์มีชีวิต ต่อสัปดาห์

(3) การตรวจและควบคุมทางห้องปฏิบัติการด้านสารพิษตกค้างจากยาฆ่าแมลง (Pesticide Residue)

มาตรฐานกำหนดชนิดและปริมาณการปนเปื้อนของยาฆ่าแมลงในเนื้อสัตว์ เป็นดังนี้

Aldrin	ไม่เกิน	0.2	มิลลิกรัม/กิโลกรัม
BHC	"	3.3	" "
DDT หรือ DDS	"	5.0	" "
Dieldrin	"	3.2	" "
Heptachlor และ Heptachlor Epoxide	"	3.5	" "
Lindane	ตรวจไม่พบเลย		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10.3 การออกใบรับรอง Health certificate โดยกรมปศุสัตว์ ให้แก่ผู้ส่งออก จะทำหลังจากผ่านขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน และการที่ผู้ส่งออกปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้โดยถูกต้อง หลังจากนั้นผู้ส่งออกจะนำหลักฐานต่างๆที่ได้จากกรมปศุสัตว์ไปประกอบการทำพิธีการส่งออก ที่กองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากรต่อไป

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. การจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก

ปัจจุบันภาครัฐบาลและเอกชนได้มีการตื่นตัวและให้ความสนใจการส่งออกสินค้าปศุสัตว์มากขึ้น การจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ก็เป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อให้มีการแปรสภาพเนื้อสัตว์ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศ ดังนั้นจึงทำให้เงื่อนไขที่กำหนดโดยภาครัฐบาลมีความรัดกุมมากขึ้น แต่ทั้งนี้อยู่ภายใต้ความยืดหยุ่นอันเหมาะสม มีผลต่อการลงทุนของเอกชนซึ่งมีความต้องการในการดำเนินธุรกิจนี้

นโยบายทั่วไปสำหรับการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออกที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน จะต้องถูกควบคุมจากหน่วยงานของราชการต่างๆ ได้แก่

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้อนุมัติโครงการ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้อนุมัติจัดตั้ง

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อนุมัติระบบการฆ่าและชำแหละ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้อนุมัติการเปิดใช้โรงงานและระบบการควบคุมระบบน้ำเสียและภาวะสิ่งแวดล้อม

11.1 การอนุมัติจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก กำหนดเงื่อนไขโดยกระทรวงมหาดไทย มีขั้นตอนต่างๆดังนี้

11.1.1 การยื่นคำขออนุญาต ให้ผู้ประสงค์จะจัดตั้งโรงงานฆ่าสัตว์ยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งต่อนายอำเภอ หรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณี โดยมีหลักฐานประกอบการพิจารณาดังนี้

(1) แบบแปลนโรงฆ่าสัตว์ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(2) สำเนาบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(3) ใบอนุญาตจัดตั้งโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512

(4) แผนที่แสดงสถานที่จัดตั้งโรงงานฆ่าสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.1.2 การสอบปากคำผู้ขออนุญาตเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งกระทำโดยอำเภอหรือเทศบาลที่รับผิดชอบ

(1) การตรวจสอบเอกสารที่กำหนดข้างต้น

(2) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสถานที่จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ และโรงพักสัตว์ ว่าเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด และหากเกิดการจัดตั้งขึ้นแล้ว จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ราษฎรผู้อยู่ใกล้เคียงหรือไม่ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะยันทึกปากคำ (ป.ค.14) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรผู้อยู่ใกล้เคียงโรงฆ่าสัตว์ ไว้เป็นหลักฐาน

(3) การบันทึกปากคำ (ป.ค.14) ผู้ขออนุญาตจัดตั้งในเรื่องต่างๆ ดังนี้

ผู้ขออนุญาตยินดีให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2502 ในการตรวจสอบการฆ่าสัตว์ ตามใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ที่ได้รับอนุญาตได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อป้องกันการลักลอบฆ่าสัตว์

ผู้ขออนุญาตจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนทุกประการ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการจ่ายเงินให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเงื่อนไขนอกเหนือจากอากรการฆ่าสัตว์

ผู้ขออนุญาตจะไม่กระทำการใดๆให้เป็นที่เดือดร้อน รำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการกำจัดน้ำเสียและการกำจัดเศษวัตถุดิบที่เกิดจากการผลิต ทั้งนี้จะต้องดำเนินการให้ถูกสุขลักษณะตามกฎหมายและระเบียบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ผู้ขออนุญาตจะปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัญญาข้อตกลง หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม จะยินยอมให้ถอนการอนุญาตให้จัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ ตามมาตรา 5 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2502

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.1.3 การเสนอเรื่องเพื่อการพิจารณาอนุมัติ อำเภอหรือเทศบาลจะรวบรวมหลักฐานและเอกสารต่างๆทั้งหมดให้จังหวัด และให้จังหวัดพิจารณา พร้อมทั้งเสนอความเห็นและส่งเรื่องให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติต่อไป

11.2. การอนุมัติระบบการฆ่าและการชำแหละ กำหนดเงื่อนไขโดยกรมปศุสัตว์ ตามกระบวนการปฏิบัติดังนี้

11.2.1 ลักษณะของโรงฆ่าสัตว์

(1) อาคารมั่นคงแข็งแรง ทำความสะอาดง่าย มีระบบการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างทั้งธรรมชาติและแสงไฟฟ้าอย่างเพียงพอ ซึ่งกำหนดให้บริเวณตรวจเนื้อมีความเข้มของแสงไม่น้อยกว่า 300 ลักซ์ ห้องปฏิบัติงานต่างๆ ไม่น้อยกว่า 200 ลักซ์ บริเวณอื่นๆ ไม่น้อยกว่า 20 ลักซ์

(2) อาคารกว้างขวางพอที่จะปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกทุกห้อง การออกแบบอาคาร ต้องติดตั้งเครื่องมือเครื่องใช้ให้เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้เนื้อสัตว์หรือซากสัตว์สัมผัสกับพื้น ฝาผนัง หรือสิ่งอื่นใด ประตูมีขนาดกว้างพอควร มีม่านอากาศกั้น ประตูชั้นในควรเป็นแบบเปิดแล้วปิดเอง

(3) มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆไว้โดยเฉพาะ และห้องสุขาต้องแยกออกเป็นสัดส่วนต่างหากจากบริเวณการฆ่าสัตว์

(4) มีสิ่งป้องกันแมลง นก สัตว์พันแทะ และสัตว์อื่นๆติดตั้ง เพื่อไม่ให้สัตว์เหล่านี้เข้ามาในอาคาร

(5) พื้นที่ห้องฆ่าต้องเป็นวัสดุไม่ซึมน้ำ ไม่ดูดกลิ่น ไม่เป็นพิษ ไม่มีรอยแยก ไม่ลื่น พื้นห้องต้องลาดเอียง มุมห้องต้องเป็นมุมโค้ง สะดวกต่อการทำความสะอาด

(6) ฝาผนังต้องเป็นวัตถุไม่ดูดซึมน้ำ ไม่ดูดกลิ่น ไม่เป็นพิษ ผิวเรียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทนต่อยาฆ่าเชื้อ สูงไม่น้อยกว่า 2 เมตร

(7) เพดานห้องฆ่าต้องเป็นวัสดุเรียบ ฝุ่นผงเกาะติดยาก ทำความสะอาดง่าย

(8) ต้องมีระบบกำจัดน้ำเสียที่ใช้งานได้ดีตลอดเวลา

11.2.2 พื้นที่และอุปกรณ์ในโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญในการฆ่าสัตว์คือ ต้องแยกพื้นที่ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์การฆ่าสัตว์แต่ละชนิดออกจากกันอย่างเด็ดขาด และมีเงื่อนไขอื่นๆดังนี้

(1) โรงพักสัตว์ ต้องมีพื้นที่สำหรับพักสัตว์ไม่น้อยกว่า 2 เท่าของจำนวนสัตว์ที่เข้าฆ่าแต่ละวัน มีทางลาดสำหรับต้อนสัตว์ลงจากรถบรรทุก มีความลาดเอียงไม่เกิน 30° กว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร ไม่ลื่น มีน้ำสะอาดให้สัตว์กินและล้างตัวอย่างเพียงพอ และมีรางระบายน้ำและมูลอย่างเหมาะสม

(2) มีเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับสัตวแพทย์ตรวจสัตว์ก่อนฆ่า

(3) มีคอกสัตว์ป่วยหรือสงสัยว่าป่วย เพื่อกักตรวจต่างหาก

(4) ทางสำหรับต้อนหรือนำสัตว์เข้าฆ่าและนำเนื้อออกจากโรงฆ่าสัตว์ต้องแยกจากกันโดยเด็ดขาด

(5) มีปฏักไฟฟ้าหรือแส้มุมนวมสำหรับไล่ต้อนสัตว์

(6) พื้นที่สำหรับทำให้สัตว์สลบ (Stunning Pen) พื้นที่แทงเอาเลือดออก (Bleeding area) พื้นที่ตรวจเนื้อ (Meat Inspection area) ต้องกว้างขวางสะดวกต่อการปฏิบัติงาน และอยู่ในจุดเหมาะสม

(7) ระบบรางเหล็กเหนือศีรษะ (Overhead Rail System) พร้อมด้วยรอกไฟฟ้า (Electric Hoist)สำหรับยกซากขึ้นแขวนบนราว อาจเป็นตัวเดียวกับรอกหย่อนซาก (Gravity Dropper) ก็ได้ นอกจากนี้ต้องมีตะขอ (Spreader Hook) โซ่พร้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลูกรอกและเหล็กถ่างขาก (Gambrel) หรือรอกบีตะขอ (Trolley Hook) ฯลฯ

(8) อุปกรณ์สำหรับทำให้สัตว์สลบ เช่น ปืนยิงสลบในโค กระบือ (Captive Bolt Piston) หรือเครื่องช็อตไฟฟ้า เครื่องทำให้สลบด้วยแก๊ส สำหรับสุกร เป็นต้น

(9) อ่างรองเลือด

(10) ถังน้ำร้อนลวกขากสำหรับสุกร (Scalding Tank) เครื่องขูดขน (Dehairing Machine) โต๊ะตบแต่งสำหรับขาก (Gambrel Table) เตาเผาขนอ่อน (Singer) เครื่องขูดผิว (Black scraper) ฯลฯ

(11) แคร่สำหรับลอกหนังในโค กระบือ (Dressing Bed) ซึ่งมีห้องเก็บหนังแยกต่างหาก

(12) ห้องทำความสะอาดเครื่องใน ถาดเลื่อนสำหรับวางเครื่องในสำหรับการตรวจ (Moving Inspector Table)

(13) เลื่อยผ่าขาก (Electric Carcass Splitting Saw) แท่นยืนปรับระดับได้ (Hydraulic Standing Platform)

(14) เครื่องฉีดน้ำความดันสูง (High Pressure Washing Knit)

(15) เครื่องชั่ง (Head Balance)

(16) ห้องเย็นสำหรับเก็บขาก ต้องกว้างขวางพอ และสามารถควบคุมอุณหภูมิห้องเย็น (Chilling room) ระหว่าง 0 ถึง – 5° ซ. Cold Storage Room ระหว่าง – 20 ถึง – 40° ซ. Freezing Room ระหว่าง – 40° ถึง – 45° ซ.

(17) ห้องเย็นสำหรับเก็บขากที่สงสัยว่าเป็นโรค เพื่อรอผลการตรวจอย่างละเอียดจากสัตวแพทย์

(18) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ พร้อมเครื่องมือการตรวจอย่างครบถ้วน

(19) ห้องเก็บเนื้อสัตว์ที่เป็นโรค หรือเนื้อสัตว์ที่สัตวแพทย์ยึดเพื่อรอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำลาย

(20) ที่สำหรับล้างรถบรรทุก และที่เก็บมูลสัตว์หรือขยะอย่างมิดชิด

(21) ห้องตัดแต่งซาก ซึ่งควบคุมอุณหภูมิได้ระหว่าง 15 – 20 °ซ.

(22) โรงงานผลิตผลพลอยได้ หรือห้องทำผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ถ้าจำเป็น

(23) ห้องพยาบาล สำหรับปฐมพยาบาลหากเกิดการเจ็บป่วยของผู้ปฏิบัติงานอย่างกระทันหัน

(24) ห้องพักคนงานหรือสัตวแพทย์ และห้องทำงานของสัตวแพทย์

(25) มีน้ำสะอาดใช้อย่างเพียงพอ และมีเครื่องทำน้ำร้อน อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 80 °ซ.

ข้อกำหนดข้างต้นอาจไม่ครอบคลุมถึงการออกแบบระบบการฆ่าและการชำแหละได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ยังต้องแยกประเภทโรงฆ่าสัตว์แต่ละชนิด ในแต่ละแบบของโรงฆ่าสัตว์ ดังนั้นจึงเสนอแบบแปลนโรงฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ และสุกร ในภาพผนวกที่ 7 ถึง 17 ซึ่งมีทั้งโรงฆ่าขนาดเล็กและขนาดใหญ่

11.3 การอนุมัติการเปิดใช้โรงงานและระบบการควบคุมน้ำเสียและภาวะสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเงื่อนไข และอนุมัติโดย กรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

11.3.1 การยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานฆ่าสัตว์ จะกระทำได้ 2 กรณี คือ

โรงฆ่าสัตว์ที่มีสถานทำการฆ่าสัตว์ในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งขอแบบฟอร์มได้ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

โรงฆ่าสัตว์ที่มีสถานทำการฆ่าสัตว์ในเขตต่างจังหวัด ขอแบบฟอร์มได้ที่อุตสาหกรรมจังหวัดที่ตั้งโรงงาน

11.3.2 สิ่งที่ระบุในการขออนุญาต เช่น สถานที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์ ขนาดกำลังผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้าง ปริมาณน้ำทิ้ง ฯลฯ ซึ่งระบุโดยละเอียดในแบบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (แบบ ร.ง.5) และคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงงาน หรือขยายโรงงาน (ร.ง.1)

11.3.3 สิ่งที่เคร่งครัดมากสำหรับการขออนุญาตจัดตั้งโรงงานฆ่าสัตว์ คือเงื่อนไขเกี่ยวกับระบบการกำจัดน้ำเสีย ซึ่งระบุไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (2525) ดังนี้

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ห้ามมิให้ระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่วิธีเจือจาง (Dilution) โดยให้น้ำทิ้งมีลักษณะดังนี้

(1) ค่าความเป็นกรด ด่าง (pH Value) ระหว่าง 5 ถึง 9

(2) Permanganate Value ไม่มากกว่า 60 มิลลิกรัมต่อลิตร

(3) สารละลายได้ Dissolved Value มีค่าไม่มากกว่า 5,000 มิลลิกรัมต่อลิตร

(4) Sulphide คิดเทียบเป็น ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H_2S) ไม่มากกว่า 1 มิลลิกรัมต่อลิตร

(5) Cyanide คิดเทียบเป็น ไฮโดรเจนไซยาไนด์ (HCN) ไม่มากกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตร

(6) โลหะหนักมีค่าดังนี้

Zinc	ไม่มากกว่า 5 มิลลิกรัมต่อลิตร
Chromium	ไม่มากกว่า 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร
Arsenic	ไม่มากกว่า 0.25 มิลลิกรัมต่อลิตร
Mercury	ไม่มากกว่า 1 มิลลิกรัมต่อลิตร
Cadmium	ไม่มากกว่า 0.005 มิลลิกรัมต่อลิตร
Barium	ไม่มากกว่า 0.03 มิลลิกรัมต่อลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Barium	ไม่มากกว่า	1 มิลลิกรัมต่อลิตร
Selenium	ไม่มากกว่า	0.02 มิลลิกรัมต่อลิตร
Lead	ไม่มากกว่า	0.02 มิลลิกรัมต่อลิตร
Nickel	ไม่มากกว่า	0.02 มิลลิกรัมต่อลิตร
Manganese	ไม่มากกว่า	5 มิลลิกรัมต่อลิตร

(7) Tar ไม่พบเลย

(8) น้ำมันและไขมัน (oil & grease) ไม่มากกว่า 5 มิลลิกรัม/ลิตร

(9) Formaldehyde ไม่มากกว่า 1 มิลลิกรัมต่อลิตร

(10) Phenols & Cresols ไม่มากกว่า 1 มิลลิกรัมต่อลิตร

(11) คลอรีนอิสระ (Free Chlorine) ไม่มากกว่า 1 มิลลิกรัม/ลิตร

(12) ยาฆ่าแมลง (Insecticide) และ สารกัมมันตรังสีต้องไม่มีเลย

(13) ถ้าอัตราส่วนผสมระหว่างน้ำทิ้งกับน้ำในลำน้ำสาธารณะ อยู่ระหว่าง 1 ต่อ 8 ถึง 1 ต่อ 150 สารที่ลอยเจือปนอยู่ ต้องไม่มากกว่า 30 ppm. ถ้าอัตราส่วนระหว่างน้ำทิ้งต่อน้ำในลำน้ำสาธารณะอยู่ระหว่าง 1 ต่อ 151 ถึง 1 ต่อ 300 สารลอยเจือปนต้องไม่มากกว่า 60 ppm. ถ้าเป็นอัตรา 1 ต่อ 300 ถึง 1 ต่อ 500 สารลอยเจือปนต้องไม่เกิน 150 ppm.

(14) B.O.D. Value (Biochemical Oxygen Demand) ทำการวัด 5 วัน ที่ 20°ซ. ไม่มากกว่า 20 มิลลิกรัมต่อลิตร

11.3.4 จากมาตรฐานข้างต้น เป็นการยากที่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมจะปล่อยน้ำเสียออกจากโรงงานเลย โดยไม่ผ่านการทำให้น้ำสะอาดขึ้นก่อน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการบำบัดน้ำทิ้งที่เหมาะสม ซึ่งที่นิยมมากในปัจจุบันได้แก่ การบำบัดน้ำทิ้งแบบชีววิทยา และด้วยเหตุที่โรงงานจำนวนมากไม่สามารถระบายน้ำเสียลงสู่ลำน้ำสาธารณะได้ทั้งหมด เพราะไม่มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหมาะสมเรื่องสถานที่ตั้ง จึงต้องทำระบบการกำจัดน้ำเสียโดยวิธีอื่นที่เหมาะสมกว่า ดังนี้

(1) Activated Sludge Process, ไม่นิยมสำหรับโรงฆ่าสัตว์ แต่เหมาะสำหรับการระบายน้ำทิ้งจากชุมชนมากกว่า

(2) Trickling Filters นิยมใช้กับน้ำทิ้งที่มีความสกปรกมาก เพราะสามารถกำจัดได้อย่างรวดเร็ว ไม่นิยมสำหรับโรงฆ่าสัตว์ เพราะต้นทุนสูง

(3) Aerated Lagoons คือบ่อเติมอากาศ ซึ่งกระทำขณะน้ำเสียไหลผ่าน แต่ไม่นิยมสำหรับโรงฆ่าสัตว์

(4) Stabilization ponds คือบ่อดินที่มีน้ำตื้นๆ รูปร่างของบ่อกำหนดไว้แน่นอน มีการลงทุนต่ำ จึงนิยมสำหรับโรงฆ่าสัตว์ทั่วไปสำหรับประเทศไทย เพราะมีพื้นที่มาก ซึ่งแบ่งเป็นระบบย่อยได้ 3 ระบบคือ

บ่อแบบใช้อากาศ (Aerobic ponds) บ่อแบบนี้มีทั้งแบคทีเรียและสาหร่าย สภาพการมีอากาศนั้นเกิดขึ้นที่บ่อ จึงต้องทำให้บ่อมีความลึกระหว่าง 6 – 12 นิ้ว เคยมีการออกแบบให้ลึกถึง 5 ฟุต ซึ่งให้ประสิทธิภาพในการกำจัดประมาณ 95 %

บ่อแบบไม่ใช้อากาศ (Anaerobic ponds) บ่ออยู่ในสภาพปราศจากอากาศ ความลึกของบ่อ 20 ฟุต จะเกิดแก๊สมีเทน และคาร์บอนไดออกไซด์จำนวนมาก ประสิทธิภาพในการกำจัด 95 %

Aerobic และ Anaerobic ponds บ่อชนิดนี้แบ่งออกเป็น 3 โซน ตามความลึก บริเวณผิวบนจะเป็นที่เจริญของแบคทีเรียที่ใช้อากาศ ชั้นที่ 2 ตอนกลาง มีสภาพทั้งใช้ออกซิเจนและไม่ใช้ออกซิเจน ชั้นล่างสุดเป็นแบคทีเรียที่ไม่ใช้อากาศเลย

สำหรับการออกแบบระบบกำจัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและกลางภายในประเทศ แสดงในภาพผนวกที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.4 การของส่งเสริมการลงทุน และการอนุมัติโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรี มีเงื่อนไขต่างๆที่เกี่ยวข้องดังนี้

11.4.1 หลักประกัน การคุ้มครอง และสิทธิประโยชน์ที่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (2520)

การให้หลักประกัน

(1) รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ

(2) รัฐจะไม่ประกอบกิจการใหม่ขึ้นแข่งขัน

(3) รัฐจะไม่ผูกขาดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับของผู้ได้รับการส่งเสริม

(4) รัฐจะไม่ควบคุมราคาผลิตภัณฑ์ของผู้ได้รับการส่งเสริม

(5) รัฐจะอนุญาตให้ส่งออกเสมอไป

(6) รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจนำผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับที่ได้รับการส่งเสริมเข้ามาโดยได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า

มาตรการคุ้มครอง (พิจารณาตามความเหมาะสม)

(1) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษขาเข้า ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ภายในประเทศ แต่ไม่เกิน 50 % ของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่ง โดยใช้บังคับไม่เกินคราวละ 1 ปี

(2) ห้ามการนำเข้าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ภายในประเทศ

(3) ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ช่วยเหลือหรือแก้ไขวิธีการจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นอุปสรรคต่อกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

สิทธิประโยชน์ด้านภาษี

(1) อาจได้รับการงดหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและภาษีการค้าร้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ 50 สำหรับเครื่องจักรที่นำเข้า

(2) อาจได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น ไม่เกินร้อยละ 90 มีกำหนดเวลาคราวละ 1 ปี

(3) อาจได้รับการงดเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 3 – 8 ปี และอนุญาตให้นำผลขาดทุนไปหักออกจากกำไรสุทธิภายหลังระยะเวลาที่ได้รับการงดเว้นภาษีเงินได้ มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี

(4) ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำค่า กูดวิลล์ ลิขสิทธิ์หรือค่าลิขสิทธิ์อย่างอื่นไปรวมเพื่อเสียภาษีเงินได้ เป็นเวลา 5 ปี

(5) ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

การอนุญาต

(1) อนุญาตให้นำคนต่างด้าวเข้ามาเพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุน

(2) อนุญาตให้นำช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

(3) อนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(4) อนุญาตให้นำเข้าหรือส่งออกเงินตราต่างประเทศ

สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม สำหรับกิจการในเขตส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้แก่ท้องที่ในเขตจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี และนครปฐม จะได้รับสิทธิเหล่านี้เพิ่มเติม

(1) อาจได้รับการลดภาษีการค้าสำหรับการขายผลิตภัณฑ์ ไม่เกินร้อยละ 90 เป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) อาจได้รับการลดภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้ตามปกติ หรือนับจากวันที่มีรายได้

(3) ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา เป็นสองเท่าของเงิน ที่ใช้ในการประกอบกิจการ

(4) อนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ได้ไม่เกินร้อยละ 25 โดยหักจากกำไรสุทธิของปีหนึ่งหรือหลายปี ภายในเวลา 10 ปีนับแต่วันมีรายได้

สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับกิจการส่งออก

(1) ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับการนำเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น

(2) ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าที่นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป

(3) ได้รับการยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้า

(4) ได้รับอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 5 ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากการส่งออก โดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่ง

11.4.2 หลักเกณฑ์การอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน โดยมีเงื่อนไขตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2526) ซึ่งถือเป็นหลักปฏิบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

ข้อกฎหมาย ภายใต้ขอบเขตของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 จะมีการอนุมัติให้การส่งเสริมแก่โครงการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นสาขาเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง หรือการอุตสาหกรรม และบริการอื่นๆ หากพิจารณาเห็นว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) ผลิตภัณฑ์ ผลิตผล หรือบริการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีแต่ไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

(2) การผลิตผลิตภัณฑ์ ผลิตผล หรือจัดให้บริการนั้นมีความสำคัญต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

(3) โครงการลงทุนนั้นมีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี และมีมาตรการป้องกันผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมเพียงพอ

นโยบาย ในการดำเนินการส่งเสริมการลงทุนภายใต้กฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีนโยบายที่จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่โครงการลงทุนซึ่ง

(1) ช่วยเสริมสร้างฐานะดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ให้มีความมั่นคงขึ้นได้มาก โดยเฉพาะการผลิตเพื่อการส่งออก

(2) สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรภายในประเทศ

(3) เพิ่มการจ้างงานได้เป็นจำนวนมาก

(4) มีแหล่งประกอบการในภูมิภาค

(5) ประหยัดพลังงานหรือทดแทนพลังงานนำเข้า

(6) จัดตั้งหรือพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก ซึ่งจะเป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศขั้นต่อไป

(7) รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าจำเป็น

หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการ ในการพิจารณาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการมีแนวทางการพิจารณาดังนี้

(1) ขนาดความต้องการของตลาดสำหรับผลผลิตหรือบริการนั้นต้องมีมากพอสำหรับกำลังผลิตที่เพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) มีต้นทุนการผลิตต่ำพอที่จะแข่งขันกับสินค้าของต่างประเทศได้ ในระดับความคุ้มครองด้านภาษีอากรขาเข้า ในอัตราไม่เกินร้อยละ 30 หรือในอัตราที่เป็นอยู่ แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่ากัน

(3) มีมูลค่าเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่

(4) มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจดทะเบียนสำหรับบริษัทใหม่ หรือทุนที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับบริษัทที่ดำเนินการแล้ว โดยปกติไม่เกิน 5 ต่อ 1 แล้วแต่อัตราใดจะต่ำกว่ากัน

(5) ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัย และใช้เครื่องจักรใหม่ เว้นแต่ในกรณีที่สถาบันที่เชื่อถือได้รับรองประสิทธิภาพ และคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษ

(6) โครงการลงทุนที่เข้าลักษณะข้อหนึ่งข้อใดต่อไปนี้ จะไม่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับการส่งเสริม

มีผู้ประกอบการซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีอยู่แล้วโดยไม่ได้รับการส่งเสริม

เป็นกิจการที่เคยได้รับการส่งเสริม แต่คณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นสามารถดำเนินการได้ดีพอสมควรแล้ว

กำลังผลิต ถ้ามีภายในประเทศเพียงพอจะสนองความต้องการอยู่แล้ว ไม่ต่ำกว่าอีก 2 ปีข้างหน้า เว้นแต่จะเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก

เป็นโครงการที่ใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศทั้งสิ้น และผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยผลิตผลประเภทที่จะผลิตนั้นมีระดับอากรขาเข้าเกินกว่าร้อยละ 40 อยู่แล้ว

มีประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ระงับการส่งเสริมกิจการประเภทนั้นแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.4.3 ระเบียบวิธีการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ผู้ประสงค์จะขอรับการส่งเสริม จะติดต่อขอทราบรายละเอียดและหลักเกณฑ์ทั่วไปในการขอรับการส่งเสริม พร้อมทั้งแบบฟอร์มคำขอรับการส่งเสริม (กกท.01) จำนวน 3 ชุด ได้ที่สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ชั้น 16 อาคารธนาคารกสิกรไทย เลขที่ 400 พหลโยธิน กรุงเทพฯ

(1) การยื่นคำขอรับการส่งเสริม ให้ยื่นคำขอแสดงโครงการที่จะลงทุน จำนวน 2 ชุด ที่สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ส่วนคำขอรับอีก 1 ชุดนั้น ให้ผู้ขอรับการส่งเสริมเก็บไว้เป็นสำเนา ตัวอย่างคำขอรับการส่งเสริม แสดงในภาพผนวกที่

(2) ในกรณีที่ผู้ขอรับการส่งเสริมยังไม่ได้จัดตั้งบริษัท มูลนิธิหรือสหกรณ์ ผู้ขออาจยื่นคำขอรับการส่งเสริมได้ในนามบุคคลธรรมดา แต่ผู้ขอรับการส่งเสริมจะต้องจัดตั้งสหกรณ์ บริษัท หรือมูลนิธิให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ผู้ขอรับการส่งเสริมได้รับหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการให้ส่งเสริมแล้ว

11.4.4 วิธีปฏิบัติเมื่อทราบผลการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

(1) เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีมติอนุมัติให้การส่งเสริมแก่โครงการใด สำนักงานจะออกหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ การแจ้ง จะได้ระบุเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดไว้ด้วย

(2) เมื่อได้รับทราบผลการอนุมัติและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดไว้แล้ว หากยอมรับการส่งเสริมตามสิทธิและประโยชน์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ผู้ขอรับการส่งเสริมจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

มีหนังสือตอบรับยืนยันรับการส่งเสริมให้สำนักงานทราบภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น

ส่งเอกสารหรือสำเนาเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาออกบัตรส่งเสริมไปให้สำนักงานภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ตามรายการต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสือบริคณห์สนธิ

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนบริษัทจำกัด

หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วน แสดงทุนจดทะเบียน รายชื่อกรรมการ อำนาจในการดำเนินงานของกรรมการ และที่ตั้งของสำนักงานใหญ่

บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัญชาติที่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทรับรองข้อความ และหากมีนิติบุคคลอื่นใด ซึ่งมีสัญชาติไทยถือหุ้นในบริษัทนี้ จะต้องส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัญชาติของนิติบุคคลนั้น ที่สำนักงานทะเบียน หุ้นส่วนบริษัทรับรองข้อความไปให้ด้วย

แบบประกอบการขอรับบัตรส่งเสริม (กกท.05) จำนวน 1 ชุด ที่กรอกข้อความเรียบร้อยแล้ว

(3) หากสำนักงานไม่ได้รับหนังสือยืนยันตอบรับการส่งเสริม และไม่ได้รับเอกสาร หรือสำเนาเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ ภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าว สำนักงานจะถือว่าผู้ขอรับการส่งเสริมนั้นไม่มีความประสงค์จะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริม

(4) ในกรณีผู้ขอรับการส่งเสริมมีความจำเป็นจะขอใช้สิทธิและประโยชน์ใดๆก่อน ผู้ขอรับการส่งเสริมจะต้องส่งเอกสารที่ระบุข้างต้นไปให้สำนักงานทันที ทั้งนี้เพื่อสำนักงานจะได้ดำเนินการออกบัตรส่งเสริมให้ใช้สิทธิและประโยชน์ต่อไป

11.4.5 วิธีการปฏิบัติและดำเนินการเมื่อได้รับบัตรส่งเสริม

(1) เมื่อสำนักงานเห็นว่าผู้ขอรับการส่งเสริมสามารถจะดำเนินการตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมแล้ว จะได้ออกบัตรส่งเสริมให้ บัตรส่งเสริมที่สำนักงานออกให้จะมีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้ลงนาม ระบุวันที่ และเลขที่ของบัตรส่งเสริมไว้ด้วย

(2) เงื่อนไขซึ่งคณะกรรมการกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริม จะปฏิบัติจะเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนทุนและที่มาของทุน

สัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น

ขนาดของกิจการ ซึ่งรวมถึงชนิดของผลิตภัณฑ์ ผลิตผล หรือการให้บริการ กรรมวิธีการผลิตหรือการประกอบ และกำลังผลิตหรือประกอบ

ปริมาณวัตถุดิบภายในประเทศที่ต้องใช้

สัญชาติและจำนวนคนงาน ช่างฝีมือและผู้ชำนาญการ

การฝึกและใช้กำลังคนงานในการปฏิบัติงาน

การป้องกันและควบคุมผลเสียไม่ให้เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อม

ระยะเวลาที่ต้องเริ่มปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

ระยะเวลาที่ต้องสั่งซื้อเครื่องจักรและการนำเข้าในราชอาณาจักร หรือการส่งกลับออกไปภายหลังเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ซึ่งหากมีการขยายเวลา ต้องระบุไว้ด้วย

วันเปิดดำเนินการ

การรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินการ

การรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าว ว่าได้ฝึกอบรมให้คนไทยได้รับรู้ความชำนาญเพียงไร

การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลหรือการประกอบหรือส่งออก เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด

การจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิต

การให้นำเงิน หนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคารหลักทรัพย์ รัฐบาลไทย หรือหลักประกันอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร มอบแก่สำนักงานเพื่อเป็นประกันในการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่การให้ การใช้ หรือการควบคุมการใช้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2520

(3) ผู้ได้รับการส่งเสริมจะต้องเริ่มงาน เช่นเริ่มทำการก่อสร้างโรงงาน และเริ่มสั่งซื้อเครื่องจักรภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันที่ออกบัตรส่งเสริม และเมื่อเริ่มงานดังกล่าวแล้ว ให้รายงาน พร้อมทั้งส่งหลักฐานให้สำนักงานหราบ

(4) จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จพร้อมที่จะเปิดดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาไม่เกิน 30 เดือน นับแต่วันออกบัตรส่งเสริม และก่อนที่จะเปิดดำเนินการ จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานหราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อทำการตรวจสอบ อนุญาตให้เปิดดำเนินการ

(5) เมื่อเปิดดำเนินการแล้ว ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินงานให้สำนักงานหราบดังนี้

การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการถือหุ้นระหว่างผู้มีสัญชาติไทยและคนต่างด้าว หรือการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นของคนต่างด้าว ต่างสัญชาติทุกครั้ง

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานประจำปีตามแบบที่สำนักงานกำหนด โดยจะต้องรายงานทุกรอบปี ภายในวันที่ 30 มิถุนายน ของปีถัดไป

เรื่องอื่นๆเป็นครั้งคราวตามแบบ และภายในระยะเวลาที่สำนักงานจะได้กำหนด

11.4.6 กิจการฆ่าและชำแหละโค กระบือ ตามบัญชีประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน (2529) ต้องมีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่าห้าสิบล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) บุคคลสัญชาติไทย จะต้องถือหุ้นรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน

(2) จะต้องจัดสร้างโรงฆ่าและชำแหละโค กระบือ ที่ทันสมัย และถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ และต้องมีห้องเย็นและห้องแช่แข็งตามขนาดที่เหมาะสมกับโครงการ

(3) ตั้งแต่ปีที่ 4 ของการเปิดดำเนินการเป็นต้นไป จะจำหน่ายเนื้อโคกระบือภายในประเทศในแต่ละปี เป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละ 50 ของมูลค่าเนื้อชำแหละ ทั้งนี้ หัว หาง ขา ชน เครื่องในและเนื้อโค กระบือ แปรสภาพให้จำหน่ายในประเทศได้ โดยไม่นับรวมเป็นมูลค่าเนื้อชำแหละ

(4) จะต้องมีเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับแปรรูปเนื้อโค กระบือ เป็นผลิตภัณฑ์อาหารรวมอยู่ในโครงการด้วย ตามความเหมาะสม

(5) จะต้องดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดหาโค กระบือป้อนโรงฆ่า

(6) จะให้ได้รับสิทธิและประโยชน์บกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(7) จะต้องจ่ายเงินช่วยเหลือให้ราชการส่วนท้องถิ่นในอัตราตัวละ 15 บาท สำหรับโค และตัวละ 18 บาทสำหรับกระบือ

11.4.7 กิจการฆ่าชำแหละสุกร ตามบัญชีประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน (2529) ต้องมีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน และเงื่อนไขอื่นดังนี้

(1) บุคคลผู้มีสัญชาติไทย จะต้องถือหุ้นรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน

(2) จะต้องจัดตั้งโรงฆ่า ชำแหละ ที่ทันสมัยและถูกมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ และจะต้องมีห้องเย็นขนาดเหมาะสมกับโครงการ

(3) ตั้งแต่ปีที่ 4 ของการเปิดดำเนินการเป็นต้นไป จะจำหน่ายเนื้อชำแหละภายในประเทศเป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าเนื้อชำแหละ ทั้งนี้ หัว แข้ง ขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาง เครื่องใน ขน และเนื้อแปรรูป ให้จำหน่ายในประเทศได้ โดยไม่นับรวมเป็นมูลค่าเนื้อชำแหละ

(4) จะให้ได้รับสิทธิประโยชน์ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

11.4.8 กิจการฆ่าไก่และชำแหละเนื้อไก่เพื่อส่งออก มีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน

(1) บุคคลผู้มีสัญชาติไทย จะต้องถือหุ้นรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน

(2) เนื้อไก่ที่ผลิตได้ จะต้องส่งออกจำหน่ายต่างประเทศทั้งสิ้น

(3) จะอนุญาตให้จำหน่ายในประเทศได้เฉพาะ เครื่องใน เลือด กระดูก ขน ขา และปีกส่วนที่ต่างประเทศไม่รับซื้อเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ระเบียบพิธีการทางศุลกากรสำหรับการส่งออกปศุสัตว์

การส่งออกสินค้าปศุสัตว์ ตามข้อกำหนดของกรมศุลกากร (2527) ให้สินค้า โค กระบือ สุกรและไก่ เป็นสินค้าที่มีการควบคุมการส่งออก และไม่มีการระบุให้ต้องเสียอากรขาออก แต่ระบุว่าต้องเสียภาษีการค้า ดังนั้นผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน อาจได้รับการงดเว้นในเงื่อนไขดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ในการส่งออก ผู้ส่งออกจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนดไว้โดยเคร่งครัด ภายหลังจากที่ได้ปฏิบัติตามระเบียบของกรมปศุสัตว์และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาก่อนแล้ว การผ่านพิธีการส่งออกจึงเริ่มขึ้นได้ โดยที่ผู้ส่งออกจะต้องเตรียมเอกสารที่เกี่ยวกับการส่งออกเพื่อยื่นขอผ่านพิธีการส่งออก คือ

(1) ใบขนสินค้าขาออก

(2) บัญชีราคาสินค้า (Invoice)

(3) ใบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (Exchange control) หรือ E.C.61

(4) ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง ได้แก่ Health certificate

(5) คำร้องต่างๆ ถ้ามี

เมื่อได้จัดทำใบขนสินค้าขาออก พร้อมทั้งเอกสารประกอบต่างๆ เสร็จเรียบร้อยแล้วก็ให้นำไปยื่นเพื่อขอผ่านพิธีการดังนี้

(1) ท่าออกกรุงเทพฯ ให้ยื่นที่หน่วยการส่งออก ฝ่ายการส่งออกและสิทธิพิเศษ กองตรวจสินค้าขาออก กรมศุลกากร (อาคารกองตรวจสินค้าขาออก การท่าเรือแห่งประเทศไทย หากต้องการส่งออกทางอากาศ ให้ยื่นที่ด่านศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพฯ)

(2) ท่าออกภูมิภาค ให้ยื่นต่อด่านศุลกากร ซึ่งตั้งในจังหวัดนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12.1 ใบขนสินค้าขาออก

รายการในใบขนสินค้าขาออก จะต้องกรอกข้อความในแบบฟอร์ม โดยการเขียนหรือพิมพ์ การเขียนต้องเขียนด้วยปากกา ห้ามใช้ดินสอ ข้อความใดผิด ต้องขีดทิ้ง แล้วเขียนใหม่ และเซ็นชื่อกำกับทุกครั้ง ห้ามใช้วิธีป้ายขาวทับแล้วเขียนหรือพิมพ์ใหม่ กรณีการขีดฆ่ามากจนสกปรก เจ้าหน้าที่จะไม่ผ่านพิธีการให้ สิ่งที่ต้องระบุในใบขนสินค้าและแบบแสดงรายการค้า มีดังนี้

(1) ผู้ส่งออก (ชื่อ ที่อยู่) ได้แก่ชื่อบริษัท ห้างร้าน และบุคคลผู้ส่งออก สถานที่ตั้ง

(2) ทะเบียนการค้าเลขที่ กรณีผู้ส่งออก จะต้องจดทะเบียนการค้าตามประมวลรัษฎากร กรมสรรพากร ก็ให้กรอกเฉพาะเลขทะเบียนการค้านั้น แต่ถ้าผู้ส่งออกไม่อยู่ในข่ายต้องจดทะเบียนการค้า ก็ให้กรอกเลขที่บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรแทน

(3) ลายมือชื่อผู้ส่งออก ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในใบขนสินค้า ได้แก่

บริษัทจำกัด	ผู้มีอำนาจลงนาม	กรรมการหรือกรรมการผู้จัดการ
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ผู้มีอำนาจลงนาม	หุ้นส่วนคนใดคนหนึ่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	"	หุ้นส่วนผู้จัดการ
ห้างร้านหรือบุคคลธรรมดา	"	เจ้าของ
กรม สมาคม หรือคณะบุคคล	"	ผู้มีอำนาจทำการตามกฎหมาย

ก่อนทำการส่งออก ผู้ส่งออกจะต้องยื่นคำร้องต่อฝ่ายกลาง กองพิธีการและประเมินอากร กรมศุลกากร เพื่อขอทำบัตรลายเซ็น และทำสำเนาบัตรลายเซ็นไว้ตรวจสอบกับลายเซ็นผู้ส่งออก ที่เซ็นมาในใบขนสินค้า เพื่อป้องกันการปลอมแปลงในการส่งออก

(4) วันที่ยื่นใบขนสินค้า ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบผ่านพิธีการ

(5) ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง (Health certificate) ต้องลงวันที่ เดือน ปี ในช่องที่กำหนดให้ในแบบฟอร์ม

(6) ใบสุทธิการชำระเงินขาออก (Exchange control) หรือเรียกทั่วไปว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือ E.C.61 มี 2 ชนิดคือ

E.C.61 สีขาว ใช้สำหรับสินค้าปศุสัตว์ส่งออก มีมูลค่า 50,000 บาท ขึ้นไป โดยต้องผ่านการรับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์

E.C.61 สีโสก ใช้สำหรับสินค้ามูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท ไม่ต้องผ่านการรับรองจากธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์

การกรอกรายการ ให้ระบุเลขที่ของ E.C.61 และวัน เดือน ปี ที่ธนาคารออกให้

(7) วันที่ออก หมายถึงวันที่ยานพาหนะบรรทุกสินค้าเดินทางออกจากประเทศไทย

(8) ส่งออกโดยทาง เรือ หรือทางบก หรือทางอากาศ ต้องระบุโดยแน่ชัด

(9) ชื่อยานพาหนะ ได้แก่ชื่อยานพาหนะที่บรรทุกสินค้าส่งออก

(10) ท่าออก ได้แก่ท่า หรือสถานที่ยานพาหนะนั้นจอดเทียบเพื่อรอการขนส่งอยู่

(11) จำนวนรายการสินค้าส่งออก

(12) เครื่องหมายและเลขหมายสินค้าของหีบห่อที่บรรจุเพื่อส่งออก

(13) จำนวนหีบห่อ หรือจำนวนปศุสัตว์ส่งออกเป็นตัว

(14) ชนิดของสินค้าส่งออก (ปศุสัตว์) หรือเนื้ออะไร ก็ระบุตามนั้น

(15) จำนวนรวม จำนวนการส่งออกทั้งสิ้น

(16) อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลต่างประเทศกับเงินไทย ซึ่งใช้ตามกำหนดของกรมศุลกากร ซึ่งมีประกาศเดือนละ 1 ครั้ง

(17) รายการกำหนดพิกัด น้ำหนักสุทธิ ปริมาณ

(18) ประเภทพิกัด สินค้าส่งออก ตามกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2503

(19) Free On Board (FOB) ได้แก่ ราคาสินค้า รวมค่าใช้จ่าย เช่น ค่าแรง ค่าเช่าโกดัง ค่าขนส่งสินค้า ซึ่งกรมสรรพากรจะใช้คำนวณภาษีการค้า ในการระบุต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบุทั้งที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และระบุเงินไทย

(20) อัตราภาษีการค้าที่กำหนด ส่วนอัตราอากร สินค้าปศุสัตว์ไม่ต้องเสีย

(21) จำนวนภาษีการค้า

(22) ของต้องจำกัดหรือไม่ จะทำเครื่องหมายกากบาทในช่องที่เว้นไว้

(23) เลขที่ของใบขนสินค้า เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการเอง

(24) การขอคืนอากร หากสินค้านั้นต้องส่งกลับ (Re Export) และการขอเงินชดเชย

(25) เงินประกันการส่งออกสินค้าปศุสัตว์

(26) ภาษีบำรุงเทศบาล รายได้สุขาภิบาล รายได้จังหวัด ในกรณีของโรงฆ่าสัตว์ (โค กระบือ) ต้องเสียให้แก่เทศบาล หรือสุขาภิบาล

(27) ประเทศที่จำหน่ายสินค้าไปให้ หรือทำสัญญาซื้อขายที่ประเทศใด ต้องกำหนดตามนั้น เช่น ขายให้ไต้หวัน แต่ทำสัญญาที่สิงคโปร์ ให้กำหนดเป็นสิงคโปร์

(28) ประเทศปลายทาง จากข้อ (27) ประเทศปลายทางคือ ประเทศไต้หวัน

(29) เลขที่ยกเว้นการชำระภาษีอากร (สำหรับเจ้าหน้าที่)

(30) สั่งการตรวจ หมายถึงเจ้าหน้าที่สั่งว่าสินค้าส่งออกตามใบขนสินค้านั้นจะให้ไปทำการตรวจที่ไหน อย่างไร

12.2 ชนิดของใบสินค้าขาออก

ใบขนสินค้าขาออก และแบบแสดงรายการสินค้า ได้จัดแยกไว้เพื่อความสะดวกในการผ่านพิธีการส่งออก แยกเป็นประเภทดังนี้

(1) ใบขนสินค้าขาออกธรรมดา ใช้สำหรับกรอกรายการสินค้าส่งออกทั่วๆไป

(2) ใบขนสินค้าส่วนบุคคลและเอกสิทธิ์ ใช้สำหรับสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการทูต หรือส่งออกในนามบุคคล มิใช่เพื่อการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ใบขนสินค้า มาตรา 19 ทวิ ใช้สำหรับรายการสินค้าส่งออกที่ขอคืนอากรขาเข้าวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิต ประกอบ หรือบรรจุ แล้วส่งกลับไปจำหน่ายต่างประเทศ

(4) ใบขนสินค้าส่งเสริมการลงทุน ใช้สำหรับรายการสินค้าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

(5) ใบขนสินค้าจำแนกระดับผู้ส่งออก ใช้สำหรับรายการสินค้าส่งออก ที่ได้รับสิทธิพิเศษจำแนกระดับผู้ส่งออกนี้ จะได้รับการลดหย่อนขั้นตอนการผ่านพิธีการส่งออก และการตรวจปล่อยสินค้าเป็นพิเศษ คือสินค้าที่ส่งออก หากผ่านพิธีการทางเอกสารแล้ว ให้ทำการลำเลียงขนส่งได้เลย โดยไม่ต้องผ่านการตรวจปล่อยจากกองตรวจสินค้าขาออก

12.3 ขั้นตอนการผ่านพิธีการส่งออก

การผ่านขั้นตอนพิธีการส่งออก ตั้งแต่เริ่มยื่นใบขนสินค้า พร้อมชอเอกสารประกอบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ จนกระทั่งเสร็จพิธีการ มี 4 ขั้นตอนดังนี้

(1) ให้เลขที่ใบขนสินค้า ที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว จะนำไปยื่นเป็นจุดแรก เจ้าหน้าที่จะให้เลขที่ (ตอกเบอร์) ลงในใบสินค้า ซึ่งจะเรียงกันไปตามลำดับก่อนหลัง ในขั้นตอนนี้จะมีการตรวจสอบบัตรลายเซ็น เพื่อป้องกันการปลอมแปลงการส่งออกด้วย

(2) ขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย

การตรวจสอบพิธีการ เมื่อผ่านขั้นตอน (1) แล้ว เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ได้แก่ ใบขนสินค้า บัญชีราคาสินค้า และเอกสารอื่นๆ

การตรวจสอบพิกัด เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่ระบุหรือไม่

การตรวจสอบราคา ว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

การตรวจสอบคำนวณ จะตรวจสอบตัวเลขทั้งหมดที่ต้องคำนวณ และระบุในเอกสารต่างๆว่าถูกต้องหรือไม่

การประเมิน จะประเมินราคาสินค้าส่งออกว่าเหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาสินค้าที่แสดงมานั้น ต่ำกว่าราคาสินค้าชนิดเดียวกันของผู้ส่งออกรายอื่น ในเวลาใกล้เคียงกัน เจ้าหน้าที่สามารถเรียกเงินประกันเพิ่ม หรือประเมินราคาเพิ่มขึ้นอีก

สั่งการตรวจ จะระบุให้ทำการตรวจสินค้า ณ ที่ใด และตรวจอย่างไร (ตามความประสงค์ของผู้ส่งออก)

(3) การลงบัญชี เป็นขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่จะลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน ว่าบริษัทอะไร ส่งออกอะไร ไปที่ใด จำนวน ราคา และอื่นๆ เป็นต้น

(4) การประทับตรารับรองการสั่งการตรวจ เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบความสมบูรณ์ของขั้นตอน (1) ถึง (3) เมื่อได้รับการประทับตรารับรอง ผู้ส่งออกจะต้องนำใบขนสินค้าพร้อมเอกสารประกอบทั้งหมด ยื่นต่อกองตรวจสินค้าขาออก เพื่อให้นายตรวจและสารวัตรไปทำการตรวจปล่อยสินค้าออกนอกราชอาณาจักรต่อไป

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผ่านพิธีการส่งออก แสดงในภาพผนวกที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. LETTER OF CREDIT สำหรับการค้าปศุสัตว์ระหว่างประเทศ

Letter of Credit หรือ L/C ชนินทร์ (2520) ได้ให้ความหมายถึงหนังสือรับรองการชำระเงินที่ออกโดยธนาคารของประเทศผู้สั่งสินค้าเข้า (ตามคำขอของผู้ซื้อ) ซึ่งธนาคารฝ่ายผู้ซื้อสัญญาว่าจะจ่ายเงินให้กับผู้ขาย (ผู้รับประโยชน์) โดยผู้ขายต้องออกตั๋วแลกเงินประเภทชำระเงินทันทีเมื่อเห็นตั๋ว หรือตั๋วแลกเงินที่กำหนดระยะเวลาการชำระเงิน ทั้งนี้สุดแต่ข้อตกลง ซึ่งจะทำการสั่งจ่ายจากธนาคารผู้ออก L/C โดยประกันว่าตั๋วแลกเงินดังกล่าวจะต้องได้รับการชำระเงินอย่างแน่นอน เมื่อผู้ขายได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน L/C ทุกประการ ดังนั้นผู้ซื้อขายที่อยู่ต่างแดนจะมั่นใจว่าได้รับสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องตามที่สั่งซื้อ ด้านผู้ขายก็จะได้รับการชำระเงินครบถ้วน โดยการโอนเงินต่างประเทศอย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้การค้าระหว่างกันดำเนินไปด้วยความราบรื่นและปลอดภัย

12.1 ประเภทของ L/C การค้าระหว่างประเทศ (Foreign Letter of Credit) เป็นเครดิตที่เปิดให้กับผู้ค้าระหว่างประเทศ ในการที่ธนาคารอนุญาตให้ลูกค้าเปิด L/C แต่ละครั้ง จะพิจารณาว่าเป็นเครดิตที่ผู้ซื้อต่างประเทศเปิดเข้ามาให้กับผู้ขายในประเทศ(ไทย) คือเพื่อการส่งสินค้าออก แต่ถ้าผู้ซื้อในประเทศได้เปิดไปยังผู้ขายต่างประเทศ คือ L/C เพื่อการสั่งสินค้าเข้า ประเภทของ L/C เพื่อการค้าระหว่างประเทศ มี 2 ชนิดคือ

เครดิตชนิดเพิกถอนได้ (Unconfirm Revocable Credit) เป็นเครดิตที่จะยกเลิกหรือแก้ไขเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้รับประโยชน์ทราบล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม ถ้าเครดิตนี้ถูกส่งไปยังสาขาของธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารอื่นใด อันเป็นธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้มีการจ่ายเงินหรือรับรองการซื้อตั๋วแล้ว ธนาคารผู้เปิดเครดิตมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินชดใช้แก่สาขาของตนเอง หรือธนาคารอื่นใด ที่ได้จ่ายเงินหรือรับรองหรือรับซื้อตั๋วตามเงื่อนไขของเครดิต รวมทั้งการแก้ไขต่างๆ (Amendments) ที่ได้รับ จนกระทั่งถึงเวลาการจ่ายเงิน หรือรับรองหรือรับซื้อตั๋วนั้น หากการจ่ายเงินหรือรับรองหรือรับซื้อตั๋วนั้น ทำไปก่อนได้รับแจ้งการแก้ไขหรือยกเลิกเครดิตนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ (Confirm Irrevocable Credit) เป็นเครดิตที่ธนาคารผู้เปิดเครดิต (Issuing Bank) ยอมเข้าผูกพันกับผู้รับประโยชน์ และผู้ทรงตั๋วในการจ่ายเงินรับรองหรือรับซื้อตั๋วตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่ระบุใน L/C ดังนั้นเครดิตนี้ เป็นคำรับรองของธนาคารต่อผู้รับประโยชน์ หรือผู้ทรงสิทธิ์ตามตั๋วที่ระบุในเครดิตอย่างแน่นอนว่า ธนาคารจะปฏิบัติการต่างๆที่ได้รับรองไว้จนครบถ้วน หากเงื่อนไขในเครดิตได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้อง การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข หรือการยกเลิก ต้องได้รับความยินยอมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงจะมีผลสมบูรณ์ การรับรองเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

(1) ธนาคารรับรองว่าจะจ่ายเงินให้กับผู้รับประโยชน์ทันทีเมื่อยื่นเอกสาร

(2) ธนาคารรับรองการชำระเงินตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในตั๋ว

13.2 ธนาคารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ L/C ระหว่างประเทศ

(1) Advising Bank หรือ Notifying Bank (ธนาคารผู้แจ้งการเปิด L/C) คือธนาคารตัวกลางที่รับ L/C ผ่านไปยังผู้รับประโยชน์ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการรับซื้อและรับส่งตั๋วแลกเงินภายใต้ข้อกำหนดใน L/C รวมทั้งเป็นธนาคารกลางของผู้ขายสินค้าที่อยู่ต่างประเทศ

(2) Issuing Bank (ธนาคารผู้เปิด L/C) คือธนาคารผู้ออก L/C เพื่อรับรองการชำระหนี้ให้แก่ผู้ส่งสินค้าออกต่างประเทศ หรือผู้รับประโยชน์ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน ซึ่งระบุใน L/C แทนผู้สั่งสินค้าภายในประเทศ

(3) Accepting Bank คือธนาคารที่เครดิตระบุให้เป็นผู้รับรองตั๋วของผู้รับประโยชน์ หรือผู้ขายสินค้า

(4) Paying Bank (ธนาคารผู้จ่ายเงินหรือผู้รับรองตั๋ว) คือธนาคารที่ในระบุว่าให้เป็นผู้จ่ายเงินตามตั๋ว หรือเป็นผู้รับรองตั๋วให้กับผู้รับประโยชน์ หรือผู้ขายสินค้า หากว่าในกรณี L/C มิได้ระบุให้ธนาคารหนึ่งธนาคารใดเป็นผู้จ่ายเงินตามตั๋วของผู้รับประโยชน์ และธนาคารที่เครดิตเปิดผ่านยินยอมตกลงรับซื้อตั๋วและเอกสารของผู้รับประโยชน์ ก็จะได้ชื่อว่าเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารผู้ตกลงรับซื้อตั๋วและเอกสารเพื่อการชำระเงิน (Negotiating Bank)

(5) Negotiating Bank (ธนาคารผู้ตกลงรับซื้อตั๋วและเอกสารเพื่อการชำระเงิน) คือสำนักงานสาขา หรือธนาคารตัวแทนต่างประเทศ ผู้รับภาระการชำระเงินแทนธนาคารผู้เปิด L/C (Issuing Bank) ในกรณีที่ผู้รับประโยชน์หรือผู้ส่งออก ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน L/C ซึ่งพร้อมจะมาขอรับเงินจากสำนักงานสาขา หรือธนาคารตัวแทนต่างประเทศที่เปิดเครดิตผ่าน ธนาคารดังกล่าวจะตรวจสอบเอกสารที่ผู้รับประโยชน์นำมายื่นยัน ว่าถูกต้องตามเงื่อนไขใน L/C ทุกประการหรือไม่ หากเอกสารที่นำมายื่นถูกต้อง ธนาคารดังกล่าวจะปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ไว้ เช่น จ่ายเงินให้ทันที หรือจัดส่งตั๋วมาให้ผู้จ่ายรับรองตั๋ว วิธีดังกล่าวเรียก Negotiation ดังนั้น สำนักงานสาขาหรือธนาคารตัวแทนต่างประเทศของธนาคารที่ทำหน้าที่ Negotiate จึงเรียกว่า Negotiation Bank

(6) Restricted Bank (ธนาคารผู้ถูกเจาะจงให้รับซื้อตั๋วตาม L/C ที่เปิดมาโดยเฉพาะ) คือธนาคารที่ผู้เปิด L/C เจาะจงให้ผู้รับประโยชน์รับเงินจากธนาคารใดธนาคารหนึ่งโดยเฉพาะ โดยที่ผู้รับประโยชน์อาจจะไม่ได้เป็นลูกค้าของธนาคารดังกล่าวก็ได้ เช่น L/C ที่มีประทับตราคำว่า This credit is restricted at B. Bank LTD.(B. Bank LTD คือ Restricted Bank) กรณีเช่นนี้ หากผู้รับประโยชน์ไม่มีบัญชีอยู่กับ B. Bank LTD. แต่มีบัญชีอยู่กับ A. Bank LTD ตามหลักการปฏิบัติแล้ว ธนาคาร B จะต้องส่งเอกสารที่ออกตาม L/C ไปให้ธนาคาร A ซึ่งจะเป็นผู้รับซื้อตั๋วตาม L/C หลังจากนั้น ธนาคารผู้รับซื้อตั๋วก็จะส่งเงินมาให้ธนาคาร A เพื่อนำเงินเข้าบัญชีของผู้รับประโยชน์ ดังนั้นธนาคาร A จึงทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของ L/C เท่านั้น

(7) Confirming Bank (ธนาคารผู้ยืนยัน L/C) หมายถึงในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับประโยชน์ได้ทำข้อตกลงกับผู้ซื้อว่า ในการเปิด L/C ในการซื้อขายนั้น ผู้ซื้อจะต้องขอให้ธนาคารที่อยู่ในเมืองของผู้ขายทำการยืนยัน (Confirm) เพื่อรับรองเครดิตฉบับดังกล่าวให้กับผู้ขาย เพื่อให้เครดิตฉบับนั้นมีความมั่นคงในหลักฐานยิ่งขึ้น ธนาคารผู้รับรอง L/C จึงเรียกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Confirming Bank ซึ่งย่อมมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินตามตั๋วแก่ผู้ขาย เมื่อผู้ขายได้ปฏิบัติถูกต้องตามเงื่อนไขใน L/C ทุกประการ

(8) Remitting Bank (ธนาคารผู้ส่งตั๋วมาเรียกเก็บ) ในกรณีที่ธนาคารฝ่ายผู้ขายสินค้าได้ส่งตั๋วเรียกเก็บมาให้ธนาคารฝ่ายผู้ซื้อ ช่วยเรียกเก็บเงินจากผู้ซื้อตาม Terms of Payment หรือ Tenors ที่ได้ตกลงกันไว้ เมื่อธนาคารเรียกเก็บเงินได้แล้ว จะส่งเงินจำนวนดังกล่าวไปให้ธนาคารผู้ส่งตั๋วมาเรียกเก็บ ส่งให้ผู้ขายอีกต่อหนึ่ง ธนาคารที่เก็บเงินจากผู้ซื้อในกรณีนี้เรียก Collecting Bank

13.3 การขอเปิด L/C เพื่อการส่งสินค้าออก L/C เพื่อการส่งสินค้าออกคือเครดิตที่ธนาคารตัวแทนผู้ซื้อต่างประเทศ เปิดมาให้แก่ผู้ส่งออกในประเทศไทย หรือผู้รับประโยชน์โดยผ่านธนาคารในประเทศไทย เพื่อขอให้ธนาคารภายในประเทศแจ้งการเปิดเครดิตของผู้สั่งสินค้าเข้าไปให้ผู้ส่งออกทราบ เพื่อความกระจ่างในการอธิบายถึงพิธีการเปิด L/C เพื่อการส่งออก จึงขอยกตัวอย่างดังนี้ สมมติว่า มีผู้สั่งซื้อโคผู้หนึ่งในประเทศมาเลเซีย ต้องการนำเข้าโคมีชีวิตจากผู้ค้าโคในประเทศไทย เมื่อทั้งสองฝ่ายได้ทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายสินค้าระหว่างกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้นำเข้าของประเทศมาเลเซียจะไปเจรจาขอเปิด L/C จากธนาคารของเขา สมมติว่าเป็นธนาคาร J. ให้เปิดเครดิตผ่านธนาคารในกรุงเทพฯ สมมติว่าเป็นธนาคาร ท. ไปให้ผู้ขายในประเทศไทย วงจรพิธีการเปิด L/C เพื่อการส่งโคมีชีวิตออก จะเป็นดังนี้

(1) ผู้สั่งซื้อ (โคมีชีวิต) เข้าในประเทศมาเลเซีย ได้ยื่นคำขอเปิด L/C ต่อธนาคารฝ่ายตน คือธนาคาร J. เพื่อให้ธนาคาร J. เปิดเครดิตไปให้ผู้ขายในประเทศไทยโดยผ่านทางธนาคาร ท. ในกรุงเทพฯ เป็นเงินดอลล่าร์สหรัฐอเมริกา

(2) ธนาคาร J. เมื่ออนุมัติคำขอเปิด L/C ของผู้ซื้อเรียบร้อยแล้ว จึงเปิดเครดิตผ่านธนาคาร ท. ไปให้ผู้ขาย

(3) ธนาคาร ท. เมื่อได้รับเครดิตจากธนาคาร J. และตรวจสอบเอกสารถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องเรียบร้อยแล้ว จะส่งต้นฉบับเครดิตไปให้ผู้ขายทราบทันที

(4) ผู้ขายเมื่อได้รับเครดิตจากธนาคาร ท. และได้ทำการตรวจสอบมูลค่าตลอดจนข้อตกลงและเงื่อนไขต่างๆที่ระบุในเครดิตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามสัญญาซื้อขายแล้ว ก็จะทำการจัดส่งสินค้าลงเรือไปให้ผู้ซื้อที่มาเลเซีย

(5) หลังจากที่ผู้ขายได้ส่งสินค้าลงเรือเรียบร้อยแล้ว ผู้ขายจะออกตั๋วแลกเงินพร้อมด้วยเอกสารการส่งสินค้า(Draft and Shipping documents) ตามที่เงื่อนไขในเครดิตกำหนดไว้ ยื่นต่อธนาคาร ท. เพื่อขอรับเงิน

(6) ธนาคาร ท. เมื่อได้รับตั๋วแลกเงินและเอกสารการส่งสินค้าจากผู้ขายเรียบร้อยแล้ว ก็จะตรวจสอบรายละเอียดเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ตามที่เครดิตกำหนด ถ้าเห็นว่าถูกต้องทุกประการ ก็จะจ่ายเงิน (ดอลล่าร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งธนาคารจะต้องรับซื้อและจ่ายเป็นเงินบาทให้ภายหลัง) ให้แก่ผู้ขาย แล้วจะเพิ่มบัญชีเงินดอลล่าร์ที่ตนมีฝากอยู่กับธนาคาร J. ตามจำนวนนั้น พร้อมกับบวกค่าธรรมเนียมเข้าไปด้วย จากนั้นจึงส่งตั๋วแลกเงินและเอกสารการส่งสินค้าไปให้ธนาคาร J. ในมาเลเซีย

(7) ธนาคาร J. เมื่อได้รับตั๋วแลกเงินและเอกสารการส่งสินค้าแล้ว จะทำการหักบัญชีของผู้ซื้อตามจำนวนเงินในตั๋วแลกเงิน พร้อมกับค่าธรรมเนียมที่ต้องคิดกับผู้ซื้อ

(8) เมื่อผู้ซื้อในมาเลเซียได้ชำระเงินกับธนาคาร J. แล้ว ก็จะนำเอกสารการส่งสินค้าไปออกของ (โด มีชีวิต) จากบริษัทที่ขนส่งสินค้ามา ณ ท่าเรือแห่งใดแห่งหนึ่ง ตามกำหนดให้เรือนั้นเทียบท่า

จากคำอธิบาย สรุปเป็น Flow chart ในภาพผนวกที่ 6

13.4 พิธีการจัดส่ง L/C ให้ผู้ส่งสินค้าออก เมื่อธนาคารในประเทศไทยได้รับ L/C จากผู้นำเข้า โดยผ่านตัวแทนต่างประเทศ ซึ่งปกติแล้ว มักจะขอร้องให้ธนาคารในประเทศไทยทำการแจ้ง(Advice) หรือยืนยัน (Confirm) เครดิตไปยังผู้ส่งออก และการที่ธนาคารภายในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะได้รับการเปิด L/C จากธนาคารต่างประเทศ อาจใช้ระบบการเปิด L/C ทางไปรษณีย์ อากาศ หรือทางโทรเลข ในการระบุคำขอจากธนาคารต่างประเทศ ให้ธนาคารในประเทศทำการ Advice หรือ Confirm ก็เป็นที่เข้าใจว่า เวลาที่ธนาคารผู้เปิด L/C ขอให้ธนาคารในประเทศทำการ Confirm ให้กับผู้ส่งออกเมื่อใด ก็หมายความว่า ธนาคารยินยอมรับรองการชำระเงินให้กับผู้ส่งออก เมื่อผู้ส่งออกปฏิบัติถูกต้องตามเงื่อนไขใน L/C ทุกประการ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ขอให้ธนาคารทำ Advice เท่านั้น ธนาคารในประเทศก็จะทำการแจ้งการเปิด L/C ให้ผู้ส่งออกทราบเท่านั้น และจะไม่มีข้อผูกพันใดๆเกี่ยวกับการชำระเงินให้กับผู้ส่งออก นอกจากว่าผู้ส่งออกจะนำ L/C มาขอขึ้นเงินจากธนาคาร ซึ่งธนาคารจะพิจารณาการรับซื้อ (Negotiate) ตั๋วอีกต่อหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของธนาคาร ตามปกติธนาคารจะรับซื้อไว้ และทำการหักบัญชีธนาคารตัวแทนต่างประเทศ ตลอดจนช่วยจัดส่งตั๋วแลกเงินและเอกสารการส่งสินค้าต่างๆไปให้ผู้นำเข้า โดยผ่านธนาคารผู้เปิด L/C

13.5 เครดิตและบริการต่างๆที่ธนาคารพาณิชย์(ในประเทศ) จะอำนวยแก่ลูกค้าผู้ส่งสินค้าออก เพื่อส่งเสริมให้ผู้ส่งออกมีความคล่องตัวในด้านการเงิน ตลอดจนความสามารถที่จะส่งสินค้าออกได้ตามเป้าหมาย ภายในเวลาที่กำหนดใน L/C ฉบับนั้น บริการดังกล่าวประกอบด้วย

(1) การให้สินเชื่อสำหรับการจัดซื้อสินค้าสำหรับผู้ส่งออก เมื่อผู้ส่งออกได้รับการแจ้งการเปิด L/C จากธนาคาร(ในประเทศแล้ว) ลูกค้าจะต้องจัดหาสินค้าให้พอเพียงกับความต้องการของผู้สั่งซื้อ ในบางครั้งผู้ส่งออกมีสินค้าใน stock ไม่พอสำหรับส่งออก จึงจำเป็นต้องจัดหาสินค้าเพิ่มเติม ในกรณีที่ผู้ส่งออกมีเงินไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อสินค้า อาจจะมาเจรจาขอกู้เงินจากธนาคาร โดยมอบ L/C ให้ธนาคารยึดไว้ พร้อมกับลงชื่อมอบสิทธิการรับเงินเพื่อเป็นหลักประกันเงินกู้ ซึ่งเงินกู้ลักษณะนี้รู้จักกันในชื่อของ Packing Credit ซึ่งธนาคารจะให้ไม่เกินร้อยละ 70 ของจำนวนเงินทั้งหมดในเครดิต มีเวลาการกู้ยืมไม่เกิน 90 วัน อัตราดอกเบี้ยตามแต่จะกำหนดตามภาวะขณะนั้น

(2) การขายช่วงลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก ต่อธนาคารแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทย ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการรักษาสภาพคล่องของธนาคารไว้ เมื่อธนาคารอนุมัติ Packing Credit แก่ลูกค้า โดยที่ลูกค้าหรือผู้ส่งออกได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้กับธนาคารไว้แล้ว ธนาคารก็มีสิทธินำตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับนั้นไปขายลดช่วงตั๋วให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ หรือในกรณีของผู้ส่งออกที่เคยทำ Packing Credit กับธนาคารมาเป็นเวลานาน ซึ่งธนาคารพิจารณาแล้วว่าเป็นลูกค้าที่เชื่อถือได้ มีความประสงค์จะขอทำ Packing Credit กับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผ่านทางธนาคารพาณิชย์นั้น ธนาคารก็จะทำเรื่องเสนอให้เป็นพิเศษ ในกรณีนี้ ธนาคารจะคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการกู้เงินธรรมดา

(3) การรับซื้อลดตั๋วแลกเงิน ซึ่งเกิดจากการส่งสินค้าออกที่มีกำหนดเวลาการชำระเงิน ในการที่ธนาคารรับซื้อ (Negotiate) ตั๋วแลกเงินซึ่งออกตาม L/C ตั๋วแลกเงินที่รับซื้อนั้นจะต้องเป็นตั๋วชนิดที่จ่ายทันทีเมื่อเห็น (Sight Bill) สำหรับตั๋วที่ออกตาม L/C แต่มีกำหนดเวลาการชำระเงิน ต้องรอจนกว่าจะถึงกำหนดชำระเสียก่อนจึงจะรับเงินจากธนาคารได้ แต่ถ้าหากผู้ส่งออกมีความจำเป็นต้องใช้เงินก่อน อาจนำตั๋วนั้นมาขายลดให้กับธนาคาร เมื่อธนาคารพิจารณาว่าสมควรรับซื้อ ก็จะซื้อลดไว้เท่ากับจำนวนเงินในตั๋วแลกเงินฉบับนั้น ผู้ส่งออกจะได้เงินเท่ากับค่าของเงินที่กำหนดในตั๋ว หักด้วยอัตราซื้อลดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ซึ่งต่ำกว่าการกู้เงินปกติ

(4) การยืนยัน L/C ให้กับผู้ส่งออก ในกรณีที่ผู้ส่งออกไม่มั่นใจฐานะทางการเงินของธนาคารฝ่ายผู้ซื้อซึ่งเปิด L/C ผู้ส่งออกอาจทำสัญญากับผู้ซื้อไว้ว่าในการเปิด L/C นั้น ผู้ซื้อจะต้องขอให้ธนาคารที่เปิด L/C กำหนดให้ธนาคารฝ่ายผู้ส่งออกทำการยืนยันในเครดิตนั้นแก่ผู้ส่งออก ซึ่งมีผลเท่ากับธนาคารในประเทศรับผิดชอบการจ่ายเงินตาม L/C นั้น จึงทำให้ผู้ส่งออกมั่นใจว่าจะได้รับเงินจากการขายสินค้าอย่างแน่นอน ธนาคารผู้ยืนยันตามกรณีดังกล่าวได้แก่ Confirming Bank

(5) การรับซื้อเงินตราต่างประเทศจากผู้ส่งออก ตามปกติการซื้อขายระหว่างประเทศมักใช้เงินตราในสกุลที่มีความมั่นคง เพราะสภาพคล่องสูงเป็นสิ่งที่ใช้ชำระในการซื้อขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สินค้า เช่น ดอลล่าร์สหรัฐอเมริกา หรือปอนด์สเตอร์ลิง อังกฤษ ฉะนั้น เพื่อความแน่นอนในระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างเงินบาทของไทยกับเงินสกุลอื่นๆ รัฐบาลจึงกำหนดพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (2489) โดยระบุให้ผู้ส่งออกจะต้องนำเงินตราต่างประเทศมาขายให้กับธนาคารภายใน 7 วัน และธนาคารจะรับซื้อตามอัตราแลกเปลี่ยนประจำวัน ที่กำหนดโดยสมาคมธนาคารไทย ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนเงินประจำวันดังกล่าว อาจมีการขึ้นลงตามเสถียรภาพทางการเงินของประเทศนั้นๆ จึงอาจมีผลต่อกำไรหรือขาดทุนในการส่งสินค้าออกแต่ละครั้ง ฉะนั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ขายได้ผู้ส่งออกบางรายจึงได้ทำความตกลงกำหนดการขายเงินตราต่างประเทศที่จะได้รับให้กับธนาคารไว้ล่วงหน้า ตามอัตราที่ทั้ง 2 ฝ่ายจะตกลงกัน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโค ปริมาณการบริโภคและปริมาณการส่งออก

ปี	จำนวนโค (ล้านตัว)	ปริมาณการบริโภค (ล้านตัว)	ปริมาณการส่งออก (พันตัว)
2521	4.44	0.50	27.73
2522	4.28	0.60	24.65
2523	3.94	0.61	12.32
2524	4.47	0.63	4.08
2525	4.58	0.64	2.22
2526	4.84	0.64	6.41
อัตราการเพิ่มต่อปีร้อยละ (2521–2526)	2.17	2.07	
2527	4.58	0.86	3.14
2528	4.82	0.68	–
2529	4.74	0.69	–
อัตราการเพิ่มต่อปีร้อยละ (2521–2529)	1.49	2.09	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกระบือ ปริมาณการบริโภคและปริมาณการส่งออก

ปี	จำนวนกระบือ (ล้านตัว)	ปริมาณการบริโภค (ล้านตัว)	ปริมาณการส่งออก (พันตัว)
2521	5.96	0.37	22.80
2522	6.03	0.37	18.37
2523	5.65	0.38	5.63
2524	6.12	0.39	0.90
2525	6.42	0.40	0.62
2526	6.36	0.42	0.54
อัตราการเพิ่มต่อปี ร้อยละ (2521–2526)	1.71	2.59	
2527	6.49	0.41	0.80
2528	6.25	0.42	–
2529	6.70	0.43	–
อัตราการเพิ่มต่อปี ร้อยละ (2521–2529)	1.77	2.03	–

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงปริมาณการผลิต และปริมาณการบริโภคสุกร

ปี	ปริมาณการผลิต (พันตัว)	ปริมาณการบริโภค (พันตัว)
2520	4,177	2,710
2521	5,394	3,356
2522	3,799	3,671
2523	5,341	3,294
2524	5,461	3,224
2525	5,600	3,252
2526	4,769	3,154
2527	5,424	3,180
2528	5,310	3,470
อัตราการเพิ่มต่อปี ร้อยละ	2.56	3.31

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงปริมาณการผลิต ปริมาณการบริโภคและการส่งออก ไก่เนื้อ

ปี	ปริมาณการผลิต (ล้านตัว)	ปริมาณการบริโภค (ล้านตัว)	ปริมาณการส่งออก (ล้านตัว)
2520	158.52	148.16	4,254.48
2521	186.67	156.84	9,296.48
2522	184.85	170.64	14,158.17
2523	368.67	186.60	18,503.09
2524	339.49	194.16	26,768.90
2525	418.86	217.80	33,216.51
2526	343.65	206.04	22,926.31
2527	403.12	258.60	36,884.58
อัตราการเพิ่มต่อปี ร้อยละ	15.28	8.26	30.81
2528	413.88	287.15	46,780.90

ปริมาณการส่งออกเดือน มกราคม – มิถุนายน 2528

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงปริมาณการส่งออกสุกรมีชีวิต สุกรชำแหละ และมูลค่าการส่งออก

ปี	สุกรมีชีวิต		สุกรชำแหละ	
	ปริมาณ(ตัว)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ(ก.ก.)	มูลค่า (บาท)
2520	639	710,000	15,786	592,105
2521	3,114	4,956,982	1,288,055	57,701,644
2522	6,300	10,197,935	537,376	23,112,799
2523	172	30,500	38,098	2,274,723
2524	1,369	4,796,029	3,651	180,354
2525	11,488	20,551,278	27,483	1,404,053
2526	5,380	12,405,563	12,997	786,426
2527	9,648	17,518,259	7,591	408,639
2528	10,830	112,515,487	50,000	2,031,900

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเนื้อโค

ปี	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (บาท)
2520	49,033	4,506,442
2521	59,014	4,945,092
2522	87,313	8,026,361
2523	60,649	8,529,023
2524	76,654	10,844,953
2525	80,488	12,426,138
2526	97,817	16,373,628
อัตราการเพิ่มต่อปีร้อยละ	9.58	23.96
2527	102,626	20,210,912
2528	112,460	25,053,618
2529	123,237	31,056,673

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงปริมาณการนำเข้า ปู่ ย่า และพ่อ แม่พันธุ์ไก่เนื้อ

ปี	ปู่-ย่าพันธุ์ (ตัว)	พ่อ-แม่พันธุ์ (ตัว)	รวม
2520	15,690	781,835	797,525
2521	38,890	905,531	944,421
2522	51,560	2,004,413	2,055,973
2523	84,175	1,255,106	1,349,281
2524	98,785	970,008	1,068,793
2525	101,160	645,067	746,227
2526	129,588	758,870	888,428
2527	119,284	780,035	899,319
อัตราการเพิ่มต่อปี ร้อยละ	30.56	-5.29	-3.21
2528	115,924	654,820	770,744

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณโปรตีนและพลังงานในเนื้อสัตว์ชนิดต่างๆ

ชนิดของเนื้อ	โปรตีนย่อยได้ ร้อยละ	พลังงาน เมกกะคาลอรี่/กิโลกรัม
เนื้อแพะ	18.34	2.341
เนื้อแกะ	14.45	3.270
เนื้อโคเนื้อ	17.90	2.918
เนื้อโคนม	15.50	3.610
เนื้อกระบือ	17.20	3.704
เนื้อสุกร	13.76	4.369
เนื้อไก่	21.00	2.194
เนื้อม้า	18.40	2.716

ที่มา : หนังสือการเลี้ยงแพะ (สมเกียรติ สายธนู)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป

จากการศึกษาวิธีการจัดจำหน่ายปศุสัตว์สำหรับประเทศไทย สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การผลิต

1.1 การผลิตไก่เนื้อ จากการขยายตัวทางการบริโภคและการส่งออกในอัตราร้อยละ 8.26 และ 30.81 ต่อปี ตามลำดับ ทำให้การขยายตัวทางการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอัตราร้อยละ 15.28 ต่อปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นกว่าอัตราปัจจุบัน

1.2 การผลิตสุกร การขยายตัวทางการบริโภค ในอัตราร้อยละ 3.31ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับไก่เนื้อ ดังนั้นอัตราการขยายตัวทางการผลิตจึงมีเพียงร้อยละ 2.56 ต่อปี แนวโน้มในอนาคตคาดว่าอัตราการผลิตจะขยายตัวในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าอัตราการบริโภค ซึ่งหากไม่มีการส่งออก จะทำให้เกิดเป็นวัฏจักร ซึ่งมีผลต่อภาวะวิกฤตราคาสุกร

1.3 การผลิตโค มีอัตราการขยายตัวทางการผลิตเพิ่มในอัตราที่ลดลง คือ ปี 2521 – 2526 มีอัตราร้อยละ 2.17 ต่อปี และปี 2521 – 2529 มีอัตราการเพิ่มเพียง 1.49 ต่อปี ขณะที่อัตราบริโภคในปี 2521 – 2526 มีอัตราการขยายตัวเพิ่ม 2.01 ต่อปี เป็น 2.09 ต่อปี ในปี 2521 – 2529 ภาวะดังกล่าวมีผลต่อราคาเนื้อโคในประเทศ และการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศในอนาคต

1.4 การผลิตกระบือ อัตราการขยายตัวทางการผลิตกระบือ จากปี 2521 ถึง 2526 เพิ่มร้อยละ 1.71 ต่อปี เท่ากับปี 2521 – 2529 ขณะที่อัตราการบริโภคเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง คือในปี 2521 – 2526 มีอัตราร้อยละ 2.59 ต่อปี เหลือ 2.03 ต่อปี ในปี 2521 ถึงปี 2529 แสดงว่าผู้บริโภคมีรสนิยมสำหรับการบริโภคเนื้อกระบือน้อยลง แต่ทั้งนี้อัตราการบริโภคก็ยังสูงกว่าอัตราการผลิต

2. การจำหน่ายปศุสัตว์ในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ผู้ผลิตขนาดเล็กและขนาดกลาง ขาดข่าวสารทางการผลิตและการตลาดที่จะอำนวยประโยชน์แก่ตนเอง เช่น กรณีการซื้อลดช่วงตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการค้าปศุสัตว์ มีเพียงผู้ผลิตรายใหญ่เท่านั้นที่ใช้บริการนี้

2.2 ผู้ค้าปศุสัตว์ ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขตามกฎหมายสำหรับการค้าปศุสัตว์บางฉบับได้ จึงทำการหลบเลี่ยงกฎหมาย ซึ่งส่งผลถึงคุณภาพของเนื้อสัตว์ที่บริโภคในประเทศ เช่น การฆ่าและค้าสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาต

2.3 นโยบายของรัฐ มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความเป็นจริงน้อย ดังเห็นได้จากนโยบายสำหรับพัฒนาการผลิตและการจำหน่ายปศุสัตว์ จากแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ฉบับที่ผ่านมา ไม่ได้รับการปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4 กฎหมายควบคุมสำหรับธุรกิจปศุสัตว์ ยกเว้นการผลิตและจำหน่ายไก่ จากผลการศึกษาคาดว่าเป็นการยากอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบธุรกิจจะปฏิบัติตามได้อย่างเต็มที่ เพราะเงื่อนไขต่างๆมีความซับซ้อนและขาดความยืดหยุ่น ประกอบกับเป็นกฎหมายที่บังคับใช้มานาน บางข้อกำหนดจึงไม่สอดคล้องกับเวลาที่เปลี่ยนแปลง เช่น บทกำหนดโทษที่ไม่ได้รับการแก้ไขให้เหมาะสม

2.5 คุณภาพเนื้อสัตว์ที่บริโภคในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะสุขศาสตร์ในกระบวนการจัดการเนื้อสัตว์ จะเห็นได้ว่า การค้าปลีกเนื้อสัตว์ เงื่อนไขทางกฎหมายไม่สามารถครอบคลุมได้ถึงระบบการจำหน่ายในระดับนี้ ซึ่งเป็นอีกจุดหนึ่งซึ่งมีผลต่อคุณภาพเนื้อสัตว์เป็นอันมาก

3. การจำหน่ายเนื้อสัตว์ในต่างประเทศ

3.1 ผู้ผลิต จะต้องควบคุมปริมาณและคุณภาพสินค้าปศุสัตว์อย่างสม่ำเสมอ และการผลิตในระดับนี้จะทำได้ในระดับบริษัท ฟาร์มขนาดใหญ่ และฟาร์มขนาดกลางที่มีการรวมตัวกันเท่านั้น

3.2 ผู้ค้า จะต้องเป็นผู้ที่ศึกษาด้านการค้าระหว่างประเทศโดยละเอียด เพราะมีเงื่อนไขทางการค้ามาก และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 นโยบายของรัฐ พยายามอย่างยิ่งที่จะให้มีการส่งออกปศุสัตว์ นโยบายใหม่ที่กำหนดขึ้นล้วนสร้างบรรยากาศให้กับผู้ลงทุนทั้งสิ้น เช่น การส่งเสริมการลงทุน การเสนอให้มีการค้าและส่งออกปศุสัตว์โดยเสรี ยกเลิกระบบโควต้า

3.4 กฎหมายและข้อบังคับต่างๆในบางเงื่อนไขขาดความเหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน เช่น กรณีของโรงฆ่าสัตว์เอกชน ต้องโอนกรรมสิทธิ์ให้กับรัฐ แม้จะได้รับการแก้ไขว่าไม่ต้องโอนกรรมสิทธิ์แล้วก็ตาม การประกาศแก้ไขนั้นกระทำเพียงระดับหนังสือราชการของกระทรวงมหาดไทยเท่านั้น ยังมิได้มีการแก้ไขอย่างจริงจัง แล้วออกเป็นกฎหมาย ดังนั้นจึงทำให้ผู้ลงทุนขาดความมั่นใจในการลงทุน

3.5 การควบคุมโรคและสุขาสตร์เนื้อสัตว์สำหรับการส่งออก โรคที่สำคัญได้แก่ ปากและเท้าเปื่อย แม้ว่าเป็นการยากที่จะควบคุมได้อย่างเด็ดขาดทั่วทั้งประเทศ แต่รัฐก็พยายามที่จะควบคุม เห็นได้จากการแบ่งเขตการผลิตปศุสัตว์เพื่อการส่งออกและจำหน่ายในประเทศ ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายอื่นๆ แม้ว่าการดำเนินงานจะมีอุปสรรคอย่างมากก็ตาม และนโยบายการควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์ส่งต่างประเทศ ก็มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามมาตรฐานคุณภาพเนื้อสัตว์สากล

3.6 ประเทศคู่ค้า ส่วนใหญ่การส่งออกจะกระทำแต่เพียงประเทศในแถบตะวันออกกลางสมุทรเอเชียแปซิฟิคเท่านั้น เพราะคุณภาพของเนื้อสัตว์ไทยยังไม่เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มประเทศอื่นๆ หรือในบางกลุ่มประเทศ เนื้อสัตว์จากประเทศไทยไม่สามารถจะแข่งขันกับประเทศอื่นได้ในด้านราคา หากตลาดนั้นอยู่ห่างไกลมากเกินไป

4. ด้านการนำเข้าปศุสัตว์ มีการนำเข้าสำหรับไก่พันธุ์ และเนื้อโคคุณภาพดี ส่วนปศุสัตว์อื่นนำเข้าปริมาณน้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร. 2530. สุกร แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 – 2534. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 106. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ น. 1 – 15.

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร. 2530. ไก่เนื้อ แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 – 2534. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 111. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ น. 1 – 21.

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร. 2530. ไก่ กระบือ แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 – 2534. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 104. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ น. 1–24.

กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร. 2529. ข้อมูลเกี่ยวกับปศุสัตว์ 2529. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 79/2529. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ. น. 1 – 61.

วนิดา นิมมานไพโรจน์. 2522. การเลี้ยงไก่ในลักษณะที่มีสัญญาผูกพัน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2529. แผนพัฒนาการผลิต การตลาด และการสร้างงานในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 6. กรุงเทพฯ. น. 91 – 92.

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2529. การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและจำหน่ายปศุสัตว์ ตามมติคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ.

คณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและจำหน่ายปศุสัตว์. 2530. การแต่งตั้งและกำหนดบทบาทคณะอนุกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ภาคใต้. กรุงเทพฯ.

คณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงและจำหน่ายปศุสัตว์. 2530. การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาการเลี้ยงและการจำหน่ายปศุสัตว์. กรุงเทพฯ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชบัญญัติ . 2499 . โรคระบาดสัตว์

กรมปศุสัตว์ . กฎกระทรวง . ประกาศกระทรวง ประกาศกรมปศุสัตว์ ตามความในพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ . กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ . กรุงเทพฯ.

พระราชบัญญัติ . 2502 . ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

กรมการปกครอง . กฎกระทรวง ตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ . กระทรวงมหาดไทย . กรุงเทพฯ

กองการปกครองท้องที่ . 2529 . การขออนุญาตจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์เพื่อการบริโภคในประเทศและการส่งออก . กรมการปกครอง . กรุงเทพฯ .

กองควบคุมโรคระบาด . 2523 . การปรับปรุงคุณภาพเนื้อสัตว์เพื่อการบริโภค . กรมปศุสัตว์ . กรุงเทพฯ . น. 1 – 29.

กองควบคุมโรคระบาด . 2529 . การรับรองการตรวจเนื้อส่งต่างประเทศ . กรมปศุสัตว์ . กรุงเทพฯ.

กองบำรุงพันธุ์สัตว์ . 2530 . โครงการปรับปรุงพันธุ์กระบือ . กรมปศุสัตว์ . กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน . 2530 . การขอรับการส่งเสริมการลงทุน . สำนักนายกรัฐมนตรี . กรุงเทพฯ น. 1 – 120.

กองควบคุมโรงงาน . 2525 . หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ . กรมโรงงานอุตสาหกรรม . กรุงเทพฯ .

กองควบคุมโรงงาน . 2529 . การบำบัดน้ำทิ้งแบบชีววิทยา . กรมโรงงานอุตสาหกรรม . กรุงเทพฯ

ธนาคารแห่งประเทศไทย . 2517 . ระเบียบว่าด้วยการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ . กรุงเทพฯ.

กองพิธีการและประเมินอากร . 2524 . การปฏิบัติพิธีการเกี่ยวกับการส่งออก . กรมศุลกากร กรุงเทพฯ น. 1 – 31.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิฑูรย์ กำเนิดเพ็ชร์ . 2528 . การผลิตแพะ แกะ ในประเทศไทย . รายงานแนวทางการผลิต โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ แกะ . กรมปศุสัตว์ . กรุงเทพฯ. น.. 1 – 9.

สมเกียรติ สายธนู . 2528 . การเลี้ยงแพะ . มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ . สงขลา 194 น.

จุฑารัตน์ ศรีพรหมมา . 2528 . การจัดการเนื้อสัตว์ . สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง . กรุงเทพฯ . 99 น. และ น. 65 – 68.

สุพจน์ ศรีนิเวศน์ . 2528 . ศักยภาพการผลิตเนื้อสัตว์เป็นอุตสาหกรรม . วารสารเศรษฐศาสตร์การเกษตร . 4 (1) : 51 – 54

ชนินทร์ พิทยาวิวิธ . 2525 . เลคเตอร์ออฟเครดิตการค้า . อมรินทร์การพิมพ์ . กรุงเทพฯ น. 1 – 28

บริษัท การจัดการเกษตรและอุตสาหกรรม จำกัด . 2527 . โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงระบบตลาดสินค้าเกษตร . สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา . กรุงเทพฯ

FAO, 1982 . Livestock Development Survey in Thailand . Technical Report RAS 023 Vol. 2 pp.169–170

R. Parmawar & D.J. Lyons. 1981 . Abattoir Designs and Design Concepts for ASEAN . Asean – Australia Economic Co–operation Program Food Handling Project . Asean Food Handling Bureau . Malaysia

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

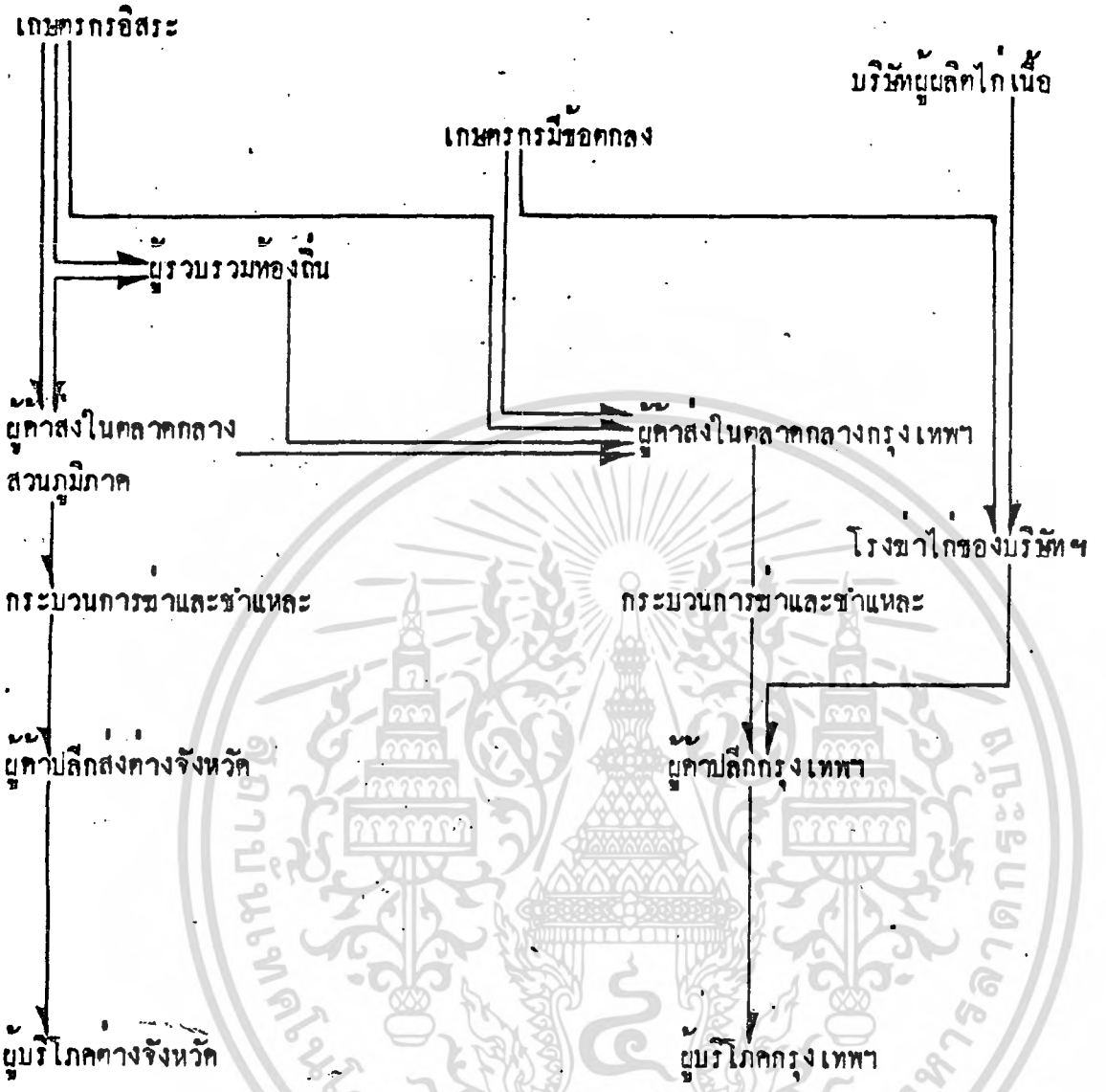

ภาพผนวกที่ 1 แสดงวิถีการตลาดไก่เนื้อเพื่อการบริโภคในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

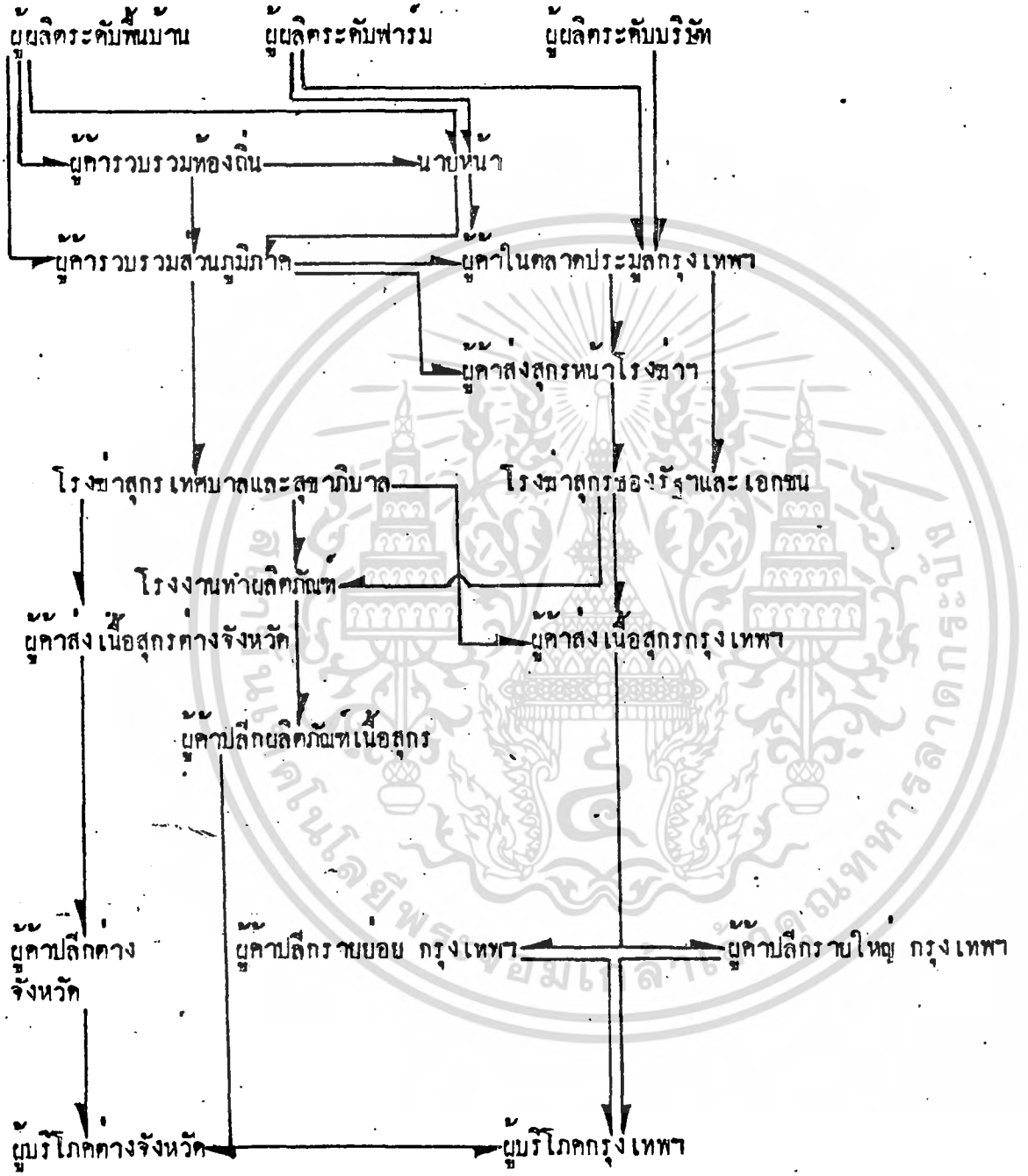

ภาพผนวกที่ 2 แสดงวิถีการตลาดสุกรเพื่อการบริโภคในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

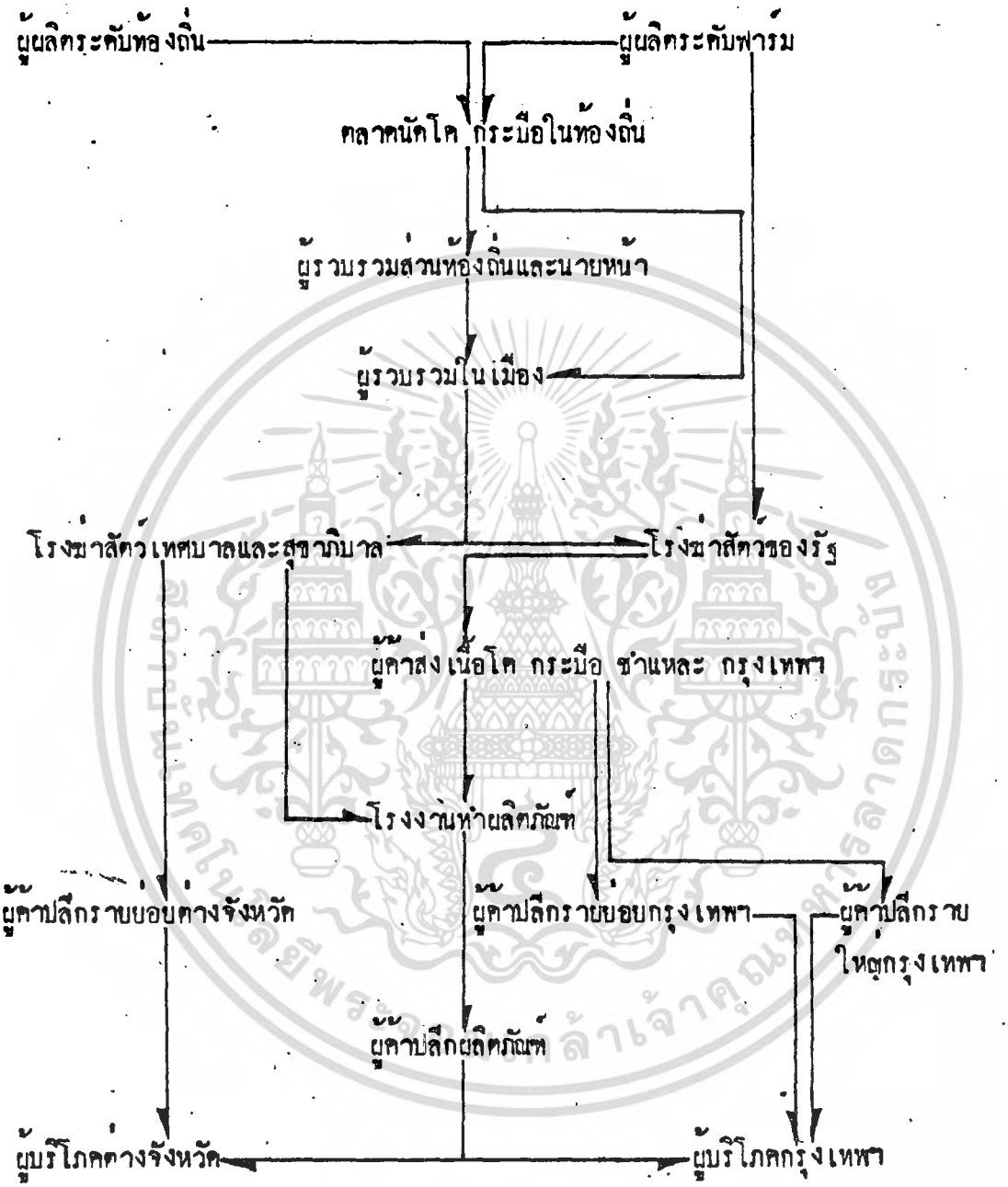

ภาพผนวกที่ 3 แสดงวิถีการตลาด โค กระบือ เพื่อการบริโภคในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

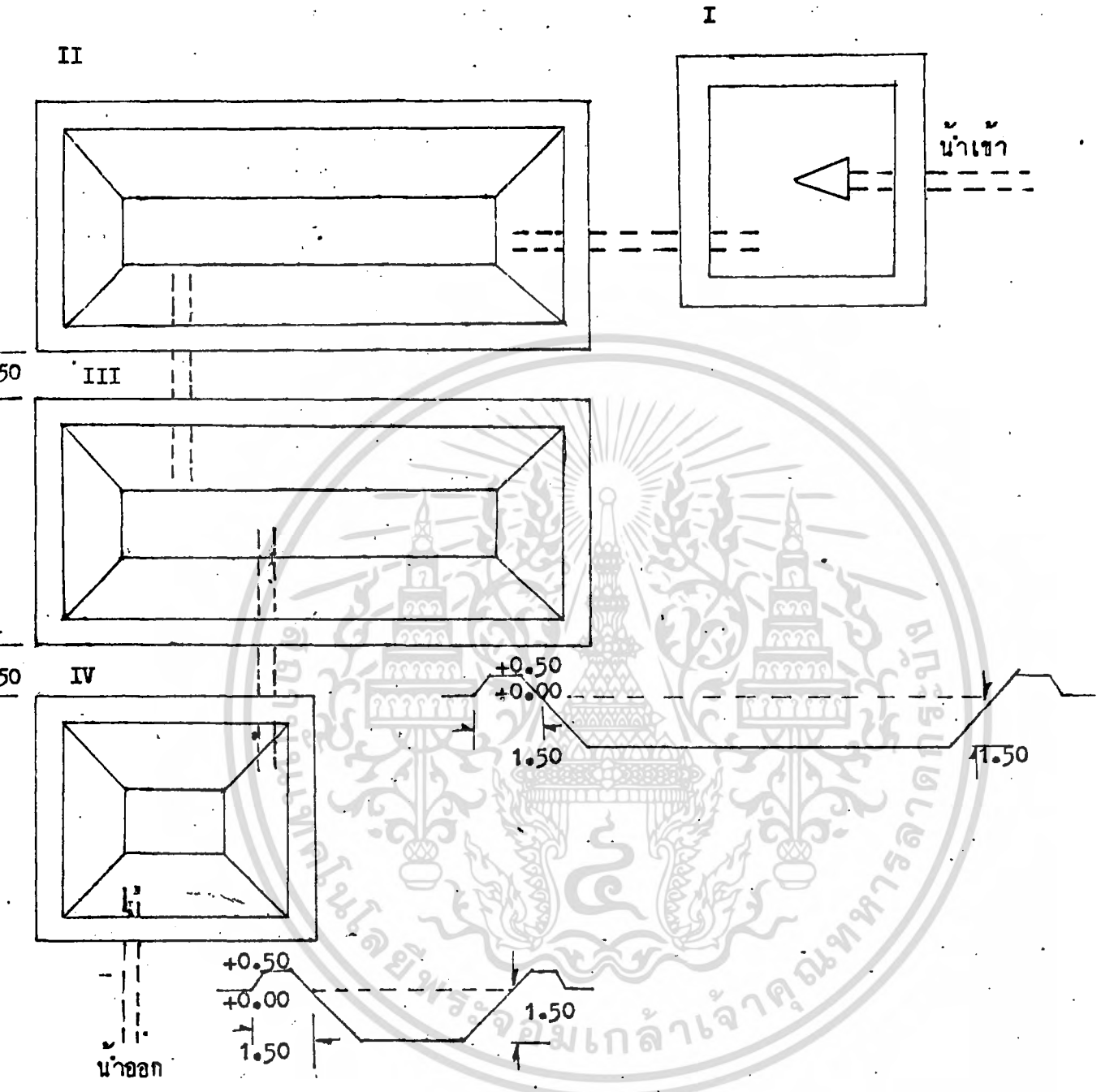

SCALE : metres

I บ่อเกรอะ II บ่อหมัก (Screening pond)

II บ่อพัก (Stabilization pond)

IV บ่อผึ่ง (Polishing pond)

ภาพผนวกที่ 4 แสดงระบบการกำจัดน้ำเสียแบบ Stabilization pond

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบจัดน้ำเสียแบบ Stabilization Pond

1. การคำนวณอัตราน้ำทิ้ง

Screening pond	ความลึก	1.5 ม.	เวลากักเก็บ	20 วัน
Stabilization pond	ความลึก	1.5 ม.	เวลากักเก็บ	20 วัน
Polishing pond	ความลึก	1.5 ม.	เวลากักเก็บ	10 วัน

ตัวอย่าง หากต้องการฆ่าโค 20 ตัวต่อวัน และในการฆ่าโค ต้องใช้น้ำตัวละ (สมมติ) 300 ลิตร จะต้องคำนวณพื้นที่บ่อดังนี้

$$\text{ปริมาณน้ำทิ้งต่อวัน} = \frac{20 + 300}{1000} = 6 \text{ ม}^3/\text{วัน}$$

Screening pond	ต้องมีปริมาตรความจุ	6 + 20	= 120	ม^3
Stabilization pond	" "	6 + 20	= 120	ม^3
Polishing pond	" "	6 + 10	= 60	ม^3

อาจเติม Cl_2 or NaOCl ในระหว่างจะปล่อยน้ำจาก Stabilization pond ลงสู่ Polishing pond จะทำให้คุณภาพของน้ำดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

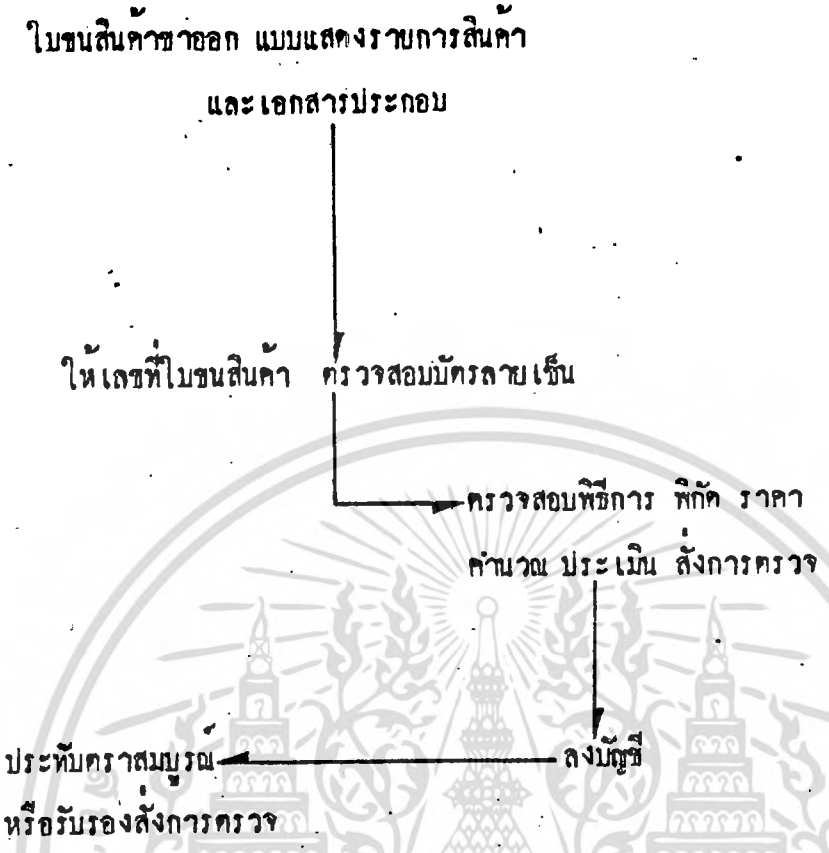

ภาพผนวกที่ 5 แสดงขั้นตอนการผ่านพิธีการส่งออกทางศุลกากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

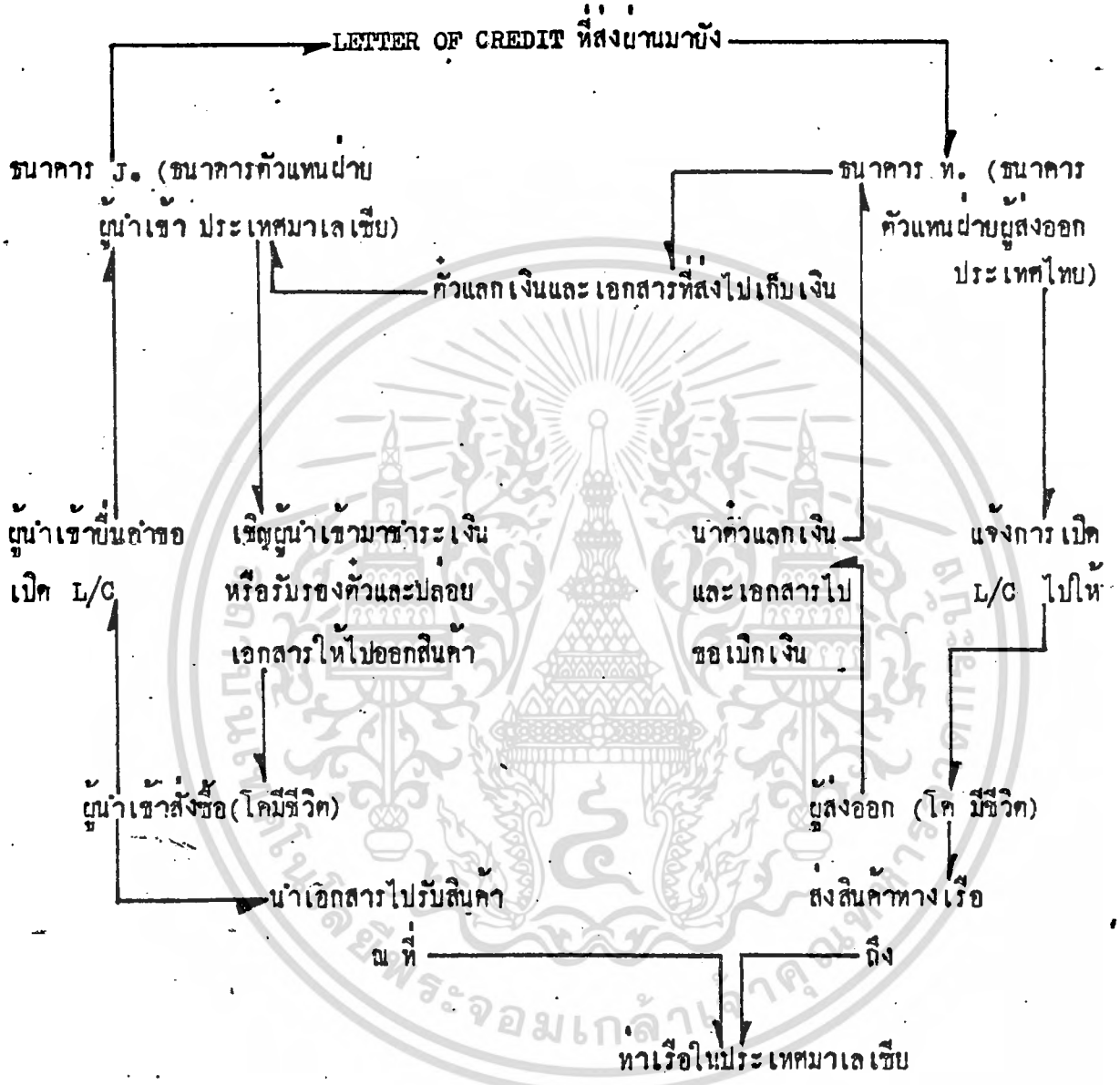

ภาพผนวกที่ 6 แสดงวงจรพิธีการขอเปิด LETTER OF CREDIT เพื่อการส่งสินค้าออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

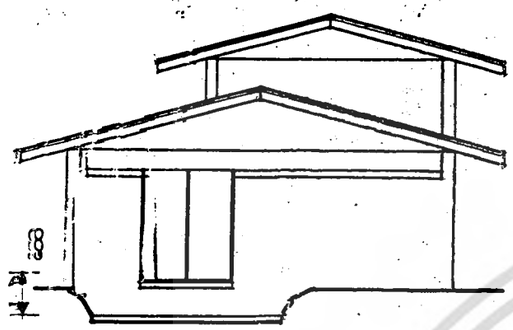

FRONT ELEVATION

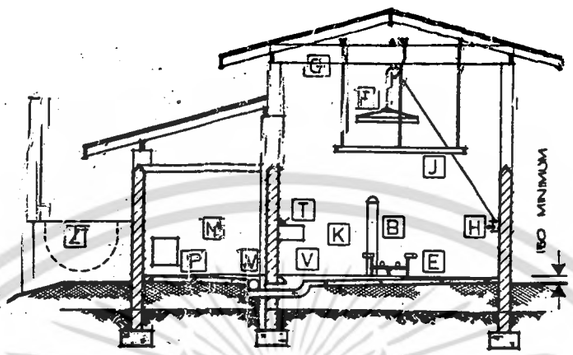

SECTION A·A

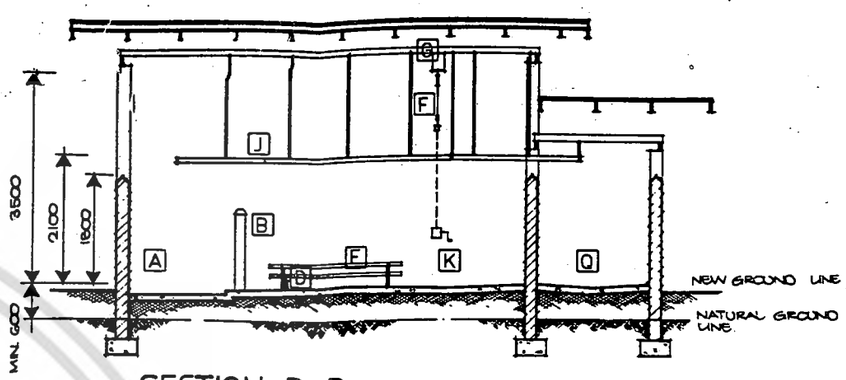

SECTION B·B

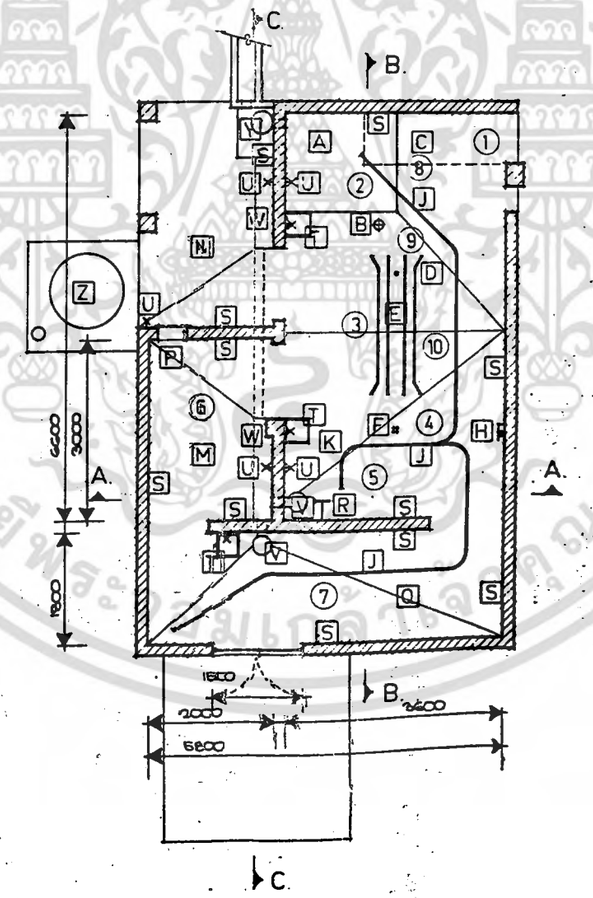

FLOOR PLAN

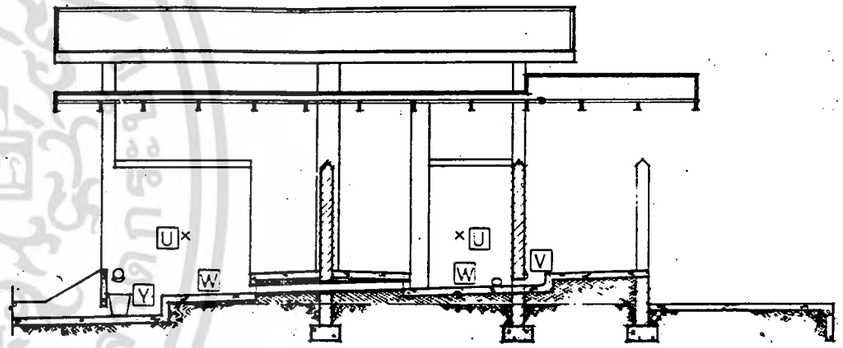

SECTION C·C

2/16— DIAM. RODS IN TOP
3/16— DIAM. RODS IN BOTTOM
10/9— HOOPS @ 400— CENTRES.

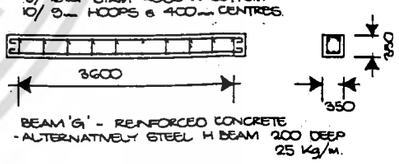

BEAM 'G' - REINFORCED CONCRETE
- ALTERNATIVELY STEEL H BEAM 200 DEEP 25 Kg/m.

SCALE 0 1 2 3 4 5 metres

EQUIPMENT & DESCRIPTION.

SEE SEPARATE DRAWING FOR SPECIAL DETAILS.

A BLEEDING AREA AND BLOOD DRAIN.
B CASTING POST (160 mm GALV. PIPE, CONCRETE FILLED)
C RESTRAINING AND STUNNING BOX (IF REQUIRED)
D SECURING PIN FOR DRESSING BED.
E DRESSING BED OF GAL. OR STAINLESS STEEL SHEET
F CARCASSE SPREADER AND HOIST.
G RAIL SUPPORT BEAM.
H RAIL WINCH.
J RAIL — FOR HANGING AND MOVING CARCASSES
K CARCASSE WASHING AREA.
L OFFAL WASHING AND OFFAL PREPARATION ROOM.
M HIDE INEDIBLE AND CONDEMN REMOVAL AREA.
N INSPECTION OUTLET AND SELF-CLOSING DOOR
O OFFAL PUNCH ROOM.
P HEAD AND LEG WASH SUPPORT HOOK.
Q HYGIENICALLY SURFACED WALLS (TILES ETC.)
R HAND WASH BASINS (400 x 400 x 225) WITH MIXER TAPS.
S HOSE (20 m, 11/4" 8mm HOSES, 25 mm PIPE).
T TELEPHONE.
U DRAINS.
V OVERHEAD GANGREL TO BAIN.
W BLOOD RECEIVING BUCKET.
Y SCALE.
Z AFTER HEATING TANK.

OPERATING PROCEDURE.

CATTLE/BUFFALOES.

1 BRING CATTLE IN. — SECURE AND CAST.
OR RESTRAIN IN BOX AND STUN.
2 STICK AND BLEED. SHACKLE HIND LEGS TO HOIST AND DRAG TO DRESSING BED.
3 REMOVE HEAD AND FEET AND HANG ON RAIL.
SKIN, TRIM AND OPEN HEAD AND FEET.
REMOVE SKIN FROM LEGS, BELLY AND FLANKS.
4 HOOK HIND LEGS TO SPREADER AND HALF HOIST.
REMOVE SKIN FROM BACK AND TAKE OUTSIDE.
OPEN AND REMOVE VISCERA TO WASHING ROOM.
SPLIT CARCASE INTO SIDES AND HOIST.
HANG FOREQUARTERS ON RAIL AND CUT FROM HIND.
LOWER HINDS AND HANG ON RAIL.
5 WASH AND TRIM CARCASE, HEAD AND FEET.
6 WASH AND TRIM OFFAL, EMPTY PAUNCH AND WASH.
RUN AND WASH GUT. HANG ON RAIL IN O.
7 HOLD AND DESPATCH EDIBLE PRODUCTS.

SHEEP, GOATS & CALVES.

8 BRING IN, CAST, STICK AND BLEED.
9 LIFT ONTO SMALL BED, REMOVE LEGS, HEAD AND OPEN BELLY.
10 HANG ON RAIL. REMOVE SKIN FROM BACK AND EVISCORATE.
5,6,7 AS FOR CATTLE.

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS 2 CATTLE OR BUFFALO, OR 10 SHEEP OR GOATS PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC, WOULD BE REQUIRED IN ADDITION.
A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

DRAWING NO. 1
SAMPLE ABATTOIR DESIGN

Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:
Cattle/Buffaloes — Category 1 : 2 animals/day
OR Sheep/Goats — Category 2 : 10 animals/day
OR A Combination

Prepared by **David Stewart** B E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub — Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 7 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าโค กระบือ แพะ แกะ

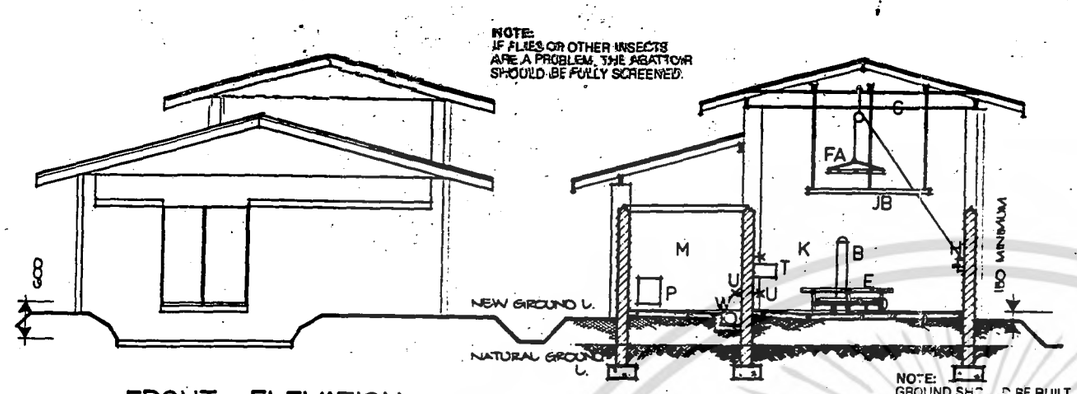

FRONT ELEVATION

SECTION A·A

NOTE:
GROUND SHOULD BE BUILT UP AND CONSOLIDATED TO 450 ABOVE ADJACENT HIGHEST GROUND FOR 1200 BEYOND THE BUILDING TO GIVE GOOD DRAINAGE AND THE FLOOR SHOULD BE AT LEAST 150 mm ABOVE ADJACENT GROUND, AND 500 mm ABOVE ADJACENT PAVING AT LOAD-OUT AREAS.

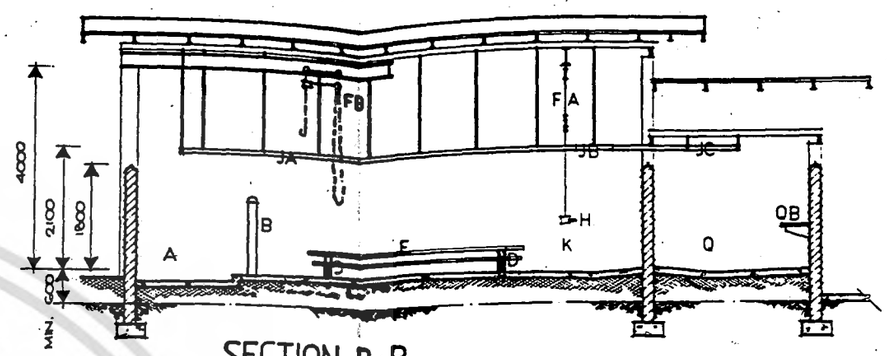

SECTION B·B

EQUIPMENT & DESCRIPTION.

SEE SEPARATE DRAWING FOR SPECIAL DETAILS.

- A BLEEDING AREA AND BLOOD DRAIN.
- B CASTING POST (150 mm GALV. PIPE, CONCRETE FILLED.)
- C RESTRAINING AND STUNNING BOX (IF REQUIRED).
- D SECURING PIN FOR DRESSING BED.
- E DRESSING BED OF GALV. OR STAINLESS STEEL PIPE.
- FA CARCASE SPREADER AND HOIST.
- FB BLEEDING HOIST — CHAIN OPERATED HOIST WITH EXTENDED ARM TO KEEP CHAIN CLEAR OF ANIMAL, OR ELECTRIC ON MONORAIL
- G HOIST SUPPORT BEAM.
- H SPREADER HOIST SWITCH (OR ELECTRIC SWITCH).
- JA RAILS FOR HEADS & FEET, AND FOR SMALL STOCK.
- JB QUARTERING AND WASHING RAIL.
- JC DESPATCH AND CHILLING RAILS.
- JD OFFAL HANGING RAILS.
- K CARCASE WASHING AREA.
- M GUT WASHING AND OFFAL PREPARATION ROOM
- N HIDE, INEDIBLE AND CONDEMN REMOVAL AREA.
- P INEDIBLE OUTLET WITH SELF CLOSING DOOR.
- Q DESPATCH ROOM
- QA DOUBLE GATE OF HEAVY GALV. STEEL SHEETS (3 mm).
- QB METAL DESK AND BOOK LOCKER
- QC OPTIONAL CHILLER ROOM.
- R HEAD AND FOOT WASH SUPPORT HOOK.
- S HYGIENICALLY SEALED WALLS (TILES, ETC.)
- T HAND WASH BASINS 400 x 400 x 225 WITH HOT & COLD WATER
- U HOSE COCKS WITH HOT (STERILISING 84°C.) AND COLD WATER 18 mm HOSES. 25 mm PIPE. * **NOTE:** 84°C WATER SHOULD BE RETICULATED UNDER PRESSURE IF POSSIBLE.
- V FLOOR DRAINS.
- W OPEN CONCRETE DRAINS.
- Y BLOOD RECEIVING BUCKET.
- Z BOILER HOUSE OR WATER HEATING UNIT.

OPERATING PROCEDURE.

CATTLE/BUFFALOES.

1. BRING CATTLE/BUFFALO IN — SECURE AND CAST-HALAL. **OR** RESTRAIN IN BOX & STUN.
2. STICK AND BLEED. THEN HOIST. **OR** HOIST STUNNED ANIMAL AND STICK AND BLEED. TRAVERSE HOIST AND DROP ON DRESSING BED.
3. REMOVE HEAD AND FEET. HANG ON RAIL "JA" AND DRESS
3a. DRAG ALONG BED BY SPREADER HOIST. OPEN HIDE FROM LEGS, BELLY AND FLANK.
4. HALF HOIST. REMOVE SKIN FROM BACK AND TAKE TO N. OPEN BELLY AND BRISKET AND REMOVE VISCERA TO M. SPLIT CARCASE INTO SIDES AND HOIST FULLY. HANG FOREQUARTERS ON RAIL AND CUT FROM HIND. LOWER HINDS AND HANG ON RAIL.
5. WASH AND TRIM CARCASE, HEAD AND FEET.
6. WASH AND TRIM OFFAL. EMPTY PAUNCH AND WASH. RUN AND WASH GUT. HANG ON "JD" RAIL.
7. HOLD AND DESPATCH EDIBLE PRODUCT.

SHEEP, GOATS & CALVES.

8. BRING IN, CAST AND STICK. — HANG ON RAIL TO BLEED.
9. LIFT ONTO SMALL BED. REMOVE FEET AND HEAD. OPEN SKIN AND REMOVE FROM LEGS, BELLY AND FLANK.
10. HANG ON RAIL. REMOVE SKIN FROM BACK AND TRANSFER TO N. EVISCERASE AND REMOVE VISCERA TO M.

5,6,7 AS FOR CATTLE

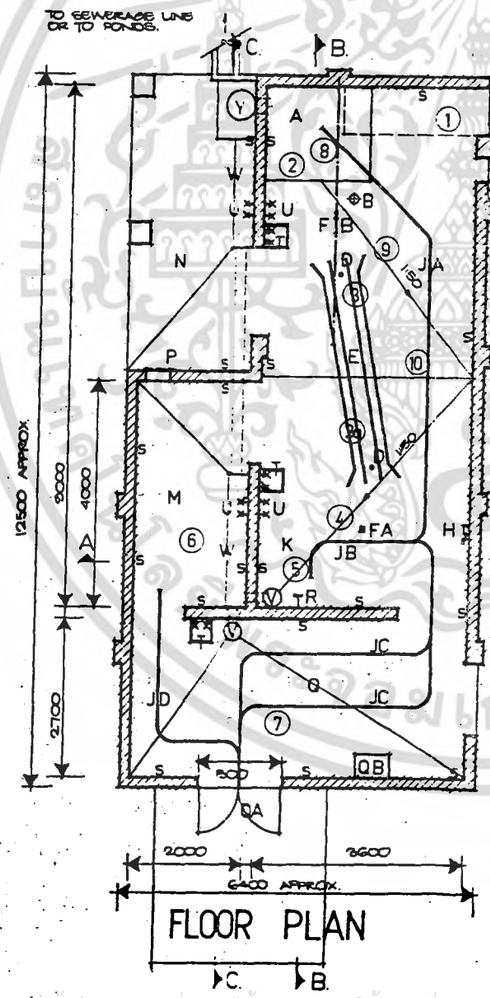

FLOOR PLAN

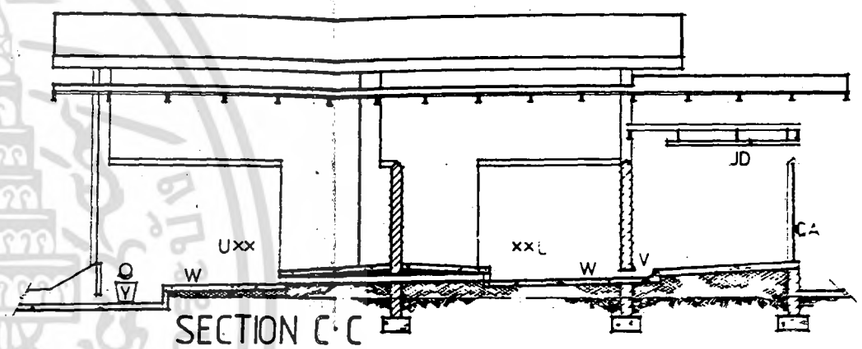

SECTION C·C

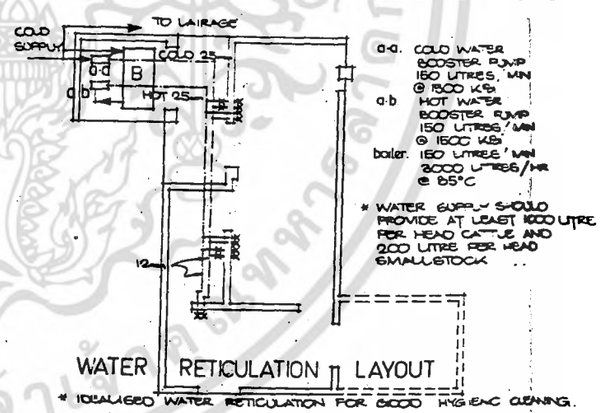

WATER RETICULATION LAYOUT

* IDEALISED WATER RETICULATION FOR GOOD HYGIENIC CLEANING.

SCALE 0 1 2 3 4 5 metres

DRAWING NO. 2
SAMPLE ABATTOIR DESIGN
Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:
Cattle/Buffaloes — Category 2 : 30 animals/day.
OR Sheep/Goats — Category 3 (Alternative) : 150 animals/day.
OR A Combination

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS 30 CATTLE OR BUFFALO, OR 150 SHEEP OR GOATS PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC, WOULD BE REQUIRED IN ADDITION.
A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 8แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าโค กระบือ แพะ แกะขนาดกลาง

NOTE:
THIS IS A TYPICAL ARRANGEMENT TO PROCESS 40-70 CATTLE OR BUFFALO OR 150 TO 350 SMALLSTOCK PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING. AMENITIES, BY-PRODUCT TREATMENT, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE ETC WOULD BE REQUIRED TO SUIT THE LOCAL CONDITIONS. A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS BY QUALIFIED AND EXPERIENCED ENGINEERS AND ARCHITECTS.

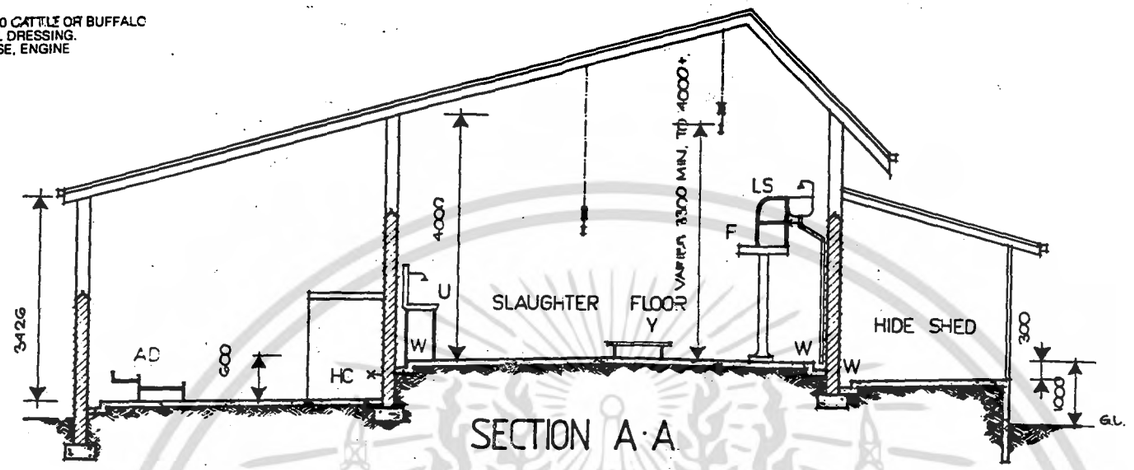

SECTION A·A

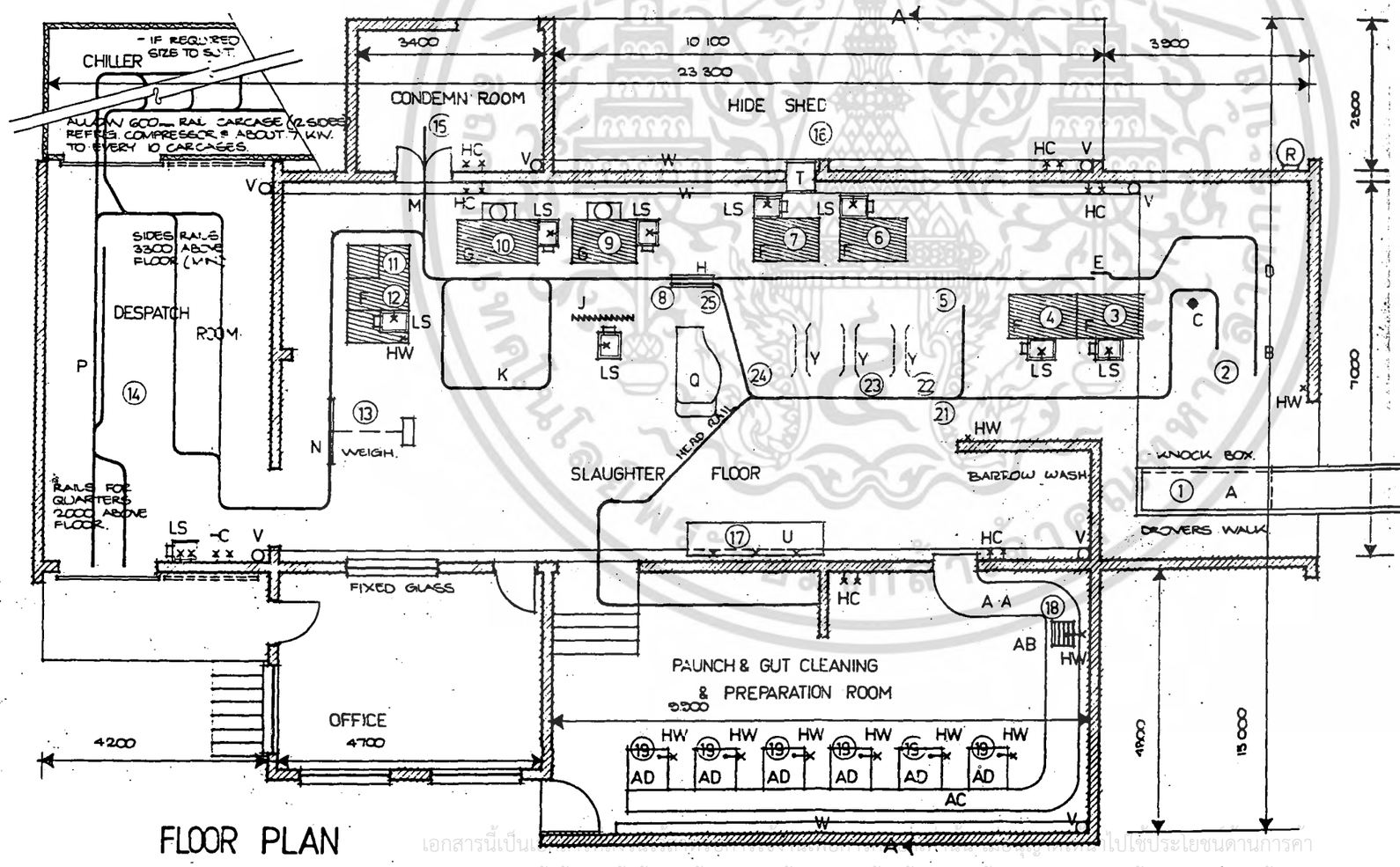

FLOOR PLAN

OPERATING PROCEDURE.

CATTLE/BUFFALO.

1 BRING CATTLE BUFFALO IN-SECURE AND CAST (HALAL) OR RESTRAIN IN BOX AND STUN.
2 STICK AND BLEED THEN HOIST OR HOIST STUNNED ANIMAL AND STICK AND BLEED.
3 SKIN FIRST LEG; REMOVE FOOT; TRANSFER.
4 SKIN SECOND LEG; REMOVE FOOT; OPEN BELLY; HANG OFF.
5 REMOVE HEAD AND FORE FEET; HANG ON RAIL WITH HIND FEET; SKIN FLANKS.
6 DROP BUNG; SKIN RUMP AND HIGH BACK.
7 REMOVE HIDE.
8 OPEN BRISKET AND EVISCERATE.
9 SPLIT CARCASE INTO SIDES.
10 INSPECT SIDES.
11 TRIM SIDES.
12 WASH CARCASE.
13 WEIGH, TRANSFER HEADS, FEET, OFFAL TRIPE AND GUT TO RAIL.
14 DIVIDE INTO QUARTERS AND DESPATCH, OR CHILL.
15 CUT DOWN CONDEMNS AND REMOVE.
16 CURE OR DESPATCH HIDES, AND SKINS.
17 WASH AND TRIM OFFALS AND HANG ON RAIL.
18 EMPTY PAUNCHES AND WASH.
19 WASH AND TRIM PAUNCH; RUN GUT.
20 WASH EVISCERATION BARROW.
21 SKINS, TRIM AND WASH HEADS AND FEET.

SMALLSTOCK.

2 STICK, HANG ON BLEEDING RAIL.
22 REMOVE FORE FEET AND HEAD.
23 REMOVE SKIN ON RAIL.
OR DROP IN CRADLE, SKIN LEGS AND BELLY, LIFT TO RAIL AND REMOVE SKIN.
24 EVISCERATE.
25 HOIST TO MAIN RAIL.
10 INSPECT.
11 TRIM.
12 WASH.
13 WEIGH.

EQUIPMENT:

A RESTRAINING AND STUNNING BOX (IF REQ'D).
B BLEEDING HOIST (ELEC. — CHAIN — 1 TON.)
C CASTING POST.
D BLEEDING RAIL — SLOPE 1:25. MIN. HT. 4800.
E TRANSFER HOIST (ELEC. — CHAIN — 1 TON.)
F ELEVATED PLATFORMS — GALV. STEEL OR ALUM.
G VARIABLE HEIGHT HYDRAULIC PLATFORMS.
H EVISCERATION RAIL DROPPER (& SMALLS HOIST)
J SAW SCREEN.
K SUSPECT CARCASE RETAIN RAIL.
LS HAND WASH BASIN & STERILISER
M CONDEMN RAIL.
N SCALES.
P QUARTERING RAIL AND HINDS DROPPER.
Q EVISCERATION BARROW.
R BLOOD COLLECTION TANK.
T HIDE CHUTE WITH SELF CLOSING DOOR.
U OFFAL WASH AND TRIM TROUGH.
V FLOOR DRAINAGE OUTLETS.
W OPEN FLOOR DRAINS. — SLOPE 1:200 MIN.
Y SMALLSTOCK DRESSING CRADLES (IF REQ'D.)

AA PAUNCH AND GUT HOLDING CHUTE.
AB PAUNCH EMPTYING DRAIN.
AC PAUNCH TRANSFER CHUTE.
AD PAUNCH AND GUT CLEANING TUBS.
HC HOT (STERILISING 83°C) & COLD. HOSE OUTLET (16mm) WITH HOSE RACK.
HW WASH HOSE OUTLET.

0 1 2 3 4 5
SCALE metres.

DRAWING NO. 3
SAMPLE ABATTOIR DESIGN.
Typical Design for ASEAN Conditions.
Suitable for the Hygienic Processing of:

Cattle/Buffaloes — Category 3 : 60 animals/day
OR Sheep/Goats — Category 4 : 150-350 animals/day.

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 9 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าโค กระบือ แพะ แกะขนาดกลาง

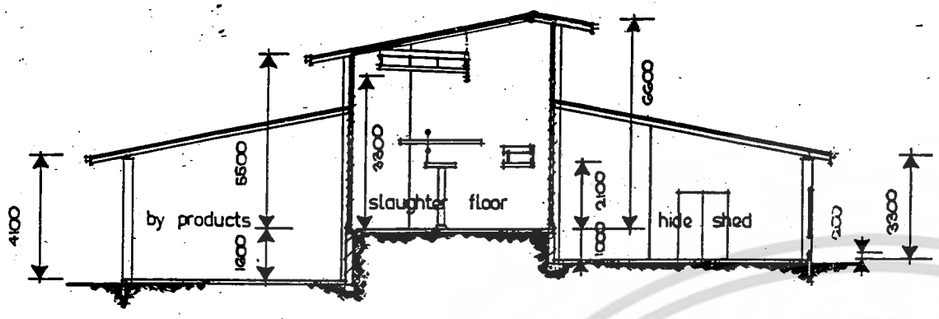

SECTION A·A

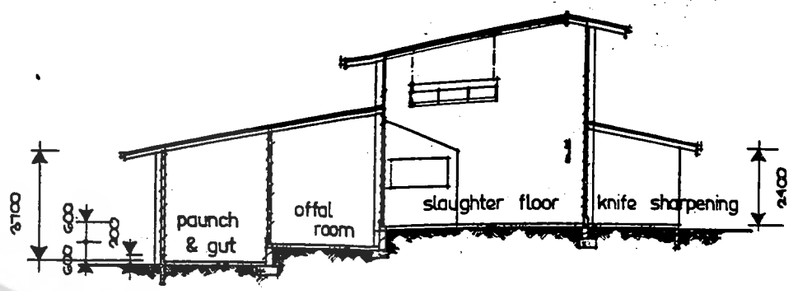

SECTION B·B

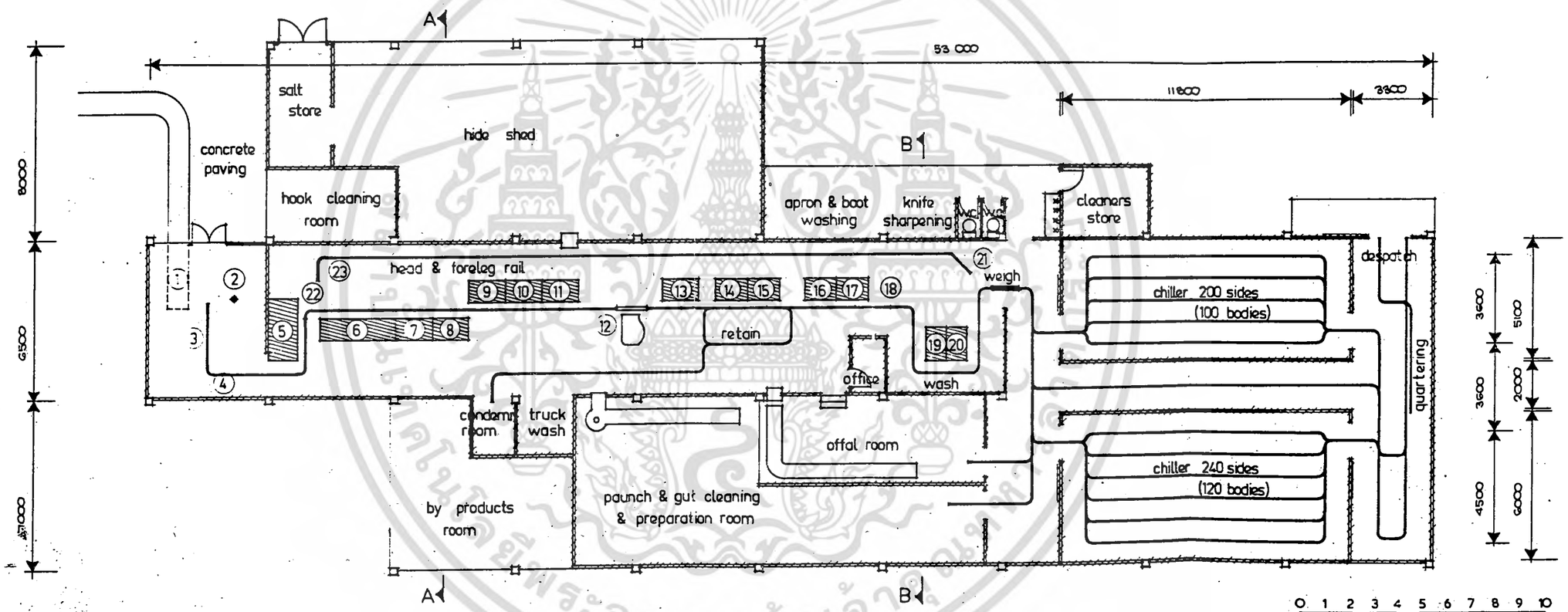

FLOOR PLAN

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SCALE METRES

OPERATING PROCEDURE.

1	CAST AND STICK (HALAL OR
2	RESTRAIN AND STUN
3	HOIST TO BLEEDING RAIL
4	BLEED.
5	SKIN FIRST LEG, REMOVE FOOT.
6	TRANSFER, SKIN SECOND LEG, REMOVE FOOT.
7	OPEN BELLY.
8	SPLIT BRISKET, SKIN FORELEGS.
9	DROP BUNG, TAIL IF UP.
10	BACK OFF.
11	REMOVE HIDE.
12	EVISCERATE.
13	SPLIT CARCASE.
14, 15	INSPECT.
16, 17, 18	TRIM.
19, 20	WASH.
21	WEIGH, TRANSFER FEET AND HEAD.
22	REMOVE HEAD, FORELEGS
23	WASH AND TRIM HEAD AND FORELEGS.

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS 200 TO 250 CATTLE OR BUFFALO PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC., WOULD BE REQUIRED IN ADDITION.
ALL WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

DRAWING NO. 4
SAMPLE ABATTOIR DESIGN
Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:

Cattle/Buffaloes — Category 4: 200 animals/day

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 10 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าโค กระบือขนาดใหญ่

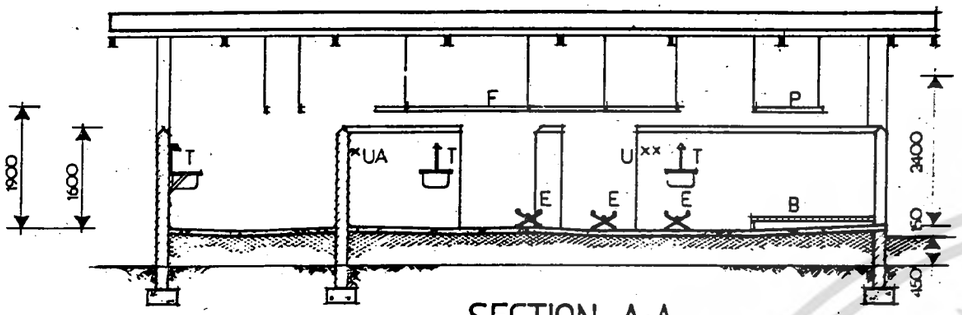

SECTION A·A

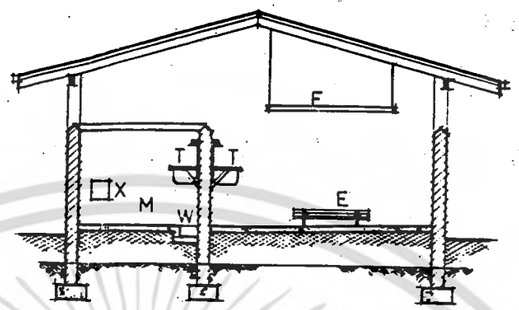

SECTION B·B

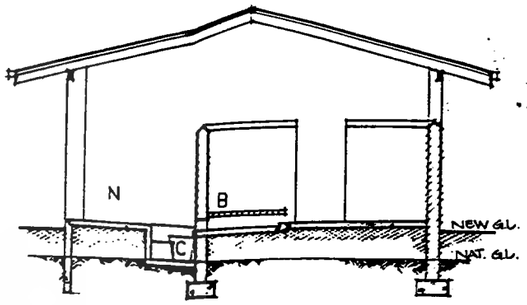

SECTION C·C

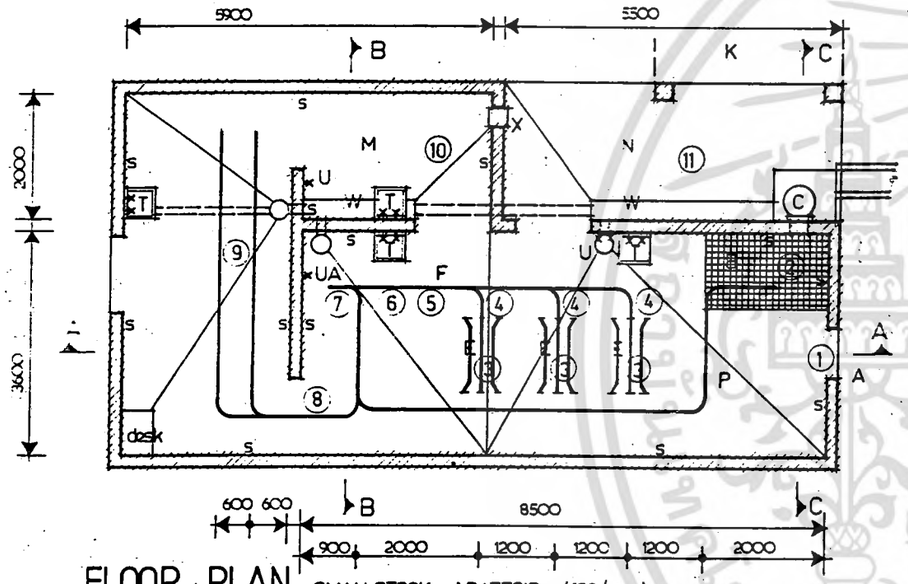

FLOOR PLAN SMALLSTOCK ABATTOIR (150/day)

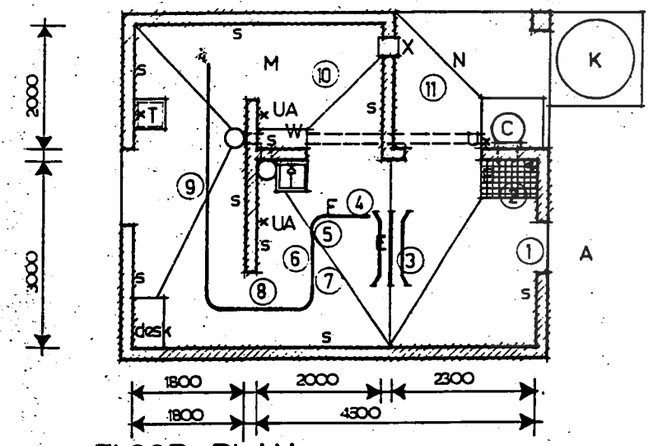

FLOOR PLAN SMALLSTOCK ABATTOIR (50/day)

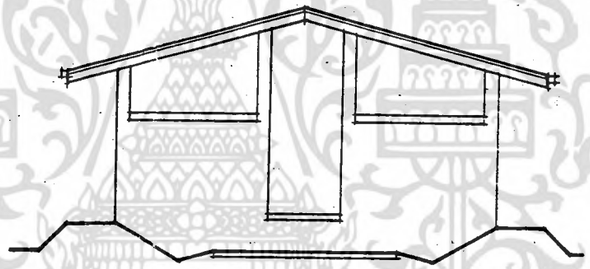

FRONT ELEVATION

EQUIPMENT & DESCRIPTION.

SMALLSTOCK.
A HOLDING PENS AND RACK.
B GRATED BLEEDING FLOOR — GALVANIZED STEEL OR ALUMINIUM.
C BLOOD COLLECTION BUCKET OR TANK.
D BLEEDING RAIL — PROVIDE HOIST IF NECESSARY.
E DRESSING CRADLES — GALVANIZED STEEL, STAINLESS OR ALUMINIUM.
F SKINNING AND DRESSING RAIL. PROVIDE HOIST IF NEEDED FOR LARGE ANIMALS.
K BOILER OR WATER HEATER.
M PAUNCH AND GUT WASHING AND PREPARATION AREA.
S HYGIENICALLY SURFACED WALLS.
T WASH BASINS WHERE POSSIBLE, SUPPLY STERILISING 84°C WATER AND KNIFE STERILISER.
U HOSE COCKS WITH 10 M OF 18 mm HOSE AND 25 mm SUPPLY PIPE AND HOSE RACK. IN LARGER PLANTS, THIS SHOULD ALSO HAVE STERILISING (84°C) WATER SUPPLY.
UA WASH COCK WITH 3 M OF 12 mm HOSE.
W OPEN CONC. DRAINS 300 mm WIDE 50 mm MIN DEPTH FALL 1:100.
X CONDEMN PARTS CHUTE.

OPERATING PROCEDURE.

1 BRING TO STOCKING AREA.
2 STICK. NOTE RELIGIOUS REQUIREMENTS CONCERNING LOCATION AND DIRECTION OF PLANT IF APPLICABLE. MOVE TO BLEEDING RAIL IN LARGER UNIT.
3 PLACE ON BACK ON CRADLE WITH RUMP TOWARDS DRESSING RAIL. REMOVE FEET. SKIN LEGS, BELLY AND FLANK. OPEN BRISKET. TIE WEASAND.
4 LIFT TO DRESSING RAIL. REMOVE PELT OR SKIN AND THROW OUTSIDE TO M.
5 WASH CARCASE.
6 EVISCERATE. REMOVE HEAD IF REQUIRED. SPLIT IF REQUIRED.
7 WASH CARCASE. WASH AND PREPARE OFFALS.
8 WEIGH, IF REQUIRED.
9 HOLD CARCASE AND DESPATCH.
10 EMPTY, WASH AND PREPARE PAUNCH AND GUT.
11 DISPOSE SKINS, PELTS, INEDIBLE AND CONDEMNS.

0 1 2 3 4 5
SCALE metres

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS a. 50 SHEEP OR GOATS, OR b. 150 SHEEP OR GOATS PER DAY WITH OVERHEAD DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER-HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC, WOULD BE REQUIRED IN ADDITION.
A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE *DESIGNED* SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

DRAWING NO. 5
SAMPLE ABATTOIR DESIGN.
Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:

a. Sheep/Goats — Category 2 : 50 animals/day.
b. Sheep/Goats — Category 3 : 150 animals/day.

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 11 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่า แพะ แกะ ขนาดเล็ก

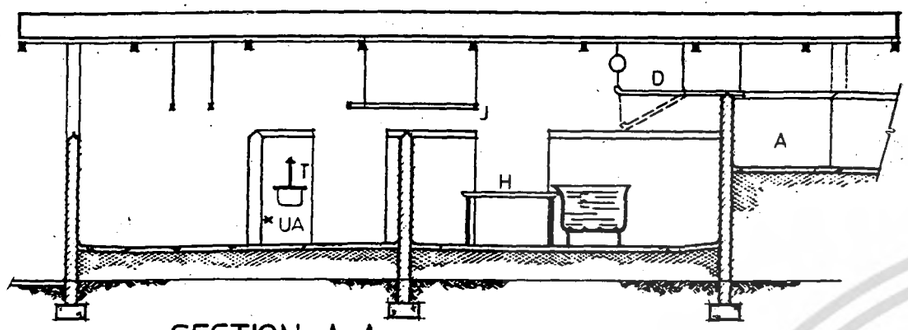

SECTION A·A

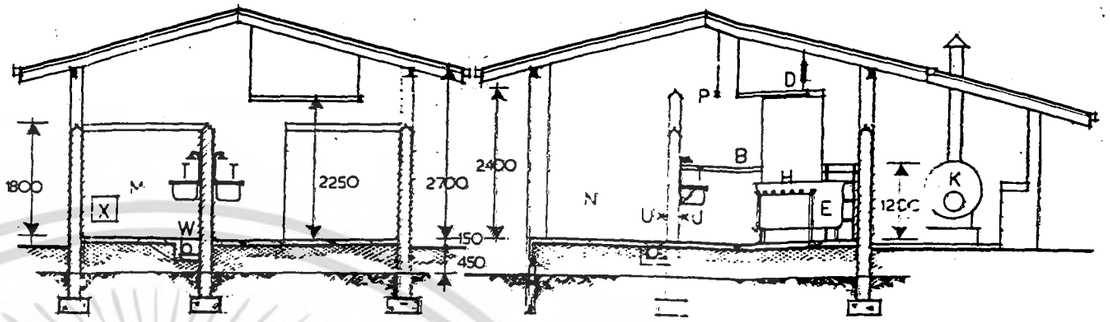

SECTION B·B

SECTION C·C

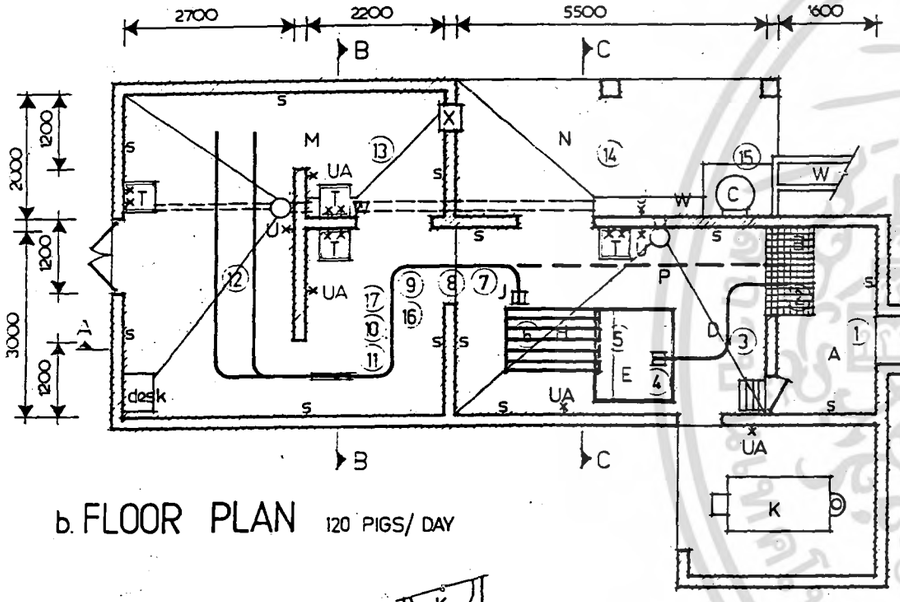

b. FLOOR PLAN 120 PIGS/ DAY

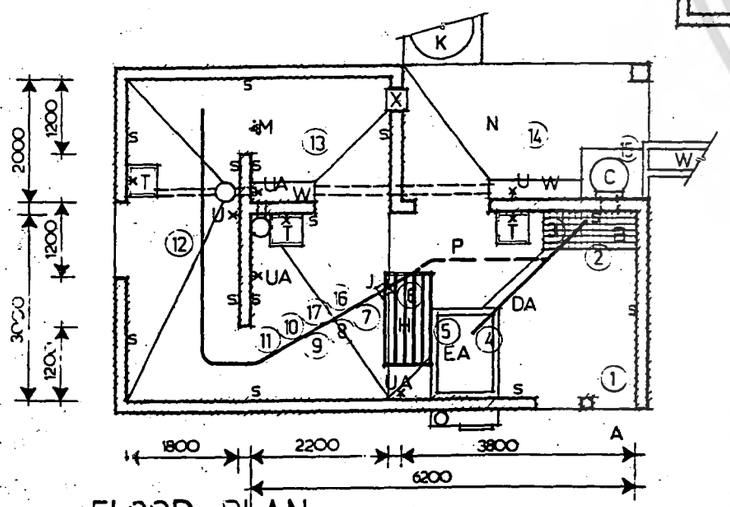

a. FLOOR PLAN 30 PIGS/ DAY

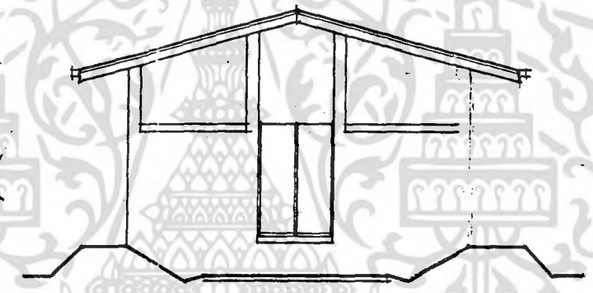

FRONT ELEVATION

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS a. 30 PIGS PER DAY OR b. 120 PIGS PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC. WOULD BE REQUIRED IN ADDITION.
A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

EQUIPMENT.

A	HOOKS OPEN.
B	GRATED FLOOR — SKID PROOF GALVANISED STEEL OR ALUMINIUM.
C	BLOOD COLLECTION BUCKET.
D	SPREADER RAIL AND CHAIN BLOCK (250 Kg).
DA	MONORAIL WITH 250 Kg HOIST.
E	SCALD TANK 1500 x 1200 x 900 WITH STEAM TUBES IN FLOOR.
EA.	SCALD TUB 1200 x 300 x 400 WITH FIRE BOX UNDER OR EQUIVALENT.
H	DEHAIRING TABLE — 40 mm O.D. TUBE AT 150 mm CENTRES.
J	CHAIN HOIST 250 Kg.
K	BOILER (LARGE PLANT) OR WATER HEATER
M	PLUNGE AND GUT WASHING AND PREPARATION AREA.
N	SKIN, PELT, HAIR, INEDIBLE AND CONDEMN. AREA.
S	TILED OR CEMENTED SURFACED WALLS.
T	HAND WASH BASINS: WHERE POSSIBLE SUPPLY STERILISING 84°C WATER AND KNIFE STERILISER.
U	HOSE COCKS WITH 10 M OF 13mm HOSE AND 25 mm SUPPLY PIPE, AND HOSE RACK. IN LARGER PLANT THIS SHOULD ALSO HAVE STERILISING (84°C) WATER SUPPLY.
UA	WASH WATERCOCK WITH 3 M OF 12mm HOSE
W	OPEN CONC. DRAINS 300 WIDE x 500 MIN. DEEP. FALL 1:100
X	CONDEMN PARTS CHUTE.
P	SMALL STOCKS BLEEDING RAIL (IF REQUIRED)

OPERATING PROCEDURE.

1. BRING INTO THE STICKING AREA.
2. STUN, SHACKLE HIND LEG, HANG ON RAIL. STICK.
3. BLEED.
4. LOWER INTO SCALD TANK.
5. LIFT ONTO DEHAIRING TABLE.
6. DEHAIR, REMOVE TOENAILS, ETC.
7. PLACE HIND LEGS ON GAMBREL AND HOIST ON RAIL.
8. SHAVE AND SINGE REMAINING HAIRS.
9. WASH CARCASE.
10. OPEN BRISKET AND BELLY AND REMOVE VISCERA. TRIM CARCASE. SPLIT AND REMOVE HEAD IF REQUIRED.
11. WASH CARCASE.
12. HOLD AND DESPATCH CARCASE.
13. OPEN, EMPTY AND CLEAN PAUNCH AND GUT.
14. DISPOSE SKINS, HAIR, INEDIBLES, CONDEMNS.
15. COLLECT BLOOD FOR DRAINING OR FERTILISER.

SCALE 0 1 2 3 4 5 metric

DRAWING NO. 6
SAMPLE ABATTOIR DESIGN.

Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:

a. Pigs — Category 1 : 30 animals per hr.
b. Pigs — Category 2 : 120 animals per hr.

Prepared by **David Steward** B.E., M.I.E. (Aust.) Consulting Engineer.
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 12 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกร ขนาดเล็ก

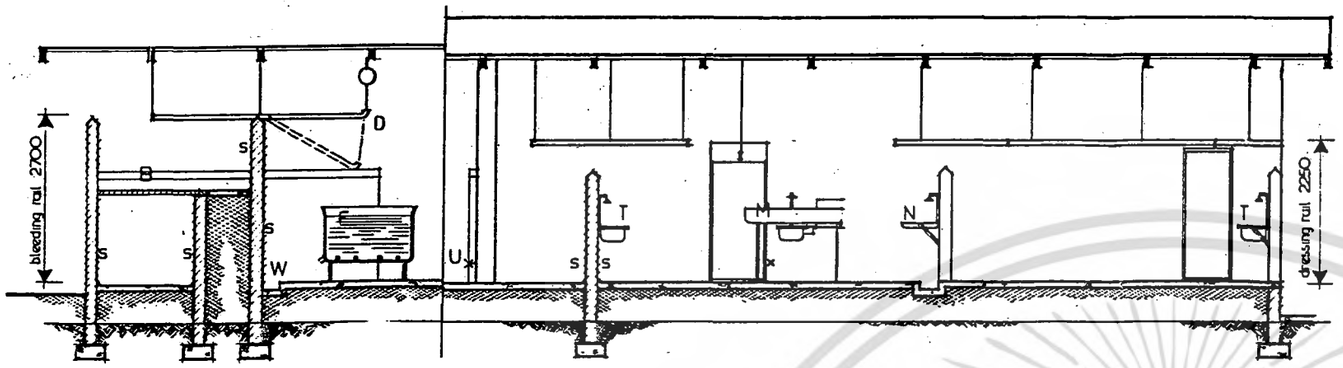

SECTION A·A

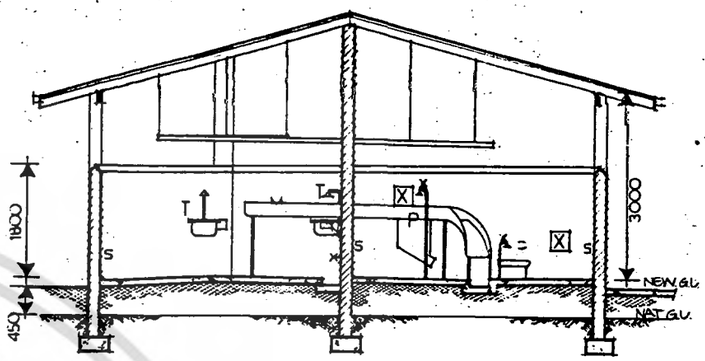

SECTION B·B

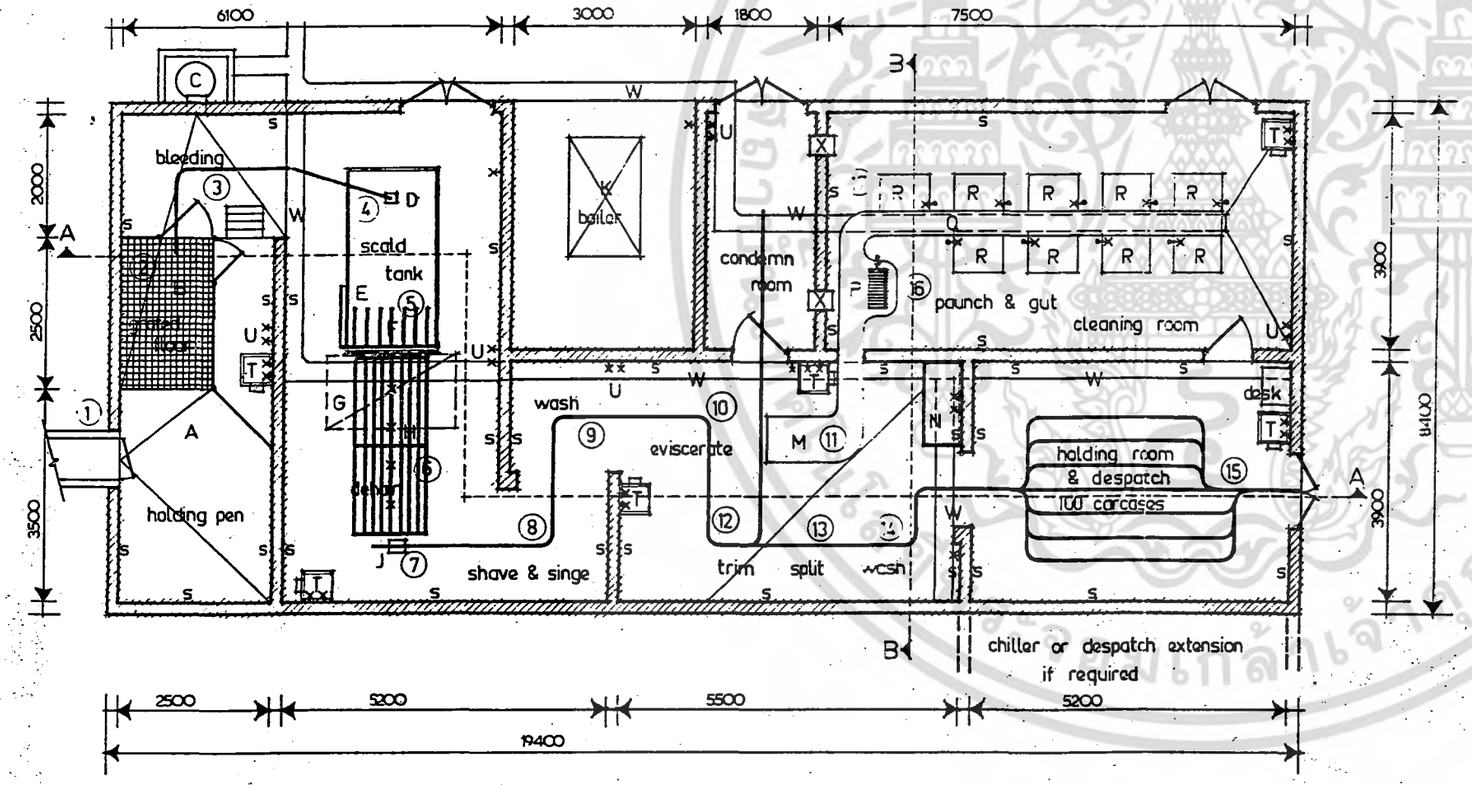

FLOOR PLAN

EQUIPMENT AND DESCRIPTION.

- A HOLDING PEN — 20 PIGS.
- B GRATED FLOORING — SKID PROOF GALVANISED STEEL OR ALUMINIUM.
- C BLOOD COLLECTION BUCKET OR TANK.
- D DROPPER RAIL AND CHAIN BLOCK.
- E SCALD TANK 2700 × 1500 × 900 (STEEL) WITH HEATER TUBES IN BOTTOM AND DRAIN COCK.
- F THROW-OUT RACK.
- G DE-HAIRING MACHINE — IF REQUIRED OR FUTURE.
- H DE-HAIRING TABLE — 40 mm O.D. GALVANISED TUBE AT 150 mm CENTRES.
- J HOIST — 1 TONNE HAND OR ELECTRIC.
- K BOILER OR WATER HEATER.
- M VISCERA INSPECTION TABLE — STAINLESS STEEL.
- N OFFAL WASH AND TRIM BENCH.
- P PAUNCH AND GUT EMPTYING BENCH WITH GRATED BASE STAINLESS STEEL.
- Q GUT CHUTE, STAINLESS STEEL 400 × 200.
- R GUT CLEANING TUB, 600 × 900 × 150 WITH HOSE COCK.
- S HYGIENICALLY SURFACED WALLS.
- T HAND WASH BASIN AND STERILISER.
- U HOSE COCK WITH STERILISING (84°C) AND COLD WATER AND 10M OF 13 mm. HOSE AND HOSE RACK. 25mm SUPPLY PIPES.
- W OPEN CONCRETE DRAINS — FALL 1:100 MINIMUM 300 WIDE × 50 MIN. DEPTH.
- X CONDEMN PARTS CHUTES.

OPERATING PROCEDURE.

1. BRING PIGS TO HOLDING PEN.
2. STUN, SHACKLE HIND LEG, HANG ON RAIL, STICK, SHIFT OFF PLATFORM.
3. BLEED.
4. LOWER INTO SCALD TANK.
5. LIFT ONTO DE HAIRING MACHINE OR TABLE.
6. DEHAIR, REMOVE TOE NAILS, ETC.
7. PLACE LEGS ON GAMBREL AND HOIST TO RAIL.
8. SHAVE AND SINGE REMAINING HAIRS.
9. WASH CARCASE.
10. OPEN BRISKET AND BELLY. REMOVE VISCERA TO INSPECTION TABLE.
11. INSPECT VISCERA FOR DISEASE. REMOVE CONDEMNS & OFFAL FOR CLEANING.
12. INSPECT CARCASE FOR DISEASE. REMOVE CONDEMNS.
13. TRIM CARCASE. SPLIT OR REMOVE HEADS IF REQUIRED.
14. WASH CARCASE.
15. HOLD AND DESPATCH CARCASES.
16. OPEN PAUNCH, EMPTY AND WASH. WASH GUT.
17. CLEAN, TRIM AND PREPARE PAUNCH AND GUT.

0 1 2 3 4 5
SCALE metres

DRAWING NO. 7
SAMPLE ABATTOIR DESIGN.
Typical Design for ASEAN Conditions
Suitable for the Hygienic Processing of
Pigs — Category 3: 400 animals/day.

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.) Consulting Engineer.
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

THIS PLAN SHOWS A TYPICAL ARRANGEMENT OF AN ABATTOIR TO PROCESS 400 PIGS PER DAY WITH ON-RAIL DRESSING ON A GRAVITY RAIL. AMENITIES, OFFICE, BY-PRODUCT PROCESSING, BOILER HOUSE, ENGINE ROOM, CATTLE PENS, LAIRAGE, ETC. WOULD BE REQUIRED IN ADDITION. A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF EACH PROJECT BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

ภาพผนวกที่ 13 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกรขนาดกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

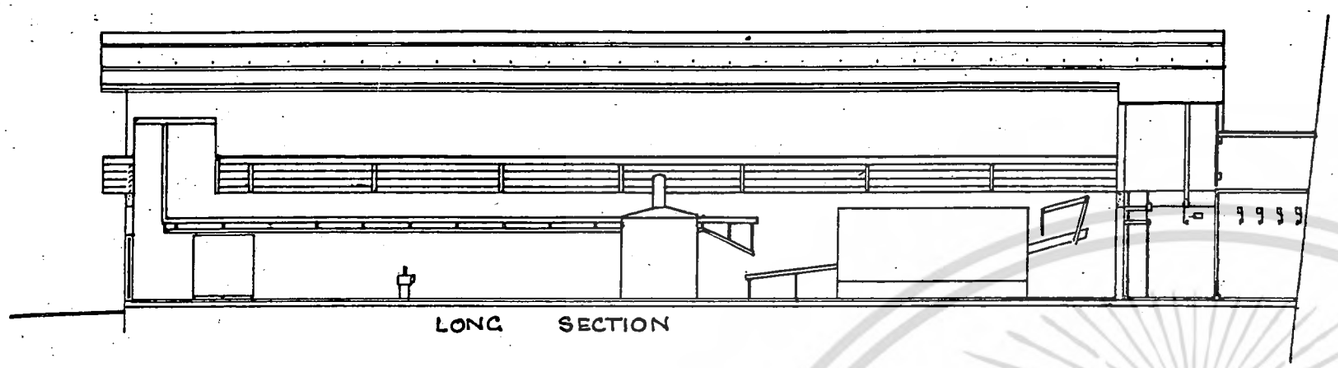

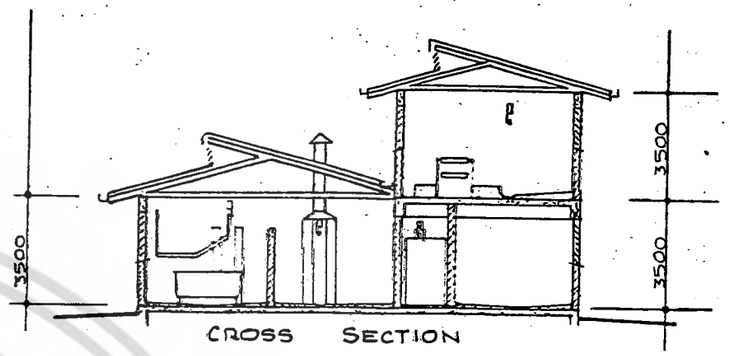

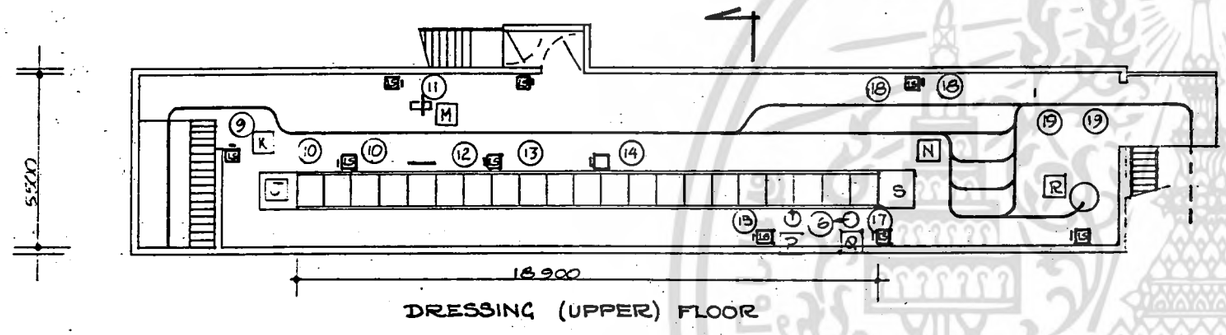

OPERATING PROCEDURE.

1	DROVE FROM PENS
2	STUN
3	STICK AND SHACKLE
4	UNSHACKLE
5	SHACKLE.
6	REMOVE TOE NAILS ETC
7	GAMBREL AND HOIST
8	DEHAIR AND TRIM AND SINGE
9	OPEN BRISKET.
10	EVISCERATE.
11	SPLIT CARCASE.
12	PREPARE VISCERA
13	INSPECT CARCASE.
14	AND VISCERA
15	REMOVE AND
16	PRE-WASH OFFAL
17	REMOVE GUT
18	TRIM
19	WASH

NOTE — THE EXACT NUMBER OF PERSONS REQUIRED ON EACH STATION IS SUBJECT TO LOCAL REQUIREMENTS

EQUIPMENT

A	MECHANICAL RESTRAINER.
B	MECHANICAL BLEEDING RAIL
C	PRE-SCALD WASH.
D	ELEVATING CONVEYOR
E	GAMBRELLING TABLE.
F	MECHANICAL CONVEYOR.
G	AUTOMATIC SINGER.
H	AUTOMATIC SHOWER WASH.
J	MOVING PAN VISCERA TABLE.
K	BRISKET SPLITTER.
M	CARCASE SPLITTING SAW
N	RETAIN AND SUSPECT
P	CARCASE AREA.
Q	OFFAL CHUTE.
R	GUT AND PAUNCH CHUTE.
S	CONDEMN CARCASE CHUTE.
	CONDEMN VISCERA CHUTE.

NOTES:
1. ALTERNATIVE TO SCALD TANK IS A SCALD SPRAY UNIT BUT THIS MAY BE MECHANICALLY UNRELIABLE.
2. ALTERNATIVE TO VISCERA TABLE J MAY BE VISCERA INSPECTION CHUTES AS USED IN SMALLER WORKS. THE UNIT SHOWN BELIEVED TO BE BEST FOR THE QUANTITIES.

AMENITIES, OFFICES
BOILER AND ENGINE ROOMS
CATTLE PENS AND LAIRAGES
WATER SUPPLIES
WASTE WATER TREATMENT
ROADS AND GROUNDS.

ARE ALSO REQUIRED.

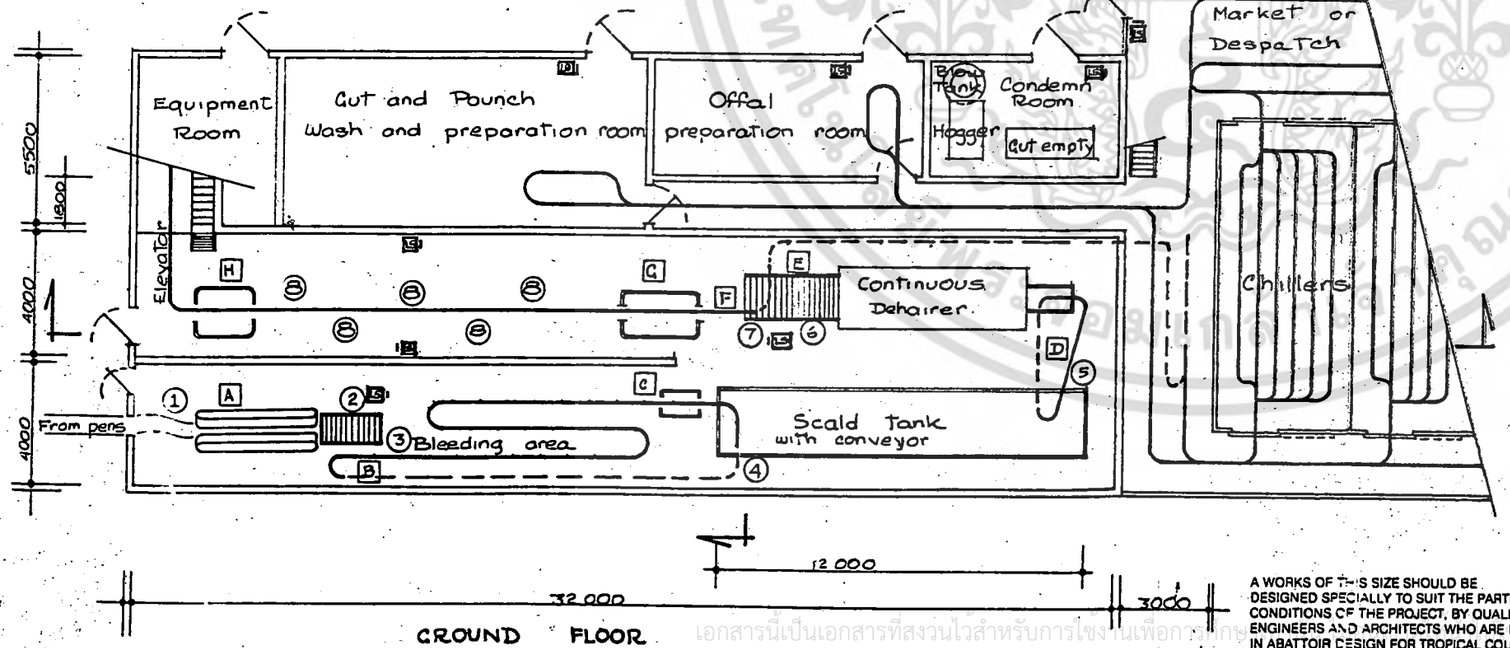

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Scale metres

A WORKS OF THIS SIZE SHOULD BE DESIGNED SPECIALLY TO SUIT THE PARTICULAR CONDITIONS OF THE PROJECT, BY QUALIFIED ENGINEERS AND ARCHITECTS WHO ARE EXPERIENCED IN ABATTOIR DESIGN FOR TROPICAL COUNTRIES.

DRAWING NO. 8.
SAMPLE ABATTOIR DESIGN.
Typical Design for ASEAN conditions
Suitable for the Hygienic Processing of:

Pigs — Category 4: 2000 animals/day.

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.) Consulting Engineer.
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 14 แสดงการออกแบบก่อสร้างโรงฆ่าสุกรขนาดใหญ่

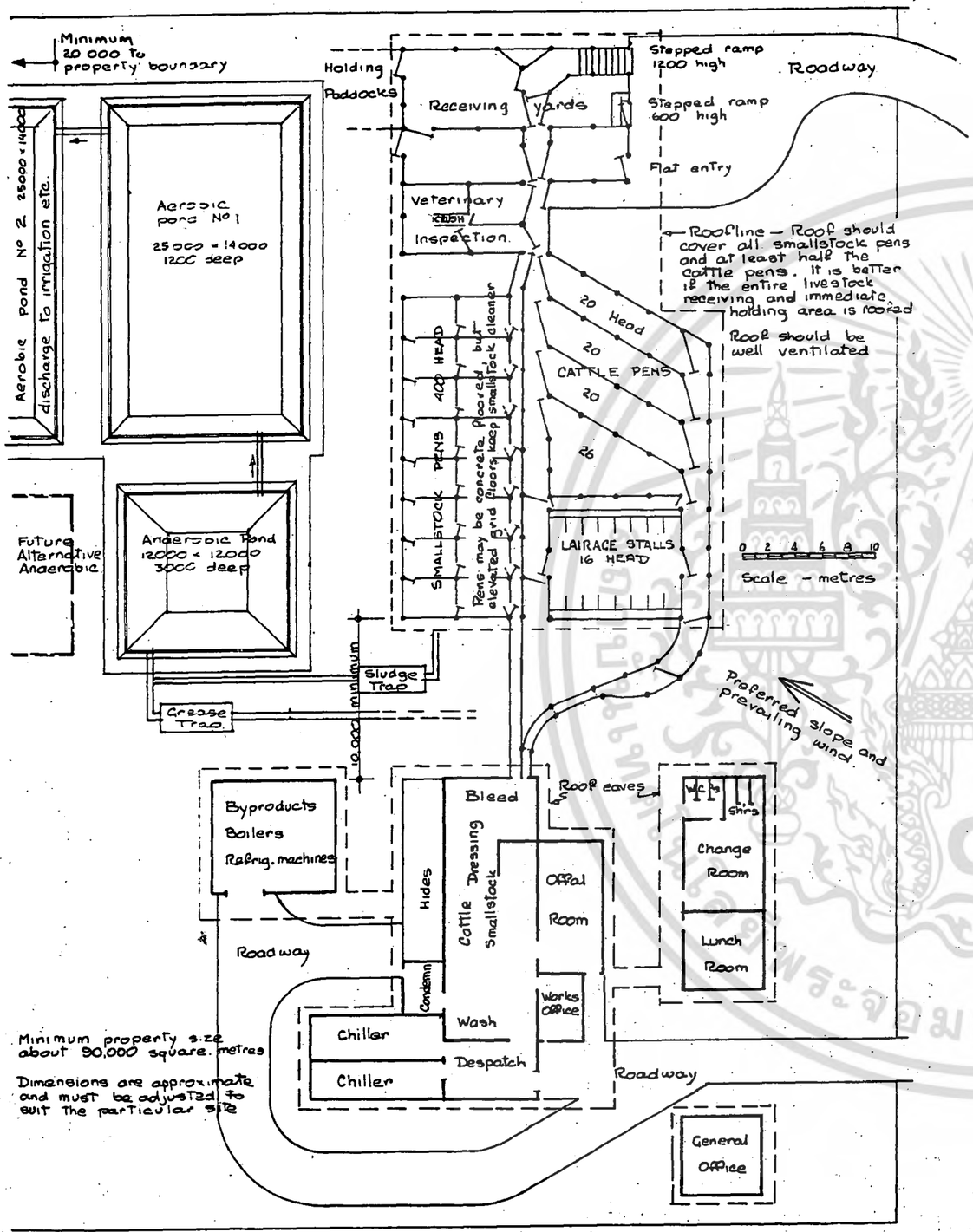

ABATTOIR for 60 CATTLE or 350 SMALLSTOCK per DAY
TYPICAL SITE PLAN

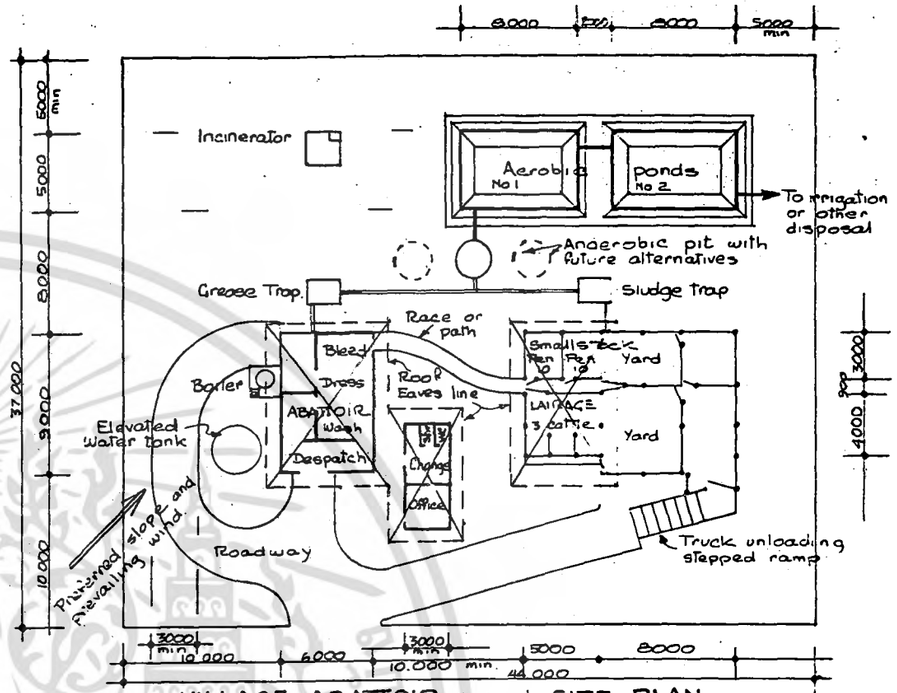

VILLAGE ABATTOIR typical SITE PLAN.
Dimensions are approximate and must be adjusted to the particular site.
2 cattle or 10 smallstock per day

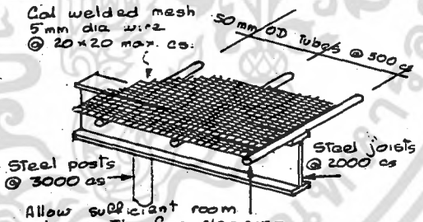

ELEVATED GRID FLOOR for SMALLSTOCK

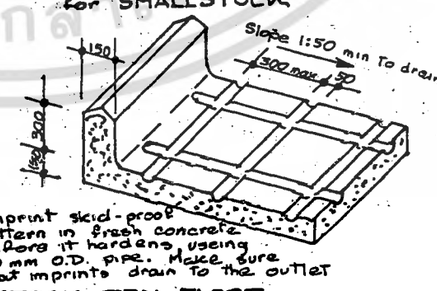

STOCK PEN FLOOR

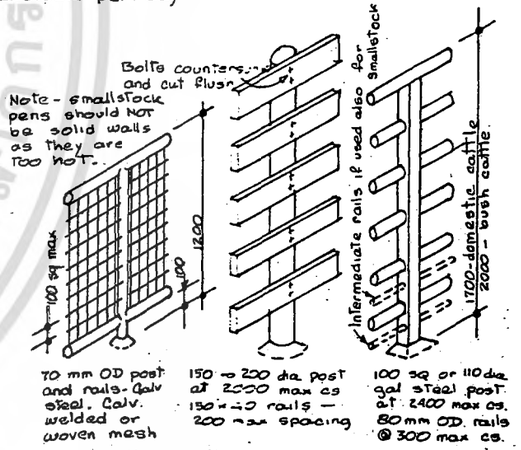

SMALLSTOCK PEN FENCE
CATTLE PEN FENCES

DRAWING NO. 9

SAMPLE ABATTOIR DESIGN
Typical Design for ASEAN Countries

TYPICAL SITE PLANS

Prepared by David Stewart BE M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer.
On behalf of the National Materials Handling Bureau, Australia.
For the ASEAN Sub-Committee on Food Handling.

ภาพผนวกที่ 15. แสดงการออกแบบอุปกรณ์ติดตั้งประจำโรงฆ่าสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการคา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงบรรณานุกรมของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

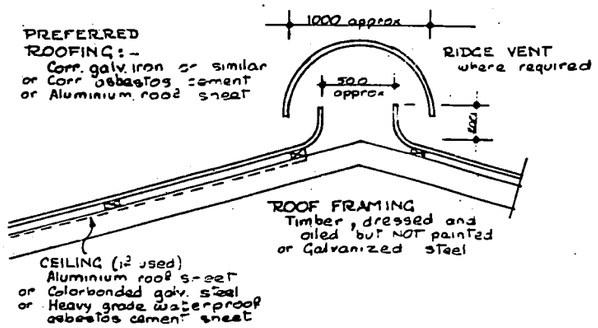

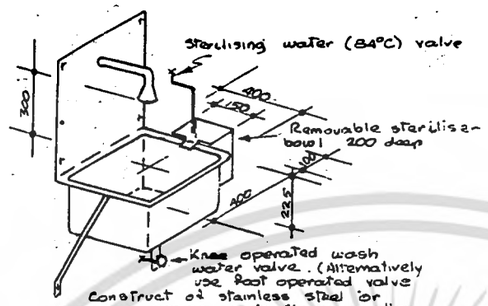

TYPICAL WASH BASIN and STERILISER

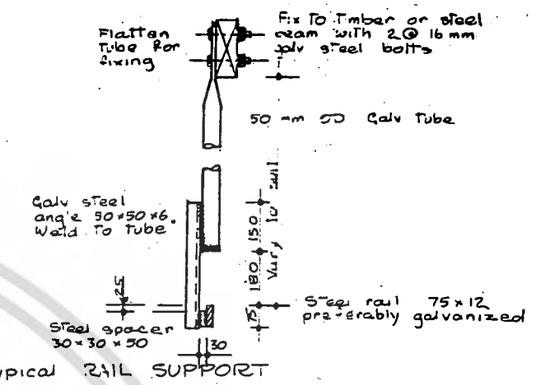

Typical RAIL SUPPORT

locate both sides of curves and at 1600 maximum spacing
Support beam should be capable of holding 1 Ton per support for cattle and ½ ton per support for small stock

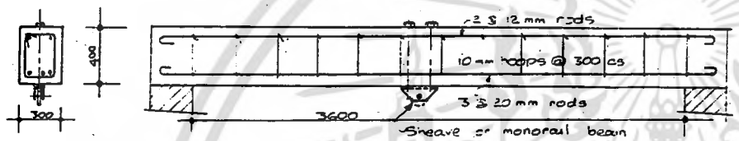

Alternatively – use 200 deep I beam at 21 kg per metre
or Hardwood Timber 150 wide × 300 deep

BEAM to support cattle hoist or monorail.

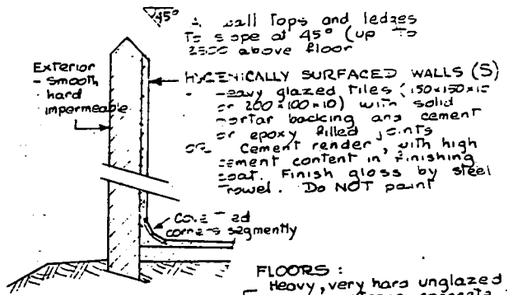

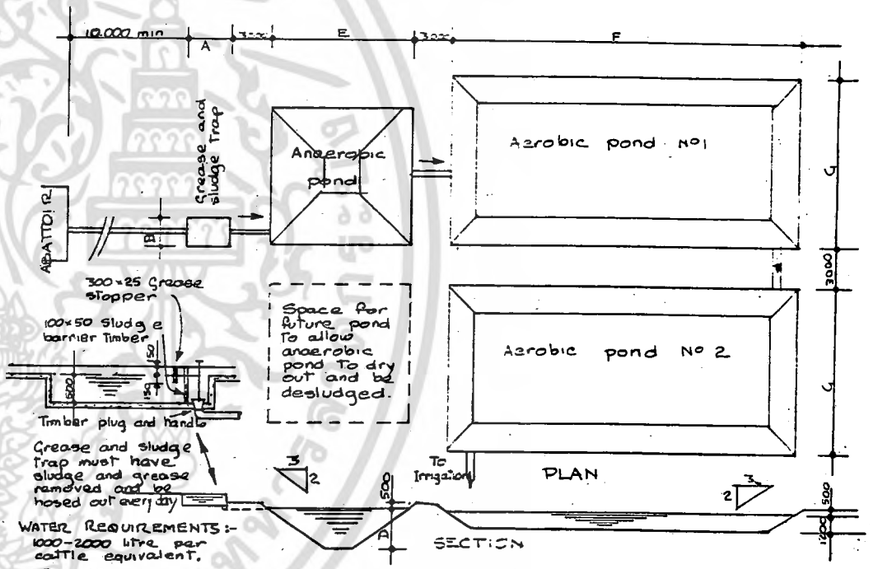

WATER REQUIREMENTS :-
1000–2000 litre per cattle equivalent.
50 pigs or
80 small stock
are equivalent
To 10 cattle or buffaloe

WASTE WATER TREATMENT SYSTEM
NOTE – This is a Typical arrangement only and may need To be modified To suit local conditions and requirements

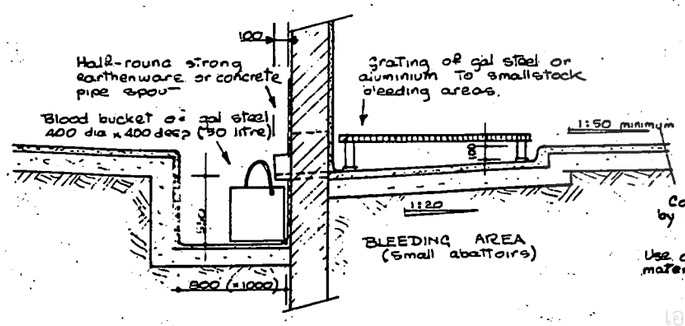

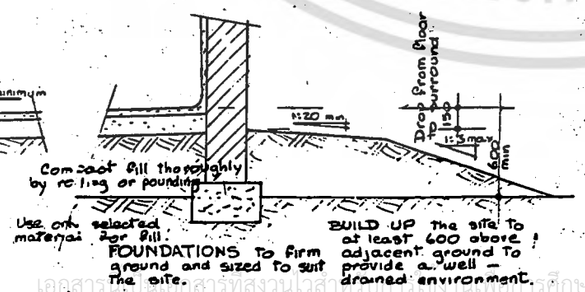

Size of Abattoir Cattle equivalent head per day	Dimensions metres A	B	D	E	F	G
up To 10	2	1.5	2*	7*	6	6
10 – 30	2.5	2	2.5	8	10	6
30 – 50	3	2	3	9	20	8
50 – 100	5	2	3	12	25	14
100 – 150	6	2	3	14	30	17

* Alternatively 2.5 dia × 2. deep brick sides

0 500 1000 1500
Scale

DRAWING NO. 10

SAMPLE ABATTOIR DESIGN
Typical Design for ASEAN Conditions

TYPICAL BUILDING CONSTRUCTION DETAILS

Prepared by **David Stewart** B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer.
On behalf of the **National Materials Handling Bureau, Australia.**
For the **ASEAN Sub-Committee on Food Handling.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 16 แสดงการออกแบบโครงสร้างอาคารโรงฆ่าสัตว์

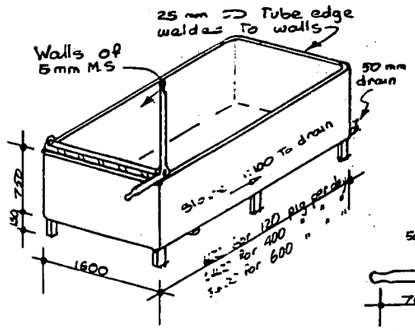

PIG SCALD TANK

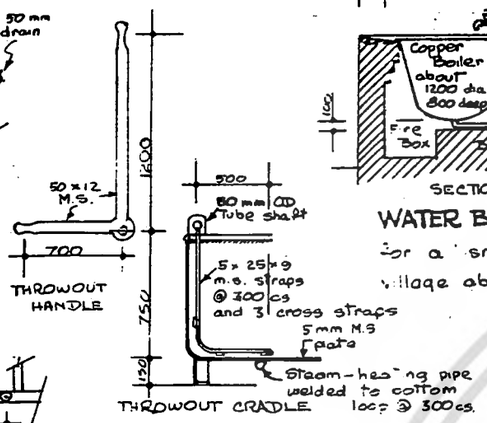

THROWOUT HANDLE

THROWOUT CRADLE

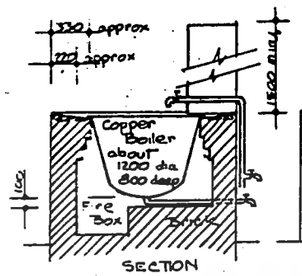

WATER BOILER
for a small village abattoir

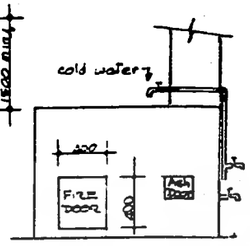

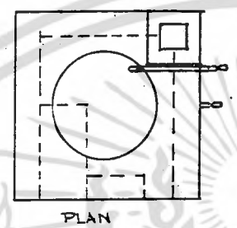

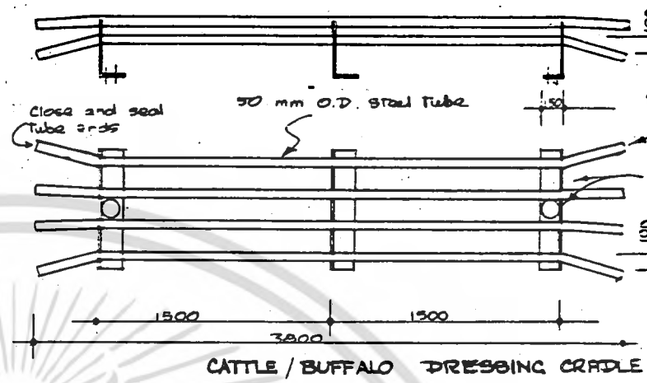

CATTLE / BUFFALO DRESSING CRADLE — LARGE

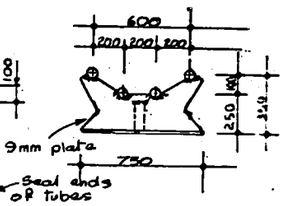

NOTE - The small (single carcase) cradle is similar but 2300 long with 2 supports instead of 3.

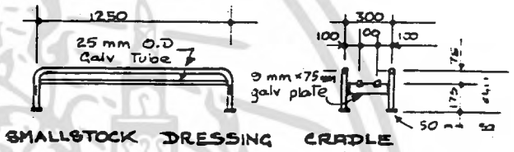

SMALLSTOCK DRESSING CRADLE

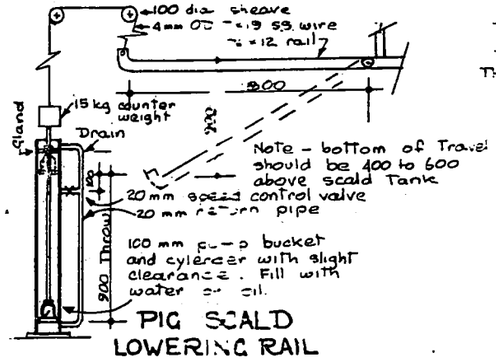

PIG SCALD LOWERING RAIL

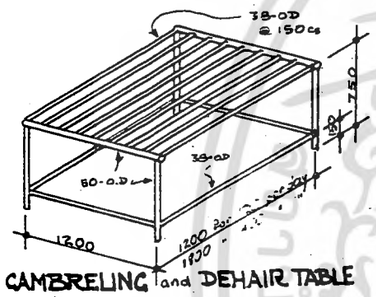

CAMBRELING and DEHAIR TABLE

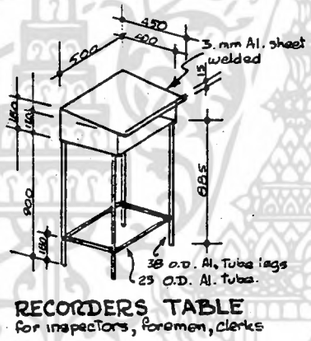

RECORDERS TABLE
for inspectors, foremen, clerks

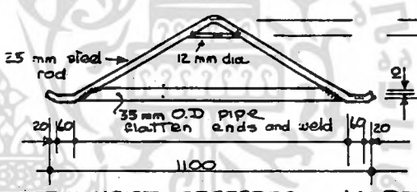

CATTLE HOIST SPREADER and LANDER

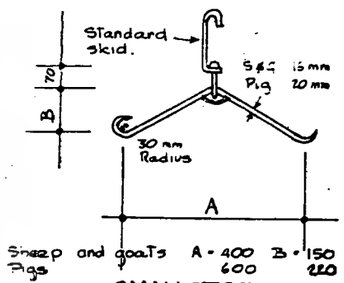

SMALLSTOCK

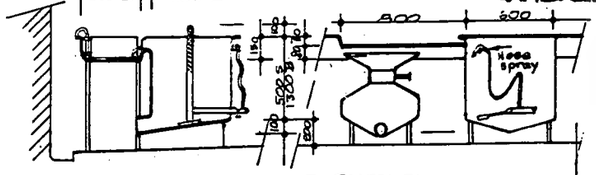

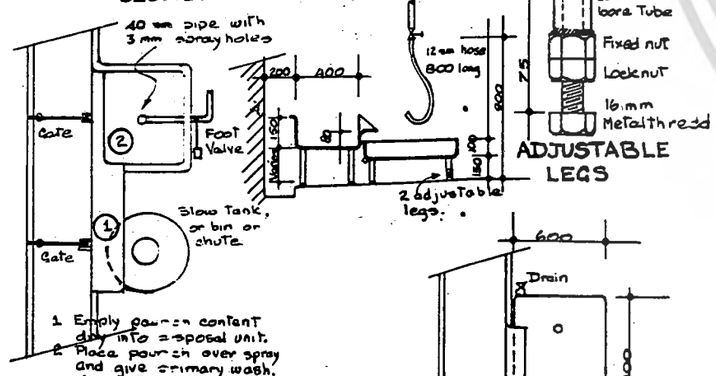

1 Empty paunch content daily into disposal unit.
2 Place paunch over spray and give primary wash. Give gut a primary wash.
Note - 1 can be eliminated and all waste washed down 2 but then additional water Treatment is req'd.

PAUNCH EMPTYING TUB
B - Cattle, Buffalo
S - Smallstock

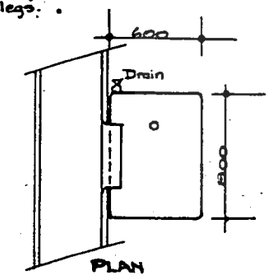

GUT CLEANING TUB
SMALLSTOCK

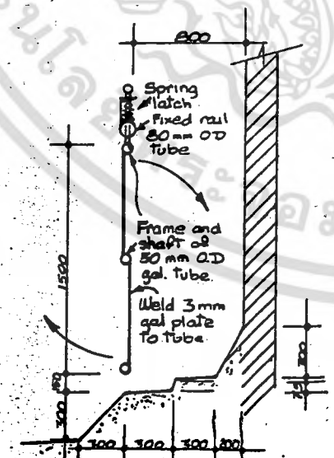

CATTLE RESTRAINING BOX
2500 long 50 per hour.

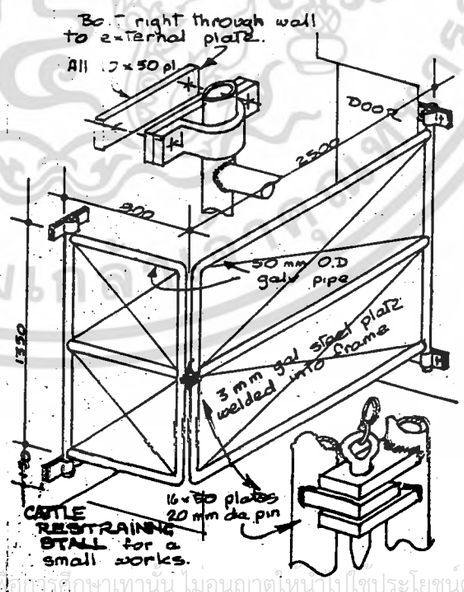

CATTLE RESTRAINING STALL for a small works.

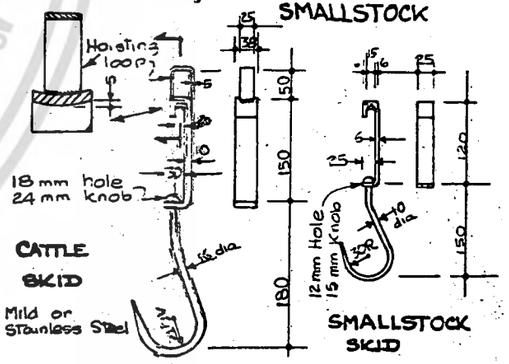

DRAWING NO. 11
SAMPLE ABATTOIR DESIGN
Typical Design for ASEAN Conditions.
TYPICAL EQUIPMENT DETAILS.

Prepared by Davie Stewart B.E., M.I.E. (Aust.), Consulting Engineer.
On behalf of the National Materials Handling Bureau, Australia.
For the ASEAN Sub-Committee on Food Handling.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 17 แสดงการออกแบบเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในโรงฆ่าสัตว์